

Tartalomjegyzék

Bevezető.....	7
Szekszárd	8
A főiskola története.....	9
A kar vezetése	13
Az 2000/2001. tanév rendje és határidős feladatai	15
Szakok	
Tanító szak	19
Óra- és vizsgaterv (nappali tagozat)	20
Óra- és vizsgaterv (levelező tagozat)	23
Tantárgyak	26
Választható műveltségi területek	
Angol nyelv	37
Ember és társadalom.....	40
Ének-zene	43
Informatika	46
Magyar nyelv és irodalom	50
Matematika	54
Német nyelv.....	56
Természetismeret.....	60
Testnevelés és sport.....	64
Vizuális nevelés.....	67
A gyakorlati képzés programja (nappali tagozat).....	71
Útmutató a zárótanításhoz	82
A gyakorlati képzés programja (levelező tagozat 4 éves).....	84
A gyakorlati képzés programja (levelező tagozat 2,5 éves).....	97
Útmutatók	
Komplex önelemzés	107
Általános óraelemzési szempontok	108
Óraelemzési szempontok az egyes tantárgyakhoz	110
Óvodapedagógus szak.....	131
Óra- és vizsgaterv (nappali tagozat)	132
Óra- és vizsgaterv (levelező tagozat)	134
Tantárgyak	136
Gyakorlati képzés programja (nappali tagozat).....	144
Útmutató a zárófoglalkozáshoz	151
Gyakorlati képzés programja (levelező tagozat)	153

Útmutatók	
Egyéni komplex gyakorlat I. félév	157
Egyéni komplex gyakorlat II. félév	161
Óvodai foglalkozások elemzési szempontjai	163
Nyári nevelési gyakorlat.....	170
Hathetes szakmai gyakorlat.....	172
Német nemzetiségi óvodapedagógus szak.....	175
Óra- és vizsgaterv (nappali tagozat).....	176
Tantárgyak	178
Útmutatók	180
Nyolchetes szakmai gyakorlat.....	181
Két-három hetes gyakorlat	184
Általános szociális munkás szak.....	187
A szak tanterve (nappali tagozat)	189
A szak tanterve (levelező tagozat).....	206
Tantárgyak	211
Oktatók.....	235
A főiskola szervezeti egységei	
Főigazgatói Hivatal	241
Tanszékek	
Ének-Zene Tanszék	244
Idegennyelvi Tanszék és Lektorátus	245
Informatika Tanszék.....	247
Magyar Nyelvi és Irodalmi Tanszék	248
Pedagógiai és Pszichológiai Tanszék	249
Szociálpolitikai Tanszék.....	250
Társadalomtudományi Tanszék.....	251
Természettudományi Tanszék	252
Testnevelés Tanszék.....	253
Vizuális Nevelési Tanszék	254
Gyakorlóiskola	255
Gyakorlóóvoda	256
Könyvtár	257
Kollégium	259
Általános tudnivalók	
Hallgatói Önkormányzat	261
Szakmai és egyéb bizottságok.....	262
Kulturális intézmények.....	263

Szabályzatok

PTE IGYFK Tanulmányi- és Vizsgaszabályzat.....	265
PTE Tanulmányi- és Vizsgaszabályzat	313
PTE IGYFK Intézményi szabályzat a hallgatói támogatásokról, valamint a hallgatók által fizetendő díjakról és térítésekről.....	321
PTE IGYFK Szervezeti és Működési Szabályzat (részlet)	337
PTE Szervezeti és Működési Szabályzat (részlet)	343
PTE Hallgatói Fegyelmi Szabályzat.....	349
Adatlapok.....	357

Tisztelt Hallgatónk!

A Pécsi Tudományegyetem Illyés Gyula Főiskolai Kar Tanrendjét tartja kézben. Azzal a céllal készítettük ezt a kiadványt, hogy az Ön munkáját segítsük, hogy tájékozott legyen minden, a hallgatói élettel kapcsolatos rendelkezést, szabályzatot illetően. Azt szeretnénk, hogy jogai teljében és kötelezettségeit betartva szabad főiskolai polgárként élhessen intézményünkben.

Az Illyés Gyula Főiskolai Kar – a korábbi Illyés Gyula Pedagógiai Főiskola utódaként – alapvető feladatának tartja, hogy a régióból, illetve máshonnan ide felvételt nyert hallgatók jó elméleti és gyakorlati képzést kapjanak. A tanulmányaik során megszerzett széleskörű műveltséggel képesek legyenek megalapozni azt az értelmiségi létmódot, amelyet társadalmi szerepük megkíván.

A Kar emberléptékű méreteivel, campus jellegével képes biztosítani az oktatásban az oktató-hallgató kapcsolat humánumát, a kutató munka iránt elkötelezettek tehetségének ápolását. Oktatóink az együttműködést szem előtt tartva, a hallgatók érdeklődésére alapozva készítik fel Önöket leendő hivatásuk gyakorlására.

Kívánok eredményes munkát, emlékezetes, szép főiskolai éveket.

Dr. Horváth Béla
főigazgató

Szekszárd*

A ma mintegy 37 000 lelket számláló Szekszárd környékén már az őskőkor idején megjelent az ősember, területén jelentős kelta és római, majd avarkori kori emlékek kerültek napvilágra. Az egykori római táborhely (Alisca) közelében épült település neve a honfoglalást követő legkorábbi okiratokban szerepel. I. Béla 1061-ben monostort alapított itt, a települést pedig városi rangra emelte. 1541-ben török szandzsákszékhely, 1779-től pedig Tolna megye székhelye lett.

A város az *Alföld (Tolna-Sárvíz)* és a *Dunántúli-dombság (Szekszárdi-dombvidék)* találkozásánál épült, területének egy része síkság, másik a domboldalakon terül el. Közelében található a *Duna–Dráva Nemzeti Park gemenci egysége*, ami értékes ártéri növényzetéről és faunájáról, elsősorban gímszarvas és vaddisznó-állományáról világhírű.

A szekszárdi dombokon a római időkben ültették az első szőlőtökéket, azóta napjainkig virágzó szőlőkultúra jellemzi a várost és környékét: a *szekszárdi borvidék* borai világszerte ismertek.

A városban értékes kulturális látnivalók vannak, például az 1828-33 között, Pollack Mihály tervei alapján, klasszicista stílusban épült régi *vármegyeháza*, ennek udvarában található az *apátság* 1967-ben feltárt *falmaradványai*; a barokk *Szentháromság-szobor* (1753); az ugyancsak barokk *Remete-kápolna* (1758); *Babits Mihály szülőháza* (1780), Közép-Európa legnagyobb egyhajós *római katolikus temploma* (1802–1805); az 1895-ben alapított *Wosinsky Mór Múzeum* épülete (1902); a *Művészetek Háza* (1897, eredetileg zsinagóga) stb.

Szekszárd jeles szülöttei *Garay János* (1812–1853), költő; *Babits Mihály* (1883–1941) költő, író, műfordító, a Nyugat szerkesztője; *Hollós László* (1859–1940) mikológus, *Dienes Valéria* (1879–1978) az első magyar egyetemi professzornő, *Baka István* (1948-1995) költő, műfordító, és *Mészöly Miklós* (1921-) író.

Szekszárd a Dél-Dunántúl egyik – gazdaságilag és kulturálisan egyaránt – legdinamikusabban fejlődő települése. Kulturális intézményei közül feltétlenül említést érdemel a megyei múzeum, a megyei könyvtár, a megyei levéltár, a művelődési ház, a művészetek háza és az ország egyetlen német színháza. Uszodája, korszerű sportcsarnoka és sportpályái vannak. Szekszárd jelentős diákváros: hat általános iskolája, nyolc középiskolája és egy főiskolája van.

Nemzetközi kapcsolatai egyre szélesednek, testvérvárosai: *Bezons* (Franciaország), *Bietigheim-Bissingen* (Németország), *Tornio* (Finnország) és *Becse* (Jugoszlávia).

---

* Elsősorban DR. TÖTTŐS GÁBOR munkái alapján.

A főiskola története*

A pedagógusképzés Tolna megyében említésre méltó hagyományokkal rendelkezik. Az 1806-ban létesített sárszentlőrinci evangélikus algimnáziumban már képeztek tanítókat (mestereket). Szekszárd város tanító- és óvóképző létesítéséért folytatott harca a reformkorra nyúlik vissza, az „aranykorát” élő Tolna megye tanító- és óvóképző alapítási tervei a reformkori országos törekvésekkel szoros összefüggésben álltak. A terv végül is a Tolnán 1837-ben alapított első magyar óvóképzőben realizálódott, mely gr. Festetics Leó által adományozott épületben kezdte meg működését. A tolnai óvóképző 1839-től vállalta a tanítók módszertani felkészítését is. Wargha István igazgatása alatt Tolna megye első Óvóképző Intézete európai hírnévre tett szert.

Az óvóképző Pestre helyezése után 1843-tól 1927-ig nem képeztek óvókat és tanítókat Tolna megyében. A pedagógusképzés történetében jelentős fordulat volt Tolna megyében a dombóvári Szent Orsolya Rendi Katolikus Tanítónőképző alapítása 1927-ben. Állami tanítóképzőként működött 1948-1959-ig. 1951-től a Hőgyészen létesített középfokú állami óvónőképző – bár rövid ideig – de hiánypótló szerepet töltött be. A 19. századi terv Szekszárdon 1972-ben valósult meg, a Garay János Gimnáziumban működő Óvónőképző Szakközépiskolában, ahol középfokú óvónőképzés indult. Ezzel is enyhíteni kívánták az évről-évre növekvő képesítés nélküli óvónők létszámát.

A főiskolai szintű tanítóképzésre Szekszárdon először 1977-ben nyílt lehetőség. Az Oktatási Minisztérium a pedagógushiány enyhítésére nemcsak a meglévő tanítóképző főiskolákon növelte a hallgatói létszámot, hanem 1977-ben két kihelyezett tagozat létesítésére is engedélyt adott, Zsámbékon és Szekszárdon. 1976 február 28-án kezdték meg az építkezést és 1977 szeptember 13-án dr. Polinszky Károly oktatási miniszter megnyitotta az első tanévet Tolna megye első főiskoláján. Akkor a szekszárdi tanítóképző a Kaposvári Tanítóképző Főiskola kihelyezett tagozataként kezdte meg működését, dr. Várkonyi Imre főigazgató és dr. Endrédi Lajos tagozatvezető irányításával. A főiskola három emeletes modern, új épületében, ahol már kezdetben biztosítottak voltak a legszükségesebb tárgyi feltételek, 1977-ben 106 első évfolyamos tanítójelölt kezdte meg főiskolai tanulmányait.

A kihelyezett tagozatként induló intézménynek a pedagógushiány enyhítésén túl más fontos funkciót is vállalnia kellett a megyeszékhelyen. Ennek megoldásához kulcskérdés volt, hogy sikerült olyan tudós szakembereket megnyerni oktatónak, akik felsőoktatási tapasztalatokkal rendelkeznek, hiszen meg kellett teremteniük a tanítóképzés rangját, a tudományos munka megbecsülését a főiskolán belül és a tágabb környezetben is. Az első három évben 7 tanszéki csoport szerveződött, fokozatosan növekvő létszámmal. Az 1977-ben induló intézmény vezető oktatóinak nagy része komoly szakmai- és tudományos múlttal rendelkezett.

---

* Alapvetően Kurucz Rózsa és Horváth Béla: *A szekszárdi Illyés Gyula Pedagógiai Főiskola múltja - és jelene* című tanulmánya alapján – In: *Tanító- és óvóképző főiskolák az új évezred küszöbén*, p. 261–281.; Debrecen, 1996.

Az 1983/84-es tanévtől új tagozatigazgató *dr. Deli István* főiskolai tanár került a tagozat élére. Az elkövetkező években az alapfunkció bővülését, új szakok indítását, és a feltételek változását jelzik a dokumentumok. 1984-ben indult (1837, 1951, 1972 után) negyedszer óvóképzés Tolna megyében, most már először felsőfokon. A tanítóképzés mellett létesült két évfolyamos felsőfokú óvónőképzés a meglévő óvónőihiányt kívánta pótolni, illetve az oktatás korszerűsítéseként az óvónő- és tanítóképzés közelítését realizálni. 1987-től az országban elsőként a szekszárdi óvóképző intézet hároméves főiskolává szerveződött.

1985-ben a funkció kiszélesedését jelentette, hogy a nappali tagozaton működő tanító és óvóképzés kibővült a német nemzetiségi óvodapedagógus képzéssel, valamint a levelező tagozaton történő pedagógusképzéssel. Az alapfunkció további bővülését jelentette, hogy 1986-tól kiegészítő szakon az óvónői oklevéllel rendelkezők 2 év alatt tanítói képesítést szerezhettek.

A főiskola kiteljesedési törekvései, az elért eredmények, az új képzési formák óhatatlanul megkövetelték az intenzívebb kutatómunkát. Az 1986-ban készített tudományos képzési terv célul tűzte ki a csoportos kutatások beállítását az egyéni kutatások mellett. A tudományos munka számbavételekor említést érdemelnek *dr. Rónai Béla* nyelvészeti, *dr. Endrédi Lajos* biológiai, *dr. Kleininger Ottó* pszichológiai kutatásai mellett, *Ákoshegyi Istvánné dr.* testneveléstudományi, *dr. Horváth Béla* irodalomtudományi, *dr. Deli István*, *dr. Péchy Benjamin* és *Schleiner dr. Szányel Erzsébet* pedagógiai, *Durgonicsné dr. Molnár Erzsébet* történelemtudományi és *dr. Csatlósné dr. Fülöp Sára* tantárgypedagógiai kutatásai.

A művészeti tevékenység is jelentős, hiszen a korszak művésztanárai kiemelkedő művekkel, alkotásokkal gazdagították a várost, az országot. *Farkas Pál* szobrászművész, *Baky Péter* festőművész, *Siska Gyula* képzőművész és *Szokolay Zoltán* költő mellett *Lányi Péter*, *Pajor Márta*, *Kocsis Imre Antal* zeneművészeti tevékenysége vált ismertté.

Gyorsított ütemben készültek el a részben már építés alatt álló épületek a 300 férőhelyes kollégium, a 16 tantermes gyakorlóiskola. Az 1984 őszen beindult óvodapedagógus-képzés szükségessé tette egy önálló gyakorlóóvoda megszervezését, ezért 1986-őszen a Városi Tanács a főiskola melletti bölcsőde épületét átadta gyakorlóóvoda céljára. Mindemellett belső műszaki, technikai átalakításokat is végeztek. Előadótermet, kiegészítő műhelyt, sportudvart létesítettek, és a zártláncú televíziórendszer kiépítését is befejezték.

Az 1990. tavaszán módosított oktatási törvény alapján Glatz Ferenc miniszter olyan döntést tudott elfogadtatni a Parlamenttel, amely lehetővé tette, hogy a Kaposvári Tanítóképző Főiskola Szekszárdi Tagozata is önálló intézménnyé válhatott, a Minisztertanács főiskolákról szóló 1048/1990 (III. 21.) MT. határozata értelmében. Jó néhány évre visszatekintő törekvés vált ezzel valóra, hisz nem kis erőfeszítéssel teremtődtek meg az elmúlt években az önállóság feltételei. A főiskola a tanítóképzők közül kiválva 1990. július 1-től *Illyés Gyula Pedagógiai Főiskola* néven kezdte meg működését, szem előtt tartva Illyés Gyula szellemi örökségét.

Az önálló főiskolán 1990-ben 9 tanszék szerveződött: társadalomelméleti, közművelődési és szociálpolitikai, pedagógiai és pszichológiai, magyar nyelvi és irodalmi, természettudományi és technikai, vizuális-nevelési, ének-zenei, testnevelési,

és idegen nyelvi lektorátus, majd tanszék. *Dr. Deli István* főigazgató nyugdíjaztatását kérte, ezért két évig (1990–1992) a főigazgatói teendőket *dr. Endrédi Lajos* látta el.

A főiskola 1989-től a tanítók és óvók mellett szociális munkásokat is képzett, és így 1990-ben létrejött az új Közművelődési és Szociálpolitikai Tanszék is. Az 1991/92-es tanévben újabb feladatokat vállalt az intézmény, mert belépett a fakultatív hitoktatás és megkezdődött az idegen-nyelvi lektorátus tanszékké fejlesztése. Egyedül az országban levelező tanítóképzés indult

Az 1980/81-es tanterv minden hazai képzőben azonos ismeretanyagot írt elő. Az 1985. évi oktatási törvény hatására a jövő körvonalai is kibontakoztak. A Minisztérium által kiadott központi irányelvek alapján a főiskolák maguk készíthették tanterveiket, melyet az intézményi tanács fogadott el. Az irányelvek növelték a tantárgypedagógiák és a gyakorlat szerepét. Nagyobb hangsúlyt kapott a magyar nyelv, a matematika tantárgypedagógia és a gyakorlati képzés. Ennek alapján újította meg a tagozat is tantervét s a tananyag struktúráját, amely összefüggésben volt a 8 osztályos általános iskola belső struktúrájának megváltozásával. Sorra jelentek meg a tanszékek oktatóinak jegyzetei, tankönyvei, szöveggyűjteményei, bemutatva a módszertani gazdagság alapját jelentő sokszínűséget.

Hagyományossá vált, hogy a főiskola Tudományos Bizottsága tudományos tanácskozásokat szervezett, melyen az oktatók számot adhattak tudományos eredményeiktől.

1992-ben pályázat útján *Gergely János* főiskolai tanár került a főiskola élére. 1993-ban megkezdődött a 4 éves angol nyelvoktató tanító szakos hallgatók képzése, a már évek óta működő német nyelvoktató tanító és a német nemzetiségi óvodapedagógus szakos hallgatók képzése mellett. A Testnevelési Tanszék 1994-ben gyógytestnevelők egyéves tanfolyami képzését indította el, amelyen az ország nagy részéről részt vettek a hallgatók.

A tanszékek – a Tudományos Bizottság támogatásával –vállalták regionális konferenciák, tudományos ülések szervezését. 1993-ban "Az óvodások és kisiskolások szomatikus nevelése" című tudományos ülés szervesen illeszkedett a Regionális Testnevelési Konferenciák rendezvénysorozatába. A Testnevelési Tanszék 1994-ben második alkalommal volt házigazdája az Egészségvédelmi és Testnevelési Tudományos Konferenciának.

Gergely János nyugdíjba vonulásával, 1995-től a főiskola új főigazgatója, *dr. Horváth Béla* kandidátus lett, aki 1998-tól már második ciklusban tölti be ezt a funkciót.

A 90-es évek közepére főiskolánk két fő szakirányban képző, a hasonló profilú főiskolákat tekintve közepes nagyságú intézményé fejlődött. Noha a szociális munkás képzés időközben más felsőfokú oktatási intézményekben is megkezdődött, részben tapasztalatai révén, részben pedig az új profilt kialakító, úttörőnek számító kezdeményezéseket felvállaló szakembergárdának köszönhetően a főiskola a szociális munkás képzést illetően referenciainstítúciónak is szolgál. A tanító- és óvodapedagógus képzés is – összhangban az országos tendenciákkal, illetve a megváltozott képzési követelményekkel –jelentős átalakításokon ment keresztül. A tanítóképzés már régen felülmúlta regionális szerepét, nemcsak a régió szükségletét elégíti ki, hanem fogadja az ország minden részéből az érdeklődő hallgatókat. A megváltozott társadalmi, gazdasági helyzetből következően, a pedagóguspálya

presztízsének további csökkenéséből adódóan a túljelentkezés – megegyezően az országos tendenciával – egyre kisebb. Az óvodapedagógus képzést tekintve ugyanakkor képzési expanzió következett be. A törvényi rendelkezések a korábban középfokú diplomát szerző óvónőket arra készítették, hogy felsőfokú végzettséget szerezzenek. Ennek a tömeges társadalmi igénynek főiskolánk csak úgy tudott megfelelni, hogy két évfolyamot budapesti képzési központban indított. A hallgatói létszám ily módon jelentősen megnőtt. Ugyanakkor a konjunkturális tendencia mellett a nappali képzésben résztvevő hallgatók száma is jelentősen emelkedett.

Az intézmény technikai színvonala jónak mondható, főként informatikai rendszere fejlődik intenzíven. A főépület 1996-ban megkezdődött rekonstrukciója eredményeként, 152 milliós költséggel, 1998-ra a teljes épületegyüttes megújult.

Az IPF Tolna megye egyetlen önálló felsőfokú intézménye, amelynek képző, továbbképző szerepe kiemelkedő fontosságú. A felsőoktatási intézményekkel szembeni növekvő követelmények, az akkreditációs eljárások egyre inkább a oktatás minőségének fejlesztését igénylik. Jelenleg az oktatók mintegy 10 %-a rendelkezik a tudományos fokozattal, 37 %-a egyetemi doktori minősítéssel. Számos oktató vesz részt PhD-kurzusokban, ezért a minősített oktatók aránya tovább emelkedik majd. Ez a tendencia szorosan összefügg a főiskolán megfogalmazódó minőségjavító és fejlesztő célkitűzésekkel és realizált intézkedésekkel. Az intézmény oktatói országos jelentőségű tudományos programokban is részt vesznek kutatóként, illetve egyéni kutatásokat folytatnak. Jelentős kulturális missziót is betölt az intézmény. Szakembergárdájához tartoznak a megye neves képzőművészei, akiknek alkotásai nemcsak a régióban, de az ország különböző helyein is fellelhetők. 1995-ben a jelentős értéknek számító *Csányi hagyaték* a főiskola „E” épületében kapott helyet, kutatási, alkotási lehetőséget biztosítva irodalomtörténészeknek és főiskolai hallgatóknak egyaránt. Tolna megye kulturális periodikája, az *Új Dunatáj* 1996-tól ugyancsak a főiskolán készül, közvetítve nemcsak a szűkebb környezet, hanem az ország és a tágabb régió, Közép-Európa kulturális értékeit is.

A felsőoktatás fejlesztési koncepciói arra készítetik intézményünket, hogy integrálódjék egy nagyobb oktatási, szervezeti egységbe, amit a pécsi Janus Pannonius Tudományegyetem jelent. A jövőben az IPF a Pécsi Tudományegyetem szakmailag autonóm, több képzési profillal rendelkező főiskola karaként működik majd. Feladata a kompetenciájából adódó társadalmi szükségletek korszerű és magas színvonalú kielégítése, modern humán értelmiség képzése. Az integrált rendszerben hallgatóinknak nagyobb lehetősége nyílik majd mind az áthallgatásra, mind a szakmai mobilitásra. Tanulmányaikat direkt rendszerben folytathatják egyetemi szinten a kiépülő kredit, illetve modulrendszerből adódóan. Ma, a gyökeresen megváltozott társadalmi, politikai, gazdasági viszonyok közepette, szembenézve a megnövekedett követelményekkel, a korszerű, multifunkcionális szerepet is betöltő főiskola eszményét fogalmazzuk meg. Hűen a főiskola névadójához, "hasznos akaratként": oktatási, kulturális, infrastrukturális centrumként kívánja főiskolánk szolgálni a szűkebb és tágabb régiót.

Az integráció 2000. január 1-én megtörtént.

**Pécsi Tudományegyetem Illyés Gyula Főiskola Kar
(PTE IGYFK)**

„A” épület: Szekszárd, Rákóczi u. 1. 7100
Telefon: 06-74-528-300
Fax: 06-74-528-301

„E” épület: Szekszárd, Mártírok tere 15-17. 7100
Telefon: 06-74-419-622, 06-74-419-505

A kar vezetése

Főigazgató: *Dr. Horváth Béla*
főiskolai tanár, kandidátus, tanszékvezető
Iroda: A/110 Telefon: 528-300/1132
E-mail: horvathb@igyfk.pte.hu

Főigazgató- helyettesek: *Dr. Várady Zoltán*
általános főigazgató-helyettes
főiskolai tanár, kandidátus, tanszékvezető
Iroda: A/111 Telefon: 528-300/1131
E-mail: varadyz@igyfk.pte.hu

Fusz György
gyakorlati képzési főigazgató-helyettes
főiskolai tanár
Iroda: A/231 Telefon: 528-300/1202
E-mail: fuszgy@igyfk.pte.hu

Főigazgatói Hivatal:
Hivatalvezető: *Szabó Ernő János*
Iroda: A/125/a Telefon: 528-300/1120
E-mail: szaboe@igyfk.pte.hu

Intézményi Tanács tagjainak névsora

1. Dr. Horváth Béla elnök
Szabó Ernő János titkár
2. Dr. Csatlós dr. Fülöp Sára
3. Dr. Drescher J. Attila
4. Fusz György
5. Kocsis Erzsébet
6. Dr. Kurucz Rózsa
7. Dr. Lovász Zsuzsa
8. Dr. Nagy Janka Teodóra
9. Pajor Márta
10. Simonné Christián Anikó
11. Soponyainé Urbán Irén
12. Dr. Tolnai Gyula
13. Dr. Várady Zoltán
14. Gébert Imre
15. Selmeczi Teréz
16. Nagy Árpádné
17. Csanádi Anikó hallgató
18. Csete Emilia hallgató
19. Gallai Erika hallgató
20. Horváth Katalin hallgató
21. Kiss Franciska hallgató
22. új választott (hallgató)
23. új választott (hallgató)
24. HÖK elnök

A 2001/2002. tanév rendje és határidős feladatai

Tantárgy felosztások leadása: *felelős: tanszékvezetők*

I. félévi felosztás: 2001. június 30-ig

II. félévi felosztás: 2001. december 30-ig

Tantárgyi tematikák elkészítése: *felelős: oktatók*

I. félévi: 2001. szeptember 10.

II. félévi: 2002. február 5.

Tanévnyitó tanszékvezetői értekezlet: *felelős: főigazgatói hivatalvezető*

2001. szeptember 4. (kedd) 10.00 óra

Tanévnyitó oktatói értekezlet: *felelős: főigazgatói hivatalvezető*

2001. szeptember 5. (szerda) 10.00 óra

Első éves hallgatók felkészítő tábora: *felelős: koll. ig., HÖK elnöke*

2001. szeptember 4-7. (kedd-péntek)

Előzetes program: 2001. június 30-ig

Ünnepélyes tanévnyitó: *felelős: programiroda-vezető*

2001. szeptember 9. (vasárnap) 16.00 óra

Szorgalmi időszak:

I. félév: 2001. szeptember 10-től december 14-ig (14hét)

II. félév: 2002. február 4-től május 17-ig (15 hét)

végzősöknek: 2002. május 10-ig (14 hét)

Beiratkozási időszak az adott félév első hete, péntek 12.00 óráig!

Szakdolgozati témaválasztási adatlap leadása: beiratkozás hetében

Szakdolgozatok leadása, jelentkezés záróvizsgára:

II. félév: 2002. április 30. (kedd)

Szakdolgozati témák meghirdetése: *felelős: tanszékvezetők*

2001. november 1-ig

Szakdolgozatok elbírálása, bírálatok leadása:

II. félév: 2002. május 31. (péntek)

Vizsganapok meghirdetése, jelentkezetés vizsgára: *felelős: oktatók*
Egy hónappal a vizsgaidőszak megkezdése előtt

Vizsgaidőszak:

I. félévi vizsgák: 2001. december 17-től 2002. január 25-ig (6 hét)

Utóvizsga hét: 2002. január 28-február 1.

II. félévi vizsgák: 2002. május 20-tól 2002. június 28-ig (6 hét)

Végzősöknek: 2002. május 13-tól 2002. június 14-ig (5 hét)

Utóvizsga hét: 2002. július 1-5.

Végzősök záróvizsgálója: 2002. június 19-21. (szerda-péntek)

Diplomaosztó ünnepély:

felelős: programiroda-vezető

2002. június 28. (péntek) 10.00 óra *(levelező tagozat)*

2002. június 29. (szombat) 10.00 óra *(nappali tagozat)*

Oktatási szünetek:

ősz szünet: 2001. október 24-27.

tavaszi szünet: 2002. április (közoktatási szünet szerint)

Összefüggő szakmai gyakorlatok:

felelős: szakfelelősök

6 hetes: 2002. január 28-tól március 9-ig (III. évf. óvodapedagógus szak)

8 hetes: 2002. január 28-tól március 23-ig (III. évf. német nemzetiségi óvodapedagógus)

8 hetes: 2002. január 28-tól március 23-ig (IV. évf. tanító szak)

7 hetes: 2001. október 29-től december 15-ig (IV. évf. általános szociális munkás)

14 hetes: 2002. február 4-től május 11-ig (III. évf. általános szociális munkás)

Főiskolai rendezvények:

Főiskolai napok: 2002. ?

felelős: HÖK elnöke

Felvételi vizsgák:

felelős: főigazgatói hivatalvezető

Előzetes alkalmassági vizsga: 2002. január 25. (péntek)

Nyílt nap: 2002. február 12. (kedd) 10.00 órától

Alkalmassági vizsgák: 2002. tavaszi szünet

Szóbeli felvételi: 2002. július 2-5.(kedd-péntek)

Tanító szak

Szakfelelős: Dr. Csatlós né dr. Fülöp Sára

Szekszárdon 1977-ben indult el a felsőfokú hároméves tanítóképzés, majd a képzés időtartama nappali és levelező tagozaton egyaránt három évesről négy évéssé vált. Az 1998/99-es tanév végén kapott erről szóló diplomát a végzett évfolyam.

A tantervek át ill. kidolgozása, módosítása, aktualizálása folyamatosan megtörtént. Levelező tagozaton a négyéves mellett két és fél éves időtartamú, diplomásoknak szóló képzés is van. A levelező tagozati képzés cél-, feladat- és követelményrendszere alapvetően megegyezik a nappali tagozatával.

Az alapképzés kötelező tantárgycsoportjai: az ember és társadalom, a pedagógia, a pszichológia, a magyar nyelv és irodalom és tantárgypedagógiája, matematika és tantárgypedagógiája, természetismeret és tantárgypedagógiája, a technika és tantárgypedagógiája, az informatika, ének-zene és tantárgypedagógiája, a vizuális nevelés és tantárgypedagógiája, a testnevelés és tantárgypedagógiája, valamint egy idegen nyelv.

Szakirányú képzést az ember és társadalom, a magyar nyelv és irodalom, az informatika, a matematika, a természetismeret, az ének-zene, a testnevelés-sportgyógytestnevelés, a vizuális nevelés, az angol nyelv és a német nyelv műveltségi területen folytatunk.

Kötelező a gyakorlati képzésben való részvétel. A gyakorlati képzés színterei: gyakorlóiskola, a város bázis iskolái ill. választott iskolák a képzési formától függően.

A képzés záróvizsgával fejeződik be.

A tanítóképzésben kilenc tanszék (az Ének-Zene, az Idegennyelvi, a Magyar Nyelvi és Irodalmi, a Pedagógiai és Pszichológiai, a Társadalomtudományi, a Természettudományi, a Testnevelési, az Informatikai és a Vizuális-Nevelési Tanszék) vesz részt, munkájuk koordinálását a főigazgató és a szakfelelős látja el.

Oktatóink nagy számban vettek részt és tartottak előadásokat hazai és nemzetközi konferenciákon. A szakon nagyarányú az óraadók száma. Kollégáink közül került ki több könyv és jegyzet szerzője illetve társszerzője, valamint művészeti alkotások készítői. Jelentős kiadvány az IPF Kiskönyvtár sorozat.

A Kar hallgatóinak nagy része (kb. 50%) a megyéből származik, így a megyei értelmiség ezen szegmensének utánpótlását nem elhanyagolható feladatnak tekintjük. Hallgatóink sikeresen szerepeltek főiskolai szervezésű rendezvényeken (tanítási verseny, matematika háziverseny, énekkari szereplések), valamint országos versenyeken, ahol előkelő helyezést értek el.

ÓRA- és VIZSGATERV
Nappali tagozat, Tanító szak. Érvényes: 2000. szeptembertől

Tantárgyak/félévek	I.	II.	III.	IV.	V.	VI.	VII.	VIII.	Össz.	megj.
I. Általános értelmiségképző modulok										
1. Társadalomtudomány									210	
Filozófiatörténet	2gyj	2sz							60	*szig.
Etika					2gyj				30	
Honismeret			2gyj	1k					45	
Társadalomismeret						2k			30	
Művelődés és vallástört.				3gyj					45	
2. Inform., okt. technológ.	2gyj	2gyj	2gyj						90	
II. Szakmai modulok										
3. Pedagógia									210	
Bevezetés a pedagógiába	1gyj								15	*
Didaktika		2k							30	*
Neveléstudomány			1gyj	2gyj					45	*szig.
Differenciáló nevelés					2gyj				30	
Neveléstörténet	2k	1gyj							45	
Szabadidőpedagógia						1gyj	1k		30	
Választható ped. stud.							1gyj		15	
4. Pszichológia									210	
Bev. a pszichológiába	2gyj								30	*
Fejlődés- és gyermek-pszichológia		3k							45	*
Pedagógiai pszichológia			3gyj						45	*szig.
Szociálpszichológia				2k					30	
Személyiségfejlődési zavarok pszichológiája					1gyj				15	
Csoportos pedagógiai gyak.	2ai	1ai							45	
5. Magyar nyelv és irodalom									375	
Anyanyelvi nev. és tp.	3k	3gyj	2k						120	
Nyelvészet	2gyj	2gyj	2k						90	
Beszédművelés					1gyj	1gyj			30	
Irodalomesztétika						1k			15	
Gyermekirodalom							2gyj	4k	60	
Korunk irodalma							2gyj	4k	60	
6. Matematika									210	
Bevezetés a matematikába	3gyj								45	
Kombinatorika, valószínűségszámítás alapjai		3k							45	
Algebra alapjai			2k						30	
Matematika tp.			2gyj	2k					60	
Statisztika elemei						1gyj			15	
Elemi matematika							1gyj		15	

* szigorlati tárgyak

	<i>Tantárgyak/félévek</i>	<i>I.</i>	<i>II.</i>	<i>III.</i>	<i>IV.</i>	<i>V.</i>	<i>VI.</i>	<i>VII.</i>	<i>VIII.</i>	<i>Össz.</i>	<i>megj.</i>
7.	Természetismeret									180	
	Fizika-kémia			1k						15	
	Európa földrajza							1k		15	
	Földrajz				2k					30	
	Biológia					2k				30	
	Az ember biológiája és egészségтана							2k		30	
	Természetismeret tanítása				2k	1gyj				45	
	Korunk természet-tudományi vilásképe			1ai						15	
8.	Technika									120	
	Technikatörténet					1ai				15	
	Technika					3k				45	
	Technika tanítása						2k			30	
	Családi és háztartási ism.						2gyj			30	
9.	Ének-zene									150	
	A zene alapjai	1gyj								15	
	Furulya		1gyj							15	
	Népzene			1gyj						15	
	Szolfézs				2gyj					30	
	Ének tantárgypedagógia					2k	1gyj			45	
	Zeneirodalom							1gyj		15	
	Zenetörténeti korok és stílusok								2gyj	15	
10.	Testnevelés és sport									150	
	Atlétika és játék		2gyj							30	
	Torna-gimnasztika			2gyj						30	
	Sportjáték				2gyj					30	
	Testnevelés elmélet és tp.					2k				30	
	Úszás						1gyj			15	
	Egyéb sportok							1gyj		15	
11.	Vizuális nevelés									150	
	Alapozó vizuális stúdiumok			2gyj						30	
	Kommunikációs és szemléltető stúdiumok				2gyj					30	
	Művészeti stúdiumok					2gyj				30	
	Vizuális nevelés tp.						2k			30	
	Művészettörténet, népművészet							2gyj		30	
III	Kötelezően választható modulok									525	
12.	Választott műv. terület	2	2	2	2	4	4	4	6	345	
13.	Idegen nyelv	3gyj	3gyj	3gyj	3gyj					180	
IV.	Szabadon választható modul									15	
	Összes tantárgyi óra	25	27	28	25	23	18	18	16	2590	

	<i>Tantárgyak/félévek</i>	<i>I.</i>	<i>II.</i>	<i>III.</i>	<i>IV.</i>	<i>V.</i>	<i>VI.</i>	<i>VII.</i>	<i>VIII.</i>	<i>Össz.</i>	<i>megj.</i>
V.	Gyakorlat									610	
	Egyéni komplex gyakorlat		2nap 10ó ai	2nap 10ó ai	2nap 10ó ai	2nap 10ó ai				40	
	Egyéni tanítási gyakorlat						1hét 25ó gyj	2hét 50ó gyj		75	
	Nyári nevelési gyakorlat						1hét 25ó ai			25	
	Külső összefüggő gyakorlat								8hét 200ó gyj*	200	*záró -tan. +zv
	Csop. tanítási gyak.(óra/hét)				3gyj	3gyj	6gyj	6gyj		270	
	Oraszám mindösszesen	25	27	28	28	26	24	24	16	3200	
	Vizsgák száma műveltség terület nélkül	10	13	14	13	11	12	12	5	90	
	szigorlat	-	1	1	1	-	-	-	-	3	
	kollokvium	2	3	4	5	4	4	3	2	27	
	gyakorlati jegy	8	7	9	7	7	8	9	2	57	
	záróvizsga								1	1	
	zárótanítás								1	1	

ÓRA- és VIZSGATERV
LEVELEZŐ tagozat, Tanító szak. Érvényes: 2000. szeptembertől

Tantárgyak/félévek	I.	II.	III.	IV.	V.	VI.	VII.	VIII.	Össz.	megj.
I. Általános értelmiségképző modulok										
1. Társadalomtudomány									44	
Filozófiatörténet	6gyj	6sz*							12	*szig
Etika					6gyj				6	
Honismeret			6gyj	4k					10	
Társadalomismeret						6k			6	
Művelődés és vallástört.				10gyj					10	
2. Informatika	6gyj	6gyj	6gyj						18	
II. Szakmai modulok										
3. Pedagógia									48	
Bevezetés a pedagógiába	4gyj								4	*
Didaktika		6k							6	*
Neveléelmélet			4gyj	6gyj *					10	*szig. ped.
Differenciáló nevelés					6gyj				6	
Neveléstörténet	6k	4gyj							10	
Szabadidőpedagógia						4gyj	4k		8	
Választható ped. stud.							4gyj		4	
4. Pszichológia									46	
Bevezetés a pszichológiába	6gyj								6	*
Fejlődés- és gyermek-pszichológia		10k							10	*
Pedagógiai pszichológia			10gyj *						10	*szig pszich
Szociálpszichológia				6k					6	
Személyiség zavarok pszich				4gyj					4	
Csoportos pedagógiai gyak.	6ai	4ai							10	
5. Magyar nyelv és irodalom									80	
Anyanyelvi nevelés és tp.	10k	10gyj	6k						26	
Nyelvészet	6gyj	6gyj	6k						18	
Beszédművelés					4gyj	4gyj			8	
Irodalomesztétika						4k			4	
Gyermekirodalom							6gyj	6k	12	
Korunk irodalma							6gyj	6k	12	
6. Matematika									46	
Bevezetés a matematikába	10gyj								10	
Kombinatorika, valószínűségszámítás alapjai		10k							6	
Algebra alapjai			6k						6	
Matematika tp.			6gyj	6k					12	
Statisztika elemei						4gyj			4	
Elemi matematika							4gyj		4	

* szigorlati tárgyak

	<i>Tantárgyak/félévek</i>	<i>I.</i>	<i>II.</i>	<i>III.</i>	<i>IV.</i>	<i>V.</i>	<i>VI.</i>	<i>VII.</i>	<i>VIII.</i>	<i>Össz.</i>	<i>megj</i>
7.	Természetismeret									40	
	Fizika-kémia			4k						4	
	Európa földrajza							4k		4	
	Földrajz				6k					6	
	Biológia					6k				6	
	Az ember biológiája és egészségtana							6k		6	
	Természetismeret tanítása				6k	4gyj				10	
	Korunk természettudományi világképe			4gyj						4	
8.	Technika									26	
	Technikatörténet					4gyj				4	
	Technika					10k				10	
	Technika tanítása							6k		6	
	Családi és háztartási ism.							6gyj		6	
9.	Ének-zene									36	
	A zene alapjai	4gyj								4	
	Furulya		4gyj							4	
	Népzene			4gyj						4	
	Szolfézs				6gyj					6	
	Ének tantárgypedagógia					6k	4gyj			10	
	Zeneirodalom							4gyj		4	
	Zenetörténeti korok és stílusok								4gyj	4	
10.	Testnevelés és sport									32	
	Atlétika és játék		6gyj							6	
	Torna-gimnasztika			6gyj						6	
	Sportjáték				6gyj					6	
	Testnevelés elmélet és tp.					6k				6	
	Úszás						4gyj			4	
	Egyéb sport							4gyj		4	
11.	Vizuális nevelés									30	
	Alapozó vizuális stúdiumok			6gyj						6	
	Kommunikációs és szemléltető stúdiumok				6gyj					6	
	Művészeti stúdiumok					6gyj				6	
	Vizuális nevelés tp.						6k			6	
	Művészettörténet, népművészet							6gyj		6	
III	Kötelezően választható modulok										
12.	Választott műveltségi terület	6	6	6	6	12	12	12	12	72	
13.	Idegen nyelv						24 gyj	24 gyj	24 gyj	72	
IV	Szabadon választható modulok										
	Összes tantárgyi óra	70	78	80	68	74	84	84	52	590	

V.	Gyakorlat									174	
	Egyéni tanítási gyakorlat					1hét 30ó gyj	1hét 30ó gyj	2hét 60ó gyj	2hét 60ó gyj*	150	*zt +zv
	Egyéni komplex pedagógia gyakorlat			12ai	12ai +m					24	
	Óraszám mindösszesen	70	78	92	80	99	109	134	102	764	
	Vizsgák száma műveltség terület nélkül	9	10	14	11	12	11	11	5	84	
	szigorlat		1	1	1					3	
	kollokvium	2	3	4	5	4	4	3	2	27	
	gyakorlati jegy	7	6	9	5	8	7	8	2	52	
	záróvizsga								1	1	
	zárótanítás								1	1	

TANTÁRGYAK

Alapozó vizuális stúdiók

heti 2 óra Össz.: 30 óra

Farkas Pál, Kovács Ferenc

Elméleti és gyakorlati ismeretek elsajátításával alakítja azt a képességet, amellyel különböző kifejező eszközök felhasználásával síkbeli, téri, formai ábrázolás, majd kifejezés megvalósítható.

gyakorlati jegy

Algebra alapjai

heti 2 óra Össz.: 30 óra

Straubingerné Kemler Anikó

A tantárgy a számkör bővítés szakaszait (egész számok gyűrűje, racionális számtest, valós számtest) tárgyalja.

kollokvium

Anyanyelvi nevelés és tantárgypedagógia

heti 3; 3; 2 óra Össz.:120 óra

Polereczky Péterné,

Udvarházyiné Fejes Erzsébet

A tantárgy az alsó tagozatos magyar nyelv és irodalom tanításának célját, feladatait, tananyagát, követelményeit, módszereit, eljárásait és taneszközeit ismerteti. Bemutatja az egyes résztvevőkenységek (beszéd, helyesejtés, olvasás, írás, nyelvtan, helyesírás, fogalmazás) tanításának folyamatát, szakaszait. Kitér az ismeretek tudatosításának, majd a gyakorlásának módjaira. Ismerteti az alsó tagozatos magyar nyelv és irodalom alternatív programjait. A tananyag elsajátítását bemutató tanítások, mikrotanítások, feladatszerkesztések, tervezési gyakorlatok segítik.

I., III. félév kollokvium

II. félév gyakorlati jegy

Atlétika és játék

heti 2 óra 30 óra

Simonné Christián Anikó

Az atlétikai mozgásformák megismerése. Rövid-, közép-, és hosszútávfutás. Különböző rajthelyzetek. Távolugrás és magasugrás. A kislabdahajítás. Az iskolai testnevelési játékok jellemzése, felosztása, alkalmazásának lehetőségei és színterei. A játékelméleti ismeretek gyakorlati megvalósítása

gyakorlati jegy

Az ember biológiája és egészségtana

heti 2 óra Össz.:30 óra

Dr. Endrédi Lajos

A tantárgy az emberi test felépítésével és működésével foglalkozik, valamint egészségtani ismereteket nyújt.

kollokvium

A zene alapjai

heti 1 óra Össz.:15 óra

Csurgai Violetta, T. Lázár Noémi

A tárgy oktatása keretén belül rendszerezést nyernek az eddig tanult zenei alapfogalmak, zenei alapismeretek. Segíti a hallgatókat a kottaolvasás elsajátításában, megerősíti tájékozódásukat a hangszereken belül, fejleszti zenei-olvasás írás készségüket.

gyakorlati jegy

Beszédművelés

heti 1 óra Össz.:30 óra

Dr. Töttős Gábor

A helyes, szabatos, értelmes beszéd ideáljának kialakítása és az ehhez igazodó gyakorlati felkészültség megteremtése. A megszólalás felelőssége és alapfeltételei: a helyes beszédlevegés és a szabatos hangejtés. A leggyakoribb ejtés- és beszédhibák, a hangkapcsolatok kiejtése. A hivatásos beszélők teljesítményének elemzése és bírálata. A szöveginterpretálás általános és specifikus követelményei. A mondat-fonetikai eszközök és helyes alkalmazásuk. Az egyéni beszédstílus kialakítása és a teljesítmények értékelése, továbbadási módozatok.

gyakorlati jegy

Bevezetés a matematikába

heti 3 óra Össz.: 45 óra

Dr. Csatlósné dr. Fülöp Sára

A tárgy alapozó jellegű, a halmazelmélet, a matematikai logika, a leképezés, a számelmélet alapkérdéseivel foglalkozik.

gyakorlati jegy

Bevezetés a pedagógiába

heti 1 óra Össz.:15 óra

Szente István

A tantárgy hozzájárul a pedagógiai műveltség, szemlélet és irányultság kialakításához. Megalapozza a pedagógiai elmélet és gyakorlat kölcsönhatásának történeti elemzését. Megismerteti a hallgatóval a pedagógia alapfogalmait, rendszereit, a neveléstudomány fő ágait a tanítói pálya szakmai és tanításetikai követelményeit, a tanítói munka alapvető sajátosságait.

gyakorlati jegy

Bevezetés a pszichológiába

heti 2 óra Össz.: 30 óra

Osváth Anikó

A tantárgy tartalmazza a pedagógiai gyakorlathoz közel álló korszerű, alapozó jellegű pszichológiai ismereteket. Támazkodik a pszichológia klasszikus irányzataira, a tudomány legújabb eredményeire. Feltárja a pszichikus működéseket, és azok sajátos összefüggéseit. Kialakítja az ön- és társismeret igényét, és előkészíti a további pszichológiai tanulmányokat. Megismerteti a pszichológia helyét a tudományok rendszerében, és szerepét a pedagógussá válás folyamatában.

gyakorlati jegy

Bevezetés az informatikába

heti 2 óra Össz.: 30 óra

Ősze József

Az informatika fogalma és jelentősége. Az informatika tárgyköre: információelmélet, információtechnika, információalkalmazás. A hardver, szoftver és orgver fogalma. A számítástechnika és az informatika viszonya. Az információ fogalma. Az információ különböző megjelenési formái. Numerikus kódrendszerek: fixpontos és lebegőpontos kódrendszer elve. Alfa numerikus kódrendszerek. Számábrázolás ASCII kódrendszerben. Operációs rendszerek alapfogalmi (feladata, osztályozása, felépítése), DOS, Windows.

aláírás

Biológiai ismeretek

heti 2 óra Össz.: 30 óra

Dr. Endrédi Lajos

A tantárgy általános biológiai, rendszertani, genetikai és ökológiai ismereteket nyújt.

kollokvium

Családi és háztartási ismeretek

heti 2 óra   Össz.:30 óra

Dömötör László

A lakás, illetve a háztartás alapvető funkciói, berendezései. A családi gazdálkodás-gazdaságosság, ergonómia. Közlekedési szabályok.

gyakorlati jegy

Csoportos pedagógiai gyakorlat

heti 1 óra   Össz.:45 óra

Dr. Péchy Benjamin, Bús Imre, Farkas Johanna, Szente István, Szabó Ernő János

A tantárgy felkelti és fokozza az önismeret-önnevelés igényét, növeli a társas viselkedés hatékonyságát, fejleszti a pedagógus mesterség színvonalas végzéséhez, a pályorientációhoz szükséges attitűdöket, pedagógiai tulajdonságokat, készségeket, képességeket.

aláírás

Didaktika

heti 2 óra   Össz.: 30 óra

Szente István

A tantárgy felkészít a 6-12 éves tanulók oktatására, biztosítja a pedagógiai tudatosság érvényesülését a tanulás irányításában. Megismerteti az elemi szintű oktatás teljes tartalmi koncepciójával, a nevelő-oktatómunka alapidokumentumainak, taneszközeinek felhasználási, alkalmazási módjaival.

kollokvium

Differenciáló nevelés

heti 2 óra   Össz.: 30 óra

Szente István

A tantárgy felkészíti a differenciált pedagógiai munka gyakorlatára. Megismerteti a differenciált fejlesztés metodikáját, szervezeti kereteit, és tervezési formáit. Képesé tesz az eltérő fejlettségi szintű, eltérő szociokulturális háttérű tanulókkal való bánásmódra. Felkészíti a hallgatót a kompetencia-körébe tartozó retardált, tanulási nehézséget, részképeség kiesést tanúsító, valamint az átlagostól eltérő tehetséges tanulók egyéni fejlesztésére, kompenzációjára, korrekciójára.

gyakorlati jegy

Egyéb sportok

heti 1 óra   Össz.: 15 óra

Ákoshegyi István (tantárgyért felelős oktató)

Tájékozódás az alternatív sportágak körében. Pl.: amerikai kötélugrás, asztalitenisz, triatlon stb. E sportágak alapvető technikai elemeinek megismerése.

gyakorlati jegy

Elemi matematika

heti 1 óra   Össz.: 15 óra

Straubingerné Kemler Anikó

Az I-IV. osztály feladattípusainak az áttekintése. Fejlesztő feladattípusok; versenyfeladatok, felzárkóztató és gyakoroltató feladatok, szakköri feladatok. Feladatok készítése, feladatsorok szerkesztése. Segéd-eszközök a matematikai feladatok megoldásának a támogatására.

gyakorlati jegy

Ének-zene tantárgypedagógia

heti 2;1 óra   Össz.: 45 óra

Pajor Márta,

A tantárgy általános célja: adjon olyan zenei és pedagógiai műveltséget, amely képessé teszi a hallgatókat az eredményes és szakszerű oktatói munka végzésére.

V. félév kollokvium

VI. félév gyakorlati jegy,

Etika

heti 2 óra   Össz.:30 óra

Bács Gábor, Dr. Andrásy György

A világi, vallási etikai irányzatok és a szakmai etika megismertetése a feladat, hogy a hallgató felismerhesse az erkölcs szerepét az erkölcsi alapállás kialakításának, közvetítésének lehetőségét, módjait.

gyakorlati jegy

Európa földrajza

heti 1 óra   Össz.: 15 óra

Dr. Endrédi Lajos

Európa természeti és gazdasági földrajzát ismerteti, kiemelten foglalkozik az Európai Unió tagállamaival és a társult országokkal.

kollokvium

Fejlődés- és gyermekpszichológia

heti 3 óra   Össz.:45 óra

Farkas Johanna, Osváth Anikó

A tantárgy bemutatja a pszichikus folyamatok fejlődési törvényszerűségeit, ismerteti az egyén fejlődését meghatározó biológiai és társas kölcsönhatásokat. Megvilágítja a segítő kapcsolat kialakulásához szükséges életkori jellemzőket. Átfogóan ismerteti az ún. kognitív folyamatok longitudinális fejlődését, s praktikusán alkalmazható ismereteket ad a különböző életkorú gyermekek fejlődési sajátosságairól.

kollokvium

Filozófiatörténet

heti 2 óra   Össz.: 60 óra

Dr. Andrásy György, Bács Gábor, Ruzsa Éva

A gondolkodás történetének megismerése mellett a filozófiai szövegek megértése, elemzése, lényegük kiemelése a feladat, hogy a hallgató a tanultakat későbbi munkájában megfelelően alkalmazhassa, felhasználhassa.

I. félév gyakorlati jegy

II. félév szigorlat

Fizikai és kémiai ismeretek

heti 1 óra   Össz.:15 óra

Póla Károly

A természeti törvények és feltárásuk útja. A természettudományok, a természettudományos megismerés alapvető módszerei. Az anyag szerveződési szintjei, erőterek. Mérés, mértékegységek, mérőeszközök. A mozgások. Kölcsönhatások: mechanikai kölcsönhatások, erőterek, mezők (gravitációs, elektromos és mágneses) közti kölcsönhatások, molekuláris kölcsönhatások, a hőátadás, mint kölcsönhatás, kémiai kölcsönhatások, kémiai reakciók. Atomfizikai alapismeretek. Az energia: a testek munkavégző képessége, energiafajták (helyzeti energia, mozgási energia, elektromágneses energia), energiaátalakulások. A megmaradási törvények értelmezése. Jelenségek és törvényszerűségek a hő és a fény terjedéséről. Az idő és a tér.

kollokvium

Földrajzi ismeretek

heti 2 óra   Össz.: 30 óra

Dr. Endrédi Lajos

Csillagászati földrajzi alapismeretek. Természeti földrajzi ismeretek. Magyarország természeti földrajza.

kollokvium.

Furulya

heti 1 óra   Össz.: 15 óra

T. Lázár Noémi, Müller János

A tantárgy oktatása felkészít az egyik magyar népzenei hangszer technikai megismerésére, alkalmazására. A szolfézs, népzene, zeneirodalom tantárgyak zenei anyagának megszólaltatása feladata kell legyen valamennyi pedagógusjelöltnek. A hangszer használatának magasabb szintű alkalmazása előkészít a barokk hangszeres zene megismerésére.

gyakorlati jegy

Gyermekirodalom

heti 2;4 óra Össz.:60 óra

Dr. Borbély Sándor

A gyermekirodalom rétegei /különös tekintettel a folklorra /. A tárgy műfajelmélete, műfajai /robinzonádok, állatbanda-, indiánregények, a gyermekkor története, sci-fi stb./. A meseregény változatai. Ismeretterjesztő könyvek.

VII. félév gyakorlati jegy,

VIII. félév kollokvium

Honismeret

heti 2; 1 óra Össz.:45 óra

Kolontári Attila, Dr. Várady Zoltán

A magyar történelem eseményeinek összefüggései mellett a kiemelkedő történelmi személyek szerepét, a folyamatok egymásra hatását mutatja be a tárgy a lakóhely múltjának és a közművelődési intézmények által nyújtott lehetőségek megismertetése mellett.

III. félév gyakorlati jegy

IV. félév kollokvium

Idegen nyelv

heti 3 óra Össz.: 180 óra

Regős Gabriella és külső óraadók

A tanulmányok célja a hozott idegennyelvi tudás elmélyítése, a nyelvi készségek megszilárdítása, eljutás legalább alapfokú C nyelvvizsgáig. A pedagógiai alapképzésekben négy félévig kötelező, nyelvvizsga – bizonyítványra felmentést adunk.

gyakorlati jegy

Informatika az oktatásban

heti 2 óra Össz.: 30 óra

Simon Imréné

Az informatika mint az oktatás tárgya. Az informatika mint az oktatás és az iskolai adminisztráció eszköze. Az INTERNET mint a pedagógus leggyorsabb információszerzési lehetősége. Auditív, vizuális és audiovizuális eszközök, multimédia.

gyakorlati jegy

Integrált felhasználói rendszerek

heti 2 óra Össz.: 30 óra

Simon Imréné

Az általános iskolai oktatási, valamint oktatásszervezési feladatok megoldásában felhasználható elterjedtebb szövegszerkesztő, táblázatkezelő, funkciókat integráltan tartalmazó rendszerek, valamint számítógépes grafikai programok megismerése, használatának elsajátítása.

gyakorlati jegy

Irodalomesztétika

heti 1 Össz.: 15 óra

Dr. Horváth Béla

A tárgy alapozó jellegű, az irodalmi tárgyak irodalomelméleti ismereteit segíti. Megismerteti a hallgatókat a művészi visszatükrözés, a valóságkérdéseivel, az irodalomelmélet fontosabb irányzataival, valamint kiegészíti poetikai ismereteiket.

kollokvium

Kommunikációs és szemléltető stúdiumok

heti 2 óra Össz.: 30 óra

Adorjáni Endre

gyakorlati jegy

Kombinatorika, valószínűségszámítás alapjai

heti 3 óra Össz.:45 óra

Dr. Csatlós dr. Fülöp Sára

A tantárgy a permutáció, variáció, kombináció fogalmát és kapcsolatait tárgyalja. Valószínűségszámítással kapcsolatos alapismereteket nyújt.

kollokvium

Korunk irodalma

heti 2;4 óra Össz: 60 óra

Dr. Horváth Béla

A tárgy a modern és posztmodern irodalom világgképét, az azt meghatározó filozófiai irányzatokat mutatja be. Korunk magyar lírájának legjelentősebb képviselőit, a világirodalom kiemelkedő regény- és drámaíróit ismerteti meg a hallgatókkal.

VII. félév gyakorlati jegy,

VIII. félév kollokvium

Korunk természettudományi világgképe

heti 1 óra Össz.: 15 óra

Meghívott előadók

A modern természettudományi világgkép kialakulása, összetevői. A legalapvetőbb természeti (fizikai, kémiai és biológiai ciklusok)

aláírás

Matematika tantárgypedagógia

heti 2 óra Össz: 60 óra

Straubingerné Kemler Anikó

A tantárgy az alsó tagozatos matematika tananyag átadásához, korszerű módszerekkel történő tanításához szükséges szakmódszertani ismereteket közvetíti. A matematikai ismeretsajátítás folyamatát és az ismeretsajátítási folyamat irányításának lehetőségeit dolgozza fel a gondolkodás módszereinek alapozása, a számtan – algebra, a halmaz-logika, a relációk, a függvények a geometria – mérés és a valószínűség – statisztika témakörökben.

III. félév gyakorlati jegy,

IV. félév kollokvium

Művelődés- és vallástörténet

heti 3 óra Össz.: 45 óra

Dr. Várady Zoltán, Kolontári Attila

A nagy művelődéstörténeti korszakok, az európai kulturális folyamatok ismertetése a feladat, párhuzamosan a különböző vallások, különösen a kereszténység lényegének kultúráközvetítő szerepének bemutatásával.

gyakorlati jegy

Művészeti stúdiumok

heti 2 óra Össz.: 30 óra

Farkas Pál, Adorjáni Endre

gyakorlati jegy

Művészettörténet, népművészet

heti 2 óra Össz.: 30 óra

Adorjáni Endre

gyakorlati jegy

Népzene

heti 1 óra Össz.: 15 óra

Pajor Márta, Müller János,

T. Lázár Noémi

A tárgy célja, hogy megismertesse a hallgatókat a vokális és hangszeres népzene történetével. Rendszerezi a népdalokról eddig tanult ismereteket, tájegységi jellegzetességeket, a neves gyűjtők munkásságát, különös tekintettel Tolna megye gazdag népzenei örökségére.

gyakorlati jegy

Nevelélmélet

heti 1; 2 óra Össz.:45 óra

dr. Péchy Benjamin, Bús Imre

A tantárgy felkészít az adott korcsoporttal kapcsolatos nevelési feladatok hatékony elvégzésére. Megismerteti a pedagógiai elmélet jelen állapotát, az abban bekövetkezett változásokat, és a kiváltó okokat, a további fejlődés elméleti és gyakorlati tendenciáit. Megalapozza a hallgatók nevelélméleti és módszertani kultúráját, pedagógiai kompetenciáját.

III. félév gyakorlati jegy

IV. félév gyakorlati jegy

Neveléstörténet

heti 2; 1 óra Össz.:45 óra

Dr. Kurucz Rózsa, Dr. Péchy Benjamin

A tantárgy alapozó jellegéből adódóan megismerteti az egyes korok neveléstörténetének legjellemzőbb tényeivel, a pedagógia jeles képviselőivel, a mai pedagógiai elmélet és gyakorlat előzményeivel. Bevezet a neveléstörténeti kutatás módszereibe. A kutatások elért eredményeit az egyetemes kultúra szerves részeként tekinti, és a pedagógus hivatástudatot erősítő értéként kezeli. A 19. és 20. század különböző pedagógiai irányzatainak, reformpedagógiának bemutatásával felkészít az alternatívításra.

I. félév kollokvium

II. félév gyakorlati jegy

Nyelvészet

heti 2; Össz.:90 óra

Dr. Antóni Judit, Dr. Töttös Gábor,

A magyar nyelv teljes rendszerének megismerése; a hangtan, szótan, morfológia, mondattan magas színvonalú megértése. Modern nyelvszemlélet és biztos helyesírási készség kialakítása; a szakirodalomban való eligazodásra alapismeretek. A nyelvészetnek, mint tantárgynak és tudományterületnek hatékony és élvezhető formában való megismertetése, valamint hasonló szellemű továbbadás lehetőségeinek kiépítése.

I., II. félév gyakorlati jegy

III. félév kollokvium

Pedagógiai pszichológia

heti 3 óra Össz.: 45 óra

Tálosi Ferencné, Farkas Johanna, Osváth Anikó

A tantárgy felkészít a pedagógiai helyzetek pszichológiai megalapozottságú megoldására. Megismerteti a pedagógiai tevékenység és a személyiségfejlesztés kölcsönhatásában érvényesülő pszichológiai törvényszerűségeket, a pedagógiai tényezők pszichés hatásait, és a fejlesztő hatás kritériumait. Feltárja a személyiségfejlesztés pedagógiai és pszichológiai összefüggésrendszerét, a személyiségmegismerés jelentőségét, módszereit, s azok alkalmazását. Elemzi a pszichológiai hatás feltételeit a pedagógus és a kortárs csoport aspektusából.

gyakorlati jegy

Sportjáték

heti 2 óra Össz.: 30 óra

Simonné Christián Anikó

A sportjátékok oktatásának módszerei és alkalmazási lehetőségei. A kézilabda, kosárlabda, röplabda és labdarúgás alapvető mozgásanyaga és játékszabályai.

gyakorlati jegy

Statisztika elemei

heti 1 óra Össz.: 15 óra

Dr. Csatlósné dr. Fülöp Sára

A tantárgy a valószínűségi változókat és jellemzőiket, a statisztikai minta jellemzőit, a statisztikai hipotézisvizsgálatok menetét mutatja be.

gyakorlati jegy

Szabadidőpedagógia

heti 1 óra Össz.:30 óra

Bús Imre

A tantárgy ismereteket nyújt a szabadidő és játék elméleti kérdéseiről, valamint –főként az iskola kezdő szakaszára vonatkozóan - az általános iskolai és iskolán kívüli játék és szabadidő lehetőségeiről és tevékenységeiről. A hallgatók gyakorlatokkal tapasztalatokat szereznek a szabadidős és játéktevékenységek tervezéséről, és alkalmazásáról

VI. félév gyakorlati jegy

VII. félév kollokvium

Személyiségfejlődési zavarok pszichológiája

heti 1 óra Össz.:15 óra

Tálosi Ferencné

A tantárgy megismerteti a személyiségzavarokkal, a személyiség olyan elváltozásával, amelyek gátolják a normális funkciókat, és amelyek tünetek (szimptomák), illetve tünet együttesek (szindrómák) formájában jelentkeznek. Feltárja a szociális beilleszkedés zavarainak különböző eseteit. Bemutatja a szervi, esetleg örökletes hajlamosító tényezőket, illetve a nevelés és szocializáció zavarait.

gyakorlati jegy

Szociálpszichológia

heti 2 óra Össz.:30 óra

Tálosi Ferencné, Farkas Johanna

Az emberi interakció elemzésének ismertetésével a tantárgy kialakítja az érzékenységet, és igényességet a társas történések elemzése iránt. Segíti a tudatosság kialakításait a társas kapcsolatok kiépítésében, fejlesztésében, és átélésében személyes életükben, és a pedagógiai gyakorlatban. Megismerteti az attitűd, attitűdváltozás, kognitív kongruencia a csoportfolyamatok jelentőségével. Felébreszti a csoporttechnikák elsajátításának és alkalmazásának igényét, és ezáltal fokozza a pedagógiai gyakorlat hatékonyságát.

kollokvium

Szolfézs

heti 2 óra Össz.: 30 óra

Müller János, Csurgai Violetta

A tárgy célja, hogy képessé alakítsa a kapcsolatrendszerben való tájékozódást, fejlessze a hallgatók külső és belső, valamint többszólamú hallását. Tegye képessé a leendő pedagógusokat a zenei olvasás-írás készségszintű elsajátítására magyar népzenei és európai klasszikus zenei anyagon.

gyakorlati jegy

Társadalomismeret

heti 2 óra Össz.: 30 óra

Szabó Ernő János, Liebhauser János

Alapvető szociológiai ismeretek nyújtása a feladat, amelynek keretében a hallgató megismerheti a társadalom szerkezetét, rétegződését, mobilitását és egyenlőtlenségeit, az egyén helyét és lehetőségeit, az állami és önkormányzati intézményrendszer működését.

kollokvium

Technika tanítása

heti 2 óra Össz.:30 óra

Polgár Károly, Dömötör László

A tantárgy oktatásának célja olyan tanítók képzése, akik elméletileg megalapozott technikai és módszertani ismeretek, készségek birtokában alkalmasak a 6–10 éves tanulók eredményes technikai nevelésére. A technikai műveltség és a technikai nevelés szerepe napjainkban. Tantárgytörténeti vonatkozások A technika tantárgy sajátosságai, módszerei. Tantervek, képességfejlesztő programok, szerkezetük, tartalmuk. Felkészülés a technika tantárgy tanítására: helyi tanterv, tanmenet, óravázlat készítése, az óra elemzése.

kollokvium

Technika

heti 3 óra Össz.: 45 óra

Dömötör László, Polgár Károly

Anyagok, tulajdonságaik és vizsgálatuk. Gyártástechnológiák, újrafeldolgozás, hulladék.

kollokvium

Technikatörténet

heti 1 óra Össz.: 15 óra

Dömötör László, Polgár Károly

A technika szerepe az emberiség fejlődésében, nagy technikai felfedezések, korunk technikájának jellemzői.

aláírás

Természettudományok tanítása

heti 2; 1 óra Össz.: 45 óra

Gébert Imre

A természettudományi nevelés, fejlesztés feladatai és követelményei az általános iskola alappfokának 1–4. osztályában. A tanítás-nevelés dokumentumai: programok, NAT, helyi tantervek, tankönyvek A tanítás-tanulás folyamatának sajátosságai. A természettudományos ismeretek tanításában alkalmazott eljárások, módszerek és eszközök. A tanítási órákra való felkészülés, az egyes órák megtervezése, szervezése, vezetése és értékelése A természettudományi nevelés tanítási órákon kívüli formái, módszerei (tanulmányi séta, kirándulás stb.) Gyakorlatokon: A tanítás nevelés dokumentumainak megismerése, elemzése. A tanítás anyagának megismerése, elemzése. Módszertani gyakorlatok végzése, megfigyelések megtervezése, kísérletek bemutatása, szemléltető eszközök tervezése stb. Bemutató órák látogatása és a látottak elemzése, értékelése. Tanmenetek, óravázlatok, óraelemzések, óramodellek, kirándulástervek stb. készítése és értelése.

IV. félév kollokvium

V. félév gyakorlati jegy

Testnevelés elmélet és

tantárgypedagógia

heti 2 óra Össz.: 30 óra

Ákoshegyi István

A testnevelés tanításának alapfogalmai. Módszertani és szervezési ismeretek. A testnevelés óra tervezése. A motoros képességek és azok fejlesztési lehetőségei

kollokvium

Torna – gimnasztika

heti 2 óra Össz.: 30 óra

Ákoshegyi István, Bányai Zoltán, Falvainé Péter Györgyi

A tornaelemek technikája, oktatás-módszertana és a segítségadás fajtái. A gimnasztika rajzírása. Rendgyakorlatok és alakzatok. Szabadgyakorlati alapformájú gyakorlatok. Kéziszer-, pad-, és bordásfal gyakorlatok.

gyakorlati jegy

Úszás

gyakorlat

heti 1 óra Össz.: 15 óra

Simonné Christián Anikó (tantárgyért felelős oktató)

Az úszás rövid története. Vízhezszoktató játékos gyakorlatok. A mellúszás, a hátúszás és a gyorsúszás közül legalább egy úszásnem biztonságos és helyes technikai végrehajtása. Szabályismeret.

gyakorlati jegy

**Választható pedagógiai stúdium:
Európai reformpedagógiák - integrációs modellek**

heti 1 óra Össz.: 15 óra

Dr. Kurucz Rózsa

A tárgy az európai reformpedagógiák rejtett dimenzióinak, és jelentőségének bemutatásán keresztül hangsúlyozza azok szerepét a közoktatás modernizációjában, a komplex, összefüggéscentrikus gondolkodás kialakításában, a nemzeti, a regionális és a közös európai értékek (integráció, kompromisszum, tolerancia, együttműködés, béke, identitás stb.) megfogalmazásában. Bemutatja a kiemelkedő európai közoktatási rendszereket és integrációs modelleket. Megismerteti a reformpedagógiák legnépszerűbb metodikai megoldásával: a projekt módszerrel, és annak szerepével, az önállóság, a felelősségtudat és a demokratikus viselkedésmód gyakorlásában.

kollokvium

**Választható pedagógiai stúdium:
Nevelésszociológia**

heti 1 óra Össz.: 15 óra

Szabó Ernő János

A tantárgy olyan speciális, korszerű szociológiai ismereteket nyújt, amelyek elősegítik a nevelési-oktatási intézményrendszerünk társadalmi háttérének az oktató-nevelő munkát befolyásoló társadalmi mechanizmusoknak a megismerését, az ok-okozati összefüggések feltárását. A tárgy lehetőséget ad a szociológia főbb módszereinek megismerésére, a szociológiai gondolkodásmód, szemléletmód alapjainak elsajátítására. A szociológiai felvétel technikájának megismertetésével, gyakorlatival, segítséget nyújt a szakdolgozat készítéséhez.

gyakorlati jegy

**Választható pedagógiai stúdium:
(Pedagógiai kutatómódszertan)**

heti 1 óra Össz.: 15 óra

Dr. Péchy Benjamin

A tantárgy hozzájárul a pedagógiai kutatások módszertani megalapozásához. Közvetíti a tudományos közlés alapismereteit. Megismerteti a pedagógiai kutatás jellemzőit, folyamatát, főbb módszereit, technikáit. Hozzájárul ahhoz, hogy a hallgatók jártasságot szerezzenek a pedagógiai szakirodalom kritikus, tudományos elemzésében, és képesek legyenek a gyakorlati pedagógiai munka során adódó mérések, vizsgálódások, elemzések elvégzésére, és a kutatási eredmények tudományos szabályai szerinti formába öntésére.

gyakorlati jegy

Vizuális nevelés tantárgypedagógia

heti 2 óra Össz.: 30 óra

Adorjáni Endre

kollokvium

Zeneirodalom

heti 1 óra Össz.: 15 óra

Csurgai Violetta,

A tárgy átfogó ismereteket nyújt a zenetörténet nagy korszakairól. E stúdiumban a magyar zenetörténet megismerése kerül előtérbe, a társművészetek (irodalom, képzőművészet, építészet, tánc) tükrében és különös figyelemmel az általános iskola alternatív zenehallgatási anyagára.

gyakorlati jegy

Zenetörténeti korok és stílusok

heti 2 óra   Össz.: 15 óra

Pajor Márta, Csurgai Violetta,

A stúdium legfontosabb feladatai közé tartozik a nagy európai klasszikus zenei kultúrák alapos ismerete: zenei műformák, stílusjegyek, jelentős zeneművek, zeneszerzők és munkásságuk, műveik, kapcsolatuk és hatásuk a társművészetekre.

A műelemzés korszerű módszerei, zeneválogatásra nevelés, műismeret, zenei szakbibliográfia felhasználására nevelés, média-technikai alkalmazási lehetőségek.

gyakorlati jegy

Választható műveltségi területek

ANGOL NYELV ENGLISH TEACHER TRAINING PROGRAMME választható műveltségi terület

Érvényes: 2000. szeptembertől

Tantárgy	I.	II.	III.	IV.	V.	VI.	VII.	VIII.	Össz.
Angol beszédgyakorlat	6gyj	8k/av	2gyj		2gyj	2sz*	3gyj		345
Európai stúdium				3k				2k	60
Tanulási készségek fejlesztése	2gyj								30
Angol országismeret			1gyj	1gyj	1gyj	1k			60
Akadémiai stúdiumok			1gyj	1gyj	1gyj	1gyj	1gyj		75
Angol gyermekirodalom			2gyj	2k					60
Angol tantárgypedagógia			2gyj	2gyj	2gyj	2sz*			120
Angol irodalmi stúdiumok						1gyj	1gyj	2k	45
Bevezetés az angol nyelvészetbe					2gyj				30
ÖSSZESEN.	8	8	8	9	8	7	5	4	825
Vizsgaforma:									
szigorlat	-	-	-	-	-	1*	-	-	1*
kollokvium	-	1	-	2	-	1	-	2	6
gyak. jegy	2	-	5	3	5	2	3	-	20

TANTÁRGYAK

Akadémiiai stúdiumok

heti 1 óra Össz.: 75 óra

Molnárné Páli Éva,

Tóthné dr. Litovkina Anna

A bevezető jellegű stúdiumok célja írás-technikai és műfaji ismeretek nyújtása angol nyelven.

gyakorlati jegy

Angol beszédgyakorlat

heti 6;8;2;2;2;3 óra Össz.: 345 óra

Dr. Bajner Mária, Molnárné Páli Éva,

Tóthné dr. Litovkina Anna

A tárgy az első két félévben alapozó jellegű, ú.n. nyelv-és stílusgyakorlat, amely magában foglalja a nyelvtant és az alapvető fonetikai ismeretek elsajátítását is. A hangsúly a négy alapképesség valamint a szókincs fejlesztésén van. A nyelvi záróvizsga után a harmadik félévtől a tárgy szerepet átveszik az irányított beszélgetést célzó tárgyak, ahol a nyelv eszközként és nem célként jelenik meg az oktatás folyamatában. A hatodik félév végén a hallgatók komplex nyelvi és módszertani szigorlat keretében tesznek bizonyosságot nyelvi készségeikről.

I., III., V., VII. félév: gyakorlati jegy

II. félév: kollokvium

VI. félév összevont szigorlat

Angol gyermekirodalom

heti 2 óra Össz.: 60 óra

Molnárné Páli Éva

Célja: A hallgatók megismertetése a különböző gyermekirodalmi műfajokkal, mondókákkal, mesékkel, képeskönyvekkel, állatmesékkel, versekkel, stb. A különböző művek bemutatása a gyakorlati alkalmazhatóság tükrében történik: a hallgatóknak alkalma nyílik, hogy megtanulják és gyakorolják, hogy ezek a művek hogyan alkalmazhatók az általános iskolai nyelvoktatásban.

III. félév gyakorlati jegy,

V. félév kollokvium

Angol irodalmi stúdiumok

heti 2 óra Össz.:45 óra

Dr. Bajner Mária

Az angol és amerikai irodalom klasszikus és kortárs műveinek szemelvényeivel ismertetjük meg hallgatókat, miközben fejlesztjük nyelvi készségeiket. A művek megvitatása mellett kitérünk az irodalomnak a tanításban betöltött szerepére is.

VI., VII. félév gyakorlati jegy

VIII. félév kollokvium

Angol országismeret:

British-American Civilization

heti 1 óra Össz.: 60 óra

Dr. Bajner Mária, Molnárné Páli Éva

Célja: Az angolszász kultúrák mindennapi életének, ünnepeinek, emberi aspektusainak bemutatása új ismeretszerző és komparatív szándékkal, valamint annak a tudatosítása, hogy ezen ismeretek köre milyen nagymértékben színesíti a nyelvi órákat.

III., IV., V. félév gyakorlati jegy,

VI. félév kollokvium

Angol tantárgypedagógia

heti 2 óra Össz.: 120 óra

Molnárné Páli Éva

A hallgatók ezen kurzus keretében sajátítják el azokat a készségeket, amelyek képessé teszik őket arra, hogy idegen nyelvet oktassanak az általános iskola 1-6. osztályában. A hallgatók a kurzus során megismerkednek a vonatkozó szakirodalommal különféle szakkönyveken és cikkeken keresztül, amelyek megtárgyalása nemcsak a tanárrá válásban segíti őket, hanem nyelvi készségeiket is fejleszti. A hallgatók a kurzus során több alkalommal mikrotanításokat tartanak társaik előtt, illetve később a tanítási gyakorlat során órákat tartanak az általános iskola 1-6. osztályában. A hallgatók a kurzus során több alkalommal esszét készítenek angol nyelven, amelynek célja egyrészt beszámolás az adott félév során tanultakról, másrészt felkészülés az évfolyamdolgozat és a szakdolgozat írására.

III., IV., V. félév gyakorlati jegy

VI. félév szigorlat

Bevezetés az angol nyelvészetbe

heti 2 óra Össz.: 30 óra

Dr. Bajner Mária, Molnárné Páli Éva

Az idegen nyelvi műveltségterületbe integrálva általános nyelvészeti és kommunikáció elméleti fogalmak és nézetek oktatása, a nyelv társadalmi funkciói, fejlődése, grammatikai modelljei és szövegtani sajátosságai.

gyakorlati jegy, aláírás

Tanulási készségfejlesztés

heti 2 óra Össz.: 30 óra

Tóthné dr. Litovkina Anna

Cél az íráskészség fejlesztése és a hallgatók felkészítése házidolgozatok, esszék, évfolyamdolgozat, szakdolgozat, valamint a képzés folyamata alatt készített projektek, esetleg cikkek, tanulmányok megírására.

gyakorlati jegy

EMBER ÉS TÁRSADALOM választható műveltségi terület

Nappali tagozat

Érvényes: 2000. szeptembertől

Tantárgy	I.	II.	III.	IV.	V.	VI.	VII.	VIII.	Össz.
Honismeret tp.				2gyj	2gyj	*			60
Vallástörténet tp.						2gyj*			30
Európa politikai és gazdasági egységének története					2k	2k*			60
Társadalom földrajz							2gyj		30
Gazdaságtan								4gyj	30
Filozófia alapozó	2gyj								30
Vallásismeret							2gyj		30
Erkölcismeret								2gyj	15
Választható		2gyj	2gyj						60
Heti óraszám	2	2	2	2	4	4	4	6	345
Vizsgaforma:									
szigorlat	-	-	-	-	-	1*	-	-	1*
kollokvium	-	-	-	-	1	1	-	-	2
gyak. jegy	1	1	1	1	1	1	2	2	10

* összevont szigorlat a VI. félévben

Levelező tagozat

Érvényes: 2000. szeptembertől

Tantárgy/félév	I.	II.	III.	IV.	V.	VI.	VII.	VIII.	Össz.
Honismeret tp.				6gyj	6gyj	*			12
Vallástörténet tp.						6gyj*			6
Európa politikai és gazdasági egységének története					6k	6k*			12
Társadalom földrajz							6gyj		6
Gazdaságtan								6gyj	6
Filozófia alapozó	6gyj								6
Vallásismeret							6gyj		6
Erkölcismeret								6gyj	6
Választható		2gyj	2gyj						60
Heti óraszám	6	6	6	6	12	12	12	12	72
Vizsgaforma:									
szigorlat	-	-	-	-	-	1*	-	-	1*
kollokvium	-	-	-	-	1	1	-	-	2
gyak. jegy	1	1	1	1	1	1	2	2	10

* összevont szigorlat a VI. félévben

TANTÁRGYAK

Erkölcismeret

heti 2 óra Össz.: 30 óra

Bács Gábor

A kurzus célja a manapság népszerű etikai problémák némelyikének közös megvitatása, irodalmuk közös feldolgozása. A hangsúly az órákon a vitán van, mely a véletlenszerűen megválasztott hallgatókból álló csoportok között alakulna ki. Így túl a problémákba való betekintésen, a résztvevők az érvelési technikákban is növelhetik jártaságukat.

gyakorlati jegy

Európa politikai és gazdasági egységének története

heti 2 óra Össz.: 60 óra

Dr. Várady Zoltán, Kolontári Attila

Megismerteti az európai integráció kapcsán az európai szervezeteket, s a történelmi előzményeket, az európai gazdasági, társadalmi, kulturális folyamatok ok-okozati összefüggéseit, törvényszerűségeit.

Az európai unió gazdasági gyökereinek feltárásához, tanulmányozásához járul hozzá a jelenlegi állapot történelmi előzményeinek, az európai gazdasági modell logikájának megismertetésével.

kollokvium

VI. félév összevont szigorlat

Filozófia alapozó

heti 2 óra Össz.: 30 óra

Bács Gábor, Ruzsa Éva

A kurzus célja: néhány alapvető filozófiai fogalom tisztázása. Az érvek rekonstrukciós módszerének és értékelési szempontjainak megismertetése.

Bevezetés a történelemfilozófiába. A történetírás néhány főbb filozófiai problémájának áttekintése.

gyakorlati jegy

Gazdaságtan

heti 4 óra Össz.: 30 óra

Németh Zoltán

A tantárgy megismerteti a hallgatókkal a gazdasági alapfogalmakat, a gazdaságtan helyét a tudományok rendszerében, a gazdaságtan történetét, főbb irányzatait. Segít eligazodni az ország, a települési önkormányzat és az oktatás-nevelési intézmény költségvetésében, a profitorientált gazdálkodás szervezeti formái között.

gyakorlati jegy

Honismeret tantárgypedagógia

heti 2 óra Össz.: 60 óra

Kolontári Attila

Az elsajátított szak módszertani, tantárgypedagógiai elvek és módszerek segítségével kerülnek feldolgozásra a magyar történelem témakörei.

IV. félév gyakorlati jegy

V. félév gyakorlati jegy

VI. félév összevont szigorlat

Társadalom földrajz

heti 2 óra Össz.: 30 óra

Liebhauser János

A tárgy alapvető szociálgeográfiai az alapfogalmakkal, elméleti, tartalmi kérdésekkel, vizsgálati módszerekkel foglalkozik. A társadalmi rétegződés és a földrajzi adottságok összefüggéseit mutatja be.

gyakorlati jegy

Vallásismeret

heti 2 óra Össz.: 30 óra

Bács Gábor

A vallásfilozófia néhány nagy problémájának szisztematikus áttekintése és részletes elemzése.

gyakorlati jegy

Vallástörténet tantárgypedagógia

heti 2 óra Össz.: 30 óra

Dr. Várady Zoltán

Bemutatja a vallást, mint társadalmi jelenséget, a különböző korok és népek vallásait, a magyar ősvallást, az ókori népek vallásait. Bemutatja a keresztény egyház fejlődéstörténetét. Felvázolja a modern vallási irányzatokat és az ázsiai vallások lényegét.

gyakorlati jegy

VI. félév összevont szigorlat

Választható stúdium

Közgyűjteményi ismeretek, kutatás-módszertan

heti 2 óra Össz.: 60 óra

Dr. Dobos Gyula, Szőts Zoltán

Bemutatja a forrásokat őrző intézményeket (könyvtár, múzeum, levéltár), az alkalmazott kutatás forrásait és módszereit, az interjú és kérdőív felvételének gyakorlatát, a tudományos dolgozat elkészítésének alapjait.

gyakorlati jegy

Választható stúdium

Történeti segédtudományok

heti 2 óra Össz.: 60 óra

Dr. Várady Zoltán, Szőts Zoltán

Megismerteti a hallgatókkal a legfontosabb, legismertebb segédtudományok tárgykörét, tartalmát, tanórai felhasználásul lehetőségeit, a diplomatika, paleográfia, epigráfia, kronológia, genealógia, heraldika, szfragisztika, numizmatika tárgykörében.

gyakorlati jegy

ÉNEK-ZENE VÁLASZTHATÓ
választható műveltségi terület

Érvényes: 2000. szeptembertől

Tantárgy	I.	II.	III.	IV.	V.	VI.	VII.	VIII.	Össz:
Szolfézs	1gyj	1gyj	2gyj	1gyj	1gyj	1k	1sz*		120
Zeneelmélet					1gyj	1gyj	1sz*		45
Tantárgypedagógia				1gyj	2k				45
Karvezetés						1gyj			15
Hangszer						1gyj	1gyj		30
Zeneirodalom								4gyj	30
Kamaraének, kamarazene	1ai	1ai					1gyj	2gyj	60
Összesen	2	2	2	2	4	4	4	6	345
Vizsgaforma:									
szigorlat	-	-	-	-	-	-	1*	-	1
kollokvium	-	-	-	-	1	1	-	-	2
gyak.jegy.	1	1	1	2	2	3	2	2	14

*összevont szigorlat

TANTÁRGYAK

Ének-zene tantárgypedagógia

heti 1; 2 óra Össz.: 45 óra

Pajor Márta,

Elméletileg alapozza meg a hallgatók tudatos zenepedagógiai munkáját. Tegye képessé a leendő zenepedagógusokat az önálló zenei nevelési feladatok elvégzésére. Ismerje a hallgató a korszerű zenepedagógiai elméleteket és a megvalósításukhoz elengedhetetlen módszereket, modern taneszközöket. Elméleti és gyakorlati ismereteiket hozza összhangba, tegye képessé a hallgatót a pedagógiai-pszichológiai stúdiumokban tanultak komplex alkalmazására. Ismerje és tudatosan használja fel Kodály zenepedagógiai alapelveit, értően tudja alkalmazni az Ádám Jenő által létrehozott módszeres eljárásokat. Ismerje a kisgyermekkor zenei fejlődésének fiziológiai alapjait, zenepszichológiai törvényszerűségeit. Ismerje a bölcsőde, az óvoda zenei nevelésére vonatkozó legfontosabb állami dokumentumokat. Legyen képes a hallgató zenei és módszertani ismeretei alapján élmény és ismeretnyújtásra, képességfejlesztésre, korszerű hibajavításra. Tudjon órát tervezni, elemezni, legyen képes szakbibliográfiai ismereteit alkotó módon felhasználni. Legyen képes alkalmazkodni a változó világ zenepedagógiai feladatainak megoldására.

IV. félév gyakorlati jegy

V. félév kollokvium

Hangszerjáték

heti 1 óra Össz.: 30 óra

T. Lázár Noémi

A tantárgy általános célja és specifikus célkitűzései (milyen tudásanyagot ad, mire képesít); Az érzelmi és esztétikai nevelés eszközével a személyiségformáló tevékenység kiegészítése. A zenei készség, képesség fejlesztése, a zenei műveltség megalapozása. Zenei kreativitásfejlesztés. Tegye képessé a hallgatókat a zene emocionális tartalmának átélésére és kifejtésére. Adjon olyan ismeretet, melyet az ének-zene órák folyamán hasznosítani tud a tanító, a hangképzés, a zenei anyag feldolgozása, valamint a zenei élménynyújtás terén és a zenehallgatás keretein belül.

gyakorlati jegy

Kamaraének-kamarazene

heti 2 óra Össz.: 60 óra

Pajor Márta, Müller János,**Csurgai Violetta,**

E stúdium célja, hogy kiaknázza a hallgatók korábbi években megszerzett hangszeres tudását. Fenn kell tartani a muzsikálás e társas formája iránti érdeklődést. Elő kell segíteni az értékes és a divatos, de értéktelen zenei alkotások közti válogatni tudást. Meg kell ismertetni a hallgatókat a klasszikus zeneirodalom egyszerűbb kamarazenei, kamaraének alkotásaival, melyeket felhasználhatnak az általános iskola ének-zene óráin. E tárgy tanulása bővíti a hallgatók zeneirodalmi ismereteit, formaezéküket fejleszti, előadói készségüket erősíti. Megéretteti a leendő zenepedagógusokkal a közös muzsikálás örömét, melyet ily módon könnyebben tud átadni a kisgyermeknek. E stúdium segíti a hallgatók zenei készségének speciális fejlődését, mélyíti zeneérző és zeneértő képességét.

gyakorlati jegy

Karvezetés

heti 1 óra Össz.: 15 óra

Pajor Márta, Müller János

A tantárgy általános célja és specifikus célkitűzései (milyen tudásanyagot ad, mire képesít). Az ének-zene órák, közös zenei tevékenységek vezetéséhez szükséges készségek kialakítása. A 6-12 éves korosztálynak alkalmas kórusirodalom megismerése. Módszertani eljárások a kisgyermekori hangképzés és kórusrepertoár elsajátításához.

gyakorlati jegy

Szolfézs

heti 1; 2 óra Össz.: 120 óra

Müller János, Csurgai Violetta,

A tárgy alapvetően a hallgatók zenei készségeinek fejlesztését szolgálja, emellett természetesen az ált. iskolai énekorák zenei anyagát sajátítja el mélyebben, több szemszögből megközelítve. A készségfejlesztés elsősorban a zenei hallást célozza, kiegészítve a zenei olvasás- ill. írás fejlesztésével. A tanulmányok során sorra kerülnek különböző zenei korok darabjai, ezek elemzése, zenei sajátosságainak megismerése is napirenden van, a magyar népdalokkal is elemzés szintjén foglalkozunk. A zenei olvasás egy- és többszólamú formában megjelenik, ugyanígy a hallásutáni lejegyzések is egy- és többszólamú formában történnek. Megtanuljuk a különböző zenei kulcsok használatát, együtthangzások hallásutáni felismerését, lejegyzését.

I.-V. félév gyakorlati jegy

VI. félév kollokvium

VII. félév szigorlat

Zeneelmélet

heti 1 óra Össz.: 45 óra

Müller János, Csurgai Violetta,

Adjon elméleti alapot a leendő zenepedagógusoknak gyakorlati zenei munkájukhoz. Ismertesse meg a hallgatókat a klasszikus zeneirodalom vokális és hangszeres zenéjének gyöngyszemeivel, s azok elemző vizsgálatával. Adjon ez a stúdium betekintést a zene szerkezeti, formai, hangzó és összhangzó elemeire. Nyújtson segítséget a hallgatóknak az egyes zenetörténeti korok stíluselemeinek meg- és felismerésére, tudatos felhasználására. Segítse a hallgatót az itt elsajátított zeneelméleti tudás a művek stílusos előadásához. Fejlessze ez a tantárgy a leendő zenepedagógusok harmonikus hallását, forma- és stílusérzékét. Célja e tárgy tanításának, hogy a hallgatók zenei készségfejlesztését összekapcsolja a zenetörténeti korszakok legjellemzőbb stíluselemeinek tudatosításával. A klasszikus zeneirodalmi példák mellett ismerje meg más szemszögből a magyar népzene alkotásait is. Itt elsajátított zenei szemlélete segítse élményt adó zenepedagógusi munkáját. Adjon lényegi betekintést a funkciós zene harmónia és formavilágába, világítson rá az értékes zene legfontosabb jegyeire, a tartalom és a forma zeneelméletileg is igazolt egységére, fejlessze a hallgató funkciós hallását, adjon segítséget a különböző korok zeneelméleti-zeneszerkesztési sajátosságaira.

V.-VI. félév gyakorlati jegy

VII. félév összevont szigorlat

Zeneirodalom

heti 1 óra Össz.: 23 óra

Pajor Márta, Müller János,

Csurgai Violetta

Az 5-6. osztályos zenehallgatási anyag megismertetése, tájékozódási képesség kialakítása a zenetörténet különböző stílus-korszakaiban, ezzel együtt a legjelentősebb zeneszerzők híresebb műveinek, zenei műfajok, jellemzőbb műfajok bemutatása, megismertetése. Betekintés a magyar zene történetébe.

gyakorlati jegy

INFORMATIKA
választható műveltségi terület

Nappali tagozat

Érvényes: 2000. szeptembertől

Tantárgy	I.	II.	III.	IV.	V.	VI.	VII.	VIII.	Össz.
Alapvető operációs rendszerek és segédprogramok	2gyj					*			30
Integrált rendszerek		2gyj				*			30
Az informatika fejlődéstörténete								2ai	15
Az informatika eszköztudása			2gyj			*			30
Programozás				2gyj	2k	*			60
Számítógép hálózatok és szolgáltatások						2sz*			30
Informatika az általános iskolában					2k				30
A számítógép technikai alkalmazásai						2gyj			30
Választható stúdium							1ai		15
Speciális téma							3gyj	4gyj	75
Összesen	2	2	2	2	4	4	4	6	345
Vizsgaforma:									
szigorlat	-	-	-	-	-	1	-	-	-
kollokvium	-	-	-	-	2	-	-	-	1
gyak. jegy	1	1	1	1	-	1	1	1	9

* összevont szigorlat az VI. félévben

Levelező tagozat

Érvényes: 2000. szeptembertől

<i>Tantárgy</i>	<i>I.</i>	<i>II.</i>	<i>III.</i>	<i>IV.</i>	<i>V.</i>	<i>VI.</i>	<i>VII.</i>	<i>VIII.</i>	<i>Össz</i>
Alapvető operációs rendszerek és segédprogramok	6gyj					*			6
Integrált rendszerek		6gyj				*			6
Az informatika fejlődéstörténete								6ai	6
Az informatika eszköztudása			6gyj			*			6
Programozás				6gyj	6k	*			12
Számítógép hálózatok és szolgáltatások						6sz*			6
Informatika az általános iskolában					6k				6
A számítógép technikai alkalmazásai						6gyj			6
Választható stúdium							4ai		4
Speciális téma							8gyj	6gyj	14
Összesen	6	6	6	6	12	12	12	12	72
Vizsgaforma:									
szigorlat	-	-	-	-	-	1	-	-	-
kollokvium	-	-	-	-	2	-	-	-	1
gyak. jegy	1	1	1	1	-	1	1	1	9

* összevont szigorlat az VI. félévben

TANTÁRGYAK

Alapvető operációs rendszerek és segédprogramok

heti 2 óra Össz.: 30 óra

Ősze József

Az operációs rendszerek funkciója, osztályozása, felépítése, fejlődési tendenciák, fontosabb operációs rendszerek. Az operációs rendszer részei, működése, állomány (file)kezelés, alkönyvtárak, útvonal, állományok (program, adat, adatbázis). A DOS, a WINDOWS grafikus felhasználói felület. Segédprogramok. A vírus, hogyan terjed, megelőzés, védekezés módjai. gyakorlati jegy

A számítógép technikai alkalmazásai

heti 2 óra Össz.: 30 óra

CA - technológiák. Számítógéppel segített tervezés (CAD). A CAD hardverei. Az interaktív grafikus munkahely. Kiszolgáló szoftverek. Legfontosabb grafikus, adatbázis-kezelő, geometriai modellező, géptervező, szerkesztő szoftverek. Pl. NYÁK-tervező szoftver, AUTO-CAD műszaki rajzoló szoftver. gyakorlati jegy

Az informatika eszközszerkezete

heti 2 óra Össz.: 30 óra

Simon Imréné

PC-k belső felépítése: A PC rendszerelemei: alaplap, tápegység, lemezegység, billentyűzet, videoadapter, soros és párhuzamos illesztő, órelgenerátor. A PC funkcionális elemei: operatív memória, a központi mikroprocesszor (CPU), Be-/Kiviteli (I/O) egység, sínrendszer. Az operatív memória: memóriatípusok, memóriatérkép, karakter és számábrázolás a memóriában, memóriacímzés, veremtár, veremtárműveletek. Az operációs rendszer működési elvei. CPU funkcionális egységei: regiszterek, aritmetikai és logikai egység. gyakorlati jegy

Az informatika fejlődéstörténete

heti 2 óra Össz.: 15 óra

Simon Imréné

A számítógép Pascaltól Neumannig. Babilóniai matematika és számítástechnika. Pascal számológépe. Charles Babbage és analitikus gépe. Mechanikus számoló-automaták. ENIAC, a matematikai gép. Neumann János és a számítógép. Az EDVAC és szoftver megjelenése. Programozási nyelvek fejlődése. Számítógépgenerációk. Számítógépek fejlődéstörténete Magyarországon. Informatikai fejlesztési projektek. aláírás

Informatika az általános iskolában

heti 2 óra Össz.: 30 óra

Kuruczné Boda Zsuzsa

Felkészít az informatikai ismeretek általános iskola 1 - 6. osztályában történő tanítására. Választ ad a tantárgy sajátosságaihoz eredő módszertani kérdésekre. Útmutatást nyújt az új virtuális tanulási környezetben rejlő lehetőségek minél jobb kiaknázásához, a gyakorlati megvalósítás módjaihoz. A hallgató képes legyen arra, hogy a számítógép és egyéb informatikai eszközök alapszintű alkalmazását megtanítsa játékok, oktatóprogramok (multimédia), modellek használatán keresztül. Ismerje az algoritmikus gondolkodás fejlesztésének lehetőségeit, módszereit. gyakorlati jegy

Integrált rendszerek

heti 2 óra Össz.: 30 óra

Simon Imréné

Az általános iskolai oktatási, valamint oktatásszervezési feladatok megoldásában felhasználható elterjedtebb szövegszerkesztő, táblázatkezelő, adatbázis-kezelő, prezentáció funkciókat integráltan tartalmazó rendszerek, valamint számítógépes grafikai programok megismerése, használatának elsajátítása. A különböző tananyagok oktatása során felhasználható szöveg-, kép- és hangfeldolgozó (hardver- és szoftver-) eszközök, multimédia rendszerek kezelésének, célszerű használata.

gyakorlati jegy

Programozás

heti 2 Össz.: 60 óra

Ősze József

Az utasítás, az algoritmus, a program fogalmának, az algoritmus-leírás különböző módjainak a megismerése. A magas szintű programozási nyelvek jellemzőinek elsajátítása a legelterjedtebb nyelvek eszközeinek párhuzamos tárgyalásán keresztül. Általános programtervezési, programírási, hibakeresési módszerek megismerése. Legalább két magas szintű programozási nyelv részletes(ebb) megismerése. Pascal, Logo.

IV. félév gyakorlati jegy

V: félév kollokvium

VI. félév összevont szigorlat

Speciális témák

heti 3;4 óra Össz.:75 óra

gyakorlati jegy

Számítógép - hálózatok és szolgáltatások

heti 2 óra Össz.: 30 óra

Ősze József

Számítógép-hálózati alapismeretek, Hálózati architektúrák. Számítógép hálózatok osztályozása. Ismerjék a hálózatok alapelveit, elemeit, architektúráját. Tudják csatlakoztatni számítógépüket a helyi és a távoli hálózatokhoz. Legyenek képesek a hálózati erőforrások igénybevételére, a hálózati szolgáltatások használatára. Ismerjék és alkalmazzák a hálózati munka szabályait, biztonsági előírásait.

VI. félév összevont szigorlat

Választott stúdiumok

heti 1 óra Össz.: 15 óra

aláírás

MAGYAR NYELV ÉS IRODALOM
választható műveltségi terület

Nappali tagozat

Érvényes: 2000. szeptembertől

Tantárgy	I.	II.	III.	IV.	V.	VI.	VII.	VIII.	Össz.:
Nyelvi kommunikáció	2gyj								30
Tömegkommunikáció		1gyj							15
Nyelvtörténet					1gyj				15
Általános nyelvészet						1ai			15
Szociolingvisztika						1ai			15
Bev. az irod. tudományba		1gyj							15
Irodalomtört.			2gyj	2gyj	1k	*			75
Retorika							1gyj		15
Stiliztika							1gyj		15
A magyar nyelv tanítása					2k				30
Irodalomtanítás						2sz*			30
Fakultáció: Folklór, XX. szd-i európai kultúra, Napjaink irodalma							2gyj	6gyj	75
Összesen	2	2	2	2	4	4	4	6	345
Vizsgaforma:									
szigorlat	-	-	-	-	-	1	-	-	1
kollokvium	-	-	-	-	2	-	-	-	2
gyak. jegy	1	2	1	1	1	-	2	1	9

* összevont szigorlat az VI. félévben

Levelező tagozat

Érvényes: 2000. szeptembertől

Tantárgy/félév	I.	II.	III.	IV.	V.	VI.	VII.	VIII.	Össz
Nyelvi kommunikáció	6gyj								6
Tömegkommunikáció		3gyj							3
Nyelvtörténet					3gyj				3
Általános nyelvészet						3ai			3
Szociolingvisztika						3ai			3
Bevezetés az irodalom- tudományba		3gyj							3
Irodalomtörténet			6gyj	6gyj	3k	*			15
Retorika							3gyj		3
Stiliztika							3gyj		3
A magyar nyelv tanítása					6k				6
Irodalomtanítás						6sz*			6
Fakultáció: Folklór, XX. szd-i európai kultúra, Napjaink irodalma							6gyj	12gyj	18
Összesen	6	6	6	6	12	12	12	12	72
Vizsgaforma:									
szigorlat	-	-	-	-	-	1	-	-	1
kollokvium	-	-	-	-	2	-	-	-	2
gyak. jegy	1	2	1	1	1	-	2	1	9

* összevont szigorlat az VI. félévben

TANTÁRGYAK

Általános nyelvészet

heti 1 óra Össz.: 15 óra

Dr. Antóni Judit

A beszéd és a nyelv fogalmának meghatározása, a nyelv és a gondolkodás, a nyelv a közlésfolyamatban. A nyelv és a társadalom összefüggése a nyelv eredete szempontjából. A nyelvek osztályozása eredet szerint. A magyar nyelv eredete, az őshaza kérdése, a nyelvrokonság bizonyítékai, a magyar nyelv változása. A nyelv keletkezésének elméletei, nyelvtipológia, a beszédtudományok tipológiája. A nyelvtudomány történetének áttekintése az ókortól a modern nyelvészeti iskoláig, a nyelvtudomány kutatási területei módszerei.

aláírás

A magyar irodalom tanítása

heti 2 óra Össz.: 30 óra

Udvarházy Erzsébet

Célja: Felkészítés az 5-6. osztály irodalmi nevelésének eredményes, személyiséget gazdagító megvalósítása, a napjainkban alkalmazható, életkornak megfelelő tanítási stratégiák, műelemzési irányzatok, kulcseszközök megismerése által.

Témakörei: felölelik napjaink irodalomtanításának korszerű módszereit, munkaformáit, műelemzési eljárásait, a fogalmazástani követelményeit.

VI. félév összevont szigorlat

A magyar nyelv tanítása

heti 2 óra Össz.: 30 óra

Udvarházy Erzsébet

Célja: Az anyanyelvi nevelés korszerű szemléletmódjának kialakításával az 5-6. osztályos gyermekek színvonalas, igényes és hatékony nyelvi képzésére felkészülni a hallgatóknak. Témakörei: átfogják a nyelvi ismeretek kialakításának, rögzítésének és alkalmazásának követelményeit, gyakorlatrendszerét, a nyelvi tevékenységek fejlesztésének módszeres eljárásait, a kommunikáció tartalmi és akusztikus oldalainak fejlesztési feladatköreit, a helyesírási tevékenység alakításának tematikáját.

kollokvium

Bevezetés az irodalomtudományba

heti 1 óra Össz.: 15 óra

Dr. Borbély Sándor

A művészet, mint szellemi vállalkozás. Az irodalom - teremtett világ. Irodalmi alapfogalmak /korstilusok/. Az irodalmi mű felépítése /a műalkotás belső és külső formája/. Poétikai ismeretek / műnemek és műfajok /. A műelemzés általános kérdései és gyakorlata.

gyakorlati jegy

Fakultáció: A XX. századi európai kultúra

heti 2;6 óra Össz.: 75 óra

Dr. Horváth Béla

A tárgy századunk főbb kulturális irányzatait, alkotói magatartásformáit mutatja be az európai kultúrában. Az első félév a modernizmus képviselőivel ismerteti meg a hallgatókat az irodalom, képzőművészet területén, majd a második szemeszter a 45 utáni művészeteké. Áttekinti a neorealista filmművészetől a posztmodern szobrászatig a jelentősebb alkotókat.

kollokvium

Fakultáció: Folklor

heti 2;6 óra   Össz.:60 óra

Dr. Nagy Janka Teodóra

A hallgatók e kurzus keretei között a néprajz egyik területe, a folklór sajátos tárgykörei közül elsősorban a népszokásokkal (az emberélet fordulóihoz kötődő szokásokkal és a kalendáris szokásokkal), továbbá az epikus, a lírai és a dramatikus népköltészeti alkotásokkal ismerkedhetnek meg. Az elméleti anyag elsajátítása mellett a kurzus tárgyával összefüggő készségek, módszertani és gyakorlati ismeretek megalapozására is lehetőség nyílik.

gyakorlati jegy

Fakultáció: Napjaink irodalma

heti 2;6 óra   Össz.: 75 óra

A modernség előzményei, modern és posztmodern az irodalomban és a társművészetekben. Világképek és magatartásformák. Meghatározó filozófiai áramlatok: egzisztencializmus, új baloldal, neoklasszicizmus. Mai magyar líra: lírai ábrázolásmódok irányzatok. A lírai művek elemzése kötelező szemináriumi dolgozatot jelent, így ez a stúdium folytatja, adaptálja az Irodalomesztétika elméleti ismereteit.

gyakorlati jegy

Magyar irodalomtörténet

heti 2; 2; 1 óra   Össz.: 75 óra

Dr. Horváth Béla

A reneszánsz és a reformáció kapcsolata, az iskolák szerepe. A kor kiemelkedő művei: Balassi: Szép magyar komédia, Bornemissza Péter: Magyar Elektra. A magyar zoltáriródalom, Heltai G és Szenczi M. A tevékenysége. A barokk epika kérdései: Zrínyi, Gyöngyössy. A felvilágosodás eszmeköre, Csokonai. A magyar reformkor irodalma, műfajai, művészi magatartásmódjai. A romantikus regény, a drámai költemény. A kései Arany. A századelő irodalma. Ady modernsége, Babits objektivizmusa. Neoklasszicizmus a 30-as évek irodalmában. A kései Kosztolányi és József Attila. Paradigmaváltás a lírában. Népiek és urbánusok.

III.-IV. félév gyakorlati jegy;

V. félév kollokvium

Nyelvi kommunikáció

heti 2 óra   Össz.: 30 óra

Dr. Antóni Judit

Kultúra és kommunikáció. A kommunikáció alapfogalmai, történetileg kialakult formái, modelljei, maximái, típusai. A kommunikációs kódrendszerek, verbális, nonverbális kommunikáció, vokális kód, metakommunikáció. A nyelv és a beszéd a kommunikációban, közlési helyzet, kommunikatív kapcsolatok.

gyakorlati jegy

Nyelvtörténet

heti 1 óra   Össz.: 15 óra

Dr. Tóttós Gábor

A magyar nyelv folyamatjellegének érzékeltetése, értékeinek megismerése és igényteremtés. A magyar nyelv története az uráli kori előzményektől a finnugor korig. A magyar nyelv önállósodása, első emlékei. Az ómagyar kor. A HB és az ÓMS. A reformáció és a barokk emlékei. A nyelvújítástól a reformkorig. Az egyes nyelvi jelenségek és nyelvemlékek ismerete.

gyakorlati jegy

Retorika

heti 1 óra Össz.:15 óra

Dr. Töttös Gábor

A retorika szerepe és tárgya, a szónoki beszéd a felkészüléstől a megszólalásig. A jelentős honi és külföldi szónokok. A modern retorika útjai és tévútjai. A szónok és a hallgatóság kapcsolattartása. A meggyőzés módszerei. A fordulatos beszéd jellemzői és eszközei.

gyakorlati jegy

Stilisztika

heti 1 óra Össz.:15 óra

Dr. Borbély Sándor

Stílus és stilisztika. Stílusreemtő és meghatározó tényezők. Az akusztikai, a szintaktikai és a képi szint. Szövegstilisztika. Extralingvális eszközök. Stílusrétegek. Lírai és prózai művek stilisztikai vizsgálata. Az inadekvát stílus. Stíluselemző iskolák.

gyakorlati jegy

Szociolingvisztika

heti 1 óra Össz.:15 óra

Dr. Antóni Judit

A szociolingvisztika fogalma, tárgya, kutatási területei. A nyelv és a társadalom, a magyar nemzeti nyelv változatai. A szociolektusok. A szociolingvisztikai elemzés, módszereik, a szociolingvisztika tipológiája. A nyelv társadalmi differenciálódásának problémái. A nyelv társadalmi rétegek szerinti megoszlása / csoportnyelvek, rétegnyelvek, zsargon /. A nyelv és a társadalmi háttér összefüggései. A magyar nyelvjárások rendszere, hangtani, alaktani, mondattani sajátosságok. A főbb nyelvjárási régiók bemutatása. A határainkon kívüli magyarság táji, etnikai csoportjai. A nyelvjárások tanulmányozásának módszerei / nyelvatlaszok, nyelvjárásgyűjtés /. A tájszótárak. Az általános iskolai anyanyelvi nevelés sajátos problémái. A hátrányos anyanyelvi helyzet kutatása. A dialektusokkal és szociolektusokkal kapcsolatos ismeretek alkalmazása a tanításban.

aláírás

Tömegkommunikáció

heti 1 óra Össz.: 15 óra

gyakorlati jegy

MATEMATIKA
választható műveltségi terület

Érvényes: 2000. szeptembertől

Tantárgy	I.	II.	III.	IV.	V.	VI.	VII.	VIII.	Össz.:
A matematika alapjai	2k								30
Elemi algebra			2gyj						30
Kombinatorika és valószínűség számítás		2gyj							30
Statisztikai mérések								2gyj	15
Geometria				2gyj	2 gyj				60
Függvények						2gyj			30
Elemi matematika							4gyj		60
Speciálkollégium								4gyj	30
Matematika tp.					2gyj	2k	*		60
Összesen	2	2	2	2	4	4	4	6	345
Vizsgaforma:									
szigorlat	-	-	-	-	-	-	1	-	1
kollokvium	1	-	-	-	-	1	-	-	2
gyak. jegy	-	1	1	1	2	1	1	2	9

*: összevont szigorlat

TANTÁRGYAK

Elemi algebra

heti 2 óra Össz.: 30 óra

Straubingerné Kemler Anikó

A számfogalom kialakulásának folyamata. Számelméleti problémák. Betekintés a struktúrák elméletébe.
gyakorlati jegy

Elemi matematika

heti 4 óra Össz.: 60 óra

Straubingerné Kemler Anikó

A tanításhoz, felzárkóztatáshoz, tehetség-gondozáshoz szükséges feladatok, feladat-sorok megoldása, tervezése.
gyakorlati jegy

Függvények

heti 2 óra Össz.: 30 óra

Az analízis alapproblémái. Függvényvizsgálat. Sorozatok.
gyakorlati jegy

Geometria I-II.

heti 2 óra Össz.: 60 óra

Dr. Csatlósné dr. Fülöp Sára

Axiómarendszerek. Sík- és térgeometriai fogalmak és kapcsolatuk. Szerkesztések, bizonyítások. Transzformációk. Topológia és gráfelmélet elemei.
gyakorlati jegy;

**Kombinatorika,
valószínűségszámítás**

heti 2 óra Össz.: 30 óra

Dr. Csatlósné dr. Fülöp Sára

Kombinatorikai problémák megoldása változatos eljárásokkal. Matematikai modell megalkotása. Kombinatorikai alapfogalmak kapcsolata. Valószínűségi problémák, elemzésük, megoldásuk.
gyakorlati jegy

Matematika alapjai

heti 2 óra Össz.: 30 óra

Straubingerné Kemler Anikó

A halmazok és a matematika logika egységesítő szerepe a matematikában. A logikai műveletek értelmezése, szimbolikus nyelve, jelrendszere. Állításkalkulus, predikátumkalkulus.
kollokvium

Matematika tantárgypedagógia

heti 2 óra Össz.: 60 óra

Straubingerné Kemler Anikó

A tantárgy az 5. és 6. osztályos matematika tananyag átadásához, korszerű módszerekkel történő tanításához szükséges szakmódszertani ismereteket közvetíti. A matematikai ismeretsajátítás folyamatát és az ismeretsajátítási folyamat irányításának lehetőségeit dolgozza fel a gondolkodás módszereinek alapozása, a számtan – algebra, a geometria – mérés és a valószínűség – statisztika témakörökben.
V. félév végén gyakorlati jegy,
VI. félév végén kollokvium
VII. félév összevont szigorlat

Speciálkollégium

heti 4 óra Össz.: 30 óra

Dr. Csatlósné dr. Fülöp Sára

A hallgatók és az oktató közös témaválasztása alapján
gyakorlati jegy

Statisztikai mérések

heti 2 óra Össz.: 30 óra

Felmérések, összehasonlítások tudományos igényű feldolgozásához szükséges ismeretek.
gyakorlati jegy

**NÉMET NYELV (Deutsches Bildungsgebiet)
választható műveltségi terület**

Érvényes: 2000. szeptembertől

Tantárgy	I.	II.	III.	IV.	V.	VI.	VII.	VIII.	Össz.
Rendszerező német nyelvtan	2gyj	3k +							75
Bevezetés a német nyelvészetbe					2gyj	2sz*			60
Német nyelv- és stílusgyak.	3gyj	3k +	4gyj	3gyj					195
Német fonetika, fonológia			2gyj						30
Német stilisztika, írástechnika			1gyj	1gyj					30
Német tantárgypedagógia					2k	2gyj	2gyj	2gyj	105
Német gyermekirodalom			2gyj	2gyj	2gyj	2ai*			120
Német irodalmi beszédgyakorlat				2gyj	2gyj	2ai*	2gyj		120
Német országismeret							1gyj	2k	30
Európai civilizáció	2k**	2k**							45
Összesen	7	8	7	6	8	8	7	6	810
Vizsgaforma:									
szigorlat	-	-	-	-	-	1*	-	-	1*
kollokvium	1	2	-	-	1	-	-	1	5
gyak. jegy	2	-	4	4	3	1	3	1	18

* VI. félévben összevont szigorlat **együtt az NÓ-val + összevont koll. a II. félévben

TANTÁRGYAK

**A német nyelv tanításának
tantárgypedagógiája**

heti 2; 2; 2; 3 óra Össz.: 105 óra

Klein Ágnes

A tárgy oktatása során a hallgató megismeri a 6-12 éves tanulók iskolai nyelvoktatásának célját, a nyelvtanítás hivatalos dokumentumait. A képzés megteremtí az idegen nyelv tanításának módszertani alapjait. Megismerteti a hallgatót a nyelvpszichológiai, a nyelvelsajátítás alapvető kérdéseivel, a nyelvtanítás játékos formáival.

Fő tartalmi területek: A szemléltetés funkciója és alkalmazása a nyelvoktatásban (oktatási eszközök, technikai eszközök). A „jó tankönyv” kritériumai. A teljesítmény ellenőrzése, hibák és javításuk. A tanár-tanuló interakció és feltételei. A tanítási folyamat tervezése és elemzése.

V. félév kollokvium

VI., VII., VIII. félév gyakorlati jegy

Bevezetés a német nyelvészetbe

heti 2 óra Össz.: 60 óra

Zrinyi Andrea

Az idegen nyelvi műveltségi területbe integrálva általános nyelvészeti és kommunikáció elméleti fogalmak és nézetek oktatása, a nyelv társadalmi funkciói, fejlődése, grammatikai modelljei és szövegtani sajátosságai.

gyakorlati jegy

Európai civilizáció

heti 2 óra Össz.: 45 óra

Dr. Drescher J. Attila

A civilizáció művelődéstörténeti hátteret ad ahhoz, hogy a hallgató az idegen nyelvű kultúrát el tudja helyezni az európai, közép-európai kultúra egészében. A tárgy tantárgypedagógiai szemléletű oktatása lehetővé teszi a hallgató látókörének tágítását, szemléletének alakítását, s felkészíti arra, hogy tanítványainak az életkori sajátosságoknak megfelelő civilizációs ismereteket közvetíteni tudja

kollokvium

Fonetika/fonológia

heti 2 óra Össz.: 30 óra

A német nyelvi ismeretek elmélyítését szolgálja a fonetika-fonológia tanulmányozása. Kommunikatív helyzetekben formálja a német nyelvi artikulációs bázist a „magyar akcentus” lehető legkisebb mértékűre csökkentésével. Megalapozza a fonémák helyes kiejtését és tudatosítja képzésüket. A helyes kiejtés normáit, a ritmust, a szó- és mondathangsúlyt, hanglejtést versek, mondókák és nyelvtörök segítségével alakítja ki, melyeket később nyelvtanítói munkájában is eredményesen felhasználhat a hallgató.

gyakorlati jegy

Német gyermekirodalom

heti 2 óra Össz.: 120 óra

Szabóné dr. Daczi Margit

A tárgy széleskörű ismereteket nyújt az adott idegen nyelv gyermekirodalmáról (népköltészet, gyermekversek, mondókák, mesék, elbeszélések, dalok). A tárgy hozzájárul a hallgató beszédképességének fejlesztéséhez választékos kifejezési módjához, szókincsének gazdagításához. A gyermekirodalom oktatása segíti a hallgató irodalmi, művészi ízlésének fejlesztését, bővíti irodalmi műveltségét. A tárgy tantárgypedagógiai megközelítésű oktatása alapot ad a hallgató felkészítésében arra is, hogyan lehet gyermekirodalmi művek tanórai feldolgozása során a tanulók kifejezőképességét, kiejtését, ritmikai érzékét fejleszteni, érzelmi világát, vizuális kultúráját gazdagítani.

III. IV., V. félév gyakorlati jegy

VI. félév aláírás, összevont szigorlat

Német irodalmi beszédgyakorlat

heti 2 óra Össz.: 120 óra

Szabóné dr. Daczi Margit

A tantárgy gazdagítja a hallgató szókincsét, szóbeli és írásbeli kifejezőképességét szépirodalmi szemelvények feldolgozása során. A tárgy keretében a hallgató rövid áttekintést kap a klasszikus irodalom fejlődéséről, kiemelkedő alkotóművészek munkásságáról. Gyarapítja a hallgató irodalmi műveltségét. Az idegen nyelvű szépirodalmi művek olvasásában kialakított jártasság révén kedvet ébreszt a hallgatóban eredeti szépirodalmi alkotások olvasására és tudatosítja a hallgatóban az önképzés igényét. Az irodalmi beszédgyakorlat/szövegfeldolgozás segíti a hallgatót abban, hogy gondolatait választékosan fejezze ki idegen nyelven szóban és írásban.

IV., V. VII: félév gyakorlati jegy

VI. félév aláírás, összevont szigorlat

Német nyelv-és stílusgyakorlatok

heti 3; 3; 4; 3 óra Össz.: 195 óra

Szabóné dr. Daczi Margit, Zrinyi Andrea

A hallgató megismerkedik a tárgy oktatása során meghatározott köznapi társalgási témák keretein belül a mai köznyelvvél. A tárgy hozzájárul az élőbeszéd megértéséhez, szóban és írásban történő nyelvi kifejezőképesség fejlesztéséhez, a szókincs gazdagításához. Elősegíti az iskolai nyelvtanítói munka tervezéséhez, vezetéséhez szükséges alapvető szókincs és gyakorlati jártasság kialakítását. Hozzájárul más népek kultúrájának megismeréséhez. E célok és feladatok további – más formában történő – megvalósítását szolgálja az irodalmi és országismereti beszédgyakorlat is.

I., III.IV. félév gyakorlati jegy

II. félév összevont kollokvium

Német országismeret

heti 1; 2 óra Össz.: 30 óra

Zrinyi Andrea

A tárgy keretein belül a hallgató megismeri a tanult idegen nyelvű ország/ok földrajzát, gazdasági, politikai és oktatási rendszerét, a népek szokásait, hagyományait, ünnepeit, jellegzetes arculatát. A tárgy oktatása hozzájárul a hallgató kifejezőképességének fejlesztéséhez, szókincsének gyarapításához országismereti szövegek, beszélgetési témák és kommunikatív szövegelemzések alapján. A tárgy oktatása során a hallgató áttekintést kap az adott ország, nép kialakulásának történeti előzményeiről, földrajzi jellemzőiről. Megismerteti a hallgatót az adott ország legfontosabb régióinak, tartományainak, tájegységeinek történelmi múltjával, kulturális emlékeivel, művészi értékeivel, népi hagyományával. A tárgy alapvető ismereteket ad a mai kultúra megértéséhez.

VII. félév gyakorlati jegy

VIII. félév kollokvium

Német stilsztika, írástechnika

heti 1 óra Össz.: 30 óra

Dr. Drescher J. Attila

A tárgy oktatása során a hallgató megismeri az idegen nyelvű dokumentumok, írásművek készítésének tartalmi és formai követelményeit (évfolyamdolgozat, szakdolgozat, publikáció, idegen nyelvű levelezés, ügyintézés stb.). A tantárgy foglalkozik a különböző stílusrétegekkel, azok stilsztikai sajátosságaival, a jelentősebb nyelvterületek egymástól eltérő, alapvető nyelvi jellegzetességeivel.

gyakorlati jegy

Rendszerező német nyelvtan

heti 2; 3; 2; 2; 2; 2 óra Össz.:195 óra

Zrinyi Andrea

A tárgy megismerteti - mindenkor a szövegkörnyezetből kiindulva – az adott nyelv irodalmi és társalgási nyelvének fonetikai alapjait, grammatikai struktúráját, jellemzőit, normáit. Biztosítja a nyelvnek a legfontosabb nyelvtani szabályok szilárd ismeretén alapuló gyakorlati alkalmazását. Olyan átfogó képet ad az adott idegen nyelv rendszerének az egészéről, mely megbízható alapul szolgál a nyelvtanítói munkához az önképzéshez és a szervezett keretekben történő továbbképzésekhez.

I. félév gyakorlati jegy

II. félév összevont kollokvium

TERMÉSZETISMERET
választható műveltségi terület

Nappali tagozat**Érvényes: 2000. szeptembertől**

Tantárgy	I.	II.	III.	IV.	V.	VI.	VII.	VIII.	Össz.
Fizika*	2k*								30
Fizikai gyakorlatok		2gyj							30
Kémia*/kémiai gyakorlatok			*2 /2gyj						30
Földrajzi gyakorlatok				1gyj					15
Magyarország földrajza				1k			+		15
Általános biológiai gyak.					2gyj				30
Növénytan					1gyj				15
Álattan					1gyj				15
Ökológia						1gyj	+		15
Természetismeret tanítása						2k	+		30
Környezetvédelem							2gyj+		30
Anatómia, élettani gyak.							2gyj		30
Köt. fakultatív tárgyak								6ai	45
Terepgyakorlat						(1) gyj**		**	15
Összesen:	2	2	2	2	4	4	4	6	345
Vizsgaforma:									
szigorlat	-	-	-	-	-	-	1	-	1
kollokvium	1	-	-	1	-	1	-	-	2
gyak. jegy	-	1	1	1	3	2	1	1	8

* A Természetismeret I. (fizika) általános képzési tantárgy 1. félévre kerül, a helyén a 3. félévben kémiát oktatunk

** A természetismeret terepgyakorlat a VI. félév után esedékes a VIII. félévi óraszám terhére (5 napos nyári gyak.)
+ összevont szigorlat a VII. félévben

Levelező tagozat

Érvényes: 2000. szeptembertől

<i>Tantárgy</i>	<i>I.</i>	<i>II.</i>	<i>III.</i>	<i>IV.</i>	<i>V.</i>	<i>VI.</i>	<i>VII.</i>	<i>VIII.</i>	<i>Össz:</i>
Fizika*	6k*								6
Fizikai gyakorlatok		6gyj							6
Kémia* / kémiai gyakorlatok			*6 /6gyj						6
Földrajzi gyakorlatok				3gyj					3
Magyarország földrajza				3k			+		3
Általános biológiai gyak.					6gyj				6
Növénytan					3gyj				3
Álattan					3gyj				3
Ökológia						3gyj	+		3
Természetismeret tanítása						6k	+		6
Környezetvédelem							6gyj+		6
Anatómia, élettani gyak.							6gyj		6
Köt. fakultatív tárgyak								6gyj	6
Terepgyakorlat	(**) gyj					9			
Összesen:	6	6	6	6	12	12	12	12	72
Vizsgaforma: szigorlat	-	-	-	-	-	-	1	-	1
kollokvium	1	-	-	1	-	1	-	-	2
gyak. jegy	-	1	1	1	3	2	1	1	8

* A Természetismeret I. (fizika) általános képzési tantárgy 1. félévre kerül, a helyén a 3. félévben kémiát oktatunk

** A természetismeret terepgyakorlat a VI. félév után esedékes a VIII. félévi óraszám terhére (5 napos nyári gyakorlat)

+ összevont szigorlat a VII. félévben

TANTÁRGYAK

Anatómiai és élettani gyakorlatok

heti 2 óra Össz.: 30 óra

Dr. Endrédi Lajos

Emberi szövetek mikroszkópi vizsgálata. Az emberi csontváz és a vázizomzat megismerése. Az ember testfelépítésének megismerése az emberi torzó segítségével. Táplálkozásélettani kísérletek. A légzéssel összefüggő gyakorlatok. A vérkeringéssel kapcsolatos gyakorlatok. Az érzékszervekkel, érzékeléssel összefüggő gyakorlatok. Antropometriai vizsgálatok, mérések; biometriai módszerek.

gyakorlati jegy

Állattani ismeretek

heti 1 óra Össz.: 15 óra

Dr. Endrédi Lajos

Az állati test felépítése – „típusállatok” vizsgálata, (pl. papucsállatka, közönséges hidra, földi giliszta, éti csiga, közönséges csótány, ponty, kecskebéka, fürge gyík, házi tyúk, mezei nyúl stb.). Egyszerű állat-élettani megfigyelések és kísérletek (pl. a mozgás, emésztés, légzés, vérkeringés, idegrendszer, érzékszervek, egyedfejlődés témaköréből). Az állatok rendszerezése – állatfajismeret.

gyakorlati jegy

Általános biológiai gyakorlatok

heti 2 óra Össz.:30 óra

Dr. Endrédi Lajos

A protoplazma biofizikai és biokémiai jellemzőinek megismerése, a protoplazma legfontosabb szerves vegyületeinek kimutatása. Sejtek és szövetek vizsgálata fénymikroszkóppal. Sejtélettani vizsgálatok (mozgás, osztódás, fotoszintézis, légzés, erjedés stb.) Genetikai megfigyelések és számítások.

gyakorlati jegy

Fizikai és kémiai gyakorlatok

heti 2-2 óra Össz.: 30 - 30 óra

Póla Károly

Mérési gyakorlatok: mérőeszközök és használatuk, mértékegységek, mérési eredmények értelmezése. Mozgások kísérleti vizsgálata. Szilárd testek és folyadékok sűrűségének meghatározása. Hőtani kísérletek (hőelnyelés, hőátadás vizsgálata, fajhő meghatározása stb.) Fénytani mérések (törésmutató meghatározása, lencsék fókusz távolságának meghatározása, gyűjtőlencse képalkotásának vizsgálata stb.). Egyszerű áramkörök vizsgálata (feszültség- és ellenállásmérések stb.). Egyszerű kémiai kísérletek: kémiai reakciótípusok, fontosabb szerves- és szervetlen vegyületek kimutatása, indikátorok stb.

gyakorlati jegy

Földrajzi gyakorlatok

heti 1 óra Össz.: 15 óra

Dr. Endrédi Lajos

Tájékozódás a Földön és az égbolton. Földgömb-gyakorlatok. Térképismeret és térképmunka. Kőzetismeret. Talajföldrajzi gyakorlatok. Felszínalaktani vizsgálatok. Vízföldrajzi és hidrológiai megfigyelések, számítások és vizsgálatok. Meteorológiai-klimatológiai megfigyelések, számítások az éghajlatot jellemző adatokkal, időjárási-éghajlati elemek ábrázolása.

gyakorlati jegy

Környezetvédelem

heti 2 óra Össz.: 30 óra

Dr. Endrédi Lajos

A környezetvédelem alapjai. Alapfogalmak, a környezetvédelem célja és módszerei, eszközei, a környezetvédelem és a természetvédelem kapcsolata. A levegőtisztaságvédelem. Vízminőségvédelem. Talaj-védelem. A környezet- és természetvédelem földrajzi és biológiai vonatkozásai. Védett természeti értékeink.

Gyakorlatok: A környezeti tényezőkkel kapcsolatok vizsgálatok (meteorológiai mérések, talajvizsgálatok, produkció-biológiai mérések stb.); a környezeti tényezők élőlényekre, életközösségekre gyakorolt hatásának megfigyelése a természetben (terepen), valamint kísérleti vizsgálata, beleértve az élőlényeket károsító hatások tanulmányozását is. A megfigyelési, vizsgálati és kísérleti adatok feldolgozása, elemzése és értékelése. Szakirodalmi tájékozódás.

gyakorlati jegy

Magyarország földrajza

heti 1 óra Össz.: 15 óra

Dr. Endrédi Lajos

Magyarország természeti földrajzi viszonyai. Magyarország földrajzi helyzete, földtörténete, domborzata, éghajlata, vízrajza, természetes élővilága, talajtakarója. Magyarország tájai (a nagytájak, közép- és kistájak komplex leírása). Hazánk védett földrajzi (elsősorban geológiai) értékei. Hazánk természetes erőforrásai (ásványkincsek, energiahordozók stb.) és gazdasági életünk összefüggései. Földrajzi tanulmányi kiránduláson megfigyelések, mérések végzése.

kollokvium

Növénytan ismeretek

heti 1 óra Össz.: 15 óra

Dr. Endrédi Lajos

A növényi test felépítése – növénymorfológiai megfigyelések: moszatok, gombák, zuzmók, mohák, harasztok (erdei pajzsika), nyitvatermők (erdeifenyő) vizsgálata. A zárvatermő növények vegetatív és generatív szerveinek morfológiai vizsgálata. A növények életfolyamatai és vizsgálatuk. A növények rendszerezése – növényfaj-ismertet.

gyakorlati jegy

Ökológia

heti 1 óra Össz.: 15 óra

Dr. Endrédi Lajos

Az ökológiai tényezők, az ökológiai tér, az ökológiai niche. Az élettelen környezeti tényezők (napsugárzás, a fény és a hő; a víz, a levegő, a talaj, a domborzati viszonyok) és hatásuk az élővilágra. Az élő környezeti tényezők. A populációk, a populációk közti kölcsönhatások. A biocönózisok. Tulajdonságaik: anyagforgalom- és energiaáramlás a biocönózisokban. Trofikus szintek, táplálékláncok, táplálékhalózatok. Az anyagok biológiai ciklusa. Energiaáramlás. Biológiai produkció és energiahasznosítás, a biocönózisok energiamérlege. A legfontosabb hazai biocönózisok. A bioszféra. A biogén elemek biogeokémiai ciklusa. A biomok zonális elrendeződése a Földön: szárazföldi biomok, a vizek élővilága. Az ökológiai rendszerek (ökoszisztémák).

gyakorlati jegy

Természetismeret tanítása

heti 2 óra Össz.: 30 óra

Gébert Imre

Az általános iskola 5–6. osztályában tanított természettudományi ismeretek – azok tantervi, tankönyvi megjelenése. Speciális tanítási munkaformák, munka-eszközök és módszerek, illetve nevelési eljárások, módszerek a 5–6. osztályban.

kollokvium

TESTNEVELÉS ÉS SPORT
választható műveltségi terület

Érvényes: 2000. szeptembertől

Tantárgy	I.	II.	III.	IV.	V.	VI.	VII.	VIII.	Össz
Anatómia – élettan	1ai	1gyj							30
Gimnasztika	1gyj	1gyj					*		30
Atlétika			2gyj	1gyj			*		45
Torna				1gyj	2gyj		*		45
Sportjáték					1gyj	1gyj	*		30
Testnevelés elmélet					1k	1ai	1*sz		45
Úszás						1ai	1*gyj		30
Egyéb sportági tevékenység						**ai	1ai	2gyj	30
Gyógytestnevelés						1ai	1gyj	2k	45
Fakultatív: prevenció								2ai	15
Óraszám	2	2	2	2	4	4	4	6	345
Vizsgaforma:									
szigorlat	-	-	-	-	-	-	1	-	1
kollokvium	-	-	-	-	1	-	-	1	2
gyak. jegy	1	2	1	2	2	1	2	1	12

* VII. félévben összevont szigorlat; **:sítábor (aláírás)

TANTÁRGYAK

Anatómia - élettan

heti 1 óra Össz.: 30 óra

Dr. Horváthné Papp Ibolya

A tantárgy oktatása során a hallgatók tanulnak a csont, - izület és izomtant. Megismerik az ember anatómiai felépítését.

Az ember szervezetében lejátszódó élettani folyamatok megismerése. A szervrendszerek működésének sajátosságai. Az egészséges életmód megalapozásának kérdésköre.

I. félév aláírás

II. félév gyakorlati jegy

Atlétika

heti 2;1 óra Össz.: 45 óra

Simonné Christián Anikó

Az atlétika főbb mozgásanyagának – futások, ugrások, dobások - gyakorlati elsajátítása és az azokhoz szükséges elméleti alapok megismerése. Az oktatás során a hallgatók megtanulják a mozgásformák helyes technikai végrehajtását és azok oktatásának módszertanát.

gyakorlati jegy

Egyéb sportági tevékenység

heti 1 ;2 óra Össz.: 30 óra

Ákoshegyi István

(tantárgyért felelős oktató)

Alternatív sportágak technikája és oktatás-módszertani lépései (amerikai kötélugrás, gördeszka, tenisz, triatlon stb.)

A VI. félévben a hallgatók kötelező sítáborban vesznek részt. Az alpesi síelés technikája, oktatása, segítségnyújtás, a sípályán való viselkedés.

VI.,VII. félév: aláírás

VIII. félév gyakorlati jegy

Fakultatív: prevenció

heti 2 óra Össz.: 15 óra

Simonné Christián Anikó

Preventív jellegű mozgásformák elsajátítása. A helyes testtartás kialakítása és tudatosítása. A tartáskorrekciót elősegítő gyakorlatok oktatásának módszertana. az életkornak megfelelő fiziológiás terhelhetőség ismervei. A helytelen testtartásból eredő izomfájdalmak és mozgásszervi betegségek megismerése.

aláírás

Gimnasztika

heti 1 óra Össz.: 30 óra

Ákoshegyi István

Történeti áttekintés. A rajzírás. Rendgyakorlatok, alakzatok, fejlődés és szakadozás. Szabadgyakorlati alapformájú gyakorlatok. Kéziszer gyakorlatok. Padgyakorlatok. Bordásfal gyakorlatok. Statikus-dinamikus gyakorlatok. Felosztás izomműködés szerint. Gyakorlatfüzérék. Természetes mozgásformák.

gyakorlati jegy

Gyógytestnevelés módszertan

heti 1; 1; 2 óra Össz.: 45 óra

Simonné Christián Anikó

A hallgatók megismerik a gyógytestnevelés elméleti alapjait, valamint az ortopédiai elváltozások és belgyógyászati betegségek különböző típusait, és azok javításának lehetőségeit. A hallgató megtanulja a sérült gyermekek beilleszkedésének pszichológiai és gyakorlati vonatkozásait. A hallgatók a VII. félévben kötelező gyógytestnevelés szakmai táborban vesznek részt.

V., VI. félév: gyakorlati jegy

VII. félév: kollokvium

szakmai tábor VII. félév: aláírás

Sportjáték

heti 1 óra Össz.: 30 óra

Simonné Christián Anikó

A különböző sportjátékok - kézilabda, kosárlabda, röplabda, labdarúgás - technikai elemeinek és taktikai ismereteinek elsajátítása. A sportjátékok oktatásának módszerei és alkalmazási lehetőségei az általános iskolában. A játékszabályok megismerése és alkalmazása.

gyakorlati jegy

Testnevelés elmélet

heti 1 óra Össz.: 45 óra

Ákoshegyi István

Alapfogalmak megismerése. A mozgás-készlet sajátosságai (transzfer, absztrakció). Biológiai feltételek és a környezet kapcsolata. Tudatos képességfejlesztés és lehetőségei. Edzés, terhelés, elfáradás, formaidőztetés, erőnlét kérdésköre. iskolai testnevelési program készítésének lépései. A testnevelés óra tartalmi vonatkozásai.

V. félév: kollokvium

VI. félév: aláírás

VII. félév: összevont szigorlat

Torna

heti 1; 2 óra Össz.: 45 óra

Ákoshegyi István

A torna története. Alapfogalmak a tornában. Tornaelemek technikája, oktatásmódszertana, segítségnyújtás. Balesetvédelem. Versenyszabályok és versenyrendezés.

gyakorlati jegy

Úszás

heti 1 óra Össz.: 30 óra

Simonné Christián Anikó

(tantárgyért felelős oktató)

A képzés során a hallgatók megtanulják a mellúszás, hátúszás és gyorsúszás technikáját, oktatásuk metodikáját és megismerik a versenyszabályokat.

VII. félév: gyakorlati jegy

VIZUÁLIS NEVELÉS
választható műveltségi terület

Érvényes: 2000. szeptembertől

Tantárgy	I.	II.	III.	IV.	V.	VI.	VII.	VIII.	Össz.
Alapozó vizuális stúdiók	2gyj*								30
Vizuális közlésforma és tp.		2gyj							30
Kommunikációs és szemléltető stúdiók							2gyj		30
Alkotási gyakorlat és esztétikai alapismeretek			2gyj						30
Képzőművészeti gyakorlat				2gyj					30
Művészettörténet						2gyj	2k		60
Tárgy- és környezetkultúra					2gyj				30
Népművészet					1ai			2gyj	30
Tantárgypedagógia					1k	2sz*			45
Művészi animáció								2gyj	15
Művészetszociológia művészet pszichológia								2gyj	15
Összesen	2	2	2	2	4	4	4	6	345
Vizsgaforma: szigorlat	-	-	-	-	-	1*	-	-	1
kollokvium	-	-	-	-	1	-	1	-	2
gyakorlati jegy	1	1	1	1	1	1	1	3	10

*: összevont szigorlat

TANTÁRGYAK

Alapozó vizuális stúdiók

heti 2 óra Össz.: 30 óra

Farkas Pál

Elméleti és gyakorlati ismeretek elsajátításával alakítja azt a képességet, amellyel különböző kifejező eszközök felhasználásával síkbeli, téri, formai ábrázolás, majd kifejezés megvalósítható.

gyakorlati jegy

Alkotási gyakorlat és esztétikai alapismeretek

heti 2 óra Össz.: 30 óra

Farkas Pál

A korábban tanulmányozott tárgyra alapozva, időarányos elosztásban a festészet, szobrászat, grafika, kerámia, textil, zománc műfajokban anyagismereti, alakítási, kifejezési módok feldolgozása történik, esztétikai ismeretek nyújtásával párhuzamosan.

gyakorlati jegy

Képzőművészeti gyakorlatok

heti 2 óra Össz.: 30 óra

Farkas Pál

Az „Alkotási gyakorlatok” ismereteire építve, a megismert műfajok valamelyikében elmélyült foglalkozási lehetőséget biztosít. Ezért az egyéni műfajválasztás a már megismert területeken (vagy azokon kívül) és az egyéni képességek kibontakoztatása a tárgy lényege.

gyakorlati jegy

Kommunikációs és szemléltető stúdiók

heti 2 óra Össz.: 30 óra

Adorjáni Endre

A tárgy a vizuális közlés nyelvi elemeinek, felhasználási módjainak lehetőségeit tanulmányozza a különböző ábrázolási konvenciók rendszerében. Tapasztalatokat szerezhet a modern média alkalmazási területein is.

gyakorlati jegy

Művészeti animáció

heti 2 óra Össz.: 15 óra

Kovács Anna

Értékteremtő és értékörző alkotó tevékenység gyakorlati munkafolyamatokkal való kipróbálása – produkciók készítésével történik. Események, történések vizuális elemzése, technikai rögzítése, tárolása, képi manipulálása a fotó, video, számítertechnika, bábozás területein.

gyakorlati jegy

Művészetszociológia, művészetpszichológia

heti 2 óra Össz.: 15 óra

Rippertné Ágó Magdolna

A témakör feldolgozása során a tárgy útmutatót ad a művészeti jelenségek sokféleségére, társadalmi kölcsönhatásokra, alkotás és befogadás bonyolult mechanizmusának elemzésére, alkotáslélektani ismeretek megszerzésére.

gyakorlati jegy

Művészettörténet

heti 2 – 2 óra Össz.: 60 óra

Fusz György

A képzőművészet történetének vázlatos áttekintése, a művészet keletkezési folyamatának értelmezése, a művészeti kifejezés alakulása, társadalmi szerepének változása a történelem folyamatában. A művészet fejlődése, a kortárs képzőművészet megértése, jelentősebb korok, ábrázolási formák, izmusok, stílusok, történeti áttekintése. Elméleti és gyakorlati felkészítés a kisiskoláskorú gyermekek körében végzett művészet szeretetre nevelésben és a körükben végzett műelemzési feladatok szakszerű elvégzésében.

VI. félév gyakorlati jegy

VII. félév kollokvium

Népművészet

heti 1;2 óra Össz.: 30 óra

Farkas Pál

A tárgy megismerteti a magyar népi kultúra történetiségét, a népművészet szerepét, jelentőségét a jelenkori kultúrtörténetben. Egyéni gyűjtőmunkával gazdagítja a helyes értéktétele kialakulását.

V. félév aláírás

VIII. félév gyakorlati jegy

Tantárgypedagógia I.-II.

heti 1; 2 óra Össz.: 45 óra

Adorjáni Endre

A tárgy alapvető célkitűzése, hogy a korábban végzett stúdiumok tapasztalatainak átadási képességét sajátítsa el. Didaktikai, módszertani, pszichológiai elméleti alapismereteket integrált módon alkalmazni képes, vizuális érzékenységű oktató munkára alkalmas tanítóegyéniség kialakítására törekszik.

V. félév kollokvium,

VI. félév összevont szigorlat

Tárgy és környezetkultúra

heti 2 óra Össz.: 30 óra

Máté János

Önállóan kiválasztott műfajban (térrendezés, belsőépítészet, ipari formaterv stb) feladatsor megoldásával, különböző technikai eljárásokkal a tárgykultúra valamely területén konkrét tárgy létrehozása a cél.

gyakorlati jegy

Vizuális közlésforma és tantárgypedagógia

heti 2 óra Össz.: 30 óra

Adorjáni Endre

Az alapozó stúdiumoknál szerzett készségekre építve a tárgy tanulmányozza a vizuális közlés tartalmi és nyelvi összefüggéseit, kompozíciós sajátosságokat plasztikában és síkon. Tanulmányozza a szín, folt, vonal, forma expresszív lehetőségének kihasználását.

gyakorlati jegy

A GYAKORLATI KÉPZÉS PROGRAMJA

tanító szak

A gyakorlati képzés célja: olyan tanítók képzése, akik alkalmasak a 6-12 éves korosztály tanítási-tanulási és nevelési feladatainak differenciált ellátására az 1-4. osztályban valamennyi, az 5-6. osztályban egy választott műveltségi területen.

A gyakorlati képzés időtartama: 8 félév

A gyakorlati képzés szintere: Gyakorlóiskola,
kijelölt ill. választott külső iskolák.

A gyakorlati képzés formái:

1. Egyéni komplex pedagógiai gyakorlat
2. Csoportos tanítási gyakorlat
3. Egyéni tanítási gyakorlat
4. Nyári nevelési gyakorlat
5. Külső összefüggő gyakorlat

A gyakorlati képzés feladatai:

- Elősegíteni az eredményes tanítói tevékenységhez szükséges készségek és képességek kialakítását, a nevelő-oktató munka széles skáláját gyakorolni tudó, megfelelő pedagógiai identitással rendelkező tanítók képzését.
- Biztosítani azokat a tevékenységeket, amelyek a tartalmilag és módszertanilag komplex, a teljes tanítói tevékenységet átfogó feladatrendszer megvalósítására tesznek alkalmassá.
- Különböző képzési formában bemutatni az elmélet és a gyakorlat összefüggéseit.
- Ki kell alakítani a legcélravezetőbb választás képességét tantervek, programok, tankönyvek, taneszközök, módszerek vonatkozásában
- Fel kell készíteni az ismeretek alkalmazására, a tanórai és tanórán kívül tevékenységek tervezésére, irányítására, elemzésére.

<i>Tantárgyak/félévek</i>	<i>I.</i>	<i>II.</i>	<i>III.</i>	<i>IV.</i>	<i>V.</i>	<i>VI.</i>	<i>VII.</i>	<i>VIII.</i>	<i>Össz.</i>
Egyéni komplex gyakorlat		2nap 10ó ai	2nap 10ó ai	2nap 10ó ai	2nap 10ó ai				40
Egyéni tanítási gyakorlat						1hét 25ó gyj	2hét 50ó gyj		75
Nyári nevelési gyakorlat						1hét 25ó ai			25
Külső összefüggő gyakorlat								8hét 200 ó gyj 1 zv	200
Csop. tanítási gyak.(óra/hét)				3gyj	3gyj	6gyj	6gyj		270

ÚTMUTATÓ

II. félév

Egyéni komplex pedagógiai gyakorlat

Értékelés formája: aláírás

Értékelő: a Pedagógiai és Pszichológiai Tanszék illetékes oktatója.

A gyakorlat színtere: Gyakorlóiskola

A gyakorlat kötelező, pótolni csak betegség esetén lehet /orvosi igazolással /.

I. Célok, feladatok, követelmények

1. *Az egyéni komplex pedagógiai gyakorlat célja:*

- Járuljon hozzá olyan készségek, képességek kialakításához, melyek birtokában a hallgatók alkalmassá válnak a tanítói munkához kapcsolódó pedagógiai tevékenységek tudatos megvalósítására, korszerű, humánus, a gyermeki személyiséget tiszteletben tartó nevelésre.

2. *Feladatok*

- Ismertesse meg a hallgatókat a tanítói pálya szakmai, etikai követelményeivel, az iskolával, mint leendő munkahelyükkel.
- Készítse fel a hallgatókat a tanítói munka sajátos feladatköreinek ellátására olyan tevékenységek biztosításával, melyek a hallgatók szellemi és fizikai aktivitására épülnek, s betekintést adnak a teljes tanítói tevékenységet átfogó szerepkörbe.

3. *Követelmények*

- a hallgatók ismerjék meg a különböző tanítói szerepeket, s szerezzenek jártasságot ezek gyakorlati betöltésében.
- Ismerkedjenek az iskolaelőkészítés és az iskolakezdés gyakorlati teendőivel,
- Tájékozódjanak a családokban, óvodában és az iskolában preferált értékekről.
- Alakítsanak ki együttműködő viszonyt a gyermekekkel, pedagógusokkal, szülőkkel, valamint az iskola környezetben lévő nevelési partnerekkel.
- Szerezzenek tapasztalatokat a gyermekek tanórán kívüli tevékenységeinek szervezésében és irányításában.

II. Szervezési szempontok

1. Az Útmutató az egyéni komplex pedagógiai gyakorlat e félévre érvényes pedagógiai követelményrendszeréhez kapcsolódik oly módon, hogy:

1.1 az abban felsorolt hallgatói feladatokat részletezi

1.2 ezek tartalmát változatos és széleskörű tevékenységkínálattal igyekszik gazdagítani és segíti egy komplex iskolakép kialakítását.

2. A hallgató a jelen Útmutatóban számára megfogalmazott feladatok teljesítését „Pedagógiai napló” elnevezésű füzetben dokumentálja, melyet a Pedagógiai és Pszichológiai Tanszék oktatói folyamatosan ellenőriznek, értékelnek.

3. Az óvodai és iskolai feladatok elvégzését a gyakorló intézmények illetékes szakvezetői a „Pedagógiai napló”-ban történő aláírásukkal igazolják.

III. A hallgató feladatai a félév során

1. **Készüljön fel** a pedagógiai gyakorlatra
  - 1.1. tudjon néhány mesét, mondókát, költeményt, éneket
  - 1.2. gyűjtsön össze néhány szabályjátékot, tanulja ezeket, alkalmazza, a szakvezetőkkel történt megbeszélés alapján foglalkozáson-, tanórán kívüli időben.

2. **Ismerje meg:**

- 2.1. az óvodát, az iskolát; alakítson ki képet ezekről, s rögzítse ezzel kapcsolatos észrevételeit:
  - az óvoda, az iskola tárgyi megjelenése, felszereltsége, rendje, tisztasága stb.
  - sajátos érzelmi, értelmi és morális légköre
  - a „pedagógusok gyerekek véleménye” második otthonukról, mindennapi közérzetüket befolyásoló főbb tényezők
  - legyen tudomása az óvoda, az iskola kapcsolatairól, illetve ezen intézmények kapcsolatairól a helyi környezettel (szervezetek, intézmények)
- 2.2. azokat a helyiségeket is, ahol a foglalkozáson, illetve a tanórán kívüli munka folyik (pl: könyvtár, szertár, tornaterem, sportudvar, ebédlő stb.)
- 2.3. az óvoda, iskola életét szabályozó dokumentumokat (Óvodai Nevelési Program, az iskola tanterve, házirend stb.) valamint az adott gyermekcsoport illetve az adott iskolai osztály életét irányító pedagógusok munkaterveit, adminisztratív tennivalóit (tanmenet, napló, ellenőrző, anyakönyv, bizonyítvány stb.)

3. **Figyelje meg:**

- 3.1. Óvodában, iskolában a termek berendezési tárgyait, eszközeit.
- 3.2. Hogyan biztosítják a gyermeki személyiség fejlődését, önállóságát? Milyen a gyermekcsoportban a légkör?
- 3.3. Óvodában: az iskolára előkészítésnek milyen sajátos formái működnek (pl.: kompenzáló formák)
Iskolában: mit biztosít az iskola a tanulónak a kötelező oktatáson kívül? (szolgáltató funkció)

4. **Vegyen részt**

- 4.1. Óvodában: Foglalkozáson, óvodai rendezvényeken (pl. ünnepek, fogadóórák, szülői értekezletek) tanulmányi sétákon, gondozási feladatokban
Iskolában: tanítási órán, napközis foglalkozáson, tanórán kívüli fakultatív programokon, különféle rendezvényeken (értekezlet, ünnepi megemlékezések, nyílt napok, OVI-SULI rendezvények stb.)
- 4.2. Készítsen tapasztalatairól élményszerű leírást a Pedagógiai naplóban, melyet az illetékes szakvezető aláírásával hitelesít.

IV. A hallgató munkájának ellenőrzése, értékelése

1. A hospitálást követően egy héten belül a Pedagógiai naplóban rögzített tapasztalatokat a csoportot irányító főiskolai októnak kell leadni.
2. A félév elismerését a tanszék oktatói végzik.

V. Időrend, időkeret : Minimum: 10 óra /5 óra óvodában, 5 óra iskolában/
(a gyakorlóintézmények beosztása szerint)

A Gyakorlóiskola által kínált tanórán kívüli lehetőségek:

1. Farsang - február
2. Március 15-i ünnep
3. Föld Napja
4. Anyák napja - osztálykeret
5. Szülői értekezlet (külön beosztás szerint)
6. Iskolai rendezvény

A kínálatból három lehetőséget kell választani!

ÚTMUTATÓ

III. félév

Egyéni komplex pedagógiai gyakorlat

Értékelés formája: aláírás

Minősítő : a Pedagógiai és Pszichológiai Tanszék illetékes oktatója.

A gyakorlat színtere: Gyakorlóiskola

A gyakorlat kötelező, pótolni csak betegség esetén lehet /orvosi igazolással /.

I. Célok, feladatok, követelmények

1. *Az egyéni komplex pedagógiai gyakorlat célja:* /ebben a félévben /
  - Járuljon hozzá olyan jártasságok, készségek, képességek megalapozásához, melyek birtokában a hallgatók alkalmassá válnak a legfontosabb pedagógusfunkciók betöltésére, vezető-irányító; szervező; értékközvetítő; élményteremtő – motiváló - orientáló, modelláló, összekötő (együttműködés az iskola összes nevelési tényezőjével).
2. *Feladatok*
  - Tanulási és gyakorlási lehetőségek biztosítása olyan tulajdonságok és képességek fejlesztéséhez, melyek a tanítói szerepkör betöltéséhez fontosak: kommunikációs, kreatív, kooperációs, szervező, irányító stb.
  - Szervezési feladatok ismertetése és gyakoroltatása: óra-eleji szervezés (taneszközök, szervezési módok, demonstrációs eszközök), ellenőrzés-értékelés módjai, eszközei stb.
3. *Követelmények*
  - A hallgatók (lehetőség szerint) szerezzenek tapasztalatokat:
    - a tanítási óra tervezése, szervezése, megvalósítása
    - a korszerű tanulásirányítás, a tanulók differenciált fejlesztése,
    - valamint a tanulók teljesítményének diagnosztizálása és értékelése vonatkozásában.

II. Szervezési szempontok

1. Az Útmutató az egyéni komplex pedagógiai gyakorlat e félévre érvényes pedagógiai követelményrendszeréhez kapcsolódik oly módon, hogy:
  - 1.1. az abban felsorolt feladatokat részletezi
  - 1.2. ezek tartalmát változatos tevékenységkínálattal igyekszik gazdagítani
2. A hallgató a jelen Útmutatóban számára megfogalmazott feladatok teljesítését az előző félévhez megkezdett „Pedagógiai napló” elnevezésű füzetben dokumentálja, melyet a Pedagógiai és Pszichológiai Tanszék oktatói folyamatosan ellenőriznek, értékelnek.
3. Az iskolai feladatok elvégzését a gyakorló intézmények illetékes szakvezetői a „Pedagógiai napló”-ban történő aláírásukkal igazolnak.

III. A hallgató feladatai a félév során

1. **Készüljön fel** a pedagógiai gyakorlatra:
  - 1.1. Az óra anyagát helyezze el a tanítás-tanulási folyamatba
  - 1.2. Gondolja át a feldolgozásra kerülő művelődési anyag jellemzőit:
    - Milyen ismeretek elsajátítására van lehetőség?
    - Milyen jártasságok, készségek, képességek fejlesztése kívánatos?

2. **Ismerje meg:** (1 tantárgy esetében)
  - 2.1. azokat a dokumentumokat: tanmenet (pl.: a tanítóban megjelent irányító tanmenet), tankönyv, a pedagógus és a tanulók munkaeszközei, amelyekkel a tananyag feldolgozása történik.

3. **Figyelje meg:**
  - 3.1. a látott óra felépítését, a pedagógus metodikai koncepciójának főbb jellemzőit,
  - 3.2. a tanulók tevékenységeit, magatartását,
  - 3.3. az óravezetés jellegét, ütemét, stílusát, hangnemét.

4. **Vegyen részt** (lehetőség szerint)
  - 4.1. Tevékenyen a pedagógiai munkában (demonstrátori, monitori)
    - feladatok, eszközök: (pedagógus, tanuló) előkészítése,
    - közreműködés differenciált foglalkoztatásnál (pl.: feladatok megértésének segítése, elvégzésük ösztönzése, ellenőrzése)
    - szünetekben: segítse az ügyeletes nevelők munkáját (étkeztetés, felügyelet, játék vezetése stb.)
  - 4.2. Készítsen tapasztalatairól élményszerű leírást a Pedagógiai naplóban, melyet az illetékes szakvezető aláírásával hitelesít.

IV. A hallgató munkájának ellenőrzése, értékelése

1. A hospitálást követően egy héten belül a Pedagógiai naplóban rögzített tapasztalatokat a csoportot irányító főiskolai oktatónak kell leadni, esetleges korrekció, kiegészítés elvégeztetése céljából.
2. A félév elismerését (az index aláírását) a tanszék oktatói végzik.

V. Időrend, időkeret: Minimum: 10 óra a Gyakorlóiskolában

ÚTMUTATÓ

IV. félév

a) Egyéni komplex pedagógiai gyakorlat (előzetes beosztás szerint)

Feladat: Öt óra tanórai megfigyelés, és öt óra mikrotanítás, ill. felzárkóztatás végzése anyanyelvből, segédanyagok készítése a tanítási órákhoz, stb. A mikrotanításhoz készített dokumentumok bemutatása a szakvezetőnek legalább egy nappal a tanítás előtt.

Értékelés formája: aláírás

Értékelő: a szakvezető

A gyakorlat színtere: Gyakorlóiskola

A gyakorlat kötelező, pótolni csak betegség esetén lehet. /orvosi igazolással /.

b) Csoportos tanítási gyakorlat (az egész hallgatói csoport részvételével)

Feladat: Anyanyelv és matematika tantárgyak tanítására való felkészülés, szakvezetői előkészítés alapján (tanítási óra anyaga, útmutatás...). Az óra tervezetének meghatározott időre történő leadása. 1-1 teljes óra tanítása. Óraelemzés, értékelés.

Értékelés formája: gyakorlati jegy (a tervezet, a tanítás és az elemzés alapján)

Értékelő: a szakvezető

A gyakorlat színtere: Gyakorlóiskola

A gyakorlat minősítése elégtelen, ha három elégtelen tanítása és/vagy tervezete és/vagy igazolatlan hiányzása van.

Tervezete elégtelen, ha szakmai hiba található benne, ha nem adja le az előre megbeszélte időben, vagy nem tartalmazza a szakvezető által meghatározott tartalmi és formai követelményeket.

Tanítása elégtelen, ha szakmai felkészültsége miatt a gyermekek tanítása kétséges, vagy alapvető szakmai hibát követ el, vagy a fegyelmezési helyzeteket nem tudja megoldani. Ebben az esetben a szakvezető veszi át a tanítást.

A szakmai gyakorlaton kapott „elégtelen” vagy „nem felelt meg” minősítés minden esetben a félév megismétlésével jár. /Tanulmányi és vizsgaszabályzat 21.§ 8./

ÚTMUTATÓ

V. félév

a) Egyéni komplex pedagógiai gyakorlat

Feladat: Öt óra tanórai megfigyelés a választott műveltségi területen 5 - 6. osztályban, és öt óra mikrotanítás anyanyelvből és matematikából.

Megjegyzés: Az értékelés, az értékelő személy, a hely megegyezik az előző félévnél leírtakkal.

b) Csoportos tanítási gyakorlat

Feladat: Matematika és környezetismeret tantárgyak tanítása

Megjegyzés: Az értékelés, az értékelő személy, a hely megegyezik az előző félévnél leírtakkal.

VI. félév

a) Egyéni tanítási gyakorlat (1 hét)

Feladat: 3 anyanyelv, 2 matematika, 1 környezetismeret, 1 ének-zene, 1 testnevelés, 2 választott műveltségterületi /1 óra 1-4. oszt., 1 óra 5-6. oszt./ óra megtartása, 1 délután vezetése a napköziben.

Az önállóan megtartandó órák számának minimum 13-nak kell lenni, ennél kevesebb tanítás igazolt mulasztás esetén sem teszi lehetővé a szakmai gyakorlat elfogadását. /A 25 óra fennmaradó része a felkészüléshez szükséges. /

Az órákra szakszerű óravázlat készítése, amelyet a tanítás előtt egy nappal le kell adni a szakvezetőnek esetleges korrekció miatt.

Kötelező hospitálni 1 technika, 1 rajz órán és lehetőség szerint a csoporttársak óráin.

A gyakorlat ideje alatt a hallgatók felmentést kapnak a műveltségterületi csoportos tanítás alól /óra, elemzés, előkészítés / de a következő aktuális tervezetet el kell készíteni.

Értékelés formája: gyakorlati jegy

Értékelő: a szakvezető

A gyakorlat színtere: Gyakorlóiskola

b) Csoportos tanítási gyakorlat (heti 2 alkalom)

Feladat: A készségi tárgyak /ének-zene, rajz, technika, testnevelés /, a környezetismeret ill. a választott műveltségterülethez tartozó tantárgy tanítása.

Megjegyzés: Az értékelő, a minősítés és a hely megegyezik a IV. félévének leírtakkal.

c) Nyári nevelési gyakorlat, táboroztatás (min. 1 hét)

Célja: A gyakorlat készítse fel a hallgatókat arra, hogy pedagógusként a nyári táborokba, szervezze irányítsa a diákok szabadidős, valamint a táborozással összefüggő egyéb tevékenységeit.

A hallgató feladatai:

1. Ismerje meg a tábor programját, működési rendjét, azok dokumentumait.
2. Vegyen részt a tábor életének, működésének szervezésében, résztvétevényeségek irányításában (a gyerekek étkeztetése, tisztálkodása, elhelyezése, pihenése, stb.)
3. Vegyen részt a kulturális, sport, játék, vetélkedő, kirándulás, strandolás stb. tevékenységek tervezésében, szervezésében és irányításában ill. a feltételek biztosításában. (Szervezett és önálló szabadidős tevékenységek.)
4. Alakítson ki jó kapcsolatot mind a gyerekekkel mind a kollegákkal a táborban.

Konkrét tevékenységekkel a gyakorlatvezető bízza meg az adott lehetőségektől függően.

A fentieket rögzítse a Pedagógiai Naplójában.

Értékelés formája: aláírás (a VII. félévben kerül be a leckekönyvbe.)

A gyakorlat eredményes teljesítése feltétele a VII. félévi beiratkozásnak.

Értékelő: a gyakorlatvezető aláírása, véleménye, valamint a hallgató Pedagógiai naplója alapján a Szabadidő pedagógia tantárgy oktatója.

A gyakorlat színtere: Egyénileg keresett nyári tábor. A hallgatót fogadó intézmény igazolását, a táboroztatás lehetőségéről, a szorgalmi időszak végéig kell leadni a Szabadidő pedagógia tantárgy oktatójának.

Megjegyzés: Az elvégzett munkáról igazolást kell hozni.

ÚTMUTATÓ

VII. félév

a) Egyéni tanítási gyakorlat (2 hét)

Feladat: 6 anyanyelv, 3 matematika, 1 természetismeret, 2 testnevelés, 1 ének-zene, 1 rajz, 1 technika, 3 választott műveltségterületi / 1 óra 1-4. oszt., 2 óra 5-6. oszt. / óra megtartása, 1 délután vezetése a napköziben. Lehetőség szerint az iskola egyéb programjain, rendezvényein való részvétel /pl. szakkör, felzárkóztató foglalkozás, családlátogatás, iskolai ünnepély, adminisztrációs munka /

Értékelés formája: gyakorlati jegy

Értékelő: a bázis iskola szakvezetője; az érdemjegyet a gyakorlóiskolai szakvezető írja be a hallgató indexébe.

A gyakorlat színtere: bázis iskolák

b) Csoportos tanítási gyakorlat

a VI. félévnél leírtak szerint folytatódik.

VIII. félév

Külső összefüggő gyakorlat (8 hét)

Feladat: Megkeresni a fogadóiskolát, amely írásban nyilatkozik a gyakorlat feltételeinek biztosításáról.

A gyakorlat első napján ismerkedés az iskola, az osztályok életével, munkarendjével, a tanítókkal. A szakvezető által kijelölt tananyag alapján óravázlat készítése minden órára. Ezek alapján önálló tanítás. Részvétel az iskolában sorra kerülő minden pedagógiai jellegű munkában.

Az 1-4. osztályokban a 4x2 hét alatt legalább 74 órát kell tanítani, ebben van műveltségterületi óra is. (Az 5-6. osztályokban összesen 8-10 óra.)

A két hónap során a rendelkezésre álló 200 óra megosztását az alábbiak szerint javasoljuk:

tanításra	82 óra
hospitálásra	15 óra
tanóra előkészítésére	30 óra
tanítási óra elemzésére	30 óra
napközis foglalkozás vezetésére /2 alkalom/	10 óra
tanórán kívüli tevékenységre	33 óra
/énekkar, szakkör, verseny, ünnepély, kirándulás, stb./	
összesen	200óra

Lehetőség szerint az alábbi tantárgyi felosztásban történjen a tanítás. /A helyi sajátosságoknak megfelelően ettől el lehet térni./

28 anyanyelv, 16 matematika, 6 természetismeret, 8 testnevelés, 4 ének, 4 rajz, 4 technika, 8 műveltségterület /5-6. oszt./, 4 műveltségterület /1-4. oszt./, angol és német nyelvből az 1-4. osztályokban 8 órát tanítsanak, így az anyanyelvi óraszám 24-re csökken.

Értékelés formája: gyakorlati jegy

Értékelő: külső iskolai szakvezető

A gyakorlat színtere: külső iskolák

A gyakorlat minősítése **érdemjeggyel** történik, melyet a külső iskola szakvezetői adnak, és a gyakorlóiskolai szakvezető vezet be az indexbe.

A szakmai gyakorlatot zárótanítással fejezik be a 8 hetes egyéni gyakorlatot követően a főiskolán előre kihúzott tantárgyból.

Zárótanítás

VIII. félév - egyéni gyakorlat (gyj) – szigorlat értékű

ÚTMUTATÓ

a zárótanításhoz

A zárótanítás célja: Bizonyosságot tenni a jelölt szakmai felkészültségéről, tanítói képességeiről, pedagógiai attitűdjéről.

A zárótanítás

- a képzési követelmények alapján kötelező.
- a tanítói munkát reprezentálja.
- rendjét, idejét és követelményeit a képző intézmény határozza meg.
A jelölt 1 zárótanítást tart, vagy az 1-4. osztály valamelyik műveltségi területéből (számbeli megoszlását a szakfelelős határozza meg), vagy az 1-6. évfolyam kijelölt osztályaiban a választott műveltségi terület tárgyából.
- tantárgyát az intézmény tanulmányi osztályán húzzák a hallgatók.
- elemzésre, védésre és értékelésre bizottság előtt kerül sor.

A zárótanítás elnöke és a szakvezető néhány mondatos komplex értékelést készít.

A zárótanítás nyilvános.

A hallgató feladatai a zárótanítással kapcsolatban

- Szakvezetőjétől egy héttel korábban megkapja az óra anyagát.
- Hospitálási lehetősége van az adott tantárgyból az adott osztályban (1 óra).
- Tervezetét 3 példányban készíti, ebből 1 példányt az elnöknek, 1 példányt a szakvezetőnek ad 2 nappal a tanítás előtt.
A tervezetnek tartalmaznia kell az óra időbeosztását, az órarészek megnevezését, az utasításokat, a feladatok részletes leírását, az írásvetítőt, a feladatlap képével és az ellenőrzések, értékelések módjával, valamint a tanulók várható teljesítményeinek leírását.
- A tanítás befejeztével a hallgató felkészül az önelemzésre előre meghatározott szempontok alapján és az elnök és szakvezető jelenlétében elemzi a tanórát.
Önelemzés során az órát alá kell támasztani pedagógiai, pszichológiai, didaktikai és tantárgypedagógiai ismeretekkel.

Értékelési szempontok zárótanításhoz és védéshez

Tervezés

- A jelölt tudjon didaktikai és tantárgypedagógiai szempontból következetesen, logikusan tervezni!
- Tervezete ne tartalmazzon se szakmai, se helyesírási tévedést vagy hibát!
- Tervezzen sokoldalú munkáltatást, rövidebb-hosszabb időtartamra differenciált foglalkoztatást!
- Tervezetében domináljanak a változatos képességfejlesztő feladatok!

Óravezetés, tanulásirányítás

- A jelölt óravezetése kövesse tervezetének gondolatmenetét, logikáját, de ne legyen merev sémakövetés! Váratlan helyzetre tudjon reagálni!
- Legyen képes figyelemmel kíséreni minden tanulót!
- Ne a tanító szereplése határozza meg az órai munkát, hanem a tanulók aktív foglalkoztatása.
- Verbális és nem verbális eszközökkel tudja kifejezésre juttatni szándékát és pozitív érzelmeit!
- Óráját jellemezze gyermekszeretettel, derűvel és dinamizmussal!

Önelemzés

- A jelölt tudja meghatározni az órája céljait a követelmények ismeretében.
- Értékelje reálisan saját pedagógiai stílusát, interakciós magatartását!
- Tudjon felsorolni az órájához kapcsolódó szakirodalmat, forrásmunkát!
- Elemzésében használja helyesen a pedagógiai-pszichológia szakterminológiát!

Ha mindezen követelményeknek megfelel a jelölt, zárótanítása jeles minősítésű.

Az érdemjegyet az elnök és a szakvezető közösen állapítja meg (a zárótanítás érdemjegyét a tervezet, az óra, és az önelemzés alkotja.), az észrevételeket jegyzőkönyvben rögzítik, melyhez csatolni kell a hallgatói óravázlatot, és a bizottság által készített értékelést.

Az érdemjegyet a hallgató indexébe gyakorlóiskolában végzett zárótanítás esetén az elnök, külsőiskolában végzett zárótanítás esetén a szakfelelős írja be.

A zárótanítás gyakorlati jegye a tanító szakos diploma minősítésének részjegye.

A GYAKORLATI KÉPZÉS PROGRAMJA

levelező tagozat tanító szak (4 éves)

A gyakorlati képzés célja: olyan tanítók képzése, akik alkalmasak a 6-12 éves korosztály tanítási-tanulási és nevelési feladatainak differenciált ellátására az 1-4. osztályban valamennyi, az 5-6. osztályban egy választott műveltségi területen.

A gyakorlati képzés időtartama: 8 félév

A gyakorlati képzés szintere: Gyakorlóiskola ill. választott külső iskolák.

A gyakorlati képzés formái:

1. Egyéni komplex pedagógiai gyakorlat
2. Külső összefüggő gyakorlat

A gyakorlati képzés feladatai:

- Elősegíteni az eredményes tanítói tevékenységhez szükséges készségek és képességek kialakítását, a nevelő-oktató munka széles skáláját gyakorolni tudó, megfelelő pedagógiai identitással rendelkező tanítók képzését.
- Biztosítani azokat a tevékenységeket, amelyek a tartalmilag és módszertanilag komplex, a teljes tanítói tevékenységet átfogó feladatrendszer megvalósítására tesznek alkalmassá.
- Különböző képzési formában bemutatni az elmélet és a gyakorlat összefüggéseit.
- Ki kell alakítani a legcélravezetőbb választás képességét: tantervek, programok, tankönyvek, taneszközök, módszerek.
- Fel kell készíteni az ismeretek alkalmazására, a tanórai és tanórán kívül tevékenységek tervezésére, irányítására, elemzésére.

Képzési formák	Félévek időkerete, minősítése							
	I.	II.	III.	IV.	V.	VI.	VII.	VIII.
Egyéni komplex ped. gyak.			12 óra ai	12 óra ai				
Külső összefüggő gyakorlat					1 hét (30 ó) gyj.	1 hét (30 ó) gyj.	2 hét (60 ó) gyj.	2 hét (60 ó) gyj.

ÚTMUTATÓ

levelező tagozat tanító szak (4 éves)

III. félév

Egyéni komplex pedagógiai gyakorlat

I. A gyakorlat célja, feladatai, követelményei:

1. Az egyéni komplex pedagógiai gyakorlat célja:

járuljon hozzá olyan jártasságok, készségek, képességek megalapozásához, melyek birtokában a hallgatók alkalmasság válnak a legfontosabb pedagógusfunkciók betöltésére, vezető-irányító, szervező, érték közvetítő, élményteremtő, motiváló, orientáló, összekötő /együttműködés az iskola összes nevelési tényezőjével /.

2. Feladatok:

- tanulási, gyakorlási lehetőségek biztosítása olyan tulajdonságok és képességek fejlesztéséhez, melyek a tanítói szerepkör betöltéséhez fontosak: kommunikációs, kreatív, kooperációs, szervező, irányító stb.
- szervezési feladatok ismertetése, gyakoroltatása: óra eleji szervezés, ellenőrzés-értékelés módjai, eszközei stb.

3. Követelmények: A hallgatók –lehetőség szerint – szerezzenek tapasztalatokat

- a tanítási óra tervezése, szervezése, megvalósítása
- a korszerű tanítási irányítás, a tanulók differenciált fejlesztése,
- a tanulók teljesítményének diagnosztizálása és értékelése vonatkozásában.

II. A gyakorlat helye: Gyakorlóiskola

III. A hallgató feladatai a félév során

1. 12 óra hospitálás az alábbiak szerint: anyanyelv: 6 óra; választott műveltségterület: 3 óra /2 óra az alsó tagozat; 1 óra a felső tagozat valamely osztályában /; 3 óra a napközi otthonban.

1.1. A látott órák anyagát helyezze el a tanítás-tanulás folyamatában.

1.2. Gondolja át a feldolgozásra kerülő művelődési anyag jellemzőit.

- Milyen ismeretek elsajátítására van szükség?

- Milyen jártasságok, készségek, képességek fejlesztése kívánatos?

2. *Ismerje meg* azokat a dokumentumokat, tanmeneteket, tankönyveket, a pedagógus és a tanulók munkaeszközeit, amelyekkel a tananyag feldolgozása történik.

3. *Figyelje meg*

- a látott óra felépítését, a pedagógus metodikai koncepciójának főbb jellemzőit.

- a tanulók tevékenységeit, magatartását.

- az óravezetés jellegét, ütemét, stílusát, hangnemet.

4. *Vegyen részt* /lehetőség szerint / segítőként a pedagógiai (demonstrátori, monitori) munkában: feladatok, eszközök előkészítésében, szünetekben segítse az ügyeletes nevelők munkáját /étkeztetés, felügyelet stb. /

5. *Készítsen* a látott órákról jegyzőkönyvszerű feljegyzést a Pedagógiai Naplóba, beépítve saját tapasztalatait, megjegyzéseit, véleményét. Ezt az illetékes mentor aláírásával hitelesíti.

IV. A hallgató munkájának ellenőrzése, értékelése

A félév **aláírással zárul**, amelyet a Gyakorlóiskola kijelölt szakvezetője az utolsó konzultáció alkalmával leadott Pedagógiai napló alapján ad a hallgató leckekönyvébe. A gyakorlat alól felmentés nincs.

ÚTMUTATÓ

levelező tagozat tanító szak (4 éves)

IV. félév

Egyéni komplex pedagógiai gyakorlat

I. A gyakorlat célja, feladatai, követelményei:

1. *Az egyéni komplex pedagógiai gyakorlat célja*

Járuljon hozzá olyan jártasságok, készségek, képességek megalapozásához, melyek birtokában a hallgatók alkalmassá válnak a legfontosabb pedagógusfunkciók betöltésére; vezető-irányító, szervező, értékközvetítő, élményteremtő-motiváló, orientáló, modelláló, összekötő (együttműködés az iskola összes nevelési tényezőjével.)

2. *Feladatok*

- Tanulási, gyakorlási lehetőségek biztosítása olyan tulajdonságok és képességek fejlesztéséhez, melyek a tanítói szerepkör betöltéséhez fontosak: kommunikációs, kreatív, kooperációs, szervező, irányító stb.
- Szervezési feladatok ismertetése, gyakoroltatása: óra eleji szervezés, ellenőrzés-értékelés módjai, eszközei stb.

3. *Követelmények:* A hallgatók - lehetőség szerint- szerezzenek tapasztalatokat:

- a tanítási óra tervezése, szervezése, megvalósítása,
- a korszerű tanításmódszerek, a tanulók differenciált fejlesztése,
- a tanulók teljesítményének diagnosztizálása és értékelése vonatkozásában.

II. A gyakorlat helye: Gyakorlóiskola

III. A hallgató feladatai a félév során

1. *12 óra hospitálás* az alábbiak szerint: anyanyelv 2 óra, matematika 2 óra, természetismeret 1 óra, ének-zene 1 óra, technika 1 óra, testnevelés 1 óra, vizuális nevelés 1 óra, választott műveltségterület 3 óra, ebből 2 óra a felső tagozat 5-6. osztályaiban.

1.1. A látott órák anyagát *helyezze el* a tanítási-tanulási folyamatban.

1.2. *Gondolja át* a feldolgozásra kerülő művelődési anyag jellemzőit.

- Milyen ismeretek elsajátítására van szükség?

- Milyen jártasságok, készségek, képességek fejlesztése kívánatos?

2. *Ismerje meg* azokat a dokumentumokat, tanmeneteket, tankönyveket, a pedagógus és a tanulók munkaeszközeit, amelyekkel a tananyag feldolgozása történik.

3. *Figyelje meg*

- a látott óra felépítését, a pedagógus metodikai koncepciójának főbb jellemzőit

- a tanulók tevékenységeit, magatartását,

- az óravezetés jellegét, ütemét, stílusát, hangnemét.

4. *Vegyen részt* (lehetőség szerint) *segítőként* a pedagógiai (demonstrátori, monitori) munkában: feladatok, eszközök előkészítése, közreműködés a tanulók foglalkoztatásánál, szünetekben segítse az ügyeletes nevelők munkáját (étkeztetés, felügyelet stb.)

5. *Készítsen* a látott óráról a Pedagógiai naplóba jegyzőkönyvszerű feljegyzést, beépítve saját tapasztalatait, megjegyzéseit, véleményét. Ezt az illetékes mentor aláírásával hitelesíti.

IV. A hallgató munkájának ellenőrzése, értékelése

1. Tapasztalatait a Pedagógiai naplóban rögzíti, amelyet a látott óra után aláírat az órát tartó pedagógussal.
2. A félév **aláírással** zárul, amelyet a Gyakorlóiskola kijelölt szakvezetője ad a hallgató leckekönyvébe.

ÚTMUTATÓ

levelező tagozat tanító szak (4 éves)

III. évfolyam

Külső összefüggő gyakorlat

(November illetve április hónapban külső iskolákban)

Időkeret:

V. félév - 1 hét (30 ó) gyakorlati jegy

VI. félév - 1 hét (30 ó) gyakorlati jegy.

Az iskola címéről, a gyakorlat pontos időpontjáról a mentor személyéről kitöltött adatlapon kell tájékoztatni a szakfelelőst.

A gyakorlat tartalma:

V. félév (1 hét) 30 óra

Az iskola rendjéhez, programjához igazodik a gyakorlat.

A szakmai gyakorlat beosztására tett javaslatunk egy alternatíva, az alapelvárások figyelembevételét azonban kérjük.

1-2 nap: Ismerkedés a tanulókkal, az iskolai dokumentumokkal, a tananyaggal, munkarenddel, az osztályt vezető tanító, nevelő-oktató tevékenységével, pedagógiai eljárásaival, szervező- és adminisztrációs munkájával.

3-5 nap: A fentiek mellett egyéni választás alapján alsós osztály (lehetőleg 1-2. osztály) órarendjében szereplő valamennyi anyanyelv, testnevelés, ének-zene, és a választott műveltségi terület önálló tanítása tervezéssel, elemzéssel együtt.

A megtartandó órák száma minimum 12 óra

A hospitálás, a tanórán kívüli tevékenység és a napköziben tartott foglalkozás nem tartozik bele az órák számába.

VI. félév (1 hét) (30 óra)

Az osztály (lehetőleg 3-4. osztály) órarendjében szereplő valamennyi matematika, környezetismeret (természetismeret), rajz és technika órák önálló tervezése, tanítása, elemzése. Az eddig fel nem sorolt műveltségterületből és a választott műveltségi területből 1-1 óra önálló tervezése, tanítása, elemzése.

A megtartandó órák száma minimum 12 óra

A hospitálás, a tanórán kívüli tevékenység és a napköziben tartott foglalkozás nem tartozik bele az órák számába.

A tanítójelölt az óráira, foglalkozásaira pedagógiai, szaktudományi, módszertani szempontból igényes vázlattal készül fel. Tapasztalatairól feljegyzést készít. Vázlatait, feljegyzéseit a Pedagógiai naplóban rögzíti. (Írásbeli munkáját a mentor aláírással látja el.)

A félév aláírásnak feltétele: a mentor által aláírt **Pedagógiai napló**, a vázlatok **eljuttatása** a szakfelelőshöz, a **vizsgaidőszak megkezdéséig**. Főiskolai oktatók által történt ellenőrzés, értékelés után a hallgató visszakapja azokat.

A gyakorlatvezető tanító (mentor) a gyakorlat pedagógiai vezetője, aki tevékenyen részt vállal a hallgató felkészítésében, munkájának elemzésében, értékelésében.

A gyakorlatvezető tanító irányító, szervező munkája:

- Összeállítja az 1 hetes gyakorlat rendjét
- Kijelöli a feldolgozandó tananyagot.
- Ellátja a hallgatót a szükséges információkkal.
- Figyelemmel kíséri, segíti felkészülését. Vázlatát naponta véleményezi. Megismerteti a hallgatót a szükséges dokumentumokkal.
- Jelen van a hallgató óráin és értékeli azokat.
- Biztosítja a hallgató önállóságát.
- Megszervezi a tanítás, foglalkozás elemzését.
- A közölt jellemzési szempontok figyelembevételével konkrét értékelést ad a hallgatóról.
- Véleményét, aláírását a pedagógiai naplóban rögzíti és a **megadott szempontok alapján külön lapon jellemzést, értékelést készít.**

Az értékelés főbb szempontjai:

- a) A hallgató egyénisége, magatartása. Együttműködése, kapcsolatteremtő képessége, beilleszkedése. (Nevelők, tanulók, szülők viszonylatában.)
- b) Nevelő-oktató munkája. Felkészülési, tanítási jellemzők. Időterve, igényessége, szervezőtevékenysége. Óráinak, foglalkozásainak szaktudományi, módszertani színvonala.
- c) Pályára való alkalmassága, helytállása.
- d) A tanítói munkakörrel járó órán kívüli tanítási feladatok ellátása. (Szakköri munka, korrepetálás, napközis foglalkozások színvonala.)
- e) Óraelemzések tudatossága, komplexitása. Az elemzés önállósági szintje, az elmélet és gyakorlat egysége. Értékkiteleiteinek realitása.

Megjegyzés: E szempontok – a hallgatók számára – egyben követelmények is. Ezek ismeretében tudatosabban tervezhetik munkájukat, és eredményesebb elemzést végezhetnek.

- f) A hallgatót irányító gyakorlatvezető egyéb észrevételei. (Milyen hiányosságok jelentkeztek a hallgató munkájában? Milyen fejlődést ért el a szakmai gyakorlaton?)

- A jellemzés végén kimutatásban közli (mennyiségi mutatók alapján) a hallgató által teljesített órákat, tevékenységeket. (Tanítási órák, napközis foglalkozások, rendezvények, értekezletek száma.)
- Az írásbeli értékelést megismerteti a hallgatóval, aki aláírja, esetleg észrevételét a jellemzésre rávezeti.
- A szakmai gyakorlatot: **érdemjeggyel** (gyakorlati jegy) zárja, melyet az értékelés végén feltüntet.
- A **jellemzést a gyakorlat befejezését követő egy héten belül** a tanító szak szakfelelősének címére **eljuttatja**. (PTE IGYFK 7100 Szekszárd, Rákóczi u. 1.)

A félév **gyakorlati minősítését** – a **gyakorlatvezetők** és a naplót értékelő **főiskolai oktatók** osztályzata alapján – a **szakfelelős** írja be az indexbe.

Záróvizsgára (zárótanításra) csak az a hallgató bocsátható, aki az iskolai szakmai gyakorlatát az előírások szerint elfogadhatóan teljesítette.

Azok a hallgatók, akik **pedagógiai végzettséggel** rendelkeznek és legalább **2 éve tanítanak alsó tagozatban**, kérhetik felmentésüket az 1-4. osztályban folyó gyakorlat alól. A felmentési kérelemben kérjük feltüntetni a tanított tantárgyakat, a tanítás időpontját. **A felmentési kérelmek beérkezési határideje az adatlappal együtt az adott félév első konzultációja.** Kérelmükhöz csatolni kell az iskola igazgatójának hivatalos igazolását.

ÚTMUTATÓ

levelező tagozat tanító szak (4 éves)

VII. félév

Külső összefüggő gyakorlat
(November hónapban külső iskolákban)

Időkeret: 2 hét (60 ó) gyakorlati jegy

Az iskola címéről, a gyakorlat pontos időpontjáról a mentor személyéről kitöltött adatlapon kell tájékoztatni a szakfelelőst. Az adatlap beadásának határideje az első konzultáció. A felkért gyakorlatvezető a főiskolától a feladat elvégzésére megbízást kap.

A gyakorlat tartalma:

Az 1. héten a hallgató az 1-6 osztályban minden műveltségi területen lehetőleg minden évfolyamon hospitál. Napközis foglalkozáson és tanórán kívüli tevékenységen is részt vesz.

A 2. héttől tanít legalább egy osztályban (1-4) minden tárgyat, az 5. vagy 6. osztályban a választott műveltségi területi tantárgyakat tervezéssel, elemzéssel együtt.

A választott műveltségi területen (1-6 osztály) legalább 10 órát kell tartania.

A tanítójelölt az óráira, foglalkozásaira pedagógiai, szaktudományi, módszertani szempontból igényes vázlattal készül fel. Tapasztalatairól feljegyzést készít. Vázlatait, feljegyzéseit a Pedagógiai naplóban rögzíti. (Írásbeli munkáját a mentor aláírással látja el.)

A félév aláírásának feltétele: a mentor által aláírt **Pedagógiai napló**, vázlatok **eljuttatása** a szakfelelőshöz a **vizsgaidőszak megkezdéséig**. Főiskolai oktatók által történt ellenőrzés, értékelés után visszakapja azokat.

A gyakorlatvezető tanító (mentor) a gyakorlat pedagógiai vezetője, aki tevékenyen részt vállal a hallgató felkészítésében, munkájának elemzésében, értékelésében.

A gyakorlatvezető tanító irányító, szervező munkája:

- Összeállítja az 2 hetes gyakorlat rendjét.
- Kijelöli a feldolgozandó tananyagot.
- Ellátja a hallgatót a szükséges információkkal.
- Figyelemmel kíséri, segíti felkészülését. Vázlatát naponta véleményezi. Megismerteti a hallgatót a szükséges dokumentumokkal.
- Jelen van a hallgató óráin és értékeli azokat.
- Biztosítja a hallgató önállóságát.
- Megszervezi a tanítás, foglalkozás elemzését.
- A közölt jellemzési szempontok figyelembevételével konkrét értékelést ad a hallgatóról.
- Véleményét, aláírását a pedagógiai naplóban rögzíti és **a megadott szempontok alapján külön lapon jellemzést, értékelést készít.**

Az értékelés főbb szempontjai:

- a) A hallgató egyénisége, magatartása. Együttműködése, kapcsolatteremtő képessége, beilleszkedése. (Nevelők, tanulók, szülők viszonylatában.)
- b) Nevelő-oktató munkája. Felkészülési, tanítási jellemzők. Időterve, igényessége, szervezőtevékenysége. Óráinak, foglalkozásainak szaktudományi, módszertani színvonala.
- c) Pályára való alkalmassága, helytállása.
- d) A tanítói munkakörrel járó órán kívüli tanítási feladatok ellátása. (Szakköri munka, korrepetálás, napközis foglalkozások színvonala.)
- e) Óraelemzések tudatossága, komplexitása. Az elemzés önállósági szintje, az elmélet és gyakorlat egysége. Értékkiteleiteinek realitása.

Megjegyzés: E szempontok – a hallgatók számára – egyben követelmények is. Ezek ismeretében tudatosabban tervezhetik munkájukat, és eredményesebb elemzést végezhetnek.

A hallgatót irányító gyakorlatvezető egyéb észrevételei. (Milyen hiányosságok jelentkeztek a hallgató munkájában? Milyen fejlődést ért el a szakmai gyakorlaton?...)

- A jellemzés végén kimutatásban közli (mennyiségi mutatók alapján) a hallgató által teljesített órákat, tevékenységeket. (Tanítási órák, napközis foglalkozások, rendezvények, értekezletek száma).
- Az írásbeli értékelést megismerteti a hallgatóval, aki aláírja, esetleg észrevételét a jellemzésre rávezeti.
- A szakmai gyakorlatot **érdemjeggyel** (gyakorlati jegy) zárja, melyet az értékelés végén feltüntet.
- A jellemzést a gyakorlat befejezését követő egy héten belül, a tanító szak szakfelelősének címére eljuttatja. (PTE IGYFK 7100 Szekszárd, Rákóczi u. 1.)

A félév **gyakorlati minősítését** – a **gyakorlatvezetők** és a naplókat értékelő **főiskolai oktatók** osztályzata alapján – a **szakfelelős** írja be az indexbe.

Záróvizsgára (zárótanításra) csak az a hallgató bocsátható, aki az iskolai szakmai gyakorlatát az előírások szerint elfogadhatóan teljesítette.

Azok a hallgatók, akik **pedagógiai végzettséggel** rendelkeznek és legalább **2 éve tanítanak alsó tagozatban**, kérhetik felmentésüket az 1-4. osztályban folyó gyakorlat alól.

A kérelmet az adatlappal együtt a tanítói szak szakfelelőse címére kell eljuttatni.

A **felmentési kérelmek beérkezési határideje az első konzultáció**. A kérelemnek tartalmaznia kell a tanított tantárgyakat és a tanítás időpontját. Kérelmükhöz csatolni kell az iskola igazgatójának hivatalos igazolását.

ÚTMUTATÓ

a levelező tagozat tanító szak (4 éves)

VIII. félév

Külső összefüggő gyakorlat
(március hónapban külső iskolákban)

Időkeret: 2 hét (60 ó) gyakorlati jegy + zárótanítás

Az iskola címéről, a gyakorlat pontos időpontjáról, a mentor személyéről kitöltött adatlapon kell tájékoztatni a szakfelelőst az első konzultációig.

A gyakorlat tartalma:

- Hospitálás és tanítás 1-4. osztályban minden műveltségi területen, 5-6. osztályban a választott műveltségi területen (10-10 óra).
- Gyakorlat napközi otthonban (2 nap). Önálló foglalkozásvezetés és szabadidő-szervezés. Bekapcsolódás az iskolán kívüli munkába, az adminisztrációs és demonstrációs feladatok végzésébe.
- Óráira, foglalkozásaira pedagógiai szaktudományi, módszertani szempontból igényes vázlattal készüljön fel. Tapasztalatairól vezessen feljegyzéseket (Pedagógiai naplót). Írásbeli munkáját a mentor ellátja aláírással.

A félév aláírásának feltétele: a mentor által aláírt **Pedagógiai napló**, vázlatok **eljuttatása** a szakfelelőshöz, a **vizsgaidőszak megkezdéséig**. Főiskolai oktatók által történt ellenőrzés, értékelés után a hallgató visszakapja azokat.

A gyakorlatvezető tanító (mentor) a gyakorlat pedagógiai vezetője, aki tevékenyen részt vállal a hallgató felkészítésében, munkájának elemzésében, értékelésében.

A gyakorlatvezető tanító irányító, szervező munkája:

- Összeállítja a 2 hetes gyakorlat rendjét.
- Kijelöli a feldolgozandó tananyagot.
- Ellátja a hallgatót a szükséges információkkal.
- Figyelemmel kíséri, segíti felkészülését. Vázlatát naponta véleményezi.
- Megismerteti a hallgatót a szükséges dokumentumokkal.
- Jelen van a hallgató óráin és értékeli azokat.
- Biztosítja a hallgató önállóságát.
- Megszervezi a tanítás, foglalkozás elemzését.
- A közölt jellemzési szempontok figyelembevételével konkrét értékelést ad a hallgatóról.
- Véleményét, aláírását a pedagógiai naplóban rögzíti és a megadott szempontok alapján külön lapon jellemzést, értékelést készít.

Az értékelés főbb szempontjai:

- a) A hallgató egyénisége, magatartása. Együttműködése, kapcsolatteremtő képessége, beilleszkedése. (Nevelők, tanulók, szülők viszonylatában.)

- b) Nevelő-oktató munkája. Felkészülési, tanítási jellemzők. Időterve, igényessége, szervezőtevékenysége. Óráinak, foglalkozásainak szaktudományi, módszertani színvonala.
- c) Pályára való alkalmassága, helytállása.
- d) A tanítói munkakörrel járó órán kívüli tanítási feladatok ellátása. (Szakköri munka, korrepetálás, napközis foglalkozások színvonala.)
- e) Óraelemzések tudatossága, komplexitása. Az elemzés önállósági szintje, az elmélet és gyakorlat egysége. Értékkiteleiteinek realitása.

Megjegyzés: E szempontok – a hallgatók számára – egyben követelmények is. Ezek ismeretében tudatosabban tervezhetik munkájukat, és eredményesebb elemzést végezhetnek.

A hallgatót irányító gyakorlatvezető egyéb észrevételei. (Milyen hiányosságok jelentkeztek a hallgató munkájában? Milyen fejlődést ért el a szakmai gyakorlaton?...)

- A jellemzés végén kimutatásban közli (mennyiségi mutatók alapján) a hallgató által teljesített órákat, tevékenységeket. (Tanítási órák, napközis foglalkozások, rendezvények, értekezletek száma).
- Az írásbeli értékelést megismerteti a hallgatóval, aki aláírja, esetleg észrevételét a jellemzésre rávezeti.
- A szakmai gyakorlatot **érdemjeggyel** (gyakorlati jegy) zárja, melyet az értékelés végén feltüntet.
- A **jellemzést a gyakorlat befejezését követő egy héten belül legkésőbb április 15-ig** a tanító szak szakfelelősének címére eljuttatja. (PTE IGYFK 7100 Szekszárd, Rákóczi u. 1.)

A félév **gyakorlati minősítését** – a **gyakorlatvezetők** és a naplót értékelő **főiskolai oktatók** osztályzata alapján – a **szakfelelős** írja be az indexbe.

Záróvizsgára (zárótanításra) csak az a hallgató bocsátható, aki az iskolai szakmai gyakorlatát az előírások szerint elfogadhatóan teljesítette.

Azok a hallgatók, akik **pedagógiai végzettséggel rendelkeznek és legalább 2 éve tanítanak alsó tagozatban**, kérhetik felmentésüket az 1-4. osztályban folyó gyakorlat alól. A kérelemnek tartalmaznia kell a tanított tantárgyakat és a tanítás időpontját. A kérelmet az adatlappal együtt a tanítói szak szakfelelősére kell eljuttatni az első konzultációig. Kérelmükhöz csatolni kell az iskola igazgatójának hivatalos igazolását.

A kéthetes tanítási gyakorlat lezárásaként a hallgató **zárótanítást** végez.

Zárótanítás

VIII. félév - egyéni gyakorlat (gyakorlati jegy) – szigorlat értékű

A zárótanítás lebonyolítása az erre a célra létrehozott bizottság feladata, melynek vezetője lehet a főiskola oktatója, az iskola igazgatója, vagy helyettese, vagy a munkaközösség vezetője. Tagja (illetve tagjai) az adott tantárgy gyakorlatvezetője (szakvezetői). A zárótanítás adatairól (hely, időpont, bizottság) a kitöltött adatlapon kell tájékoztatni a szakfelelőst. Határidő: a húzást követő 10 napon belül.

A szükséges nyomtatványokat, a felkérést, illetve az egyes tantárgyakhoz kapcsolódó óraelemzési szempontokat az adatok beérkezése után megküldjük a fogadó iskolának.

A zárótanításról készült jegyzőkönyvet, a zárótanítást követő napon a szakfelelős címére kérjük elküldeni (PTE IGYFK Szekszárd, Rákóczi u.1.)

A zárótanítás érdemjegyét a szakfelelős írja be a hallgató indexébe.

Továbbiakat ld.: „Útmutató a zárótanításhoz” nappali tagozat tanítószak

A GYAKORLATI KÉPZÉS PROGRAMJA

levelező tagozat tanító szak (2,5 éves)

A gyakorlati képzés célja: olyan tanítók képzése, akik alkalmasak a 6-12 éves korosztály tanítási-tanulási és nevelési feladatainak differenciált ellátására az 1-4. osztályban valamennyi, az 5-6. osztályban egy választott műveltségi területen.

A gyakorlati képzés időtartama: 5 félév

A gyakorlati képzés színtere: Gyakorlóiskola ill. választott külső iskolák.

A gyakorlati képzés formái:

1. Egyéni komplex pedagógiai gyakorlat
2. Külső összefüggő gyakorlat

A gyakorlati képzés feladatai:

- Elősegíteni az eredményes tanítói tevékenységhez szükséges készségek és képességek kialakítását, a nevelő-oktató munka széles skáláját gyakorolni tudó, megfelelő pedagógiai identitással rendelkező tanítók képzését.
- Biztosítani azokat a tevékenységeket, amelyek a tartalmilag és módszertanilag komplex, a teljes tanítói tevékenységet átfogó feladatrendszer megvalósítására tesznek alkalmassá.
- Különböző képzési formában bemutatni az elmélet és a gyakorlat összefüggéseit.
- Ki kell alakítani a legcélravezetőbb választás képességét: tantervek, programok, tankönyvek, taneszközök, módszerek.
- Fel kell készíteni az ismeretek alkalmazására, a tanórai és tanórán kívül tevékenységek tervezésére, irányítására, elemzésére.

Képzési formák	Félévek időkerete, minősítése				
	I.	II.	III.	IV.	V.
Egyéni komplex ped. gyak.		12 óra ai			
Külső összefüggő gyakorlat			25 óra gyj	25 óra gyj	50 óra jgy

ÚTMUTATÓ

levelező tagozat tanító szak (2,5 éves)

II. félév

Egyéni komplex pedagógiai gyakorlat

A gyakorlat célja, feladatai, követelményei:

1. Az egyéni komplex pedagógiai gyakorlat célja:
járuljon hozzá olyan jártasságok, készségek, képességek megalapozásához, melyek birtokában a hallgatók alkalmasság válnak a legfontosabb pedagógusfunkciók betöltésére, vezető-irányító, szervező, értékközvetítő, élményteremtő, motiváló, orientáló, összekötő /együtműködés az iskola összes nevelési tényezőjével /.
2. Feladatok:
  - tanulási, gyakorlási lehetőségek biztosítása olyan tulajdonságok és képességek fejlesztéséhez, melyek a tanítói szerepkör betöltéséhez fontosak: kommunikáció, szervezés, irányítás stb.
  - szervezési feladatok ismertetése, gyakoroltatása: óra eleji szervezés, ellenőrzés értékelés módjai, eszközei stb.
3. Követelmények: A hallgatók –lehetőség szerint– szerezzenek tapasztalatokat
  - a tanítási óra tervezése, szervezése, megvalósítása
  - a korszerű tanításiirányítás, a tanulók differenciált fejlesztése,
  - a tanulók teljesítményének diagnosztizálása és értékelése vonatkozásában.

A gyakorlat helye: Gyakorlóiskola

A hallgató feladatai a félév során

1. *12 óra hospitálás* az alábbiak szerint: anyanyelv: 2 óra; matematika 2 óra, műveltségterület: 3 óra, természetismeret 1 óra, készségtárgyak (ének-zene, testnevelés, vizuális nevelés, technika) 1-1 óra.
  - 1.1. Az órák anyagát helyezze el a tanítás-tanulás folyamatában.
  - 1.2. Gondolja át a feldolgozásra kerülő művelődési anyag jellemzőit.
    - Milyen ismeretek elsajátítására van lehetőség?
    - Milyen jártasságok, készségek, képességek fejlesztése kívánatos?
2. *Ismerje meg* a hospitálásra kijelölt tantárgyak dokumentumait (tanmenet, tankönyv, munkaeszközök stb.)
3. *Figyelje meg*
  - a látott óra felépítését, a tanítási óra menetét, a pedagógus metodikai koncepciójának főbb jellemzőit.
  - a tanulók tevékenységeit, magatartását.
  - az óravezetés jellegét, ütemét, stílusát, hangnemét.E fenti három alpont tárgyában készítsen feljegyzést (jegyzőkönyvszerű lejegyzés).

3. *Vegyen részt /lehetőség szerint / segítőként a pedagógiai (demonstrátori, monitori) munkában: feladatok, eszközök előkészítésében, szünetekben segítse az ügyeletes nevelők munkáját /étkeztetés, felügyelet stb. /*
4. *Tapasztalatairól készítsen a Pedagógiai naplóba jegyzőkönyvszerű feljegyzést, beépítve saját tapasztalatait, megjegyzéseit, véleményét, melyet az illetékes pedagógus aláírásával hitelesít.*

A hallgató munkájának ellenőrzése, értékelése

A félév aláírással zárul, melyet a naplót ellenőrző gyakorlóiskolai szakvezető ad a hallgató leckekönyvébe.

ÚTMUTATÓ

levelező tagozat tanító szak (2,5 éves)

III. félév

Külső összefüggő gyakorlat (November hónapban külső iskolában)

Időkeret: 1 hét (25 óra) gyakorlati jegy

Az iskola címéről, a gyakorlat pontos időpontjáról a mentor személyéről kitöltött adatlapon kell tájékoztatni a szakfelelőst. (Határidő: első konzultáció).

Az iskola rendjéhez, programjához igazodik a gyakorlat.

A szakmai gyakorlat beosztására tett javaslatunk egy alternatíva, az alapelvárások figyelembevételét azonban kérjük.

1-2 nap: Ismerkedés a tanulókkal, az iskolai dokumentumokkal, a tananyaggal, munkarenddel, az osztályt vezető tanító nevelő-oktató tevékenységével, pedagógiai eljárásaival, szervező- és adminisztrációs munkájával.

3-5 nap: A fentiek mellett egyéni választás alapján alsós osztály (lehetőleg 1-2. osztály) órarendjében szereplő valamennyi anyanyelv, testnevelés, ének-zene, és a választott műveltségi terület önálló tanítása tervezéssel, elemzéssel együtt.

A megtartandó órák száma minimum 10 óra

A hospitálás, a tanórán kívüli tevékenység és a napköziben tartott foglalkozás nem tartozik bele az órák számába.

A tanítójelölt az óráira, foglalkozásaira pedagógiai, szaktudományi, módszertani szempontból igényes vázlattal készül fel. Tapasztalatairól feljegyzést készít. Vázlatait, feljegyzéseit a Pedagógiai naplóban rögzíti. (Írásbeli munkáját a mentor aláírással látja el.)

A félév aláírásának feltétele: a mentor által aláírt **Pedagógiai napló**, vázlatok **eljuttatása** a szakfelelőshöz, a **vizsgaidőszak megkezdéséig**. Főiskolai oktatók által történt ellenőrzés, értékelés után a hallgató visszakapja azokat.

A gyakorlatvezető tanító (mentor) a gyakorlat pedagógiai vezetője, aki tevékenyen részt vállal a hallgató felkészítésében, munkájának elemzésében, értékelésében.

A gyakorlatvezető tanító irányító, szervező munkája:

- Összeállítja az 1 hetes gyakorlat rendjét
- Kijelöli a feldolgozandó tananyagot.
- Ellátja a hallgatót a szükséges információkkal.
- Figyelemmel kíséri, segíti felkészülését. Vázlatát naponta véleményezi.
- Megismerteti a hallgatót a szükséges dokumentumokkal.
- Jelen van a hallgató óráin és értékeli azokat.
- Biztosítja a hallgató önállóságát.
- Megszervezi a tanítás, foglalkozás elemzését.

- A közölt jellemzési szempontok figyelembevételével konkrét értékelést ad a hallgatóról.
- Véleményét, aláírását a pedagógiai naplóban rögzíti és a **megadott szempontok alapján külön lapon jellemzést, értékelést készít.**

Az értékelés főbb szempontjai:

- a) A hallgató egyénisége, magatartása. Együttműködése, kapcsolatteremtő képessége, beilleszkedése. (Nevelők, tanulók, szülők viszonylatában.)
- b) Nevelő-oktató munkája. Felkészülési, tanítási jellemzők. Időterve, igényessége, szervezőtevékenysége. Óráinak, foglalkozásainak szaktudományi, módszertani színvonala.
- c) Pályára való alkalmassága, helytállása.
- d) A tanítói munkakörrel járó órán kívüli tanítási feladatok ellátása. (Szakköri munka, korrepetálás, napközis foglalkozások színvonala.)
- e) Óraelemzések tudatossága, komplexitása. Az elemzés önállósági szintje, az elmélet és gyakorlat egysége. Értékkitételeinek realitása.

Megjegyzés: E szempontok – a hallgatók számára – egyben követelmények is. Ezek ismeretében tudatosabban tervezhetik munkájukat, és eredményesebb elemzést végezhetnek.

A hallgatót irányító gyakorlatvezető egyéb észrevételei. (Milyen hiányosságok jelentkeztek a hallgató munkájában? Milyen fejlődést ért el a szakmai gyakorlaton?...)

- A jellemzés végén kimutatásban közli (mennyiségi mutatók alapján) a hallgató által teljesített órákat, tevékenységeket. (Tanítási órák, napközis foglalkozások, rendezvények, értekezletek száma.)
- Az írásbeli értékelést megismerteti a hallgatóval, aki aláírja, esetleg észrevételét a jellemzésre rávezeti.
- A szakmai gyakorlatot **érdemjeggyel** zárja, melyet az értékelés végén feltüntet.
- A **jellemzést a gyakorlat befejezését követő egy héten belül** a tanító szak szakfelelősének címére **eljuttatja**. (PTE IGYFK 7100 Szekszárd, Rákóczi u. 1.)

A gyakorlat **minősítését** (gyakorlati jegy) – a **gyakorlatvezetők** és a naplókat értékelő **főiskolai oktatók** osztályzata alapján – a **szakfelelős** írja be az indexbe.

Zárávizsgára (zárótanításra) csak az a hallgató bocsátható, aki az iskolai szakmai gyakorlatát az előírások szerint elfogadhatóan teljesítette.

Azok a hallgatók, akik **pedagógiai végzettséggel** rendelkeznek és legalább **2 éve tanítanak alsó tagozatban**, kérhetik felmentésüket az 1-4. osztályban folyó gyakorlat alól. A felmentési kérelemben kérjük feltüntetni a tanított tantárgyakat, a tanítás időpontját. A felmentési kérelmek beérkezési **határideje** az adatlappal együtt **az adott félév első konzultációja**.

Kérelmükhöz csatolni kell az iskola igazgatójának hivatalos igazolását.

ÚTMUTATÓ

levelező tagozat tanító szak (2,5 éves)

IV. félév

Külső összefüggő gyakorlat
(Március hónapban külső iskolákban)

Időkeret: 1 hét (25 óra)   gyakorlati jegy

Az iskola címéről, a gyakorlat pontos időpontjáról a mentor személyéről kitöltött adatlapon kell tájékoztatni a szakfelelőst. (Határidő: első konzultáció).

Az iskola rendjéhez, programjához igazodik a gyakorlat.

A szakmai gyakorlat beosztására tett javaslatunk egy alternatíva, az alapelvárások figyelembevételét azonban kérjük.

1-2 nap: Ismerkedés a tanulókkal, az iskolai dokumentumokkal, a tananyaggal, munkarenddel, az osztályt vezető tanító, nevelő-oktató tevékenységével, pedagógiai eljárásaival, szervező- és adminisztrációs munkájával.

3-5 nap: A fentiek mellett egyéni választás alapján alsós osztály (lehetőleg 3-4. osztály) órarendjében szereplő valamennyi matematika, környezetismeret, technika, vizuális nevelés és a választott műveltségi terület önálló tanítása tervezéssel, elemzéssel együtt.

A megtartandó órák száma minimum 10 óra

A hospitálás, a tanórán kívüli tevékenység és a napköziben tartott foglalkozás nem tartozik bele az órák számába.

A tanítójelölt az óráira, foglalkozásaira pedagógiai, szaktudományi, módszertani szempontból igényes vázlattal készül fel. Tapasztalatairól feljegyzést készít. Vázlatait, feljegyzéseit a Pedagógiai naplóban rögzíti. (Írásbeli munkáját a mentor aláírással látja el.)

A félév aláírásának feltétele: a mentor által aláírt **Pedagógiai napló**, vázlatok **eljuttatása** a szakfelelőshöz, a **vizsgaidőszak megkezdéséig**. Főiskolai oktatók által történt ellenőrzés, értékelés után a hallgató visszakapja azokat.

A gyakorlatvezető tanító (mentor) a gyakorlat pedagógiai vezetője, aki tevékenyen részt vállal a hallgató felkészítésében, munkájának elemzésében, értékelésében.

A gyakorlatvezető tanító irányító, szervező munkája:

- Összeállítja az 1 hetes gyakorlat rendjét
- Kijelöli a feldolgozandó tananyagot.
- Ellátja a hallgatót a szükséges információkkal.
- Figyelemmel kíséri, segíti felkészülését. Vázlatát naponta véleményezi.
- Megismerteti a hallgatót a szükséges dokumentumokkal.
- Jelen van a hallgató óráin és értékeli azokat.
- Biztosítja a hallgató önállóságát.
- Megszervezi a tanítás, foglalkozás elemzését.

- A közölt jellemzési szempontok figyelembevételével konkrét értékelést ad a hallgatóról.
- Véleményét, aláírását a pedagógiai naplóban rögzíti és a **megadott szempontok alapján külön lapon jellemzést, értékelést készít.**

Az értékelés főbb szempontjai:

- a) A hallgató egyénisége, magatartása. Együttműködése, kapcsolatteremtő képessége, beilleszkedése. (Nevelők, tanulók, szülők viszonylatában.)
- b) Nevelő-oktató munkája. Felkészülési, tanítási jellemzők. Időterve, igényessége, szervezőtevékenysége. Óráinak, foglalkozásainak szaktudományi, módszertani színvonala.
- c) Pályára való alkalmassága, helytállása.
- d) A tanítói munkakörrel járó órán kívüli tanítási feladatok ellátása. (Szakköri munka, korrepetálás, napközis foglalkozások színvonala.)
- e) Óraelemzések tudatossága, komplexitása. Az elemzés önállósági szintje, az elmélet és gyakorlat egysége. Értékkitételeinek realitása.

Megjegyzés: E szempontok – a hallgatók számára – egyben követelmények is. Ezek ismeretében tudatosabban tervezhetik munkájukat, és eredményesebb elemzést végezhetnek.

A hallgatót irányító gyakorlatvezető egyéb észrevételei. (Milyen hiányosságok jelentkeztek a hallgató munkájában? Milyen fejlődést ért el a szakmai gyakorlaton?...)

- A jellemzés végén kimutatásban közli (mennyiségi mutatók alapján) a hallgató által teljesített órákat, tevékenységeket. (Tanítási órák, napközis foglalkozások, rendezvények, értekezletek száma.)
- Az írásbeli értékelést megismerteti a hallgatóval, aki aláírja, esetleg észrevételét a jellemzésre rávezeti.
- A szakmai gyakorlatot **érdemjeggyel** zárja, melyet az értékelés végén feltüntet.
- A **jellemzést a gyakorlat befejezését követő egy héten belül** a tanító szak szakfelelősének címére **eljuttatja**. (PTE IGYFK 7100 Szekszárd, Rákóczi u. 1.)

A gyakorlat **minősítését** (gyakorlati jegy) – a **gyakorlatvezetők** és a naplókat értékelő **főiskolai oktatók** osztályzata alapján – a **szakfelelős** írja be az indexbe.

Záróvizsgára (zárótanításra) csak az a hallgató bocsátható, aki az iskolai szakmai gyakorlatát az előírások szerint elfogadhatóan teljesítette.

Azok a hallgatók, akik **pedagógiai végzettséggel** rendelkeznek és legalább **2 éve tanítanak alsó tagozatban**, kérhetik felmentésüket az 1-4. osztályban folyó gyakorlat alól. A felmentési kérelemben kérjük feltüntetni a tanított tantárgyakat, a tanítás időpontját. A felmentési kérelmek beérkezési **határideje** az adatlappal együtt **az adott félév első konzultációja**.

Kérelmükhöz csatolni kell az iskola igazgatójának hivatalos igazolását.

ÚTMUTATÓ

levelező tagozat tanító szak (2,5 éves)

V. félév

Külső összefüggő gyakorlat (November hónapban külső iskola)

Időkeret: 2 hét (50 óra) gyakorlati jegy + zárótanítás

Az iskola címéről, a gyakorlat pontos időpontjáról, a mentor személyéről kitöltött adatlapon kell tájékoztatni a tanító szak szakfelelőjét az első konzultációig.

A gyakorlatnak a fogadó iskola rendjéhez, programjához kell igazodnia.

A szakmai gyakorlat beosztására tett javaslatunk egy alternatíva, azonban kérjük az alapelvárások figyelembevételét.

1. Az iskolai gyakorlat célja

- segítse elő a korszerű ismeretek tudatos alkalmazását, az oktató-nevelő munkához szükséges készségek, képességek fejlődését a nevelési, a tanítási-tanulási folyamat minden színterén.
- a hallgató kapcsolódjon be az iskola tanítási órákon kívüli tevékenységébe is.
- ismerkedjen meg – lehetőség szerint – az 1-4. osztályos, (illetve egy évfolyam) valamint a választott műveltségterületükön az 1-6. osztályos munka tartalmi, módszertani, adminisztratív feladataival.
- ismerje meg az iskola belső világát, az iskola pedagógus-és gyermekközösségét, hogy hatékonyan közreműködhessen a feladatok teljesítésében.

2. A gyakorlat tartalma:

- A hallgató a gyakorlat első napjaiban *ismerkedjék* az iskola, az osztályok (osztály) munkarendjével, a tanítók, tanárok nevelő-oktató tevékenységével, módszereikkel, adminisztrációs munkájukkal.
- *Hospitáljon* minden tantárgyból, illetve a műveltségterület tantárgyából 1-1 órát, a napközi otthonban egy délutánt.
- A második naptól kezdve már *taníthat*.

Lehetőség szerint az alábbi tantárgyi felosztásban tanítson:

Anyanyelv 12 óra, matematika 6 óra, környezetismeret 2 óra, ének-zene 2 óra, technika 2 óra, vizuális nevelés 2 óra, testnevelés 2 óra, a választott műveltségterületből 4 óra (ebből lehetőség szerint 3 órát a felső tagozat 5-6. osztályában), illetve egy délutánt vezessen önállóan a napköziben.

A hallgató által feldolgozandó tananyagot a tanító, vagy a szaktanár jelöli ki. A tanításra való előkészület és az óra vezetése a lehető legnagyobb önállósággal történjék. Az órára való felkészülést tanítási vázlattal (óravázlattal) kell dokumentálni a Pedagógiai naplóba. A vázlatot a tanító vagy szaktanár a tanítás megkezdése előtt – igény szerint – átnézi, s ha szükséges, kiegészíti.

Alapvető követelmény, hogy a vázlat az óra tananyagának lényegét konkrétan, pedagógiai és logikai, módszertani szempontból helyesen és áttekinthető formában tartalmazza, tükrözze az órára való alapos felkészülést. Óravázlat nélkül a hallgató nem taníthat.

A hallgató tanításán tanító, vagy szaktanár legyen jelen. Az óra vezetését bízza a hallgatóra s a tanításba csak igen szükséges esetben avatkozzon be. Ha a hallgató felkészületlensége miatt a gyerekek tanítása kétséges, vegye át a tanítást. Ebben az esetben a hallgató érdemjegye elégtelen.

A tanítást kövesse a hallgató munkájának megbeszélése, értékelése.

- A gyakorlat ideje alatt a hallgatónak részt kell vennie az iskolában sorra kerülő pedagógiai jellegű munkában (pl. korrepetálás, felzárkóztatás, tanulmányi séta, kirándulás, fogadóóra, szülői értekezlet, ünnepélyek, versenyek, vetélkedők, nevelőtestületi értekezletek, szabadidős tevékenységek stb).

Tapasztalatairól feljegyzést készít. Vázlatait, feljegyzéseit a Pedagógiai naplóban rögzíti. (Írásbeli munkáját a mentor aláírással látja el.)

A félév aláírásának feltétele: a mentor által aláírt **Pedagógiai napló**, vázlatok **eljuttatása** a szakfelelőshöz, a **vizsgaidőszak megkezdéséig**. Főiskolai oktatók által történt ellenőrzés, értékelés után a hallgató visszakapja azokat.

3. A gyakorlatvezető tanító (mentor) a gyakorlat pedagógiai vezetője, aki tevékenyen részt vállal a hallgató felkészítésében, munkájának elemzésében, értékelésében.

A gyakorlatvezető tanító irányító, szervező munkája:

- Összeállítja a 2 hetes gyakorlat rendjét
- Kijelöli a feldolgozandó tananyagot.
- Ellátja a hallgatót a szükséges információkkal.
- Figyelemmel kíséri, segíti felkészülését. Vázlatát naponta véleményezi.
- Megismerteti a hallgatót a szükséges dokumentumokkal.
- Jelen van a hallgató óráin és értékeli azokat.
- Biztosítja a hallgató önállóságát.
- Megszervezi a tanítás, foglalkozás elemzését.
- A közölt jellemzési szempontok figyelembevételével konkrét értékelést ad a hallgatóról.
- Véleményét, aláírását a pedagógiai naplóban rögzíti és a **megadott szempontok alapján külön lapon jellemzést, értékelést készít.**

Az értékelés főbb szempontjai:

- a) A hallgató egyénisége, magatartása. Együttműködése, kapcsolatteremtő képessége, beilleszkedése. (Nevelők, tanulók, szülők viszonylatában.)
- b) Nevelő-oktató munkája. Felkészülési, tanítási jellemzők. Időterve, igényessége, szervezőtevékenysége. Óráinak, foglalkozásainak szaktudományi, módszertani színvonala.
- c) Pályára való alkalmassága, helytállása.
- d) A tanítói munkakörrel járó órán kívüli tanítási feladatok ellátása. (Szakköri munka, korrepetálás, napközis foglalkozások színvonala.)
- e) Óraelemzések tudatossága, komplexitása. Az elemzés önállósági szintje, az elmélet és gyakorlat egysége. Értékkitételeinek realitása.

Megjegyzés: E szempontok – a hallgatók számára – egyben követelmények is. Ezek ismeretében tudatosabban tervezhetik munkájukat, és eredményesebb elemzést végezhetnek.

A hallgatót irányító gyakorlatvezető egyéb észrevételei. (Milyen hiányosságok jelentkeztek a hallgató munkájában? Milyen fejlődést ért el a szakmai gyakorlaton?...)

- A jellemzés végén kimutatásban közli (mennyiségi mutatók alapján) a hallgató által teljesített órákat, tevékenységeket. (Tanítási órák, napközis foglalkozások, rendezvények, értekezletek száma.)
- Az írásbeli értékelést megismerteti a hallgatóval, aki aláírja, esetleg észrevételét a jellemzésre rávezeti.
- A szakmai gyakorlatot **érdemjeggyel** zárja, melyet az értékelés végén feltüntet.
- A **jellemzést a gyakorlat befejezését követő egy héten belül** a tanító szak szakfelelősének címére **eljuttatja**. (PTE IGYFK 7100 Szekszárd, Rákóczi u. 1.)

A gyakorlat **minősítését** (gyakorlati jegy)– a **gyakorlatvezetők** és a naplókát értékelő **főiskolai oktatók** osztályzata alapján – a **szakfelelős** írja be az indexbe.

Záróvizsgára (zárótanításra) csak az a hallgató bocsátható, aki az iskolai szakmai gyakorlatát az előírások szerint elfogadhatóan teljesítette.

Azok a hallgatók, akik **pedagógiai végzettséggel** rendelkeznek és legalább **2 éve tanítanak alsó tagozatban**, kérhetik felmentésüket az 1-4. osztályban folyó gyakorlat alól. A felmentési kérelemben kérjük feltüntetni a tanított tantárgyakat, a tanítás időpontját. A felmentési kérelmek beérkezési határideje az adatlappal együtt az adott félév első konzultációja. Kérelmükhöz csatolni kell az iskola igazgatójának hivatalos igazolását.

A kéthetes tanítási gyakorlat lezárásaként a hallgató **zárótanítást** végez.

Zárótanítás

V. félév – egyéni gyakorlat (gyj) – szigorlat értékű

A zárótanítás lebonyolítása az erre a célra létrehozott bizottság feladata, melynek vezetője lehet a főiskola oktatója, az iskola igazgatója, vagy helyettese, vagy a szakvezetői munkaközösség vezetője. Tagja (illetve tagjai) az adott tantárgy gyakorlatvezetője (szakvezetői).

A zárótanítás adatairól (hely, időpont, bizottság) a kitöltött adatlapon kell tájékoztatni a szakfelelőst a húzást követő **10 napon belül**.

A szükséges nyomtatványokat, a felkérést illetve az egyes tantárgyakhoz kapcsolódó óraelemzési szempontokat az adatok beérkezése után megküldjük a fogadó iskolának.

A zárótanításról készült jegyzőkönyvet, a zárótanítást követő napon a szakfelelős címére kérjük elküldeni (PTE IGYFK Szekszárd, Rákóczi u.1.)

A zárótanítás érdemjegyét a szakfelelős írja be a hallgató indexébe.

Továbbiakat ld.: „Útmutató a zárótanításhoz” nappali tagozat tanítószak

ÚTMUTATÓ

Komplex önelemzés

1. A tanítási órán tárgyalt tananyag tartalma, terjedelme megfelelt-e a tantervi előírásoknak és hogyan látta az adott óra helyét, célját a témakörön belül?
2. Hogyan jelölte meg a fejlesztendő készségeket, képességeket, s ezekhez milyen gyakorlatokat tervezett?
3. Az indirekt és direkt nevelési feladatok összhangban voltak-e a tananyag tartalmával, a módszerekkel, és mennyire voltak eredményesek?
4. Mik voltak az aktualizálandó ismeretek, s ezek milyen szinten valósultak meg? (ráismerés, reprodukálás, alkalmazás stb.)
5. Hogyan biztosította a tanító az alkalmazás feltételeit? (Feladatszituációval, elemzéssel, aktuális ismeretek mozgósításával, a megoldás menetének elmondásával.) Az ismeretek és a tevékenységek párhuzamba állítása.
6. Hogyan tervezte és hogyan tudta megvalósítani a tanulásirányítás egyes szakaszait? (motiválás, tanulásszervezés, differenciálás, döntés, feladatadás, ellenőrzés, értékelés)
7. Hogyan tudta biztosítani órán a tanulói önállóságot, az egyéni korrekciót, a felzárkóztatást és a tehetséggondozást?

ÚTMUTATÓ

Általános óraelemzési szempontok

I. Célok, feladatok és megvalósulásuk

1. Mi volt az óra szerepe az oktatási folyamatban?
2. Az órán tárgyalt anyag tartalma, terjedelme és jellege megfelelt-e a tantervi előírásoknak, a tanulók életkori sajátosságainak?
3. A tanított anyag tartalmát figyelembe véve helyesen határozta-e meg a tanító az óra oktatási, nevelési célját?
4. A tanított illetve tanult ismeretek megfeleltek-e a tudományosság didaktikai alapelve által támasztott követelményeknek?

II. A tanítási óra tartalma, szerkezete, időarányai

1. A tanítás anyagának szintje és mennyisége megfelelt-e a tanulók felkészültségének?
2. Hogyan kapcsolódott a korábban szerzett ismeretekhez?
3. Elegendő mennyiségű és megfelelő minőségű volt-e az új ismeretek feldolgozásához felhasznált tényanyag és tapasztalat?
4. Megfelelő volt-e a jártasságok, készségek fejlesztését szolgáló tevékenységek tartalma, sorrendje, mennyisége?
5. Milyen képességeket, magatartási szokásokat fejlesztett a tanóra?
6. Milyen szerkezeti egységekből épült fel a tanítás-tanulás folyamata az órán?
7. Jutott-e kellő idő az egyes szerkezeti egységek tartalmas, eredményes megvalósítására?
8. A törzsanyagon kívül feldolgozott kiegészítő anyag segítette-e a tanuló differenciált fejlesztését?
9. Elért-e a tanító tervétől: Ha igen, mi volt az oka?

III. A tanulás közvetlen irányítása a tanító és a tanulók személyes kapcsolatában.

1. Megfelelően ellátta-e az óraeleji és végi feladatokat (terem rendje, tanulókkal való foglalkozás, eszközök előkészítése, elpakolása)
2. Alkalmas volt-e a választott eszközök minősége és mennyisége?
3. Hogyan készítette elő, hogyan szervezte meg a tanító a tanulók egyéni vagy csoportos munkáját? (Hogyan jelölte meg a feladatot, meggyőződött-e arról, hogy a tanulók megértették, biztosított-e megfelelő időt a megoldásra?)
4. Ha differenciált munkát szervezett a tanító, mi volt a differenciálás szempontja, indoklása?
5. Hogyan vett részt a tanító a tanulók csoportos illetve egyéni munkájában?
6. Hogyan győződött meg a csoportos, egyéni munkaeredményességről, hogy értékelte azt?

IV. A tanulás közvetett irányítása eszközök alkalmazásával

1. Megfelelően ellátta-e az óra elejei és végi szervezési feladatokat (terem rendje, tanulókkal való foglalkozás, eszközök előkészítése, elpakolása)
2. Alkalmas volt-e a választott eszközök minősége és mennyisége?
3. Hogyan készítette elő, hogyan szervezte meg a tanító a tanulók egyéni vagy csoportos munkáját? (Hogyan jelölte meg a feladatot, meggyőződött-e arról, hogy a tanulók megértették, biztosított-e megfelelő időt a megoldásra?)
4. Ha differenciált munkát szervezett a tanító, mi volt a differenciálás szempontja, indoklása?
5. Hogyan vett részt a tanító a tanulók csoportos illetve egyéni munkájában?
6. Hogyan győződött meg a csoportos, egyéni munkaeredményességről, hogy értékelte azt?

V. A tanítási óra „léggöre” hatása

1. A tanító képességei (figyelemmegosztás, koncentráció, kommunikatív, kapcsolatteremtő, vezető-irányító) és tulajdonságai (határozottság, megértés, tapintat, türelem, következetesség stb.) megnyilvánultak-e az órán és milyen irányba befolyásolták az óra eredményességét?
2. Hogyan alakult az órán az aktív és a passzív tanuló aránya? Mi lehetett az oka?
3. Hogyan oldotta meg az órán az előre nem tervezhető, váratlan helyzeteket?

ÚTMUTATÓ

Óraelemzési szempontok az egyes tantárgyakhoz

Ember és társadalom tantárgycsoport

1. Tervezéssel, felkészüléssel kapcsolatos szempontok:

Az adott óraterv szakmailag megvalósítható-e?

Érődik-e tervezetein a jelölt kifogástalan felkészültsége?

A tervezett munka mennyisége elvégezhető-e?

Az óravázlat szerkezete, felépítése mutatja-e a megvalósítandó óra helyes menetét?

A felhasználandó eszközök tervezése pontos, koncepciózus-e, egyáltalán rendelkezésre állnak-e a szükséges feltételek?

Pontosak-e az előzetes kijelölések, a jelölt ismeri-e a forgalomban lévő tankönyveket, munkafüzeteket, térképeket, segédleteket, stb.?

A tervezés illeszkedik-e az adott gyerekközösség sajátosságaihoz, az adott környezetben megvalósítható programot tartalmaz-e?

Helyesek-e és illeszkednek a nevelési célkitűzések az elvégzendő feladathoz?

2. Az elvégzendő tananyaggal kapcsolatos szempontok:

Az órán megtanított ismeretanyag megfelelt-e a tantervi követelmény-rendszernek, megtanította-e a jelölt a „NAT-minimumot”?

A tanító célkitűzései helyesen illeszkedtek-e az adott tárgykörhöz, az abból adódó lehetőségekhez?

A feladat kijelölés összhangban volt-e az elvégzendő tananyaggal, illetve az annak teljesítése érdekében kitűzött célokkal?

Illeszkedett a feldolgozás a korábbi oktatási-nevelési folyamatba, kompatibilis-e azzal?

Kihasználta-e a jelölt az adott témában rejlő nevelési-személyiségformálási lehetőségeket?

Szaktudományos szempontból kifogástalan volt-e az óra, a jelölt vétett-e tárgyi jellegűnek minősített hibát?

3. Metodikai, tantárgypedagógiai szempontok:

Az adott tanegységnek megfelelő volt-e az órátípus?

Mennyire voltak változatosak a tanulói munkáltatás formái, mennyiben feleltek meg az elvégzendő munka jellegének?

Figyelembe vette-e a tanító a diákok életkori sajátosságait, metodikai eljárásait ennek megfelelően alakította-e ki?

A differenciálás mely eszközeit alkalmazta?

Milyen szemléltetési eszközöket alkalmazott, ezek hogyan illeszkedtek a tanítás-tanulás folyamatába, az eszközök használata nem volt-e öncélú?

Milyen arányban voltak a tanári és tanulói megnyilvánulások?

Kihasználta-e az anyagban rejlő belső /szaktárgyon belüli/ és külső /szaktárgyak közötti/ koncentrációs lehetőséget?

Az oktatási tantervi feladat megoldása szolgálta-e a tanulók képességének, készségeinek a fejlesztését? „Gondolkodtató” volt-e az óra?

Helyesen alkalmazta-e a különböző motivációs technikákat, ezek megfeleltek-e a tanulók életkori sajátosságainak, és az adott tanórai helyzetnek?

Szervezési módszerei mennyiben segítették elő a munka zökkenőmentes lebonyolítását?

Mennyiben volt munkáltató az óra?

A tanulói munkáltatás mely formái kerültek elő az órán? Indokolt volt-e az alkalmazásuk? Amennyiben volt számonkérés, úgy annak technikája, a kérdések szakszerűsége és segítő jellege, az értékelés realitása és kellő megindoklása.

4. Pszichológiai momentumok, interperszonális kapcsolatok, légkör, tanár-diák kooperáció:

A tanári személyiség kiegyensúlyozottsága, összeszedettsége.

A tanító-jelölt reagálókészsége, konfliktuskezelő technikája.

A jelölt és a diákok közötti összhang kérdése, az óra légköre, a humor jelenléte, játékos, oldó jellegű feladatok.

Fegyvelmezési technikák, az „érdekességekkel-munkával lekötlek elv” alkalmazása.

A tananyag elsajátíttatásának rugalmassága, az előre nem látható körülményekhez történő alkalmazkodás.

Nem esett-e ki szerepéből a tanító-jelölt, reakciói relevánsak voltak-e a felmerült nevelési szituációkkal?

A jelölt figyelme folyamatos-e, tekintettel van-e a tanulók reakcióira, rugalmasan alakítja-e az óra menetét?

A terhelés-oldás ritmusa a tanórán; a feladatok elvégzése mennyire veszi igénybe a tanulókat, be van-e építve a munkába szükséges lazítás, pozitív emóciókkal fejezhető-e be a munka?

Mennyiben képes az egyes tanulókra figyelni, képes a differenciálásra?

5. Esztétikai, nyelvhelyességi szempontok, vizuális nevelés:

A jelölt beszédstílusa, nyelvhelyességi szempontok;

A jelölt megjelenése, fellépése;

Táblakép, esztétikai rendezettség és esztétikai nevelés;

A tanulók munkájának külalakja, ennek ellenőrzése és értékelése;

A tanulók helyesírása, ennek lehetőség szerinti kontrollja és korrigálása;

A felhasznált eszközök /képek, térkép, dia, epidiaszkóp stb./ esztétikai rendezettsége.

6. Az óra eredményei és tanulságai, az elvégzett munka perspektívái:

Kifogástalan volt-e az adott szakterület terminus-technikusainak használata?

Elérte-e célját, feladatát az óra, megvalósította-e nevelési célkitűzéseit?

Milyen előrelépés történt a tanulói jártasságok, készségek, képességek fejlesztésében?

Elsajátították-e a tanulók a tantervi minimumot?

Helyt állt-e a jelölt a nevelési interaktív helyzetekben? Teremtett-e maga tudatosan nevelési szituációt?

Építhető-e további folyamatos munka az elvégzett anyagra?

Milyen volt a jelölt értékelési és motivációs technikája, nem maradt-e el az óra végi szakmai összegzés és záró értékelés:

Ének

1. Milyen az óra eredményessége? Elemezze a hallgató a tanórát az általa megjelölt cél-feladatrendszer tükrében!
2. Hogyan oldotta meg a tanár a szervezési feladatokat? /szellőztetés, technikai eszközök, tábla előkészítése, munkafüzet, tankönyv ellenőrzése / Hogyan biztosította a tanár az óra elején az alapfegyelmet?
3. Az órafázisok között megfelelő helyet kapott-e a zenei ismeretszerzés és készségfejlesztés, valamint a zenei írás-olvasás gyakorlása?
4. A zenei feladatok során milyen mértékben mozgósította a tanár a tanulók meglévő ismereteit. A feladatok nehézségi foka megfelelt-e a fokozatosság elvének és a didaktikai feladatoknak?
5. Hogyan történt a hibák javítása? Foglalkozott-e a tanár a gyengébb képességű és hallású tanulókkal? /A munkafüzet és a dallamkirakó használatakor differenciált gyakorlatokat adott-e? /
6. A hangulati előkészítés alkalmas volt-e a figyelem és az érdeklődés felkeltésére?
7. Mintaszerű volt-e a dalbemutatás, valamint a tanító éneklése az egész órán?
8. Hogyan biztosította a szövegmegértést? Hogyan választotta ki és oldotta meg a szöveggel kapcsolatos nevelési lehetőségeket?
9. Biztosította-e a tanár a daltanítás-tanulás zeneiségét? /zenei mondatok, ívek, szövegejtés, tempó, dinamika, zenei kíséret - halk tapsolás.../
10. Milyen módszerekkel történt a zenei élmény elmélyítése /hangszerkíséret, kiscsoportos éneklés, kánon, versenyéneklés, többszólamúság, bemutatás.../?
11. Talált-e alkalmat a tanár a gyermekjáték eljátszására? A játék néprajzilag hiteles volt-e?
12. A zenehallgatás előkészítésekor milyen zenei ismereteket idézett fel? Aktív zenehallgatásra készítette-e?
13. Arányos volt-e az óra, szerkezete és időbeosztása megfelelő-e?
14. Felhasználta-e a tankönyv és a munkafüzet által adott szemléltető képeket, feladatokat, s ezeket mikor, milyen módon?
15. Kihhasználta-e a tanító az órán adódó zenén kívüli nevelési lehetőségeket?
16. Milyen mértékben érvényesült a tanító vezető szerepe?
17. Motiválta-e a tanító értékelése a tanulókat? /Az adott órára és a következőre vonatkoztatva. /
18. Kellő mennyiségű esztétikai és intellektuális élményhez jutottak-e a tanulók?
19. Milyen konkrét tanulságot vont le a tanító sajátmaga számára a további oktató-nevelő munka eredményessége érdekében?

Ének-műveltségterület
(5. 6. osztályban történő óralátogatásaihoz)

1. Ismerje fel és konkretizálja az óra cél- és feladatrendszerét!
2. Elemezze az órát a cél- és feladatrendszer tükrében!
3. A látott órátípus mely szerkezeti egységeiben azonos illetve eltérő az alsó tagozatos énekórákétól?
4. Milyen készségfejlesztési egységeket vélt felfedezni az órán? Elemezze ezek kapcsolatát, egymásra épülését!
5. Milyen módszerekkel készítette elő a tanár az óra didaktikai feladatát?
6. Részletezze a didaktikai feladat elsajátításának lépéseit!
7. A gyermek számára a tudatosítás során megmaradt-e a zenei élmény? Milyen látott gyermeki reakciókkal,... tudja ezt alátámasztani?
8. Az óra miben és mennyiben követte a NAT zenei irányelveinek megvalósulását?
9. Milyen NAT-kapcsolatokat vélt felismerni a látott órán?
10. Hogyan ismertette meg a tanár az adott zenetörténeti korszakot? A cél eléréséhez milyen szemléltető eszközt, eszközöket alkalmazott?
11. Milyen arányban alkalmazott a pedagógus élő illetve gépi zenehallgatást? Milyen zeneszakmai és/vagy zenepedagógiai célzattal tette ezt?
12. Fejlesztette-e a tanár a tanulók éneklési készségét? Milyen pedagógiai-pszichológiai módszerekkel tudta áthidalni a kamaszgyermek éneklési problémáit?
13. Fogékonyá tette-e a tanár a tanulókat az elemzett zenemű morális üzenetére?
14. Fejlesztette-e az énektanár a gyermek személyiségét a tanított tananyaggal, a saját pedagógusi személyiségével?
15. A tanár által kiválasztott, tanítandó tankönyvcsalád mennyiben felel meg a szakmaiság kritériumának? Milyen egyéb kiegészítő tananyaggal illetve eszközzel teszi, tette tartalmasabbá, korszerűbbé az órát?

Idegennyelv

1. Hozzájárult-e a tanár a gyerek aktivitásához?
2. Voltak-e a gyerekeket gondolkodásra ösztönző „problémamegoldó részek”
3. Megfelelő volt-e a didaktikai módszerek alkalmazása vagy csak közvetítő órát tartott a tanító?
4. Figyelembe vette-e a tanító a gyerekek életkori sajátosságait, mindennapi tapasztalatait?
5. Életre hívta-e a gyerekek tanulási kedvét?
6. A munkaforma megfelelt-e a feladatnak?
7. A motiváció a kiadott tanítási célt szolgálta-e?
8. Sikerült-e a tanítónak az utasításokat világosan és egyértelműen kiadnia?
9. Milyen nyelvi képességet fejlesztett?
10. Mely nyelv dominált az óratervezésben?
11. Aktivizálta-e a gyerekeket differenciált feladatokkal?
12. Volt-e visszacsatolás?
13. Megfelelően alkalmazta-e a segédeszközöket?
14. A tanító foglalkozott-e egyénileg a gyerekekkel (pl. segítségnyújtás)?

Beratungsaspekte

1. Leitet der Lehrer die Schüler zur eigenen Aktivität an?
2. Sind problemorientierte offene Phasen im Unterricht vorgesehen, in denen die Schüler über eine Sache zum Denken angehalten werden?
3. Hat der Lehrer ein entsprechendes didaktisches Arrangement oder wird nur vermittelnd-darbietend unterrichtet?
4. Wird die Alltags/Lebenswirklichkeit der Schüler berücksichtigt?
5. Fördert der Lehrer die Lernfreude der Schüler?
6. Ist die Sozialform für die inhaltliche Arbeit geeignet?
7. Liegt die Motivation in der Spur angestrebten Lernziele?
8. Gelingt es dem Lehrer, Arbeitsanweisungen an der richtigen Stelle klar und eindeutig zu formulieren?
9. Welches sprachliche Vermögen bringt er ein?
10. Welche Sprache dominiert in der Unterrichtsführung?
11. Werden die Schüler durch differenzierende Aufgabenstellung aktiviert?
12. Gibt es für die Schüler ein feedback zu ihrer Arbeit?
13. Werden Arbeitsmittel sinnvoll und im Ablauf durchdacht eingesetzt?
14. Wie geht der Lehrer mit einzelnen Schülern um, wie geht er auf sie zu?

Respect of analysis

1. Did the teacher contribute to the childrens' activity?
2. Did the teacher encourage the children to the problem solving thinking during the lesson?
3. Were the method of instructions suitable for the children?
4. Did the teacher considerate the age of the children and their background knowledge?
5. Did the teacher make childrens' eagerness to study?
6. Was the working format suitable for the activity?
7. Was the motivation proper for the lesson?
8. Did the teacher give clear and understandable instruction?
9. What kind of skill did he/she develop?
10. What was the dominating language of the lesson?
11. Did the teacher make the children active by differential exercises?
12. Was there any feedback?
13. Did the teacher use the resources suitably?
14. Did the teacher work with the children individually (ex.: help team)?

Informatika

1. Elemezze a tanulók gépkezelési szintjét az órai munkában!
2. Elemezze az operációs rendszer, segédprogramok, oktató-, és játékprogramok felhasználói, alkalmazási szintjét.
3. Értékelje a feladatokat a kitűzött célok megvalósítására vonatkozóan!
4. Elemezze az információk szemléltetését, értelmezését, vizsgálatát!
5. Milyen szinten képes a tanuló az információt kifejezni (beszéd, írás, rajz, jel, kód) felismerni és alkalmazni?
6. Elemezze az órán szereplő informatikai fogalmak egymásraépítettség!
7. Elemezze az informatikai fogalmak egymásraépítettségét!
8. Elemezze a feladatok algoritmikus felépítésének, visszafejtésének készségi szintjét!
9. Összhangban voltak –e a módszerek és munkaformák a feladatok tartalmából eredő sajátosságokkal? Hogyan hidalta át a pedagógus az ismeret-, és alkalmazás szintekből adódó különbségeket?
10. Elemezze a feladatokat a fejlesztési követelmények szempontjából!
11. Mennyiben erősítette az óra a 10 – 12 évesektől elvárható társadalmi, könyvtárhasználati és informatikai ismeret-, és fogalomrendszer?

Magyar nyelv és irodalom

Általános szempontok

1. Hogyan biztosította a tanító az órán az egységes anyanyelvi nevelés megvalósulását? A különböző nyelvi tevékenységek természetes módon kapcsolódtak-e egymáshoz cél-, illetve eszközjellegüknek megfelelően?
2. Mivel járult hozzá az óra az alapvető nyelvhasználati módok /felfogó- és közlőképesség/ fejlesztéséhez és ezáltal a tanuló személyiségének gazdagításához?
3. Hogyan érvényesítette a tanító a fejlesztő munkájában az anyanyelvi nevelés módszertani alapelveit?
4. Az alkalmazott tényanyagok, példák, feladatszövegek, kiegészítő szövegek irodalmi értéke, minősége szolgálta-e a tanulók anyanyelvi műveltségének emelését?
5. Mit tett az olvasóvá nevelés érdekében? Hogyan járult hozzá a könyv- és könyvtárhasználati ismeretek és szokások alakításához?
6. Hogyan ösztönözte a tanulókat az órán kívüli, önálló ismeretszerzésre, gyűjtő, kereső munkára a nyelv és irodalom terén?
7. Milyen volt a tanító stílusa, hangneme? Beszédkultúrája követendő példa-e a tanulók számára?
8. Megfelelő módon javította-e a gyermekek beszédében előforduló nyelvhelyességi és helyesejtési hibákat?
9. Hogyan gondoskodott a nyelvi önellenőrzés igényének és képességének fejlesztéséről?

Az olvasás tanulása

1. Első osztályban év elején a tanító fejlesztő munkája hogyan szolgálta az olvasás- és írástanulás előkészítését?
2. Mit tett azért, hogy a nyelv jelrendszer mivoltának megértését előkészítse?
3. Hogyan biztosította a beszédfejlesztéshez szükséges kockázatmentes, nyugodt légkört?
4. Szóképtanítási eljárásával miként gondoskodott az asszociációk kiépítéséről és megerősítéséről?
5. A szóképek gyakoroltatása mennyiben szolgálta a vizuális emlékezet fejlesztését, a szóképfelismerés ellenőrzését és a helyes kiejtést?
6. A hang- és betűtanítás eljárása logikus volt-e? Hogyan igazodott az adott program /módszerváltozat/ jellegéhez?
7. Mit tett a tiszta ismeretfelfogás, a betű- és hangkapcsolat kialakítása és megszilárdítása érdekében? Megfelelően alapozta-e a helyesejtést és ezzel a helyesírást is a hang- és betűtanítás során?
8. Gondolt-e tudatosan a homogén gátlások kialakításának megelőzésére? Hogyan?
9. A betűösszevonás, az összeolvasás gyakoroltatása megfelelt-e az adott módszer elvi alapjainak, szemléletmódjának?

Az olvasás gyakorlása

1. Az olvasási gyakorlóóra feladatait pontosan, elég konkrétan fogalmazta-e meg? A gyakorlatanyagot, valamint a néma és a hangos olvasás arányát ennek megfelelően alakította-e ki?
2. Mely gyakorlatok és milyen hatékonysággal szolgálták az olvasástechnika összetevőinek: a helyességnek /szöveghűség, helyesejtés/ és a tempónak a fejlesztését?
3. Az olvasástanulás kezdetén hogyan gondoskodott a hangos olvasás tipikus hibáinak megelőzéséről?
4. A hangos olvasási és a helyesejtési hibák javítását módszertanilag megfelelő módon oldotta-e meg?
5. A szövegértés fejlesztése milyen arányban és milyen ellenőrzési módokkal kapcsolódott az olvasástechnikai feladatokhoz?
6. A beszédfejlesztés kellő időt és figyelmet kapott-e az olvasási gyakorlóórán? Mely nyelvi szinteken, milyen feladatokkal?
7. A gyakorlás motiváltsága érdekében differenciált munkában olvastatott-e szövegváltozatokat, érdekes, új szövegeket is?
8. Hogyan érvényesültek óráján az olvasás gyakorlásának sajátos elvei is a gyakorlás általános didaktikai követelményei mellett?

Beszédfejlesztés

1. Arányaikban, minőségükben az óra aktuális feladatához, a tanulók fejlettségéhez igazodtak-e, és életszerűek voltak-e beszédfejlesztő eljárásai a szó, a szószerkezet, a mondat, illetve a szöveg szintjén?
2. Valamennyi nyelvi szinten tudatosította-e a nyelvi helyesség mellett a kommunikációs szituációhoz való igazodás követelményét is?
3. A beszéd különböző műfajainak gyakorlásakor felkészített-e a befogadói, a hallgatói szerepre is, illetve a beszélő és a hallgató szerepváltásaira /kommunikációs figyelem, fegyelem, empátia/?
4. Ösztönöz-e és példát ad-e a közlés nemverbális elemeinek gyakorlására is?

Helyesejtés-fejlesztés

1. A légzőgyakorlatok anyagával és irányítási módjával az osztály e téren elért automatizáltsági szintjéhez igazodott-e?
2. A hangképzés gyakorlatival tudatosan szerepüknek megfelelően tréningeztette-e a beszélőszerveket /hangadás, artikuláció, gyorsasági gyakorlatok/?
3. A helyes kiejtés követelményeit már a szó szintjén is betartotta-e /időtartam, ritmus, mássalhangzó-kapcsolatok helyesejtése/? Szó- és szószerkezetanyaga, valamint utasításai megfelelők-e ehhez?
4. A mondat és szöveg szintjén a helyes kiejtés normáin túl megfelelően tudatosította és gyakoroltatta-e a mondat- és szövegfonetikai eszközök kifejező szerepét /hangsúly, hanglejtés, tempó-hangerő-hangszínváltások, szünet?

Az írás tanulása és gyakorlása

1. Helyes volt-e a betűírás tanításának lépéssora? Megfelelt-e az adott módszerváltozat írástanítási felfogásának?
2. Irányító munkája hogyan szolgálta a szilárd írottbetű-képzet és az alakításához szükséges írásmozgás kialakulását?
3. A betűkapcsolás valamennyi esetét szemléletessé tette-e? Gondolt-e már ekkor a tipikus hibák megelőzésére? Hogyan?
4. Az óra anyagában megjelölt írástechnikai összetevők gyakorlására alkalmas volt-e a feladatsora mennyiségében, minőségében, arányaiban?
5. Mivel biztosította, hogy kellően motivált legyen az írásgyakorlás?
6. A hagyományos írásgyakorlási módok /másolás, tollbamondás, emlékeztetőből íratás/ szó-, mondat-, szöveganyagának megválasztása célszerű volt-e? A módszertani útmutatásoknak megfelelően irányította-e a gyakorlatokat?
7. Mely speciális gyakorlatokkal és milyen vezénylési móddal szolgálta a tempó- és lendületfejlesztést?
8. Az írás eszközjellegét érvényesítő feladatai mennyire voltak eredményesek az íráskészség fejlesztése szempontjából?
9. Tervezett-e és kellően hasznosította-e az írás, a helyesírás és a helyesejtés együttes fejlesztésére szolgáló gyakorlatokat?
10. Mivel segítette az egyéni írás kialakulását? Tervezéskor figyelembe vette-e az egyéni különbségeket?
11. A tanulókkal végzett íráselemzés miként szolgálta a gazdaságos, tetszetős írásmód kialakítását?
12. Milyen módszerekkel biztosította a tanító az írásfegyelem fejlesztését /tudatos, pontos munka, önellenőrzés/?

Szövegelemzés

1. Szövegfeldolgozó műveletsora miként igazodott a szöveg jellegéhez: Ennek indoklásában térjen ki az előkészítés, a szövegmegismerés, a szövegelemzés és az óra végi szintetizálás megoldási módjaira!
2. Az ismeretterjesztő szövegek feldolgozásával mennyiben készítette fel a tanulókat a szövegből való önálló tanulásra, a helyes tanulási módszerekre?
3. A szépirodalmi művek elemzésével hogyan szolgálta az irodalmi élménynyújtás, az irodalom megszerettetését, a műelemzés alapozását?
4. Hogyan biztosította a némán feldolgozott szöveg vagy szövegrészek megértésének ellenőrzését?
5. Az ismeretlen szavak, kifejezések értelmezésére a legmegfelelőbb módokat alkalmazta-e?
6. Hogyan segítette a szöveg vagy a szövegrészek /mondatok, mondatrészek, bekezdések / megértését?
7. Hogyan járult hozzá a tanulók tér- és időszemléletének alakításához?
8. A szövegekben bemutatott magatartási módok értelmezésével, a történelmi egyéniségek példájával hogyan formálta a tanulók személyiségét?
9. A szövegek elemzése miként szolgált a tartalom és a forma egységének felismertetésére?
10. A vers /vagy prózarészlet/ megtanulását, a versmondást kellően előkészítette-e /alapos elemzéssel, helyesejtési jelölésekkel, bemutatással/?

Fogalmazás

1. A fogalmazási ismeretek tudatosításakor épített-e a tanulóknak a beszédfejlesztés, a nyelvtanulás és a szövegelemzés során szerzett tapasztalataira?
2. A választott tényanyag és elemzésének módja helyes és célszerű volt-e?
3. Gondoskodott-e a felismert szövegalkotási összefüggések, szabályok, követelmények rögzítéséről?
4. A felismerő gyakorlatokkal, a tudatos szövegelemzésekkel vagy a feladatmegoldó alkalmazással hogyan járult hozzá az új ismeretek megszilárdításához?
5. A szövegalkotás egyes elemeinek, műveleteinek gyakorlásával hatékonyan segítette-e a szövegtani, nyelvhelyességi, stilisztikai, műfaji ismeretek megerősítését?
6. Önálló szövegalkotás esetén hogyan gondoskodott a tanító a tanulók közlésvágyának felkeltéséről? A motiváció mely eszközeivel élt még az órán?
7. A téma előkészítésekor kellő mértékben és módon nyújtott-e segítséget a szerkesztési és a nyelvi-stilisztikai műveletek megoldásához?
8. Biztosította-e, hogy meghatározott második személyhez /olvasóhoz/ szóljanak a szövegek? Hogyan készítette fel a tanulókat a kommunikációs szituációhoz való alkalmazkodásra?
9. Milyen módon ösztönözte az önálló alkotást, az eredetiségre törekvést?
10. A tanulói munkák elemzésével, javításával és javíttatásával hogyan járult hozzá egy-egy fogalmazási művelet tökéletesebb megoldásához?

Nyelvtan

1. Helyesen látta-e az óra szerepét a nyelvtani ismeretszerzési folyamatban?
2. Az új nyelvi tény tanításához használt szemléltetőanyag megfelelt-e a követelményeknek? /Elegendő számú példa, többoldalú bemutatás, helyesírás, nyelvhelyesség, nevelési hatás./
3. Helyes volt-e a nyelvtani fogalom vagy szabály kialakításának menete? Elemzési lépéssora logikus, világos, jól áttekinthető-e?
4. Milyen gondolkodási műveletek végzésére készítette a tanulókat a tényanyag elemzésekor? Mennyi önállóságot biztosított a szabály felismerésére?
5. Kihasználta-e a nyelvtani fogalomképzésben rejlő lehetőségeket a gondolkodás fejlesztésére? /Lényeges jegyek felismerése; az alá-, fölé-, mellérendeltségi viszony vagy a rész - egész viszony felfogása; ugyanaz a nyelvi elem különböző szerepekben./
6. Hogyan történt az új ismeret nyelvi és logikai rögzítése?
7. A gyakorlóórán miként járult hozzá az ismeretek elmélyítéséhez és tudatos alkalmazásához az órafelépítés, a tanulásirányítás és a feladatválogatás célszerű megoldásaival?
8. Hogyan szolgálták a feladatok a nyelvhasználat fejlesztését és tudatossá tételét?
9. Hogyan érvényesült az órán a funkcionális nyelvszemlélet?
10. A helyesírási szabály tudatosítására a legcélszerűbb megoldást választotta-e? Tudatosította-e az alapelveket is a rendszerlátás érdekében?
11. A helyesírási elemzőképesség fejlesztésére kellő gondot fordított-e?
12. A hagyományos gyakorlási módok ötletes és változatos formáival élt-e? A gyakorlatokat megfelelő módon tudta-e hasznosítani a helyesírási készség fejlesztésére?
13. Az önellenőrzés helyes módjait gyakoroltatta-e a hibák megelőzése, illetve javítása érdekében? /Mondd ki magadban! Bontsd szótőre és toldalékra! Idézd fel a tanult szabályt!/
 14. A helyesírási szótárak fejlettségi szintnek megfelelő használatáról gondoskodott-e?

Matematika

1. Elemezze a feladatok matematikai tartalma és követelmények kapcsolatát!
2. Elemezze a feladatokat aszerint, hogy megoldásuk
  - mennyire összetett gondolkodási tevékenységet igényel,
  - a begyakorlottság milyen szintjén történik,
  - milyen absztrakciós szinten zajlik.
3. Mutassa meg, hogy a feladatok alkalmasak a kitűzött célok és feladatok megvalósítására! Kihasználta-e a pedagógus a fejlesztési lehetőségeket?
4. Elemezze az óra azon részeit, melyben a problémák matematizálása hangsúlyos volt! Milyen matematikai modellek alkalmazására került sor?
5. Elemezze az órán szereplő matematikai fogalmak egymásra épülését! Új fogalom tárgyalásakor elegendő tapasztalatszerzési lehetőséget biztosított-e?
6. Elemezze az óra azon részeit, amelyekben a tanulók hétköznapi szóhasználatának szakszerűvé formálására került sor! Milyen szinten képesek a tanulók a matematikai jelölésmódok használatára?
7. Elemezze az óra azon részeit, melyben lehetőség nyílt különböző gondolkodási módszerek alapozására! A kreatív gondolkodás fejlesztésének lehetőségei az órán.
8. Mennyiben erősítette az óra a 10-12 évesektől elvárható számfogalmat (N , Z , Q)?
9. Hogyan fejlesztette a pedagógus a számolási készséget? A becslési képesség fejlesztése szerepet kapott-e?
10. Elemezze az órán feldolgozott szöveges feladatokat (a feldolgozás módját, a gondolatmenet tisztaságát, többféle megoldási mód keresését, a megoldás vizsgálatát).
11. Elemezze az óra azon feladatainak feldolgozását, melyekben lehetőség nyílt a függvény-fogalom alapozására, illetve mélyítésére!
12. A térszemlélet fejlesztésének lehetőségei az órán.
13. Összhangban voltak-e a módszerek és munkaformák a feladatok matematikai tartalmából eredő sajátosságokkal? Hogyan hidalta át a pedagógus a gondolkodás időadatából adódó különbségeket?

Technika

1. Az óra célja és tartalma
  - Az óra elhelyezése a munkanem, témakör és a tanmenet, illetve tanterv tükrében.
  - Helyesen határozta-e meg a nevelési-oktatási feladatokat, célokat?
  - A képzési feladatok „ülnek”, vagy sem. Megfelelően alakítja a jártasság, készség szokásrendet? Az adott óra képességfejlesztésének vizsgálata.
  - Az előző óra anyagát kellően használta-e fel, a jelenlegi óra alapozásához?
2. Az óra irányítása, szabályozása
  - Az órán használt módszerek vizsgálata
  - Az óra menetének és mozzanatának elemzése, azok arányainak kapcsolatainak helyessége.
  - A kellő munkaszervezési forma szerepel-e az órán? Tartalom-forma egysége.
  - Differenciálás. Minőségi, illetve mennyiségi differenciálást (láttunk, (ha) használt? Vajon a megfelelő megoldás volt erre a feladatra?
  - Motiváció vizsgálata
  - Szemléltető- és technikai eszközök használata
  - Eszköz- és szerszámhasználat. Balesetvédelem.
  - Munkadarab kiválasztásának helyessége. Analízis. Szintézis.
3. A tanulók munkája és magatartás
  - Szemléletformálás, értelemfejlesztés, érzelemformálás és akarat – jellemformálás vizsgálata.
  - Érdeklődés felkeltés és aktivitás szintjének megfigyelése. Biztosított-e a siker érzése a tanulóban?
  - A munka-fáradtság-pihenés szakaszai betartottak voltak az órán? Statikus és dinamikus munkavégzések megfelelő váltása.
  - Felelősségtudat kialakulása és egymást segítő tevékenységek megfigyelése.
4. A nevelő munkája, egyénisége, magatartása
  - Az óravezetés jellege, üteme, stílusa és hangneme
  - „Érzi”-e a tanító a gyerekeket?
  - A nevelő plasztikusságának, fegyelmezőképességének, tekintélyének következetességének és munkaszervezésének megfigyelése.
  - Gyermekszemélyiségek tiszteletben tartása megtörtént-e?
5. Egyéb személyiségfejlesztő hatások
  - Törekedett-e a nevelő a tanulók akaraterejének a fejlesztésére, a helyes erkölcsi szokások kialakítására?
  - Rend, tisztaság. Esztétikai nevelés határfok.
  - Megalapozódott az órai munka során az önnevelés, önképzés és önállóságra törekvés?
6. A tanítás-tanulás eredményessége
  - Elérte-e a nevelő az oktatási-képzési és nevelési céljait?
  - Milyen mértékben tudták a tanulók elvégezni a kijelölt feladatokat?
  - Hogyan értékelte a tanulók és az osztályközösség munkáját?

Természetismeret

Az óra célja, feladatai

1. Helyesen határozta-e meg a tanító a célokat, feladatokat?
2. Milyen mértékben tudta az óra célját, feladatát részletekre bontani, rész célkitűzéseket alkalmazni?
3. Milyen mértékben tudta az óra céljait és feladatait a tanulókkal megértetni és elfogadtatni? (motiválás)

Az óra tartalma

1. A tantervi követelményeknek megfelelően választotta-e meg az óra ismeretanyagát?
2. A tartalom elrendezettsége, tagolása megfelelt-e a pszichológiai, didaktikai és metodikai követelményeknek?
3. Elegendő tényanyagot használt-e a fogalomalkotáshoz?
4. Az anyag feldolgozása során hogyan sikerült fejleszteni a tanulók értelmi képességeit? (ok-okozati összefüggések feltárása)
5. Hogyan szolgálta a tananyag a jártasságok, képességek fejlesztését, az iskola és az élet – az elmélet és a gyakorlat – kapcsolatának szorosabbá tételét?
6. Az órán felhasznált információhordozók (ismeretterjesztő irodalom, lexikonok, térképek stb.) segítették-e a megértést, motiválták-e a tanulókat a tananyaggal való további foglalkozásra?
7. Milyen nevelési lehetőségeket biztosít az óra anyaga?
8. Hogyan használta ki a tananyagban rejlő nevelési lehetőségeket és az órán spontán adódó nevelési helyzeteket?
9. Megfelelően rögzített-e az óra anyagát? (rögzítés a munkafüzetben, munkatankönyvben, a helyes táblakép kialakítása stb.)
10. Hogyan értékeli (használja fel) a tanulmányi sétán, kiránduláson szerzett tapasztalati anyagot, s ezeket milyen eredményességgel használja fel a tanítási órán?
11. Mennyire tájékozottak a tanuló a környezetvédelem kérdésében?
12. Mennyire tájékozottak a tanuló a lakóhelyismeretben?
13. Szolgált-e a házi feladat a feldolgozott ismeretanyag rögzítését és a következő óra előkészítését?

A feldolgozás módja

1. Helyesen választotta-e meg a tanító az órátípust? Helyes volt-e az óra szerkezeti felépítése?
2. Alkalmazott-e algoritmust a tananyag feldolgozása során? A feldolgozás adott menete, lépései, az alkalmazott eljárások megfeleltek-e a korszerű didaktikai és metodikai követelményeknek?
3. Milyen módszerekkel dolgozta fel az ismeretanyagot, a módszereket a tartalomnak, a tanulók életkori sajátosságainak, a didaktikai és nevelési feladatoknak megfelelően választotta-e meg?
4. Hogyan szervezte az órán a tanulók munkáját? Hogyan valósította meg a cselekedtetés, tevékenykedtetés elvét?
5. Mennyiben sikerült megvalósítania a differenciált foglalkoztatást?
6. Helyesen szervezte és irányította-e a munkafüzeti, munkatankönyvi feladatok megoldását?
7. Hogyan valósult meg az órán a tantárgyi koncentráció?

8. Hogyan jellemezhető a tanító magatartása, szakmai felkészültsége, módszertani kultúráltsága?
9. Hogyan jellemezhető a tanulók magatartása, fegyelme, tevékenysége? Milyen önállóak a feladatvégzésben?
10. Helyesen történt-e a nevelői kísérletek szervezése, a szerzett tapasztalatok rögzítése? Ügyelt-e a nevelő a biztonsági rendszabályok betartására?
11. Az alkalmazott kutató módszerek segítségével tudományosan igazolt ismereteket, tovább bővíthető tapasztalatokat szereznek-e a tanulók a természeti és társadalmi valóságról?

Az óra eredményei és tanulságai

1. Milyen mértékben sikerült a célok elérése, a feladatok megoldása?
2. Eljutottak-e a tanulók az ismeretekhez? (megállapítások, szabályok, törvények, fogalmak, ezek tisztasága, megalapozottsága.)
3. Milyen eredménnyel jártak a feladatmegoldások a jártasságok, készségek alakításában?
4. Hogyan fejlesztette a tanulók képességeit?
5. Milyen szinten oldotta meg a nevelési feladatokat?
6. Tudott-e nevelési helyzeteket teremteni?
7. Mit teygen a tanító munkája tökéletesítése érdekében?

Testnevelés

1. - Milyen volt a hallgató felkészülési munkája (tervezet)?
  - Érvényesültek-e a didaktikai alapelvek a foglalkozás során?
  - Elérte-e a kitűzött feladatot?
  - Milyen volt az időbeosztása?

1. A főgyakorlatokhoz kapcsolódó mozgásanyag megfelelt-e az adott tanterv osztályra vonatkozó követelményeinek?
  - Az előkészítő gyakorlatok tervezése megfelelt-e az adott osztály mozgásműveltségének.
  - A cél és rávezető gyakorlatok (tervezése) kiválasztása, alkalmazása mennyiben segítette elő a főgyakorlatok elsajátítását.

2. Az alkalmazott módszerek mennyiben segítették elő a gyakorlatok megértését, biztosították-e a folyamatos gyakorlásvezetést.
  - Jól választotta és alkalmazta-e a foglalkoztatási formákat?
  - A gyakorlásvezetése (utánzó, játékos határozott formájú, utasítás) megfelelt-e a korcsoportnak, életmódnak?
  - Hogyan alkalmazta, illetve megfelelően alkalmazta-e az ütemezés eszközeit (taps, számolás, zene stb.)?
  - Alkalmazta-e az „egyéni bánásmódot”?
  - Milyen volt a hibajavítás?
  - Hogyan próbálta kiiktatni, csökkenteni a holtidőt?
  - A bemutatás megfelelt-e a követelményeknek?
  - Hogyan oldotta meg a szervezési feladatokat?
  - Segítségadása jó volt-e, a követelményeknek megfelelő (szóban, tevőlegesen)?
  - Hogyan irányított, értékelt?

3. A felhasznált eszközök hozzájárultak-e a mozgások végrehajtásához
  - Az eszközök kiosztásához, elhelyezéséhez igénybe vette-e a gyerekek segítségét?
  - Megoldotta-e a szerek, eszközök elrakását.

4. A tanító egyénisége, osztállyal való kapcsolata
  - az öltözék megfelelt-e a követelményeknek?
  - Értékelte-e a foglalkozást és hogyan?
  - Kommunikációs tevékenysége segítette-e a tanóra anyagának megvalósulását?

Hallgatói megfigyelési szempontok a testnevelésórákon

1. A tanító testnevelésóra előtti és utáni feladatai
  - Tanulókkal való foglalkozás,
  - Szerek előkészítése, elpakolása
  - Egyéb

2. Az óra indítása, figyelemfelkeltés
  - Hol kezdődik
  - Alkalmazott módszerek
  -

3. Képesség fejlesztés a testnevelésórán
  - Motoros képességek (kondicionális, koordinációs, ízületi mozgékonyság)
  - Pszichikai képességek
  - Dominanciájuk, arányuk egymás között
  - Mit, mivel?
4. Az óra anyagának kiválasztása
  - Fő feladat
  - Kiegészítő feladatok
  - Játékok
  - Egyéb mozgásos feladatok
  - A különböző mozgásos feladatok egységgé formálása.
5. Az órán alkalmazott foglalkoztatási formák
  - Arányuk az órai munkában
  - Milyen feladatot, milyen formában oldanak meg?
6. A tanító helyezkedése a teremben a tanulók között
  - Általában az óra vezetése során
  - Játék alatt
  - Segítségadás alkalmával
7. A tanító által alkalmazott gyakorlatvezetési módszerek
  - Új anyag feldolgozásánál
  - Gyakorlási anyag feldolgozásánál
  - Játéknál
8. A tanító hibajavító munkája
  - Osztályszinten
  - Egyéni hibajavítás
  - Szóban, tevékenyen
9. A gyakorlatok ismétlés száma
  - Előkészítő gyakorlatok esetében
  - Új mozgás anyag feldolgozása esetén
  - Gyakorlási anyag esetében
  - Kiegészítő feladatoknál.
10. Az óra időbeosztása
  - Órarászek idő megoszlása
  - Órarászeken belüli idő megosztás
  - Játékidő, gyakorlási idő, új anyag feldolgozásra szánt idő
11. Egy tanuló órán belüli mozgásigényének megfigyelése
  - Gyakorlási idő
  - Szervezési idő
  - Kiegészítő feladat végzésének ideje
  - Játékidő

12. A testnevelésóra terhelésének megfigyelése
  - Terhelési görbe alakulása a tanóra egészét tekintve
  - Órarészek terhelési különbözőségei
  - Egy tanuló terhelésének pulzusszám alapján történő megfigyelése

13. A tanító és gyermek kapcsolata a tanórán
  - Osztályszinten
  - Egyes tanulók és tanító szintjén
  - Játék közben, egyén és közösségi szinten
  - Csoportos foglalkozás alkalmával
  - Új anyag feldolgozása alkalmával
  - Fegyelemsértés alkalmával

14. Előre nem tervezhető, váratlan helyzetek megoldása
  - Az óra egészére kiterjedő váratlan esemény
  - Óra közben felmerülő a tervezéstől eltérő esemény megoldása
  - Sérülés esetének feldolgozása
  - Egyéb

15. Gyermeki viselkedésreakciók a testnevelésórán
  - Az óra egészét tekintve
  - Az órarészek tekintetében
  - Az egyes feladatokat tekintve
  - A játékban elért eredményüket figyelve

16. A tanító által használt kommunikációs rendszerek és alkalmazási területük
  - Hangerő, hanghordozás, hangsúlyozás
  - Bemutatás, bemutattatás, imitáció (mutogatás)
  - A tanulóközösséggel egyezség alapján kialakított jelek, jelzések.

17. A tanítói dicséret és fegyelmezés az órán
  - Dicséret és fegyelmezés fokozatai
  - Azonosságok és különbségek az egyes tanulók között alkalmazott dicséretben, fegyelmezésben
  - Alkalmazásuk aránya az órán.

A szempontok közül a vezető tanár javaslata alapján 4-6 kiemelt megfigyelési pont szerepeljen alkalmanként, melyet a hallgató a megadott órán megkülönböztetett módon kísér figyelemmel. Javasoljuk, hogy több hallgató azonos órán más-más kiemelt megfigyelési szempontot kapjon feladatul.

Vizuális nevelés

1. Az órának a tanmenet feladatsorába való beilleszkedése. Az előzményekre való ráépülés módja;
2. A kontaktusteremtés, motiválás színvonala;
3. Szakterületi és pedagógiai ismereteinek szintetizálásának módja az óra gyakorlatában;
4. A vizuális feladat előkészítése. A verbalitás és a képiség kapcsolatának megteremtése: ezek aránya a vizuális természetű tananyag viszonylatában;
5. Az óra tárgyi és eszközbeli feltételei, a szemléltetés időtényezői és minőségi jegyei;
6. Az óra irányításának módja, a gyermekek adott segítségben megnyilvánuló képességek. A frontális és egyéni korrektúrát irányító helyzetfelismerő képességek;
7. A munka közben felmerülő vizuális, technikai, értelmi, érzelmi vagy magatartásbeli problémákra való reagálás eredményessége;
8. A gyermeki önállóság és a tanítói irányítás közti viszony a kreatív folyamatban;
9. Az óra munkafolyamatainak és ezek megvalósult időarányainak indokoltsága az adott pedagógiai helyzetben. Az óratervtől való taktikai jellegű eltérések szükségszerűsége és célszerűsége, váratlan helyzetekben, a munkafolyamat gördülékenysége érdekében;
10. A kognitív - operatív gátak és fegyelmezési jellegű helyzetek megkülönböztetésének képessége és megoldási módjai;
11. A tanító empátiás képességeinek érvényesülése az oktatás folyamatában;
12. Életkori fejlettségi szintnek megfelelő szaknyelvezet;
13. A vizuális feladatban konkretizált célok visszaigazolása a tanító óra végi rövid értékelő munkájában.

Óvodapedagógus szak

Szakfelelős: Fusz György

A szekszárdi Illyés Gyula Pedagógiai Főiskolán (IPF-en) az 1984/85-ös tanévtől induló óvodapedagógus szak egy Tolna megyében 160 éve élő tradíciót kívánt folytatni. A hagyományt követve negyedik alkalommal szerveződött óvodapedagógusok képzése a megye, a régió majd később országos igényeket kielégítve.

1987-ben az országban elsők között indult a főiskolán a 3 évfolyamos főiskolai szintű óvodapedagógus képzés. A szakon a hagyományos nappali képzés mellett levelező tagozat és egyéves kiegészítő levelező tagozat is működik.

A szak általános célkitűzései

Olyan óvodapedagógusok képzése, akik jól megalapozott általános és szakmai műveltségük, fejlett pedagógiai képességeik, ön- és emberismeretük, gyermekközpontú, érzelemgazdag beállítódásuk birtokában, a családdal és a társadalmi környezettel együttműködve alkalmasak az óvodás gyermek tudatos fejlesztésére, az egyetemes és nemzeti értékek, erkölcsi normák közvetítésére.

A szakon tanulmányait befejező óvodapedagógus rendelkeznek társadalmi érzékenységgel, szaktudása birtokában reális gyermek- és önismerettel, a gyermek fejlődésének és fejlesztésének képességével, s az értelmiségi életmód lehetőségeinek megvalósításával, általános és szaktudományos műveltsége alkotó módon történő alkalmazásával.

Az óvodapedagógus szak a 3-6-7 éves gyermekek szakszerű nevelésére készít fel, melyet az oklevél „óvodapedagógus” szakképesítéssel ismer el. A képzés időtartama 6 félév, 15 hét/félév.

A szak általános célkitűzései megfelelnek az óvodapedagógus képzés követelményeinek, s a képesítési követelményeknek. Az elméleti órák száma magasabb a képzési követelményekben javasolt órakeretnél. A szak gyakorlatra orientáltsága erősödött 1995-től. A gyakorlati képzést a főiskola gyakorlóóvodájának óvodapedagógusai koordinálják.

A képzési cél- és követelményrendszer gyakorlati megvalósulásának érvényesülése érdekében a tanszékek és a gyakorlóóvoda együttműködése élő és rendszeres. Gyakoriak a hospitálások, szakmai továbbképzések, közös pályázatok, bemutató foglalkozások, gyakorlati képzési bizottsági munka, a hallgatók közös felkészítése szakmai versenyekre, zenei fesztiválokra stb. Az együttműködés az elméleti és gyakorlati képzés egymásra épülésének biztosítója.

ÓRA- és VIZSGATERV
Nappali tagozat, Óvodapedagógus szak. Érvényes: 2000. szeptembertől

	<i>Tantárgyak/félévek</i>	<i>I.</i>	<i>II.</i>	<i>III.</i>	<i>IV.</i>	<i>V.</i>	<i>VI.</i>	<i>megj.</i>	<i>Össz.:</i>
I.	Társadalomtudomány								165
	Filozófiatörténet	2gyj	2sz					sz	60
	Honismeret			2gyj	1k				45
	Művelődéstörténet					1gyj	2gyj		30
	Társadalomismeret					2k			30
II.	Pedagógia								210
	Bevezetés a pedagógiába	2k						*	30
	Játékpédagógia	2gyj	1k					*	45
	Nevelélmélet			2k				*	30
	Óvoda- és családpedagógia				2gyj*			*ped. sz	30
	Neveléstörténet	2k	1gyj						45
	Pszichopedagógia					1gyj			15
	Alternatív stúdiumok						2gyj		15
III.	Pszichológia								210
	Bev. a pszichológiába	2gyj						*	30
	Fejlődépszichológia		3k					*	45
	Pedagógiai pszichológia			3gyj*				*psz. sz	45
	Szociálpszichológia				2k				30
	Személyiségzavarok pszichológiája					1gyj			15
	Csoportos ped. gyak.	2ai					2ai		45
IV.	Anyanyelvi nevelés								165
	Anyanyelvi nevelés és mt.	2gyj							30
	Gyermekirodalom és mt.	2 gyj	2k						60
	Nyelvtan, nyelv és beszédművelés	2gyj	1 gyj						45
	Alternatív stúdiumok						4k		30
V.	Matematika								75
	Matematika és mt.		2gyj	3k					75
VI.	Természetismeret								120
	Földrajzi ismeretek			2k					30
	Biológiai ismeretek				2k				30
	Anatómia				1k				15
	Környezetismeret mt.				2k				30
	Egészségtan					1gyj			15
VII.	Ének-zene								165
	Ének-zene és mt.	2gyj	3gyj	2k	2gyj	1gyj	2gyj		165
VIII	Testnevelés								180
	Testnevelés és mt.gyak.	1gyj	1gyj	1gyj	1gyj	2ai			90
	Testnevelés mt.		1gyj	2k					45
	Alapvető gyógytestnev. ism.						2gyj		15
	Mozgásfejlődés					2gyj			30

IX.	Vizuális nevelés								165
	Vizuális nevelés és mt.	1ai	2k	1gyj	1gyj		2ai		90
	Bábjáték	2gyj							30
	Néprajz					1ai			15
	Alternatív stúdiumok					2k			30
X.	Informatika				2gyj	2k	4gyj		90
XI.	Idegen nyelv	3gyj	3gyj	3gyj	3zv				180
	Összes elméleti óra:	27	22	21	19	16	20		1725
XII.	Gyakorlati képzés								687
	Egyéni óvodai gyakorlat	5nap ai 30ó	5nap ai 30ó	5nap ai 30ó	5nap ai 30ó	5nap ai 30ó	2nap ai 12ó		162
	Csoportos óvodai gyakorlat		3ai	4gyj	4gyj	4gyj			225
	Nyári gyakorlat		10nap ai (60ó)		10nap ai (60ó)				120
	Külső szakmai gyakorlat						6hét zv		180
XIII	Énekar**, báb**	2ai	2ai	2ai	2ai	2ai	2ai		+165*
	Összes óraszám:	29	27	27	25	22	22		2577
	Vizsgák száma:	13	12	11	11	10	7		64
	záróvizsga						1		1
	szigorlat	-	1	1	1	-	-		3
	kollokvium	4	3	5	5	3	1		21
	gyakorlati jegy	9	8	5	5	7	5		39

* szigorlati tárgyak

** : kötelezően választható stúdium

ÓRA- és VIZSGATERV

Levelvező tagozat, Óvodapedagógus szak, Érvényes: 2000. szeptembertől

<i>Tantárgyak/félévek</i>	<i>I.</i>	<i>II.</i>	<i>III.</i>	<i>IV.</i>	<i>V.</i>	<i>VI.</i>	<i>megj.</i>	<i>össz.</i>
I. Társadalomtudomány								38
Filozófiatörténet	6gyj	6sz					szig.	12
Honismeret			6gyj	4k				10
Művelődéstörténet					4gyj	6k		10
Társadalomismeret					6k			6
II. Pedagógia								48
Bevezetés a pedagógiába	6k						*	6
Neveléstörténet	6k	4gyj					*	10
Játékpédagógia	6gyj	4k					*	10
Nevelélmélet			6k				*	6
Óvodapedagógia és családpedagógia				6gyj*			ped. szig.*	6
Pszichopedagógia					4gyj			4
Alternatív stúdiumok						6gyj		6
III. Pszichológia								48
Bevezetés a pszichológiába	6gyj						*	6
Fejlődépszichológia		10gyj					*	10
Pedagógiai pszichológia			10gyj*				pszich szig.*	10
Szociálpszichológia				6k				6
Személyiségzavarok pszich.					4gyj			4
Csoportos pedagógiai gyak.	6ai					6ai		12
IV. Anyanyelvi nevelés								40
Anyanyelvi nevelés és mt.	6gyj							6
Gyermekirodalom és mt.	6gyj	6k						12
Nyelvtan, nyelv- és beszédművelés	6gyj	4gyj						10
Alternatív stúdiumok						12k		12
V. Matematika								16
Matematika és mt.		6gyj	10k					16
VI. Természetismeret								26
Földrajzi ismeretek			6k					6
Biológiai ismeretek				6k				6
Anatómia				4k				4
Környezetismeret mt.				6k				6
Egészségtan					4gyj			4
VII. Ének-zene								36
Ének-zene és mt.	6gyj	10gyj	6k	6gyj	4gyj	4gyj		36
VIII. Testnevelés								42
Testnevelés és mt. gyak.	4gyj	4gyj	4gyj	4gyj	6gyj			22
Testnevelés mt.		4gyj	6k					10
Alapvető gyógytestnev. ism.						4gyj		4
Mozgásfejlődés					6gyj			6

IX.	Vizuális nevelés							38
	Vizuális nevelés és mt.	4gyj	6k	4gyj	4gyj		4gyj	22
	Bábjáték és módszertan	6gyj						6
	Néprajz					4gyj		4
	Alternatív stúdiók					6k		6
X.	Informatika							18
	Informatika				6gyj	6k	6gyj	18
XI.	Idegen nyelv				24gyj	24gyj	24gyj	72
	Összes tantárgyi óra:	74	64	58	76	78	72	422
XII.	Gyakorlati képzés							160
	Csoportos óvodai gyakorlat		12ó ai	12ó ai+m				24 óra
	Egyéni óvodai gyakorlat		8ó	8ó				16 óra
	Összefüggő (külső) gyakorlat				1hét gyj	1hét gyj	2hét zv	120 óra
	Óraszám mindösszesen:	74	84	78	106	108	132	582
	Vizsgák száma:	11	11	10	12	12	9	65
	gyakorlati jegy	10	7	4	6	9	5	41
	kollokvium	2	3	5	5	3	2	20
	szigorlat		1	1	1			3
	záróvizsga						1	1

* szigorlati tárgyak

TANTÁRGYAK

Anyanyelvi nevelés és módszertan

heti 2 óra   Össz.: 30 óra

Udvarházyné Fejes Erzsébet

gyakorlati jegy

Alapvető gyógytestnevelés ismeretek

heti 2 óra   Össz.: 15 óra

Ákoshegyiné dr. Hild Gerda

A prevenció. A kisgyermek körében előforduló mozgásszervi és belgyógyászati elváltozások kórisméje. A gyógytestnevelés módszertana, kontraindikált gyakorlatok. A víz szerepe a gyógyításban.

gyakorlati jegy

Alternatív stúdiók

heti 2 óra   Össz.: 30 óra

Fusz György

Komplex, önálló alkotómunkával, további ismeretgyarapító, szemléletformáló stúdiókkal bővítsé az óvodapedagógus hallgatók tudását. Különböző témakörökben teremtse meg az elmélyült egyéni munkálkodás tárgyi és szakmai feltételeit a hallgatók személyi programjaihoz. Értelmezze a vizuális kultúra társadalmi szerepét, szintetizálja a szakmai, pedagógiai, filozófiai ismereteit az elméletben és gyakorlatban.

Választható főbb témakörök: műelemzés, esztétika, - a képzőművészet történetének vázlatos áttekintése. Vizuális kommunikáció tárgy- és környezetformálás, különböző műfajok technikák, eljárások vizuális nyelvi kifejezési eszközeinek vizsgálata.

kollokvium

Anatómia

heti 1 óra   Össz.: 15 óra

Dr. Endrédi Lajos

Az emberi test felépítését és működését mutatja be.

kollokvium

Bábjáték

heti 2 óra   Össz.: 30 óra

Fusz György

A tantárgy műfajából adódóan esztétikai élmény befogadására, átadására ad alkalmat. Ennek érdekében irodalmi, dramaturgiai, vizuális alapismeretek elsajátítása szükséges. Ismerni kell az óvodáskorú gyermek életkori sajátosságait, a bábozás lehetőségeit, alkalmazásának helyét, szerepét az óvodai gyakorlatban. Részletesen tárgyalja a tantárgy a báb történetét, a különböző bábfajtákat, és alapvető tervezési eljárások után a gyakorlatban bábok, díszletek, kellékek készítését, közös elemzését. Közös bábjáték.

gyakorlati jegy

Bevezetés a pedagógiába

heti 2 óra   Össz.: 30 óra

Szente István

A tárgy megismerteti a pedagógiai tevékenységet befolyásoló főbb tényezőkkel, a pedagógiai alapfogalmakkal, rendszerekkel. Feltárja a nevelési-tanítási-tanulási folyamatra hatással lévő főbb tendenciákat, törvényszerűségeket. Bemutatja a didaktikai gondolkodás fejlődését, és azokat a kapcsolatokat, amelyek a tanítás-tanulás különböző tényezői között érvényesülnek. Szemléletében érvényesíti azt a reális körülményt, hogy az ismeretszerzés lehetőségei korunkban kitágultak, s nem kizárólag az intézményi szervezett foglalkozásokra korlátozódnak.

kollokvium

Bevezetés a pszichológiába

heti 2 óra Össz.: 30 óra

Osváth Anikó

A tantárgy tartalmazza a pedagógiai gyakorlathoz közel álló korszerű, alapozó jellegű pszichológiai ismereteket. Támazkodik a pszichológia klasszikus irányzataira, a tudomány legújabb eredményeire. Feltárja a pszichikus működéseket, és azok sajátos összefüggéseit. Kialakítja az ön- és társismeret igényét, és előkészíti a további pszichológiai tanulmányokat. Megismerteti a pszichológia helyét a tudományok rendszerében, és szerepét a pedagógussá válás folyamatában.

gyakorlati jegy

Biológia

heti 2 óra Össz.: 30 óra

Dr. Endrédi Lajos

A tantárgy általános biológiai, rendszertani, genetikai és ökológiai ismereteket nyújt.

kollokvium

Csoportos pedagógiai gyakorlat

heti 2 óra Össz.: 45 óra

Szente István, Szabó Ernő János

A tantárgy felkelti és fokozza az önismeret - önnevelés igényét, növeli a társas viselkedés hatékonyságát, fejleszti a pedagógus mesterség színvonalas végzéséhez, a pályorientációhoz szükséges attitűdöket, pedagógiai tulajdonságokat, készségeket, képességeket.

aláírás

Egészségtan

heti 1 óra Össz.: 15 óra

Dr. Endrédi Lajos

Alapvető egészségügyi elméleti és gyakorlati ismeretekkel foglalkozik.

gyakorlati jegy

Ének-zene és módszertana

heti 2;2;3;2;2;1;2 óra Össz.: 165 óra

Pajor Márta, Müller János,

Csurgai Violetta

Olyan óvodapedagógusok képzése, akik korszerű zeneszakmai és zenepedagógiai tudással, jól alkalmazható módszertani felkészültséggel tudják majd a 3-6 éves korosztály zenei nevelését folytatni, ill. megalapozni. Ismerje és tudja alkalmazni a kodályi zenepedagógiai értékközvetítő módszereit, anyagát. Legyen képes magas színvonalú, zenepedagógiai és zenepszichológiai szempontok figyelembevételével kötött és kezdeményezéses foglalkozásokat tervezni, kivitelezni.

gyakorlati jegy

III. félév kollokvium

Fejlődépszichológia

heti 3 óra Össz.: 45 óra

Osváth Anikó, Farkas Johanna

A tantárgy bemutatja a pszichikus folyamatok fejlődési törvényszerűségeit, ismerteti az egyén fejlődését meghatározó biológiai és társas kölcsönhatásokat. Megvilágítja a segítő kapcsolat kialakulásához szükséges életkori jellemzőket. Átfogóan ismerteti az ún. kognitív folyamatok longitudinális fejlődését, s praktikusan alkalmazható ismereteket ad a különböző életkorú gyermekek fejlődési sajátosságairól.

kollokvium

Filozófiatörténet

heti 2 óra Össz.: 60 óra

Dr. Andrásy György,

A gondolkodás történetének megismerése mellett a filozófiai szövegek megértése, elemzése, lényegük kiemelése a feladat, hogy a hallgató a tanultakat későbbi munkájában megfelelően alkalmazhassa, felhasználhassa.

I. félév gyakorlati jegy

II. félév szigorlat

Földrajz

heti 2 óra   Össz.: 30 óra

Dr. Endrédi Lajos

A tantárgy keretében csillagászati és általános természet ismereteket, valamint Magyarország természetföldrajzát oktatjuk.

kollokvium

Gyermekirodalom és módszertan

heti 2 óra   Össz.: 60 óra

Udvarházyné Fejes Erzsébet

Célja: az egyetemes és magyar gyermekirodalom klasszikus alkotóinak és műveinek önálló értelmezése, elemzése által örömet nyújtó, a gyermekek anyanyelvi képességeit fejlesztő, értéket felismerő óvodapedagógus formálása.

Témakörei felölelik a mese, a monda, a mítosz, a népi gyermeklírát, a fabulát, a műmesét, valamint a meseregényt, a filozofikus meseregényt, a nonszeuzt, a klasszikus magyar gyermekművek területeit.

I. félév: gyakorlati jegy

II. félév: kollokvium

Honismeret

heti 2;1 óra   Össz.: 45 óra

Dr. Dobos Gyula

A magyar történelem eseményeinek összefüggései mellett a kiemelkedő történelmi személyek szerepét, a folyamatok egymásra hatását mutatja be a tárgy a lakóhely múltjának és a közművelődési intézmények által nyújtott lehetőségek megismertetése mellett.

III. félév gyakorlati jegy

IV. félév kollokvium

Idegen nyelv

heti 3 óra   Össz.: 180 óra

I-III. gyakorlati jegy

IV. félév záróvizsga

Informatika

heti 2; 2; 4 óra   Össz.: 90 óra

Ósze József

Cél a hallgatók problémamegoldó informatikai alapképzettségének fejlesztése, a számítógép és perifériáinak olyan szintű megismerése, kezelése, hogy elsősorban az alkalmazói szoftvereket szakmai fejlődés érdekében tudják felhasználni, valamint megismertetni a hallgatókat a multimédiával, az információs hálózatokkal.

IV., VI. félév gyakorlati jegy

V. félév kollokvium

Játékpedagógia

heti 2; 1 óra   Össz.: 45 óra

Bús Imre

A tantárgy átfogja a játék elméleti kérdéseinek legfőbb jellemzőit. Vizsgálja a játék fejlődését, motivációs hátterét, fejlesztő hatásának érvényesülését, a játék nevelőértékét, a játékfajták pedagógiai értékét. Részletesen tárgyalja az óvodáskorú gyermek játékanak elméleti pedagógiai és pszichológiai, valamint gyakorlati kérdéseit. Bemutatja a játék integratív funkcióját.

I. félév gyakorlati jegy

II. félév kollokvium

Környezetismeret módszertana

heti 2 óra   Össz.: 30 óra

Szentesné Nagy Éva

kollokvium

Kötelezően választható stúdiumok:

Csoportos bábjáték

heti 2 óra

Fusz György, Mónus Ildikó,

Szentesné Nagy Éva

aláírás

Kötelezően választható stúdiumok:

Énekkar

heti 2 óra

Pajor Márta, Csurgai Violetta, T. Lázár Noémi, Müller János

Az énekórák népzenei és műzenei anyagán túl szélesítse a hallgatók zeneirodalmi ismereteit. Adjon lehetőséget a többszólamú társas éneklésre, amely által a zenei készségek, a tiszta éneklés, a hallás is fejlődik.
aláírás

Matematika és módszertana

heti 2 ; 3 óra Össz.: 75 óra

Hamarics Mária

Halmazelmélet-matematikai logika; relációk, leképezések; a természetes számok; a kombinatorika és valószínűségszámítás elemei; mérés, geometria. Az óvodai matematikai nevelés folyamata, tartalma.

II. félév gyakorlati jegy

III. félév kollokvium

Mozgásfejlődés

heti 2 óra Össz.: 30 óra

Ákoshegyi István

A kisgyermek mozgásfejlődésének és az alapvető mozgásformáknak kapcsolata. A szenzitív szakaszok szerepe a fejlesztésben.
gyakorlati jegy

Művelődéstörténet

heti 1; 2 óra Össz.: 30 óra

Dr. Dobos Gyula

A nagy művelődéstörténeti korszakok az európai kulturális folyamatok ismertetése a feladat, párhuzamosan a különböző vallások, különösen a kereszténység lényegének kultúra-közvetítő szerepének bemutatásával.

gyakorlati jegy

Néprajz

heti 1 óra Össz.: 15 óra

Fusz György, Sáfrán Csaba

A tantárgy tisztázza a népművészet helyét, szerepét az emberiség fejlődésében, a jelenkori kultúrtörténetben.

Alakítsa ki a hallgatókban a népművészet egyetemes értékű megítélésének képességét. Érzékeltesse a népművészet kortárs társadalmi szerepét. Ismertesse a népi kultúra etnikai csoportok és tájegységek szerinti megoszlását. A hallgató legyen képes a magyar népművészet mint kultúrtörténeti érték kortárs szemléletű értékelésére, és a szerzett ismeretek beépítésére a kisiskoláskorú vizuális nevelési folyamatokba.
aláírás

Neveléstudomány

heti 2 óra Össz.: 30 óra

Bús Imre

A tantárgy felkészít az adott korcsoporttal kapcsolatos nevelési feladatok hatékony ellátására. Megismerteti a pedagógiai elmélet jelen állapotát, az abban bekövetkezett változásokat, és a kiváltó okokat, a további fejlődés elméleti és gyakorlati tendenciáit. Megalapozza a hallgatók neveléstudományi és módszertani kultúráját, pedagógiai kompetenciáját.

kollokvium

Neveléstörténet

heti 2; 1 óra Össz.: 45 óra

Dr. Kurucz Rózsa

A tantárgy alapozó jellegéből adódóan megismerteti az egyes korok neveléstörténetének legjellemzőbb tényeivel, a pedagógia jeles képviselőivel, a mai pedagógiai elmélet és gyakorlat előzményeivel. Bevezet a neveléstörténeti kutatás módszereibe. A kutatások elért eredményeit az egyetemes kultúra szerves részeként tekinti, és a pedagógus hivatástudatot erősítő értéként kezeli. A 19. és 20. század különböző pedagógiai irányzatainak, reformpedagógiának bemutatásával felkészíti az alternativitásra.

I. félév kollokvium,

II. félév gyakorlati jegy

Nyelvtan, nyelv és beszédművelés

heti 2; 1 óra Össz.: 45 óra

Udvarházyné Fejes Erzsébet

Célja: az igényes nyelvhasználat alakítása, a nyelvi mintanorma követelményeihez igazodó verbális kommunikáció formálása, belső kontroll kiépítése a verbális tevékenységek tudatos ellenőrzésére.

Témakörei: átfogják a légzés, a hangadás, a szöveg- és mondatfonetikai eszközök: a hangsúly, tempó, szünet, hangerő, hangszín, hangmagasság, dallam fogalmköreit, valamint a gyermeki tipikus beszédhibák területeit.

gyakorlati jegy

Óvoda- és családpedagógia

heti 2 óra Össz.: 30 óra

Dr. Kurucz Rózsa

A tantárgy megismerteti a magyar óvodai nevelés történeti- és társadalmi meghatározottságával, céljával, funkcióival, alapelveivel, sokszínű tevékenységrendszerével, sajátos feladataival. Hozzájárul az óvodapedagógusi műveltség, szemlélet és irányultság kialakításához, amely képessé teszi a hallgatókat a 3-6-7 éves gyermekek nevelésére, tevékenységeik, tanuláskuk irányítására. Felkelti az érdeklődést az alternatív programok iránt. Elősegíti a helyes gyermekkép, és óvodakép kialakítását. Felkészíti a gyermek családi hátterének jobb megértésére, a családokkal való együttműködésre, a szülők nevelő szerepének megerősítésére, a család és az óvoda kölcsönös segítő kapcsolatának javítására.

IV. félév gyakorlati jegy + szigorlat

Pedagógiai pszichológia

heti 3 óra Össz.: 45 óra

Tálosi Ferencné, Farkas Johanna

A tantárgy felkészíti a pedagógiai helyzetek pszichológiai megalapozottságú megoldására. Megismerteti a pedagógiai tevékenység és a személyiségfejlesztés kölcsönhatásában érvényesülő pszichológiai törvényszerűségeket, a pedagógiai tényezők pszichés hatásait, és a fejlesztő hatás kritériumait. Feltárja a személyiségfejlesztés pedagógiai és pszichológiai összefüggésrendszerét, a személyiségmegismerés jelentőségét, módszereit, s azok alkalmazását. Elemzi a pszichológiai hatás feltételeit a pedagógus és a kortárs csoport aspektusából.

IV. félév gyakorlati jegy + szigorlat

Pszichopedagógia

heti 1 óra Össz.: 15 óra

Dr. Kurucz Rózsa

A tantárgy megismerteti az érzelmi- és akarati sérült, teljesítmény- és viselkedésszavarokat mutató gyermekek gyógyító nevelésével. Lehetőséget teremt a biopszicho-szociális okok következtében károsodott ép értelmi gyermekek – gyógypedagógiai stigmatizáció következménye nélkül történő - fejlesztési módszereinek elsajátítására, az integrált nevelés szakmai feltételeinek, és a speciális intézmények megismerésére.

gyakorlati jegy

Személyiségfejlődési zavarok pszichológiája

heti 1 óra Össz.: 15 óra

Farkas Johanna

A tantárgy megismerteti a személyiségzavarokkal, a személyiség olyan elváltozásával, amelyek gátolják a normális funkciókat, és amelyek tünetek (szimptomák), illetve tünetegyüttesek (szindrómák) formájában jelentkeznek. Feltárja a szociális beilleszkedés zavarainak különböző eseteit. Bemutatja a szervi, esetleg örökletes hajlamosító tényezőket, illetve a nevelés és szocializáció zavarait.

gyakorlati jegy

Szociálpszichológia

heti 2 óra Össz.: 30 óra

Tálosi Ferencné, Farkas Johanna

Az emberi interakció elemzésének ismertetésével a tantárgy kialakítja az érzékenységet, és igényességet a társas történések elemzése iránt. Segíti a tudatosság kialakulásait a társas kapcsolatok kiépítésében, fejlesztésében, és átélésében személyes életükben, és a pedagógiai gyakorlatban. Megismerteti az attitűd, attitűdváltozás, kognitív kongruencia a csoportfolyamatok jelentőségével. Felébreszti a csoporttechnikák elsajátításának és alkalmazásának igényét, és ezáltal fokozza a pedagógiai gyakorlat hatékonyságát.

kollokvium

Társadalomismeret

heti 2 óra Össz.: 30 óra

Liebhauser János

Alapvető szociológiai ismeretek nyújtása a feladat, amelynek keretében a hallgató megismerheti a társadalom szerkezetét, rétegződését, mobilitását és egyenlőtlenségeit, az egyén helyét és lehetőségeit, az állami és önkormányzati intézményrendszer működését.

kollokvium

Testnevelés módszertan gyakorlat

heti 1; 2 óra Össz.: 90 óra

Ákoshegyiné dr. Hild Gerda

Az elméletben tanult módszertani ismeretek gyakorlati alkalmazása, gyakorlása. A szervezet kondicionálása, képességfejlesztés. A szabadidő mozgással történő hasznos eltöltésének lehetőségei, szervezési feladatok gyakorlása.

I., II., III., IV. félév: gyakorlati jegy

V. félév: aláírás

Testnevelés módszertan elmélet

heti 1; 2 óra Össz.: 45 óra

Ákoshegyiné dr. Hild Gerda

A testnevelés tanításának elméleti kérdései. Alapfogalmak a testnevelésben. Képességfejlesztés. Módszertani sajátosságok, foglalkoztatási formák. Sportági mozgásanyag oktatásmetodikája. Tervezés az óvodai testnevelésben.

II. félév: gyakorlati jegy

III. félév: kollokvium

Vizuális nevelés és módszertan
heti 1; 2; 1; 1; 2 óra Össz.: 90 óra
Fusz György

Gyakorlati tevékenységek során, saját tapasztalatok, élmények alapján feltárni a vizuális megismerés alapjait, törvényszerűségeit. Közvetlen mindennapi kapcsolat a gyakorlati képzés tevékenységével az óvodával. Az alapstúdiumok a sík, a tér, a szín problémáival és ezek értelmezésével ehhez kapcsolódó feladatok, feladatsorok készítésével, műhelymunkával és otthoni munkával történik. Anyagismereti gyakorlatok elvégzésével az esztétikai alapértékek elsajátítása a cél. Így alapvető ismeretet, jártasságot, képességet szerez a hallgató a vizuális technikák széles köréből. A komplex módszertani tudás kialakításának feltétele gyakorlatok, bemutatók megtekintése, ezek elemzése közösen vagy egyénileg. A tantárgy elengedhetetlen elméleti és gyakorlati módszertani tudásanyagot ad a gyermek rajzi fejlődéséről és a korszerű irányelvekben rögzített óvodapedagógusi követelményekről.

I., VI. félév aláírás

II. félév kollokvium

III-IV. félév gyakorlati jegy

Választható pedagógiai stúdium:
Európai reformpedagógiák
integrációs modellek

heti 2 óra Össz.: 15 óra

Dr. Kurucz Rózsa

A tárgy az európai reformpedagógiák rejtett dimenzióinak, és jelentőségének bemutatásán keresztül hangsúlyozza azok szerepét a közoktatás modernizációjában, a komplex, összefüggéscentrikus gondolkodás kialakításában, a nemzeti, a regionális és a közös európai értékek (integráció, kompromisszum, tolerancia, együttműködés, béke, identitás stb.) megfogalmazásában. Bemutatja a kiemelkedő európai közoktatási rendszereket és integrációs modelleket. Megismerteti a reformpedagógiák legnépszerűbb metodikai megoldásával: a projekt módszerrel, és annak szerepével, az önállóság, a felelősségtudat és a demokratikus viselkedésmód gyakorlásában.

gyakorlati jegy

Választható pedagógiai stúdium:
Nevelésszociológia

heti 2 óra Össz.: 15 óra

Szabó Ernő János

A tantárgy olyan speciális, korszerű szociológiai ismereteket nyújt, amelyek elősegítik a nevelési-oktatási intézményrendszerünk társadalmi hátterének az oktató-nevelő munkát befolyásoló társadalmi mechanizmusoknak a megismerését, az ok-okozati összefüggések feltárását. A tárgy lehetőséget ad a szociológia főbb módszereinek megismerésére, a szociológiai gondolkodásmód, szemléletmód alapjainak elsajátítására.

A szociológiai felvétel technikájának megismertetésével, gyakorlataival, segítséget nyújt a szakdolgozat készítéséhez.

gyakorlati jegy

Választható pedagógiai stúdium:**Pedagógiai kutatómódszertan**

heti 2 óra Össz.: 15 óra

Dr. Péchy Benjamin

A tantárgy hozzájárul a pedagógiai kutatások módszertani megalapozásához. Közvetíti a tudományos közlés alapismereteit. Megismerteti a pedagógiai kutatás jellemzőit, folyamatát, főbb módszereit, technikáit. Hozzájárul ahhoz, hogy a hallgatók jártasságot szerezzenek a pedagógiai szakirodalom kritikus, tudományos elemzésében, és képesek legyenek a gyakorlati pedagógiai munka során adódó mérések, vizsgálódások, elemzések elvégzésére, és a kutatási eredmények tudományos szabályai szerinti formába öntésére.

gyakorlati jegy

A GYAKORLATI KÉPZÉS PROGRAMJA

óvodapedagógus szak

Bevezetés

- a PTE IGYFK-n folyó gyakorlati képzés programja: figyelembe veszi az óvodai nevelés országos alapprogramját (137/1996) illeszkedik a főiskolai szintű óvodapedagógus szak programjához, és a szak képesítési követelményeihez (158/1994).
- A gyakorlati képzés során a hallgatók képessé válnak a 3-7 éves korú gyermekek óvodai nevelésének ellátására, az óvoda, óvó-védő, szociális és nevelő – személyiségfejlesztő funkciójának irányítására.
- **A gyakorlati képzés programja a PTE IGYFK-n folyó gyakorlati képzés célját, feladatát, követelményeit időkereteit és megvalósítási formáit tartalmazza.** A sajátos szervezeti formák: egyéni gyakorlat, csoportos gyakorlat, tantárgyakhoz kapcsolódó gyakorlat, nyári gyakorlat, összefüggő külső gyakorlat.
- A gyakorlati képzés a tartalmi fejlesztés lehetőségeként értelmezendő.

Kiindulási pont: az óvodapedagógus várható óvodai feladatköreire való felkészítés, és az **óvodában ellátandó feladatok** megfogalmazása.

Az óvodapedagógus várható óvodai feladatkörei

1. Nevelőmunka az óvodában, óvodai csoportban (nevelés – személyiségfejlesztés).
2. Tartalmilag és módszertanilag komplex, egymásra épülő és bővülő szervezeti- és tevékenységformák megvalósítása.
3. Differenciált fejlesztés – egyéni bánásmód alkalmazása.
4. Segédeszközök előállítása, oktatástechnikai eszközök kezelése.
5. Speciális foglalkozások (úszás, gyermektorna, gyógytorna, bábjátás, kézműves ismeretek, fejlesztő foglalkozás stb.) tartása, képesítés alapján.
6. Egészségügyi, szociális, viselkedési rendellenességek felismerése, kezelése, az esetek továbbítása kompetens szakemberek felé.
7. Családdal való kapcsolattartás (szülői értekezlet, fogadóóra, nyílt nap, családlátogatás, beszélgetés stb).
8. Szabadidős tevékenységek; séták, kirándulások, nyári táborok.
9. Rendezvények, ünnepek szervezése.
10. Dokumentum készítés: nevelési-program, fejlesztési terv, nevelési terv, ütemterv tervezet, vázlat
11. Adminisztráció: nyomtatványok (csoportnapló, étkezők nyilvántartása stb.).
12. Kapcsolattartás szervezetekkel, intézményekkel.
13. Innovatív tevékenység.
14. Óvodamédiák (faliújság, videofilm, kiadvány szerkesztés, menedzselés).
15. Vállalkozások szervezése, szociális tevékenységek.

I. A gyakorlati képzés általános követelményei

A gyakorlati képzés programja a képesítési követelményeket figyelembe veszi, melyben az **óvodapedagógus kép** fogalmazódik meg.

Általános követelmények:

A hallgató a képzési idő végére

- ismerje az óvoda alapfeladataiból eredő különböző óvodapedagógusi szerepeket és azok tevékenységformáit, legyen jártas ezek gyakorlati betöltésében.
- ismerje a családokban az óvodát megelőző nevelésben, az óvodában és az iskolai kezdő szakaszban preferált értékeket.
- tudja feltárni a gyermekek óvoda előtti és óvodán kívüli tapasztalatait, fejlődési körülményeit, adottságait és képességeik szintjét;
- ismerje a 3-7 éves gyermekek továbbfejlődési esélyeit, az iskolában várható követelményeket.
- ismerje az óvodás gyermekek családi nevelésének befolyásolási, segítői lehetőségeit.

Legyen képes az alkalmazás szintjén

- az óvodai nevelőmunka tartalmának ismeretében annak tervezésére, szervezésére, szakszerű elemzésére, értékelésére. A megvalósítás során jellemezze magas szintű metodikai kultúra, eljárásai a kisgyermek fejlesztését hatékonyan szolgálják.
- az óvodás gyermek tanulását szolgáló fejlesztő tevékenységek irányítására, a műveltségterületeket, a kultúra értékeit a gyermekek sajátosságaihoz igazodva közvetíteni, s ezzel az iskolai életmódra történő felkészülést irányítani.
- a sikeres kommunikációra a gyermekekkel és a különböző körhöz tartozó felnőttekkel (gondozónő, kollégák, szülők stb).
- a gyermeki személyiség fejlettségének, esetleges problémáinak diagnosztizálására és ennek alapján a differenciált fejlesztésre.
- érvényesíteni a lassabban fejlődők, zavarokkal, nehézségekkel küzdők, testi-, lelki, mentális és szociális értelemben más gyerekek nevelésének, fejlesztésének differenciáló szemléletét.
- a gyermeki kreativitás, az átlagot meghaladó teljesítményű, fejlődési ütemű gyermekek képességeinek kibontakoztatására.
- az óvodás gyermek, önmaga ismerete és szakmai felkészültsége alapján az alternatív programok közötti választásra és adaptálásra.

II. Célok, feladatok

Cél: olyan óvodapedagógusok képzése, akik a képesítési követelmények teljesítésével alkalmasak a 3-7 éves korú óvodás gyermek tudatos fejlesztésének elősegítésére, nevelésére, az egyetemes és nemzeti értékek, erkölcsi normák közvetítésére.

A gyakorlati képzés feladatai:

- Elősegíteni az eredményes óvodapedagógusi tevékenységekhez szükséges készségek, képességek kialakítását, a nevelőmunka differenciált skáláját alkalmazni tudó, megfelelő pedagógiai identitással rendelkező szakemberek képzését.
- Olyan szervezeti és tevékenységformákat biztosítani, amelyek a tartalmilag és módszertanilag komplex, fokozatosan bővülő önállóságú, egymásra épülő óvodai feladatrendszer megvalósítására teszik alkalmassá a hallgatókat.

- Bemutatni az elmélet és a gyakorlat összefüggéseit, összekapcsolódásuk színtereit és módjait.
- A képzési idő egészét végigkísérő, széleskörű tevékenységrendszeren keresztül megismertetni a hallgatókat az óvónői szerepkörrel és az óvodával, mint munkahellyel.
- Fokozódó terheléssel lehetőséget biztosítani a hallgatók pedagógiai-pszichológiai, szaktárgyi és tantárgypedagógiai ismereteinek gyakorlati alkalmazásához a tervezésben, kivitelezésben és a folyamatok, történések, s a tevékenységek elemzésében.
- Erősíteni a hallgatókban a pályamotivációt, valamint a gyermekekkel és a különböző körhöz tartozó felnőttekkel való interakció elvárásainak való megfelelést.

III. A gyakorlati képzés főbb színterei

A gyakorlati képzés időtartama: 3 év (6 félév), az alapképzésre fordított idő 30 %-a.

A hallgató a 6. félév során **több** gyakorlati színtérrel ismerkedik, sajátos szervezeti formákban /óvoda, iskola, bölcsőde, alternatív óvoda, speciális intézmény/ .

A gyakorlati képzés főbb színterei

1. **PTE IGYFK Gyakorlóóvoda:** (csoportos gyakorlat, egyéni gyakorlat)
2. **külső gyakorlólhelyek:** (nyári nevelési gyakorlat, egyéni gyakorlat, bölcsőde, iskola, speciális intézmény, tábor)
3. **területi óvodák:** (összefüggő külső szakmai gyakorlat)

A feladatköröket az SZMSZ-ben és az Együttműködési Szabályzatban indokolt megfogalmazni (intézmények vezetői). A gyakorlatvezetőknek, hallgatóknak külön Útmutató is készül.

A gyakorlati képzést segítő szervezeti egységek

Főigazgatóság, Tanszékek, Tanulmányi Osztály, Bizottságok, Gazdasági Iroda, Főigazgatói Hivatal, Könyvtár – Médiatár.

A gyakorlati képzésben résztvevő szakemberek

Gyakorlati képzési főigazgató-helyettes, szakfelelős, tanszékvezetők, szaktárgyak oktatói, tantárgypedagógusok, gyakorló intézmények vezetői, koordinátorok (tanszéki, intézményi) gyakorlatvezetők.

IV. A gyakorlati képzés struktúrája

*A struktúra 4 szakaszt tartalmaz, mely a folyamatosságra, fokozatosságra épül, és a **tevékenykedtetési** struktúrákat figyelembe veszi.*

Szakaszok

A. I. félév: A pedagógiai tájékozódás és tapasztalatszerzés szakasza

- bölcsőde – óvoda – iskola (egyéni gyakorlat)

B. II. félév: A pedagógiai tevékenység kezdő szakasza

- Gondozás és játéktevékenység lehetőségeinek gyakorlása (egyéni gyakorlat, csoportos gyakorlat, nyári gyakorlat)

C. III-IV-V. félév: **A pedagógiai tevékenység gyakorló szakasza**

- Vizuális és irodalmi nevelés
- Testnevelés és ének-zenei nevelés
- Matematika és a környezet megismerésére nevelés (egyéni gyakorlat, csoportos gyakorlat, nyári gyakorlat).

D. VI. félév: **Az önálló pedagógiai tevékenység szakasza**

- Összefüggő szakmai gyakorlat
- Zárófoglalkozás (egyéni gyakorlat, csoportos összefüggő gyakorlat, zárófoglalkozás).

V. A képzési formák struktúrája

Félévek						
Képzési formák	I.	II.	III.	IV.	V.	VI.
Csoportos pedagógiai gyakorlat*	30 óra ai				15 óra ai	
Egyéni gyakorlat	5 nap ai 30 óra	5 nap ai 30 óra	5 nap ai 30 óra	5 nap ai 30 óra	5 nap ai 30 óra	2 nap zárófogl. 12 óra
Csoportos óvodai gyakorlat		45 óra ai	60 óra gyj	60 óra gyj	60 óra gyj	
Nyári gyakorlat		10 nap /60 óra/ ai		10 nap /60 óra/ ai		
Tantárgyakhoz kapcsolódó gyak.				összesen 20 óra		
Összefüggő külső szakmai gyakorlat						6 hét ai + m

* A pszichológia tantárgyhoz kapcsolódik.

Az óraszámok megoszlása

- csoportos pedagógiai gyakorlat*	I, V. félév	45 óra*
- egyéni gyakorlat	I, VI. félév	162 óra
- csoportos óvodai gyakorlat	II, V. félév	225 óra
- tantárgyakhoz kapcsolódó csoportos gyakorlat		20 óra
- 6 hetes külső szakmai gyakorlat	VI. félév	180 óra
- nyári nevelési gyakorlat (10-10 nap)	II. és IV. félév	120 óra
	Összesen:	752 óra

VI. A képzési formák programja

1. Egyéni gyakorlat

(egyéni beosztás szerint)

Időrendje, és kerete:

I. félév	5 nap	ai	IV. félév	5 nap	ai
II. félév	5 nap	ai	V. félév	5 nap	ai
III. félév	5 nap	ai	VI. félév	2 nap	ai

Feladata: Ismerkedés az óvodával, bölcsődével, iskolával, tapasztalatszerzés az egyes intézmények eltérő és hasonló vonásairól. Az óvodás gyermek megismerése, életének, tevékenységének megfigyelése, és a tevékenységek szervezésére, irányítására való felkészítés. Az óvodai nevelőmunka folyamatának megfigyelése, gyakorlása. A család és az óvoda együttnevelő tevékenységének megismerése. Az óvodás gyermek és az óvónő kapcsolatának megfigyelése, a kapcsolattartás, a kommunikációs képesség fejlesztése.

A megadott szempontok alapján, Pedagógiai napló vezetése.

Minősítő személye: gyakorlatvezető óvónő, oktató

Szintek: Gyakorlóóvoda, külső gyakorlóléhelyek.

2. Csoportos óvodai gyakorlat

(hallgatói kiscsoportok, órarendi beosztás szerint)

Időrendje és kerete:	II. félév	45 óra /heti 3 óra/	ai
	III. félév	60 óra /heti 4 óra/	gyj
	IV. félév	60 óra /heti 4 óra/	gyj
	V. félév	60 óra /heti 4 óra/	gyj

Feladata: a hallgatói gyakorlati képzési csoportokban bemutató foglalkozások megfigyelése, valamennyi nevelési területen előkészítés, tevékenységirányítás és elemzés a módszertanokkal történő egyeztetés alapján – a képzőintézmény rendje és programja szerint.

Minősítő személye: gyakorlatvezető óvónő, főiskolai oktató

Szintér: Gyakorlóóvoda

3. Nyári nevelési gyakorlat

(egyéni beosztás szerint)

Időrendje és kerete:	II. félév	10 nap /60 óra/	ai
	IV. félév	10 nap /60 óra/	ai

Feladata: a gyermekek nyári szabadidős foglalkoztatásával fejleszti a hallgató, az önismeretét, pedagógiai képességeit és gyakorolja leendő hivatását. Alkalmazza az óvodai gyakorlaton szerzett tapasztalatokat.

A gyakorlat köznevelési – közoktatási intézményben, szervezetben a hallgató egyéni szervezésében történik, de a fogadó intézmények, - elsősorban óvodák ajánlásával – a Főiskola segítséget nyújt. A gyakorlat teljesítése a III. illetve az V. félévre történő beiratkozás feltétele.

Minősítő személy: Az adott intézmény vezetője aláírásával igazolja a gyakorlat teljesítését.

Szintér: Köznevelési-közoktatási intézmények, szervezetek, elsősorban óvodák.

4. Tantárgyakhoz kapcsolódó gyakorlat (bemutató foglalkozások)

Időrendje: I-V. félév kb. 20 óra

Feladata: A hallgatók a szaktárgyak oktatói és a tantárgypedagógusok instrukciói alapján figyelik és jegyzőkönyvezik az óvónő és a gyermek tevékenységét. Elemző – értékelő megbeszélésen dolgozzák fel tapasztalataikat.

A gyakorlat szervezői előkészítők, a tárgyak oktatói, tantárgypedagógusok, bemutatói a gyakorlatvezető óvodapedagógusok.

Szintér: Gyakorlóóvoda.

5. Összefüggő külső szakmai gyakorlat

Időrendje és kerete: VI. félév 6 hét (180 óra) ai+m

Feladata: A képzés során elsajátított elméleti és gyakorlati ismeretek szintetizálása. Önálló, összefüggő óvodapedagógusi munka végzése valamennyi nevelési területen. Alternatív programok, helyi kezdeményezések megismerése, bekapcsolódás az óvodán kívüli munkába.

Minősítő személyek: gyakorlatvezető óvónő, vezető óvónő

Szintér: területi óvodák

Értékelés általános szempontjai:

- A hallgató munkához való viszonya.
- Együttműködése, kapcsolatteremtése, beilleszkedése az óvodai életbe Gyermekekkel, szülőkkel, munkatársakkal való kapcsolat.
- Magatartásának általános kulturáltsága.
- Tervező, szervező, irányító munkája az elméleti és módszertani felkészültség tekintetében.
- Pályára való alkalmassága, helytállása.
- Óvodai csoportban és az óvodai csoporton kívül végzett munkája.
- Az óvodai nevelés mely területén érte el a legjobb gyakorlati eredményeket?
- Milyen hiányosságok jelentkeztek munkájában?
- Milyen fejlődést ért el a szakmai gyakorlaton?
- Egyéb észrevételek.

6. Zárófoglalkozás (egyéni gyakorlat)

Időrendje: VI. félév – összefüggő gyakorlatot követően gyakorlati jegy (szigorlat értékű).

Feladata: A hallgató felkészültségét, a teljes körű óvodapedagógusi munkára való alkalmasságát reprezentálja. A zárófoglalkozásra, elemzésre, védésre és az értékelésre **bizottság** előtt kerül sor, melynek tagjai a gyakorlatvezető óvodapedagógus és a főiskolai oktató.

Szintér: Gyakorlóóvoda

Ellenőrzési formák:

1. aláírás (egyéni gyakorlatok, nyári gyakorlatok)
2. aláírás + minősítés (összefüggő külső gyakorlat)
3. gyakorlati jegy (csoportos óvodai gyakorlat)
4. gyakorlati jegy (szigorlat értékű) zárófoglalkozás

A hallgató jogai, hogy

1. A gyakorlati képzés nyújtotta lehetőségeket igénybe vegye. Egyéni csoportos és összefüggő komplex egyéni gyakorlatok formájában.
2. Tapasztalatokat gyűjtsön az óvodai és iskolai munka minden területén /gyakorlóintézményekben és külső gyakorlólhelyeken gyakorolhat /.
3. A gyakorlóintézményekben megfigyeléseket, méréseket végezzen /oktatói, szakvezetői egyetértéssel /. Munkájának eredményeit publikálja TDK – illetve szakdolgozat, tanulmány és pályázat formájában.
4. Szakmailag megalapozott önálló elgondolásait megvalósíthassa az óvoda, illetve az iskolai gyakorlata során, amennyiben azok a pedagógiai és a nevelési programhoz illeszkednek.

5. Részt vegyen a házi és országos módszertani versenyeken, gyakorlati képzéssel kapcsolatos pályázatokon.
6. A gyakorlati képzéssel kapcsolatos észrevételeit előterjeszheti a szakvezető, a módszertanos oktató és a főiskola vezetői felé. Javaslatait eljuttathatja a gyakorlati képzési bizottsághoz.
7. Segítségén kérjen a gyakorlatvezetőtől, szervező oktatótól, szakvezetőtől.
8. Igénybe vegye és felelősséggel használja a gyakorlóintézmények eszközeit.
9. A TVSZ-ben meghatározott gyakorlattal kapcsolatos felmentési lehetőségekkel éljen, egyéni elbírálásokban részesüljön.
10. Megismerje az iskolai, óvodai tevékenység szerepvárásait és együttműködő, segítőkész magatartásával elősegítse a gyerekek felelős képzését.

A hallgató kötelessége, hogy

1. A gyakorlati képzés tartalmi időkeretei és előírásai szerinti gyakorlatokon részt kell vennie – ez időben mentesül az elméleti órák látogatása alól.
2. Ismernie kell a gyakorlati képzési tantervben előírt kötelező feladatokat és a féléves képzési útmutatókat, az intézményi programokat.
3. Tájékozódnia kell a TVSZ-ben előírt gyakorlati képzéssel kapcsolatos szabályozókról.
4. Az alapvető pályaspecifikus tulajdonságok, képességek kialakulása érdekében a gyakorlóiskola, gyakorlóóvoda szakvezetőinek, illetve területi iskolák, óvodák módszertanos oktatóinak szaktárgyi és metodikai javaslatait, utasításait figyelembe kell vennie.
5. Alkalmazkodnia kell a gyakorlóintézmények életrendjéhez.
6. Ismernie kell az alapvető dokumentumokat, szabályzatokat.
7. Felelősséggel tartozik az iskolás és óvodás gyerekek előmeneteléért s a csoport és az osztály magatartásának alakulásáért.
8. Ismernie kell az írásbeli munka tartalmi követelményeit, az adminisztrációs feladatokat.
9. Hiányzását, a gyakorlat alóli távolmaradását a gyakorlat előtt 2 nappal be kell jelenteni. Gondoskodnia kell az elmaradt gyakorlat pótlásáról.

ÚTMUTATÓ

a zárófoglalkozáshoz

A zárófoglalkozás célja: Bizonyosságot tenni a jelölt szakmai felkészültségéről, óvodapedagógusi képességeiről, pedagógiai attitűdjéről.

A zárófoglalkozás

- a képzési követelmények alapján kötelező.
- az óvodapedagógusi munkát reprezentálja.
- rendjét, idejét és követelményeit a képző intézmény határozza meg.
A jelölt 1 zárófoglalkozást tart, a kijelölt gyakorló intézmény egy csoportjában, egy módszertani tárgyból ill. német nemzetiségi óvodapedagógus szakos hallgatók egyet német nyelven is.
A zárófoglalkozás tárgyát az intézmény tanulmányi osztályán húzzák a hallgatók.
- A zárófoglalkozásra, elemzésre, védésre és értékelésre bizottság előtt kerül sor.
A zárófoglalkozás elnöke és a szakvezető néhány mondatos komplex értékelést készít.

A hallgató feladatai a zárófoglalkozással kapcsolatban

Hallgató

- Szakvezetőjétől egy héttel korábban megkapja az óra anyagát.
- Hospitálási lehetősége van az adott csoportban.
- Tervezetét 3 példányban készíti, ebből 1 példányt az elnöknek, 1 példányt a szakvezetőnek ad 2 nappal a foglalkozás előtt.
Német nemzetiségi óvodapedagógus szakos hallgatók a német módszertani tárgyból német nyelven készítik tervezetüket.
A tervezetnek tartalmaznia kell a foglalkozás időbeosztását, az utasításokat, a feladatok részletes leírását, az ellenőrzések, értékelések módjával, valamint a gyermekek várható tevékenységének leírását.
- A zárófoglalkozás nyilvános.
- A foglalkozás befejeztével a hallgató felkészül az önelemzésre előre meghatározott szempontok alapján és az elnök és szakvezető(k) jelenlétében elemzi a foglalkozást.
Önelemzés során a foglalkozást alá kell támasztani pedagógiai, pszichológiai, didaktikai és módszertani ismeretekkel.

Értékelési szempontok zárófoglalkozáshoz és védéshez

Tervezés

- A jelölt tudjon didaktikai és módszertani szempontból következetesen, logikusan tervezni!
- Tervezete ne tartalmazzon se szakmai, se helyesírási tévedést vagy hibát!
- Tervezzen sokoldalú játékot, munkáltatást, rövidebb-hosszabb időtartamra differenciált foglalkoztatást!
- Tervezetében domináljanak a változatos képességfejlesztő feladatok!

Foglalkozásvezetés, tevékenységirányítás

- A jelölt foglalkozás vezetése kövesse tervezetének gondolatmenetét, logikáját, de ne legyen merev sémakövetés! Váratlan helyzetre tudjon reagálni!
- Legyen képes figyelemmel kísérni minden gyermeket!
- Ne az óvodapedagógusi szereplése határozza meg a munkát, hanem a gyermekek aktív foglalkoztatása.
- Verbális és nem verbális eszközökkel tudja kifejezésre juttatni szándékát és pozitív érzelmeit!
- Foglalkozását jellemezze gyermekszeretet, derű és dinamizmus!

Önelemzés

- A jelölt tudja meghatározni a foglalkozása céljait, a követelmények ismeretében.
- Értékelje reálisan saját pedagógiai stílusát, interakciós magatartását!
- Tudjon felsorolni a foglalkozásához kapcsolódó szakirodalmat, forrásmunkát!
- Elemzésében használja helyesen a pedagógiai-pszichológia szakterminológiát!

Ha mindezen követelményeknek megfelel a jelölt, zárófoglalkozása jeles minősítésű.

Az érdemjegyet az elnök és a szakvezető közösen állapítja meg (a zárófoglalkozás érdemjegyét a tervezet, az foglalkozásvezetés, és az önelemzés alkotja.), az észrevételeket jegyzőkönyvben rögzítik, melyhez csatolni kell a hallgatói tervezetet, és a bizottság által készített értékelést.

A zárófoglalkozás gyakorlati jegye az óvodapedagógus szakos diploma minősítésének részjegye.

A GYAKORLATI KÉPZÉS PROGRAMJA

levelező tagozat óvodapedagógus szak

A gyakorlati képzés célja: olyan óvodapedagógusok képzése, akik alkalmasak a 3-7 éves korú óvodás gyermekek tudatos fejlesztésére, nevelésére, az egyetemes és nemzeti értékek, erkölcsi normák közvetítésére.

A gyakorlati képzés időtartama: 6 félév

A gyakorlati képzés szinterei: PTE IGYFK Gyakorlóóvoda és a kijelölt területi óvodák.

A gyakorlati képzés formái:

1. Csoportos óvodai gyakorlat
2. Egyéni gyakorlat
3. Összefüggő területi gyakorlat
4. Zárófoglalkozás

A gyakorlati képzés feladatai

- Bemutatni az elmélet- és gyakorlat összefüggéseit összekapcsolódásuk szintereit és módjait.
- Olyan szervezeti- és tevékenységformákat biztosítani, amelyek komplex egymásra épülő óvodai feladatrendszer megvalósítására teszik alkalmassá a hallgatót.
- Megismertetni az óvodapedagógusi szerepkört, és az óvodák, mint munkahelyet, s a helyi dokumentumokat, alternatív programokat.
- Az óvodapedagógiai tevékenységek ismeretében felkészíteni, hogy képessé váljon tervezésre, szervezésre, szakszerű elemzésre.
- Lehetőséget teremteni több óvodai csoport és gyakorlatvezető (mentor) tevékenységének megismerésére.

A gyakorlati képzés struktúrája

Képzési formák	Félévek időkerete					
	I.	II.	III.	IV.	V.	VI.
Csoportos óvodai gyakorlat	-	12 ó ai	12 ó ai	-	-	-
Egyéni gyakorlat		8 ó	8 ó			
Külső összefüggő gyakorlat	-	-	-	1 hét (30 ó) gyj	1 hét (30 ó) gyj	2 hét (60 ó) gyj
						Záró- foglalkozás

Szervezés

1. Csoportos óvodai gyakorlat

Időkeret: II. félév 3x4 óra =12 óra

III. félév 3x4 óra = 12 óra

A konzultáció idejében a Gyakorlóóvodában, kiscsoportos formában kerül megszervezésre. Irányítói a gyakorlóóvoda szakvezetői.

Helyéről, idejéről, a beosztásokról, a megfigyelés szempontjairól külön tájékoztató készül. Összeállítói: óvodavezető, gyakorlatvezető óvónők.

A csoportos óvodai gyakorlat során a hallgató megismerik az óvodai nevelőmunka folyamatát. A gondozás, a játéktevékenység, a vizuális és az irodalmi nevelés, az ének-zenei nevelés és a testnevelés, a matematikai, és a környezet megismerésére nevelés lehetőségeit. A látottakat elemzik, értékelik.

A csoportos óvodai gyakorlaton való részvétel kötelező.

A félévvégi aláírás feltétele: **Pedagógiai napló vezetése**, mely a látottakról készített jegyzőkönyvet, az elemzés és az egyéni gyakorlat tapasztalatait tartalmazza.

2. Egyéni gyakorlat: A csoportos gyakorlathoz kapcsolódó egyéni gyakorlatok (8-8 ó)

Minősítő személye: gyakorlatvezető óvónő, főiskolai oktató.

3. Összefüggő területi gyakorlat:

(Novemberi illetve áprilisi hónapban területi óvodákban.)

Időkeret:	IV. félév	1 hét	(gyakorlat jegy)	
	V. félév	1 hét	(gyakorlati jegy)	
	VI. félév	2 hét	(gyakorlati jegy)	zárófoglalkozás

Az óvoda címéről, a gyakorlat pontos időpontjáról, a gyakorlatvezető (mentor) személyéről kitöltött **Adatlapon** kell tájékoztatni a gyakorlati képzési főigazgató-helyettest. A felkért gyakorlatvezető a mentori feladatok végzésére a főiskolától megbízást kap.

Azok a hallgatók, akik óvodapedagógusi végzettségük (óvónői szakközépiskola) és legalább 2 évet óvodapedagógusként dolgoztak, dolgoznak, kérhetik felmentésüket az összefüggő területi gyakorlat alól.

A kérelmek beérkezésének határideje (febr. 15., okt. 15.). Kérelmükhöz csatolni kell az óvodavezető hivatalos igazolását.

A gyakorlat tartalma:

IV. félév: 1 hét (30 ó)

(Az intézmény rendjéhez és programjához igazodva.)

- Az óvodai csoport és dokumentumainak megismerése (csoport névsor, nevelési terv, napirend, tanulási folyamat tématerve stb.).
- Gondozási tevékenység, játék, mindennapi testnevelés megfigyelése, tervezése, majd önálló (gyakorlatvezető segítő irányítása mellett) vezetése - jellemzése.
- A vizuális- és irodalmi nevelés tevékenységének megfigyelése, gyakorlása (tervezés - irányítás - vezetés - elemzés).
- Az ének-zenei nevelés tevékenységének megfigyelése, gyakorlása (tervezés - vezetés - elemzés).
- A délutáni munka megfigyelése, tervezése, majd önálló (gyakorlatvezető, segítő irányítása mellett) szervezése - vezetése - elemzése.

V. félév: 1 hét (30 ó)

(Az intézmény - csoport rendjéhez, programjához kapcsolódva).

- Óvodai csoport megismerése (dokumentumok ismerete)
- Délelőtti munka megfigyelése.
- A játék- gondozási feladatok, mindennapos testnevelés tervezése - vezetése - elemzése.
- Bábjáték szervezése - vezetése.
- Testnevelés megfigyelése - tervezése - vezetése - elemzése.
- A matematika és a környezet megismerésére nevelés tevékenységének gyakorlása (tervezés - vezetés - elemzés).
- Délutáni munka megfigyelése, tervezése - vezetése - elemzése. (mindennapi testnevelés - játék)

VI. félév: 2 hét (60 ó)

(Az intézmény rendjéhez, programjához igazodik)

Önálló pedagógiai tevékenység szakasza: Hospitálás és délutáni, majd délelőtti folyamatos óvónői munka végzése, a legteljesebb önállósággal.

Bekapcsolódás az óvodán kívüli munkába.

Írásos megfigyelések *Pedagógiai naplóba* történő rögzítése. A terv, vázlat bemutatása a gyakorlatvezetőnek a megelőző napon, a tanácsok alapján azok tökéletesítése, majd bejegyzése a naplóba. Az írásbeli munkát a *gyakorlatvezető óvónő aláírással látja el.*

A csoport életével kapcsolatos adminisztrációs feladatok elvégzése. A mulasztási- és a csoportnapló vezetése.

Gyakorlatvezető óvónő (mentor) a gyakorlat pedagógiai vezetője, aki tevékenyen részt vállal a hallgató felkészítésében, munkájának elemzésében, értékelésében. Véleményét, aláírását a Pedagógiai naplóban rögzíti és a megadott szempontok alapján külön lapon jellemzést, értékelést készít.

E szempontok - a hallgatók számára - egyben követelmények is. Ezek ismeretében tudatosabban tervezhetik munkájukat, és eredményesebb elemzést végezhetnek.

Értékelés általános szempontjai:

- A hallgató munkához való viszonya.
- Együttműködése, kapcsolatteremtése, beilleszkedése az óvodai életbe. Gyermekkel, szülőkkel, munkatársakkal való kapcsolat.
- Magatartásának általános kulturáltsága.
- Tervező, szervező, irányító munkája az elméleti és módszertani felkészültség tekintetében.
- Pályára való alkalmassága, helytállása.
- Óvodai csoportban és az óvodai csoporton kívül végzett munkája.
- Az óvodai nevelés mely területén érte el a legjobb gyakorlati eredményeket?
- Milyen hiányosságok jelentkeztek munkájában?
- Milyen fejlődést ért el a szakmai gyakorlaton?
- Egyéb észrevételek.

A szakmai gyakorlat zárása:

A gyakorlatvezető óvónő elkészíti a hallgató óvónői egyéniségére, pedagógiai tevékenységére vonatkozó írásbeli értékelést, amelyet - lehetőleg a vezető óvónővel együtt - megismertet a hallgatóval. A jellemzés végére a minősítést rávezeti: *kiválóan megfelelt, jól megfelelt, megfelelt, nem felelt meg*. A jellemzést a hallgatónak alá kell írnia, esetleg észrevételét a jellemzésre rá is vezetheti.

A jellemzéseket a gyakorlat befejezését követő egy héten belül a gyakorlati képzési főigazgató-helyettes címére el kell juttatni (PTE IGYFK, 7100 Szekszárd, Rákóczi u. 1.)

A félév gyakorlati minősítését - a gyakorlatvezetők és a főiskolai oktatók véleménye alapján - a gyakorlati képzési főigazgató-helyettes végzi.

Vizsgára csak az a hallgató bocsátható, aki gyakorlatát előírások szerint, határidőre elfogadható szinten teljesíti.

4. Zárófoglalkozás:

VI. félév egyéni gyakorlat - (gyakorlati jegy) (szigorlat értékű)

A zárófoglalkozás lebonyolítása az erre a célra létrehozott bizottság feladata, melynek tagjai a főiskola oktatója vagy a vezető óvónő, és a gyakorlatvezető óvodapedagógus. A zárófoglalkozás adatairól (hely, időpont, bizottság) a kitöltött adatlapon kell tájékoztatni a szakfelelőst. Határidő: a húzást követő 10 napon belül.

A szükséges nyomtatványokat, a felkérést, illetve az egyes tantárgyakhoz kapcsolódó óraelemzési szempontokat az adatok beérkezése után megküldjük a fogadó iskolának.

A zárófoglalkozásról készült jegyzőkönyvet, a zárófoglalkozást követő napon a szakfelelős címére kérjük elküldeni (PTE IGYFK Szekszárd, Rákóczi u.1.)

- A képesítési követelmények alapján kötelező.
- A teljes körű óvodapedagógusi munkát reprezentálja.
- Zárófoglalkozásra - elemzésre és védésre bizottság előtt kerül sor.
A bizottság tagjai: gyakorlatvezető óvodapedagógus - főiskolai oktató - illetve vezető óvónő.
- A zárófoglalkozás dokumentumait (tervezetet, bizottság véleményét, minősítését) a záróvizsga anyagához csatolják.
- A zárófoglalkozás gyakorlati jegye, az óvodapedagógusi diploma minősítésének részjegye.

Továbbiakat ld.: „Útmutató a zárófoglalkozáshoz” nappali tagozat óvodapedagógus szak

ÚTMUTATÓ

Egyéni komplex pedagógiai gyakorlat

I. félév

I. Célok, feladatok, követelmények

1. Célok:

Az óvodapedagógusi munkához szükséges megfigyelőképesség, figyelemmegosztás, valamint a kapcsolatteremtés képességeinek fejlesztése.

2. Feladatok:

Tanulási és gyakorlási lehetőségek biztosítása olyan tulajdonságok és képességek fejlesztése, melyek az óvodapedagógusi szerepkör betöltéséhez fontosak: kommunikációs, kreatív, kooperációs, szervező, irányító stb.

3. Követelmények:

A hallgatók (lehetőségek szerint) szerezzenek tapasztalatokat a bölcsődéről, óvodáról, iskoláról:

- az egyes intézmények hasonló és eltérő vonásairól;
- a befogadás, beszoktatás, gondozás sajátosságairól;
- a nevelő és a gyerek kapcsolatáról;
- a gyermekek játéktevékenységéről

II. Szervezési szempontok

1. Az "ÚTMUTATÓ" az egyéni komplex pedagógiai gyakorlat a félévre érvényes pedagógiai követelményrendszeréhez kapcsolódik oly módon, hogy:
  - 1.1. az abban felsorolt feladatokat részletezi
  - 1.2. ezek tartalmát változatos tevékenységkínálattal igyekszik gazdagítani
2. A hallgató a jelen útmutatóban számára megfogalmazott feladatok teljesítését a "Pedagógiai napló" elnevezésű füzetben dokumentálja. A pedagógiai naplónak tartalmaznia kell az adott szempontok alapján rögzített tapasztalatokat, egyéni élményeket, véleményeket.
3. Szervezési feladatok, munkamegosztás.
  - 3.1. A feladatok elvégzését az adott intézmények illetékes gyakorlatvezetői (bölcsödében a gondozónő) a "Pedagógiai napló"-ban aláírásukkal igazolják.
  - 3.2. A gyakorlati feladatok végzését a gyakorlatvezető koordinálja.
  - 3.3. A szervezésért és lebonyolításért a Pedagógiai és Pszichológiai Tanszék oktatója és a gyakorló intézmények gyakorlati képzési vezetői a felelősek.
  - 3.4. Az intézmények bemutatását a gyakorlat megkezdése előtt célszerű elvégezni.

III. A hallgató feladatai a félév során

Bölcsödében

A hospitáláshoz a hallgató keres lehetőséget (lakóhelyén) az őszi szünet ideje alatt.

A hospitálás időkerete: 8.00 -14.00-ig (1 alkalom az adott bölcsödében, annak napirendjéhez igazodva)

A.) Szemponatok a "Pedagógiai napló" vezetéséhez

Készítsen feljegyzéseket:

- a bölcsődevezető tájékoztatójáról;
- a gondozónőkkel folytatott beszélgetésekről;
- a bölcsőde tárgyi feltételeiről: helyiségek, udvar, érkeztetés, higiénés berendezések, csoportszobák játéka;
- a gyermekek életkori megoszlása, fiú/lány arány, csoportbeosztás;
- a bölcsődei csoportok napirendje;
- a bölcsőde személyi feltételei

B.) Önálló feladat

- A gondozónővel történt előzetes megbeszélés alapján próbálkozzon játéksituációban kapcsolatot teremteni a gyerekekkel

Iskolában

A hospitálás időkerete: egy alkalommal az iskola házirendjéhez, az osztály órarendjéhez igazodva: 7.45-13.30-ig (egyéni beosztás szerint)

A.) Szemponatok a "Pedagógiai napló" vezetéséhez

Készítsen feljegyzéseket:

- az igazgató-helyettes tájékoztatójáról;
- az iskola házirendjéről;
- az osztály berendezéséről, felszereléséről;
- a gyermekek tanórai és tanórán kívüli tevékenységéről, magatartásáról;
- a gyermekek napirendjéről, órarendjéről;
- részletesen írja le a látott tanórákat kronológiai sorrendben;
- írja le hogyan kezdeményezett beszélgetést a gyerekekkel, s milyen közös tevékenységben vett részt;
- jegyzetét mutassa be a tanítónak, aki azt aláírásával hitelesíti.

B.) Önálló feladatok (lehetőség szerint)

- Óraközi szünetekben kezdeményezzen beszélgetést a gyerekekkel.
- A tanítóval történt előzetes megbeszélés alapján kapcsolódjon be a gyerekek szabadidős, illetve játéktevékenységébe.

Óvodában

A hospitálás időkerete 3 alkalommal az óvoda napirendjéhez igazodva (egyéni beosztás alapján) 3 nap: 3 x 6 óra

1. nap: 7.30 - 13.30-ig

A.) Szemponatok a "Pedagógiai napló" vezetéséhez

Készítsen feljegyzést:

- az óvodavezető vagy helyettese tájékoztatójáról:
  - óvoda személyi feltételei (óvodavezető, helyettes, óvodapedagógusok, dajkák, technikai dolgozók munkája, feladatai);
  - az óvoda tárgyi feltételei;
  - az óvoda működését szabályozó dokumentumok
- az adott gyerekcsoport névsor összetételéről, heti és napirendjéről;
- írja le, milyen gondozási feladatok ellátásába kapcsolódott be, és hogyan ismerkedett a gyerekekkel

B.) Önálló feladatok

- beszélgessen az óvodapedagógusokkal az óvodai életről;
- segítsen a gondozási feladatok ellátásában;
- ismerkedjen a gyerekekkel

2. nap: 11.00 - 17.00 -ig

A.) Szemponatok a "Pedagógiai napló" vezetéséhez

Készítsen feljegyzést:

- a gyermekek udvari életéről, játéktevékenységéről;
- az udvar játéktereiről, játékeszközöiről;
- az udvari élet szokásrendjéről;
- a nevelő- gondozó munka feladatairól, a délután folyamán;
- munka jellegű tevékenységekről;
- a délutáni pihenés körülményeiről;
- milyen tevékenységekbe kapcsolódott be a nap folyamán

B.) Önálló feladatok (lehetőség szerint)

- az óvodapedagógussal történt előzetes megbeszélés alapján kapcsolódjon be a gyerekek játéktevékenységébe. Vállaljon szerepet és vegyen részt udvari játékokban;
- készítsen a gyakorlatvezető instrukciója alapján játékeszközöket;
- vegyen részt szabályjátékokban

3. nap: 7.30 - 13.30 -ig

A.) Szemponatok a "Pedagógiai napló" vezetéséhez

Készítsen feljegyzést:

- az óvónők, szülők, gyerekek kapcsolatáról;
- az együttjátszó gyerekek kapcsolatáról;
- a játékokról: témái, tartalmak, a gyerekek eszközhasználata, a játék időtartama (délelőtti játéktevékenység leírása);
- a játék objektív feltételeiről: hely, idő, eszköz;
- emelje ki legmeghatározóbb élményeit

B.) Önálló feladatok (lehetőség szerint)

- kapcsolódjon be egy játszócsoport játék tevékenységébe;
- törekedjen a közösségi élet szokásainak, magatartás-formáinak betartására, megszilárdítására

Német nemzetiségi óvodapedagógus hallgatók részére

Feladatok az előzőeken kívül:

- tájékozódjon a gyermekek német nyelv tudásáról, a nyelvhez való viszonyukról;
- figyelje meg a német nyelv gyakorlási lehetőségeit a három nap folyamán;
- tanulmányozza a német nyelvű óvodai dokumentumokat (források, könyvek stb.), amelyeket az óvodapedagógusok felhasználnak;
- beszélgessen a gyerekekkel németül

A hallgatók egyéni beosztását, a hospitálások ütemtervét az óvoda, ill. az iskola vezetője készíti el és ismerteti a hallgatókkal.

A Pedagógiai naplót az egyéni gyakorlatot irányító oktató ellenőrzi és minősíti.

ÚTMUTATÓ

Egyéni komplex pedagógiai gyakorlat

II. félév

I. Célok, feladatok, követelmények

1. Célok:

Az eredményes óvodapedagógusi munkához szükséges készségek, képességek fejlesztése.

2. Feladatok:

Kapcsolódjon be az adott csoport gondozási feladataiba, valamint vállaljon részfeladatokat a szervezési tennivalókból (főként a játéktevékenységet illetően) a lehetőségek figyelembevételével.

3. Követelmények:

A hallgatók szerezzenek tapasztalatokat az óvodában folyó teljes körű nevelőmunkáról.

Ennek megvalósítása céljából a széleskörű óvodai tevékenységrendszer megfigyelésén keresztül ismerkedjenek az óvodapedagógusi szerepkörből adódó feladatokkal.

II. Szervezési szempontok

1. A hallgató a jelen útmutatóban számára megfogalmazott feladatok teljesítését továbbra is a "Pedagógiai napló"-ban dokumentálja.

A Pedagógiai naplónak tartalmaznia kell az adott szempontok alapján rögzített tapasztalatokat, egyéni élményeket, véleményeket.

2. A feladatok elvégzését az adott intézmények (Gyakorlóóvoda, gyakorlati feladatokat ellátó óvoda) illetékes gyakorlatvezetői a "Pedagógiai napló"-ban aláírásukkal igazolják.

3. A "Pedagógiai napló" folyamatos ellenőrzését, értékelését a Pedagógiai és Pszichológiai Tanszék oktatói végzik.

III. A hallgató feladatai a félév során

1. Szempontok a "Pedagógiai napló" vezetéséhez

Ebben a félévben is érvényesek az előző félévben kiadott általános szempontok. A naplónak tartalmaznia kell az új megfigyelési szempontok alapján rögzített tapasztalatokat, véleményeket is.

2. Az adatgyűjtés, megfigyelés szempontjai

- Az óvoda helyi nevelési programjának, valamint az adott csoport éves nevelési tervének megismerése, és azon egységeinek rögzítése, amelyek az adott csoportban az adott téma feldolgozását (időtartam, szervezési módok) alapvetően meghatározzák. Így lehetővé válik, hogy a hallgató a tervezés különböző (egymásra épülő) szintjeivel a gyakorlatban is megismerkedjen.
- Tapasztalatgyűjtés - folyamatos megfigyeléssel - a gyermekek játéktevékenységéről (játsszó csoportok, egyes gyermekek)
- A játéktevékenység fejlettségi szintjének megállapítása csoportra, egyénre vonatkozóan.
- A gyermekek által ismert versek, mesék, dalok, szabályjátékok, vizuális technikák megfigyelése.

- A csoportszobában rendelkezésre álló, valamint az udvari játékeszközökről "leltár" készítése és véleményezése.
- Jegyezzen le egy - a gyermekek között folyó - rövid beszélgetést a játék során.

3. Önálló feladatok

- Az óvodába érkező gyerekek fogadása, részvétel a gondozási feladatok ellátásában.
- Egy-egy játszócsoport megismerése, bekapcsolódás a játékba (ötletadás, szerepvállalás)
- Aktív részvétel a gyermekek munkatevékenységében, "udvari életében".
- A napirendnek megfelelő tevékenységek szervezésébe, irányításába a lehetőség szerinti bekapcsolódás.
- A tapasztalatokról élményszerű leírás készítése a naplóban.

IV. A hallgató munkájának ellenőrzése, értékelése

1. Minősítés: aláírás

2. Az aláírás feltétele az egyéni gyakorlatokon (hospitálásokon) való részvétel - a beosztás szerint -, valamint a napló vezetése és bemutatása.

3. A hospitálást követően egy héten belül a naplót a csoportot irányító főiskolai oktátónak kell leadni.

4. A félév elismerését a tanszék oktatói végzik

V. **Időrend, időkeret**

A gyakorlatvezető munkaidejéhez igazodva:

de.: 7.00 - 13.00-ig

du.: 11.00 - 17.00-ig

Időkeret: 4 + 1 = 5 nap/x 6 óra = 30 óra

3 + 2 = 5 nap/x 6 óra = 30 óra / nemzetiségi óvodapedagógusoknak.

A hallgatók egyéni beosztását, hospitálásuk ütemtervét e félévben is az óvoda illetékes vezetője készíti el és ismerteti a hallgatókkal.

ÚTMUTATÓ

Óvodai foglalkozások elemzési szempontjai

Egészségre nevelés

A hallgatók felkészültségének legfontosabb jellemzői.

1. Ismerik
  - az óvodai nevelési program (ONP) testnevelésre vonatkozó utasításait,
  - a tananyagot,
  - a kézikönyveket,
  - a gyakorlatvezetés módszertanát.
2. Feldolgozták elméletben és gyakorlatban is az óvodai testnevelés mozgásanyagát.
3. Tudnak ütemtervet és foglalkozási tervet készíteni.

Követelmények

A tanterv tartalmi és módszertani koncepciójának maradéktalan érvényesítése.

A testnevelés tárgy terminológiájának ismerete és megfelelő alkalmazása.

Önálló foglalkozási tervezet készítése.

Foglalkozáselemzési szempontok

1. Milyen volt a hallgatók felkészülési munkája, tervezete?
2. Milyen volt az időbeosztása?
3. Érvényesültek-e a didaktikai alapelvek a foglalkozás során?
4. Elérte-e a kitűzött feladatot?
5. A fő gyakorlatokhoz kapcsolódó mozgásanyag megfelelt-e az adott korcsoportnak?
6. Az előkészítő gyakorlatok tervezése mennyiségileg, minőségileg megfelelt-e a módszertani szempontoknak és az élettani sajátosságoknak?
7. A cél és a rávezető gyakorlatok kiválasztása, alkalmazása mennyiben segítette elő fő gyakorlatok elsajátítását?
8. Az alkalmazott módszerek segítették-e a gyakorlatok megértését, biztosították-e a folyamatos gyakorlatvezetést?
9. Jól választotta és alkalmazta-e a foglalkoztatási formákat?
10. A gyakorlat vezetése megfelelt-e a korcsoportnak? (Utánzó, játékos, határozott formájú és utasítás)
11. Hogyan alkalmazta, illetve megfelelően alkalmazta-e az ütemezés eszközeit (számolás, taps, zene, stb.)?
12. Alkalmazta-e az „egyéni bánásmód” elvét?
13. Milyen volt a hibajavítás?
14. Hogyan próbálta kiiktatni, csökkenteni a holtidőt?
15. A bemutatás megfelelt-e a követelményeknek?
16. Hogyan oldotta meg a szervezési, gondozási feladatokat?
17. Segítségadás jó volt-e, a követelményeknek megfelelő? (tevőleges, szóbeli)
18. Hogyan irányított, értékelt?
19. A felhasznált eszközök segítették-e a mozgások végrehajtását, az esztétikus fejlesztését?
20. Az eszközök kiosztásához, elhelyezéséhez igénybe vette-e a gyerekek segítségét?
21. Megoldotta-e a szerek, eszközök elrakatását?
22. Milyen volt az óvónő és a gyerekek kapcsolata?
23. Értékelt-e a foglalkozást és hogyan?

Ének-zene

A foglalkozások felépítése, szervezése

Milyen kapcsolat volt a bevezető rész zenei anyaga, a készségfejlesztés módszerei és a feladatok között?

Felkeltette-e az előkészítés a gyerekek érdeklődését?

1. Az új dal bemutatása megfelel-e a követelményeknek? (hangmagasság, kottahűség, szövegmondás, zeneiség stb.)
2. A foglalkozás anyaga, feladata, módszerei megfeleltek-e a gyerekek életkori sajátosságainak, zenei fejlettségének?

Az óvónő nevelő-oktató munkája

1. Hogyan valósította meg a foglalkozáson az óvónő a zenei feladatot? (eszközök, módszerek, motiváció, zenei hibák javítása)
2. Hogyan serkentette az óvónő a gyermekek kreativitását?
3. Milyen volt a foglalkozás hangulata? Nyújtott-e esztétikai élményt?
4. Az óvónő kérdései, magyarázatai megfeleltek-e a korcsoport életkori sajátosságainak?
5. Milyen személyiségfejlesztő hatása volt a foglalkozásnak?

Az óvónő zenei tevékenysége

1. Felkészülése megfelelő volt-e a foglalkozásra? (énekes, hangszeres előadás, alkalmazásuk, helyének megválasztása, játékkismeret stb.)
2. A foglalkozáson kívül énekelt-e, játszott-e hangszeren a gyerekeknek?

A gyermekek zenei tevékenysége a foglalkozáson

1. A gyermekek zenei megnyilatkozásai: (éneklési készség, ritmikai felkészültség, szövegmondás, megfelelő előadás, hallás fejlettsége, ritmushangszerek használata).
2. Milyen volt a gyerekek aktivitása, kreativitása, játék- és éneklési kedve?

A környező világ tevékenység megismerése

A hallgatók felkészültsége

A hallgatók megtanulták a környezeti nevelést rendszerként értelmezni és a rendszer elemeit kellő hangsúllyal kezelni.

Ismerik:

A környezeti nevelés korszerű szemléleten alapuló céljait, nevelési és fejlesztési feladatcsoportjait.

A környezeti nevelés témaköreit, azok tartalmát, összefüggéseit a helyi sajátosságokkal, aktualitásokkal.

A környezeti nevelés információelméleti kapcsolatait, az ehhez igazodó módszer és eszközkombinációkat.

A tervezés követelményeit, a szervezeti kerettel kapcsolatos óvónői feladatokat.

Követelmények

A korszerű elméleti ismeretek tudatos alkalmazása.

A környezeti nevelés feladatainak komplex megközelítése.

A különböző szervezeti keretek kipróbálása, tapasztalatgyűjtés.

Változatos módszer- és eszköztár alkalmazása.

Az ismeretnyújtás folyamatának, a gyermekek tevékenységeinek logikus programozása.

Folyamattervben a környezeti nevelés helyének, szervezési, tartalmi és irányítási feladatainak megtervezése.

Pedagógiai, pszichológiai, tantárgypedagógiai alapú önértékelés.

Elemzési szempontok

A témaválasztás indokai (környezeti háttere, helyszínei, aktualitása)

A feladatcsoportok realitása.

A témával összefüggő gyermeki tapasztalatok, ismeretek megjelenése a játékban.

A motiváció minősége és hatékonysága.

Alkalmazott szervezeti formák, módszerek, eszközök hatékonysága.

Az ismeretnyújtás folyamatának logikája és élményszerűsége.

A gyermeki aktivitás értékelése.

Az óvónői kérdések eredményessége, óvónői témaismeret.

Irodalmi és anyanyelvi nevelés

A hallgatókkal szemben támasztható követelmények

Önálló előkészület a kezdeményezésre

- A meseszöveg változtatása szükség esetén
- Szemléltető eszközök készítése
- A szöveg szép előadásának a kidolgozása
- A kezdeményezési módok és az átvezetés eltervezése.

A vázlat önálló elkészítése.

A felkészülésben a pedagógiai, pszichológiai, szaktárgyi és módszertani szempontok érvényesítése.

A kezdeményezés megtartása az előzetes terv szerint, szükség esetén a terv rugalmas módosításával.

A kezdeményezés szakszerű elemzése.

Bekapcsolódás a kötetlen foglalkozásokon kívüli irodalmi nevelésben (ünnepségre készülés; mesélés, verselés a gyerekek kívánságára stb.)

A hallgató az óvodai élet minden területén érvényesítse a beszédfejlesztés (szókincsbővítés, mondatalkotás, szövegalkotás) és a beszédtechnika fejlesztésének (tisztá ejtés, megfelelő hangsúly, hanglejtés, hangerő, tagolás) követelményeit.

Kérdéseivel fejlesztően irányítsa a gyermekek gondolkodását, serkentse őket beszédre.

Az óvodások beszédét tapintatosan javítsa.

Az óvónőjelölt beszéde követendő példa legyen a gyerekek előtt.

A kezdeményezés elemzésének szempontjai:

Hogyan teremtette meg az óvónő (jelölt) a kötetlen irodalmi foglalkozások nyugodt, biztonságos, meleg légkörét?

Milyen az óvónő egyénisége, a gyerekekkel való kapcsolata, együttműködése?

Megfelelő volt-e a mese vagy vers hangulati, tartalmi előkészítése: kiváltotta-e a gyerekek érdeklődését, belső aktivitását?

Az óvónő helyesen választotta-e meg a kezdeményezés körülményeit; hely, játéktéma?

Hogyan oldotta meg a szervezési feladatokat?

Megfelelő helyet biztosított-e a gyerekeknek?

Hogyan oldotta meg az óvónő a tervezett feladatokat?

A kiválasztott irodalmi mű megfelelt-e a gyermekek életkorának, értelmi fejlettségének?

Az óvónő jól értelmezte-e, átélte-e a művet?

Megtalálta-e a mű megértéséhez szükséges előadásmódot.

Jól választotta-e meg az előadás alaphangját?

Él-e változatos, a szövegben igazodó előadói eszközökkel?

Mennyire sikerült kapcsolatot teremtenie a mesét vagy verset hallgató gyermekkel és a távolmaradókkal?

Szemléltetőeszközei megfeleltek-e az esztétikai és pedagógiai követelményeknek? Célszerűen kezelte-e az eszközöket?

Hogyan oldotta meg a mese (vagy versmondás) befejezését?

Hogyan próbálta mélyíteni a mű által kiváltott hatást?

Mivel segítette a gyerekek visszatalálását a játékba?

Matematikai nevelés

1. A fejlesztési folyamat konkrét matematikai tartalma (célok, feladatok) és a tervezett ill. megvalósult fejlesztési lehetőségek összhangja megfelelő volt-e?
2. A formai keret és a tevékenységi forma megfelelt-e a matematikai tartalmaknak? Optimálisnak tekinthetők-e a választott módszerek?
3. Az eszközök megválasztása és használata megfelelt-e a matematikai tartalom feldolgozásának?
4. A megvalósult fejlesztési folyamatban milyen matematikai tapasztalatok megszerzésére nyílt lehetőség? Milyen tényeket állapítottak meg a gyerekek?
5. Mikor, milyen módon sikerült fejleszteni a gondolkodási képességeket? (Rendszerezés, ítéletek, következtetések, összefüggések, problémamegoldás, variációs lehetőségek.) Milyen alapvető gondolkodási műveletek gyakorlására nyílt lehetőség?
6. A „tanulásnak” milyen módjait sikerült megvalósítani? Segítette-e a légkör az örömteli, játékos tapasztalatszerzést? (Próbálkozások, tévedések, többféle megoldási lehetőség, utánpótlás, mintakövetés stb.)
7. Mennyire érvényesült a játékoság, életszerűség, az önállóságra nevelés?
8. Hogyan jellemezhető a gyermekek érdeklődése, aktivitása, figyelme a folyamat egészében? Mit tett a pedagógus az érdeklődés felkeltéséért és fenntartásáért?
9. Megvalósult-e a differenciált terhelés, az egyénhez való igazodás? Ki milyen szinten vett részt a tevékenységben? Volt-e olyan kisgyermek, aki nem tudott lépést tartani a probléma megoldásának menetével? Sikerült-e bevonni őket a fejlesztésbe?
10. A pedagógus kérdezőskultúrája, képességei és a gyermekekhez való viszonya megfelelően segítettek-e a problémák leküzdését, a gondolkodás fejlődését?
11. Voltak-e gyakorlásra szánt mozzanatok, tevékenységek? (Ezek színvonala)
12. A gyermekek elismerése, értékelése motiváló erejű volt-e?
13. Milyen további feladatok fogalmazhatók meg az egyes gyermekek további fejlesztéséhez?
14. Milyen feladatok megismétlése szükséges a következő nevelési folyamatban?

Vizuális nevelés

Általános követelmények

A hallgató, az óvónő tudja alkalmazni a képi-plasztikai ismereteit. A gyermekek életkori sajátosságainak megfelelően tudja átadni a vizuális kifejezőmódok jellegzetességeit.

Tudatosan alkalmazza módszertani, tantárgypedagógiai ismereteit az óvodai vizuális nevelés érdekében.

1. **Tájékoztató adatok:** fejléc
2. **A vizuális nevelés** feladata, fejlesztési lehetőségei, a gyermek átlagos fejlettsége (általánosan)
3. **A csoport konkrét vizsgálata**
  - Vizuális tevékenysége, fejlettsége, technikai manuális szintek, előzmények ismertetése,
  - tanulmányozása korcsoportonként, személyre szabottan.
(Mikor alkalmazták a technikát és az anyagot utoljára, ebben milyen a gyermekek jártassága, ismerete korcsoportonként.)

Ismerje meg a csoport hosszú távú vizuális nevelési programját és tudjon ehhez alkalmazkodni.
4. **Az élmény, az előzmény**
A tevékenységhez kapcsolódó, vagy kapcsolható élménynyújtás, irányítás
  - Mi történt?
  - Miért történt?
  - Hogyan történt?
  - Miért csinálta? Miért csinálja?
  - Hogyan tervezte, tervezné?
  - Megtörtént? Megtörténik?
  - tantárgyi koncentráció az élményadáskor
5. **Motiválás, kezdeményezés**
 érdeklődés felkeltése,
 játéktevékenységek – tudatos irányítás
 komplexitási lehetőségek – indirekt módszerek alkalmazása,
 báb használata.
6. **Szervezési feladatok**
előkészítés, elrendezés, csoport szoba
7. **Eszközök, anyagok**
helyes alkalmazás, anyagkapcsolatok, alapvető megoldások ismertetése, mit miért használ?
8. **Tevékenység irányítása**
 esetleges bemutatás, újramotiválás, személyre szabott foglalkozás,
 segítségnyújtás módszerei, technikai fejlesztés lépései, szintjei
9. **Képességfejlesztés**
a kreativitás, az esztétikai fejlesztés lehetőségei, fontossága.
10. **Játékos befejezés**
levezetés, tárgyak elhelyezése, védelme, játék a készített tárgyakkal.

Értékelési szempontok

1. A készített tervezet illeszkedjék a csoport hosszú távú vizuális nevelési programjába, tartalmazzon több megvalósítási lehetőséget, és térjen ki a megelőző élményekre.
2. Az előkészítésnél az időszerűséget, korcsoporthoz, technikához igazodó anyagszoportokat használt-e?
3. Törekedett-e a kitűzött célokhoz és a spontán munkavégzéshez szükséges megfelelő minőségű anyagok és eszközök előkészítésére, alkalmazására?
4. Megteremtette-e a kreatív tárgy és képkészítés biztosítására megfelelő környezetet, hangulatot, körülményt, és alkalmazta a komplex óvónői módszereket?
5. A tevékenység irányítása során, az önállóságot tiszteletben tartva, alkotói élményhez segítette-e a gyermekeket?

ÚTMUTATÓ

Nyári nevelési gyakorlat

A nyári nevelési gyakorlat célja

A megfigyelésekkel, tapasztalatszerzésekkel, átfogó kép kialakítása az óvodában folyó nyári nevelőmunkáról, a munka feltételeiről, az óvodás gyerekről, az óvodapedagógus-szülő-gyerek kapcsolatáról. A gyerekek nyári foglalkoztatásával, és a tevékenységeik irányításával a hallgató pedagógiai képességeinek, önismeretének fejlesztése, és a leendő hivatásának gyakorlása.

A nyári nevelési gyakorlat helye az óvodapedagógus képzésben

A 2. félév lezárása után, a 3. félévre való beiratkozás feltételeként

A 4. félév lezárása után, az 5. félévre való beiratkozás feltételeként

A hallgató alkalmazza a játékpedagógia tantárgyban tanultakat, beépíti az óvodai gyakorlaton szerzett tapasztalatait, és előkészül a 3. és az 5. félévben esedékes szakmai elméletre, és gyakorlatra.

A gyakorlat időtartama: 10 – 10 nap /60 – 60 óra/

A gyakorlat helye

- Köznevelési-közoktatási intézményben, szervezetben /elsősorban óvodában /
- A gyakorlat helyének kiválasztása a hallgató egyéni szervezésében történik.

A gyakorlat minősítése: aláírás

A gyakorlat teljesítését az adott intézmény vezetője az igazolólap kitöltésével, és a Pedagógiai napló aláírásával igazolja, s a szakfelelős a 3. és az 5.félév megkezdése előtt „**Nyári nevelési gyakorlat**” néven aláírással elismeri a leckekönyvben. A gyakorlat elvégzése a 3. és az 5. félévre való beiratkozás feltétele.

A hallgató feladatai

A konkrét feladatokat az intézményvezető adja az adott lehetőségek függvényében.

A hallgató beosztása igazodik a nyári napirendhez.

1. **Figyelje meg, és tanulmányozza** az intézményben, /óvodában/ folyó nyári nevelőmunkát, a nyári nevelési tervet, a nyári napirendet, a sajátosan nyári programokat, s az azok megvalósulását segítő intézményi, /óvodai/ feltételrendszert. Figyelje meg a csoport szokásrendjét, a gyermekek tevékenységét, viselkedését, a pedagógiai hatások rendszerét. /óvodapedagógus-gyerek, szülő-gyerek, óvodapedagógus-szülő kapcsolatát/. Megfigyeléseit, tapasztalatait Pedagógiai naplójában rögzítse.
2. **Vegyen részt** az óvoda nyári életének, működésének szervezésében, az egyes tevékenységek tervezésében, irányításában, a feltételek biztosításában.
  - Pld. Gondozás (étkezés, tisztálkodás, pihenés,)
  - Játék: játék feltételeinek biztosítása, új játékok megismertetése, a már ismert játékok játszásának segítése,
  - testnevelés, - kirándulás, - séta, -kerti munka, - strandolás, stb.
3. **Segítse elő** a sajátosan gyermeki önkifejezés gyakorlását. /rajzolás, ének-zene, mese, vers stb./

4. **Alakítson ki jó kapcsolatot** a gyerekekkel, a szülőkkel, az óvodapedagógusokkal. Kezdeményezzen beszélgetést a gyerekekkel, a szülőkkel, s a munkatársakkal.

Minden gyakorlati feladatát, s azok végrehajtását Pedagógiai naplójában rögzítse.

A pedagógiai napló és az igazolólap leadása: a tanév megkezdése előtt egy héttel történik a gyakorlat képzési főigazgató-helyettesnél.

ÚTMUTATÓ

Hathetes szakmai gyakorlat

1. Összefüggő szakmai gyakorlat

A gyakorlati képzési folyamat alapvető célja és feladata a leendő óvodapedagógusok felkészítése a gyakorlati pedagógiai munkára, a *nevelő-fejlesztő-gondozó* munkához szükséges szaktudás és szakmai képességek gyakorlására.

Az összefüggő szakmai gyakorlat a képzési idő alatt folyó, különféle gyakorlási formák szintézise. Összegző célzatú gyakorlat, amelynek során a hallgatók megismerkednek az óvodapedagógusi hivatásgyakorlás komplex követelményeivel.

- A PTE IGYFK III. éves óvodapedagógus szakos hallgatói tanulmányaik 6. félévében hathetes összefüggő gyakorlaton vesznek részt, a választott, s felkért óvodában.
- Az összefüggő szakmai gyakorlat ideje alatt, a hallgatókra a Főiskola Tanulmányi és Vizsgaszabályzatának előírásai változatlanul érvényesek.

2. Az összefüggő szakmai gyakorlat időfaktorai

Ideje: Targyév január-február hónap

(6 hét, 30 munkanap),

Napi időtartam: Az adott óvodai csoport napirendjéhez igazodik a hallgató munkaideje. A délelőtti vagy délutáni időbeosztás szerint, a gyakorlatvezető (mentor) terve, s beosztása alapján, a hallgató jelen van a csoport minden foglalkozásán, és a kijelölt időben a foglalkozások elemzésén. Az óvodában sorra kerülő pedagógiai jellegű munkában, rendezvényen részt vesz.

Rendkívüli s igazolt esetben hiányozhat csak a csoport foglalkozásairól. A hallgató az óvodai csoportban önállóan mindenfajta csoportvezető óvónői tevékenységet megfelelő mennyiségben lásson el, *minimum 20 nap.* /E minimum csak rendkívüli esetre vonatkozik, s nem tartalmazza a hospitálást, s az egyéb pedagógiai jellegű tevékenységeket./

3. Az óvodai gyakorlat szervezése, feladatai

Az óvodai csoportba való beosztását az óvoda vezetőjétől, jelentkezése s az útmutatók átadása alkalmával kapja meg a hallgató. Gyakorlatát egy óvodai csoportban végzi, egy gyakorlatvezető irányítása alatt, aki a tájékoztatóban közölt irányelvek, javaslatok figyelembevételével, a főiskolával való együttműködési készség alapján szervezi meg az összefüggő szakmai gyakorlatot. A hallgató, alternatív programmal működő csoportban is végezheti összefüggő gyakorlatát. (Szabad választás alapján.)

4. A hallgató – óvodapedagógusi munkakörhöz kapcsolódó – feladatai, az összefüggő szakmai gyakorlaton

- Az óvoda nevelési programjának, dokumentumainak és ezek készítési gyakorlatának megismerése.
- Tapasztalatgyűjtés az óvoda más csoportjaiban folyó nevelőmunkáról.
- Az óvodai élet teljes tevékenységrendszerének megismerése.
- Foglalkozásvezetés, az óvodai csoportvezetői munka tartalmi, módszertani, adminisztratív és egyéb feladatainak gyakorlása. Német nemzetiségi óvodapedagógus hallgatóknak magyar és német nyelven is.
- Tapasztalatgyűjtés a helyi önkormányzati viszonyokról, az óvodai testületben való magatartás és viselkedés normáiról.

- Részvétel az óvoda minden pedagógiai jellegű munkájában: nevelőtestületi értekezlet, továbbképzési napok, séták, munkaközösségi megbeszélés, óvodai ünnepélyek, rendezvények, szülői értekezletek, családlátogatás, fogadóórák, összejövetelek, kirándulás stb.

A hallgató önállóan – a gyakorlatvezető jelenléte nélkül – foglalkozást, vagy egyéb óvodai tevékenységet nem vezethet, több napra történő helyettesítést nem vállalhat.

5. Javaslat, az összefüggő szakmai gyakorlat beosztására

/A foglalkozásokra s a közvetlenül kapcsolódó tevékenységekre vonatkoztatva. /

A gyakorlat *1 hete:* *Hospitálás, tájékozódás*
1-3 nap: Délelőtt hospitálás
2-3. nap: Mindennapos testnevelés önálló vezetése.
3. nap: Játékvezetés.
4-5. nap: Délután hospitálás. Adott időszakban játékvezetés

A gyakorlat *2. hete:* A délutános óvónői feladatok önálló ellátása.

A gyakorlat *3-6; 3-8. hete:* A délelőttös óvónői feladatok komplex tervezése és vezetése, különös tekintettel a drámajáték és bábozás beépítésére. (Német nemzetiségi óvodapedagógus hallgató a feladatokat magyar és német nyelven is végzi.

A hallgató foglalkozásaira, pedagógiai, szaktudományi, módszertani szempontból igényes vázlattal készül, tapasztalatairól feljegyzést készít. E dokumentumok megőrzését kérjük!

6. Hiányzás, és igazolási módja

A hallgató a gyakorlatról való távollétét – bármilyen jellegű is az – a *hiányzás napján jelentse* vagy *jelentesse be* az óvoda vezetőjének. Óvodapedagógusi munkája újbóli megkezdésekor az igazoló dokumentumokat mutassa be az óvoda vezetőjének, majd küldje el a főiskola tanulmányi osztályának.

7. Az összefüggő szakmai gyakorlaton való részvétel igazolása. A hallgató jellemzése.

Az összefüggő szakmai gyakorlat befejezését az óvoda a hallgató jellemzésének elkészítésével igazolja. Az óvodavezető vagy helyettese, és a gyakorlatvezető (mentor) tapasztalataik alapján értékeli a hallgató gyakorlati munkáját, s arról jellemzést írnak, melyet az érintettek aláírnak. A hallgató az aláírást nem tagadhatja meg, de joga van ellenvéleményét „Megjegyzésként” a jellemzésre rávezetni.

- A főiskola gyakorlati képzési főigazgató-helyettese az óvodától kapott jellemzések alapján - az érdekelt oktatók bevonásával – dönt a gyakorlat elfogadásáról, illetve a vitás kérdések elbírálásáról.
- A gyakorlat befejezése után a hallgatók a főiskolán folytatják tanulmányaikat.
- *Záróvizsgára csak az a hallgató bocsátható, aki az óvodai gyakorlatát az előírások szerint elfogadhatóan teljesítette.*

8. A hallgató értékelésének főbb szempontjai (Szakmódszertani szempontok a hallgatónál)

a.) A hallgató magatartása

- Együttműködése, kapcsolatteremtő képessége, beilleszkedése, /nevelők, gyermekek, szülők viszonylatában /.

- b.) Nevelő - gondozó-foglalkozást irányító munkája.**
- Felkészülési jellemzői. /igényesség, forma stb./
  - Pszichológiai, pedagógiai, módszertani, szaktudományos felkészültsége
  - Szervező tevékenysége
  - *Foglalkozásainak módszertani színvonala.* Kezdeményezései, a játék, a munkatevékenység vezetése. Gondozás s egyéb a gyermekekkel együtt végzett tevékenysége.
  - *Pályára való alkalmassága, helytállása.*
  - *Az óvodai csoportban és az óvodán kívüli munkája.* (A 4. pontban meghatározottak alapján.)
- c.) Foglalkozás elemzése**
- Tudatosság, komplexitás. Az elemzés önállósági szintje, elmélet s gyakorlat egysége. Értéktéleteinek realitása stb.
- d.) A hallgatót irányító gyakorlatvezető egyéb észrevétele.**
- e.) A jellemzés végén *menyiségi kimutatásban* szíveskedjenek feltüntetni, a hallgató által teljesített foglalkozások, tevékenységek számát, óvodai feladatok teljesítését, rendezvényeken való részvételét stb.
- f.) A gyakorlat minősítése**
- *kiválóan megfelelt,*
  - *jól megfelelt,*
  - *megfelelt,*
  - *nem felelt meg*
- minősítéssel kérjük értékelni az összefüggő gyakorlatot.

A jellemzéseket a gyakorlat elvégzése után, - egy héten belül – a főiskola gyakorlati képzési főigazgató-helyettesének szíveskedjenek megküldeni.
(PTE IGYFK 7100 Szekszárd, Rákóczi u. 1.)

Német nemzetiségi óvodapedagógus szak

Szakfelelős: Dr. Drescher J. Attila

A szekszárdi Illyés Gyula Pedagógiai Főiskolán, a mai PTE IGYFK jogelődjénél az 1985/86-os tanévtől indult német nemzetiségi óvóképzés. A képzés bevezetése iránti kérelmet megyei és regionális felmérés előzte meg, illetve indokolta, hiszen a nemzetiségi óvodai foglalkozások személyi feltételeinek, a megye és a dél-dunántúli régió munkaerőhelyzetének javítását és a nemzetiségi lakosság jogos igényeit egyaránt figyelembe vette a szakalapítás. A képzés iránti változatlan igény, a végzetek közvetlen és a szak társadalmi haszna indokolják a képzés folytatását, a nappali forma mellett – a pályán lévők továbbképzése érdekében – levelező tagozaton is.

A német nemzetiségi szak képzési követelményeinek figyelembe vételével a hallgatók a magyar nyelvű alapképzésen túl / nemzetiségi / német tárgyakat tanulnak, de a pszichológiai és pedagógiai tantárgyak, a természettudományi diszciplínák, az énekzene és a testnevelés tárgyak ismeretanyagának egy részét is németül hallgatják, gyakorolják. Az oktatás mellett az intézmény gyakorlóóvodájában és más bázisóvodáiban német nemzetiségi csoportokban hospitálhatnak és foglalkoznak, valamint – államközi megállapodás keretében – a németországi Halléban végeznek egy hónapos külföldi szakmai gyakorlatot.

A képzés alapvető és általános célkitűzései:

- a gyermekek kétnyelvű fejlődésének biztosítása és az erre való felkészítés,
- a nemzetiségi anyanyelv megőrzése és az eziránti igény ébrentartása,
- az identitástudat megőrzése és fejlesztése,
- a kulturális örökség megtartása iránti igény kialakítása és – természetesen – a magyar óvónőkkel szemben támasztott követelményeknek való megfelelés.

E célok harmonizálnak egyéb /nemzetiségkutatósi, gyűjtési, korai nyelvoktatási/ feladatokkal, melyek a képzés folyamán épülnek be a tanulmányokba.

A képzés időtartama: három év, hat szemeszter, a képesítési követelményekben 2780 óra /intézményünkben 2975/; ebből a német nemzetiségi nyelvű képzésre kb. 600 közvetlen szakos óra, a hazai- és külföldi gyakorlattal együtt 780.

Az oklevél megnevezése: német nemzetiségi óvodapedagógus. Ez a képesítés az óvodás gyermek magyar és német nemzetiségi anyanyelvi nevelésére jogosít.

ÓRA- és VIZSGATERV
Nappali tagozat, Óvodapedagógus szak. Érvényes: 2000. szeptembertől

	<i>Tantárgyak/félévek</i>	<i>I.</i>	<i>II.</i>	<i>III.</i>	<i>IV.</i>	<i>V.</i>	<i>VI.</i>	<i>megj.</i>	<i>Össz.:</i>
I.	Társadalomtudomány								165
	Filozófiatörténet	2gyj	2sz					sz	60
	Honismeret			2gyj	1k				45
	Művelődéstörténet					1gyj	2gyj		30
	Társadalomismeret					2k			30
II.	Pedagógia								210
	Bevezetés a pedagógiába	2k						*	30
	Játékpédagógia	2gyj	1k					*	45
	Nevelélmélet			2k				*	30
	Óvoda- és családpedagógia				2gyj*			*ped. sz	30
	Neveléstörténet	2k	1gyj						45
	Pszichopedagógia					1gyj			15
	Alternatív stúdiumok						2gyj		15
III.	Pszichológia								210
	Bev. a pszichológiába	2gyj						*	30
	Fejlődépszichológia		3k					*	45
	Pedagógiai pszichológia			3gyj*				*psz. sz	45
	Szociálpszichológia				2k				30
	Személyiségzavarok pszichológiája					1gyj			15
	Csoportos ped. gyak.	2ai					2ai		45
IV.	Anyanyelvi nevelés								165
	Anyanyelvi nevelés és mt.	2gyj							30
	Gyermekirodalom és mt.	2 gyj	2k						60
	Nyelvtan, nyelv és beszédművelés	2gyj	1 gyj						45
	Alternatív stúdiumok						4k		30
V.	Matematika								75
	Matematika és mt.		2gyj	3k					75
VI.	Természetismeret								120
	Földrajzi ismeretek			2k					30
	Biológiai ismeretek				2k				30
	Anatómia				1k				15
	Környezetismeret mt.				2k				30
	Egészségtan					1gyj			15
VII.	Ének-zene								165
	Ének-zene és mt.	2gyj	3gyj	2k	2gyj	1gyj	2gyj		165
VIII	Testnevelés								180
	Testnevelés és mt.gyak.	1gyj	1gyj	1gyj	1gyj	2ai			90
	Testnevelés mt.		1gyj	2k					45
	Alapvető gyógytestnev. ism.						2gyj		15
	Mozgásfejlődés					2gyj			30

NÉMET NEMZETISÉGI ÓVODAPEDAGÓGUS SZAK

IX.	Vizuális nevelés								165
	Vizuális nevelés és mt.	1ai	2k	1gyj	1gyj		2ai		90
	Bábjáték	2gyj							30
	Néprajz					1ai			15
	Alternatív stúdiumok					2k			30
X.	Informatika				2gyj	2k	4gyj		90
XI.	Idegen nyelv	3gyj	3gyj	3gyj	3zv				180
	Összes elméleti óra:	27	22	21	19	16	20		1725
XII.	Gyakorlati képzés								687
	Egyéni óvodai gyakorlat	5nap ai 30ó	5nap ai 30ó	5nap ai 30ó	5nap ai 30ó	5nap ai 30ó	2nap ai 12ó		162
	Csoportos óvodai gyakorlat		3ai	4gyj	4gyj	4gyj			225
	Nyári gyakorlat		10nap ai (60ó)		10nap ai (60ó)				120
	Külső szakmai gyakorlat						6hét zv		180
XIII	Énekar**, báb**	2ai	2ai	2ai	2ai	2ai	2ai		+165**
	Összes óraszám:	29	27	27	25	22	22		2577
	Vizsgák száma:	13	12	11	11	10	7		64
	záróvizsga						1		1
	szigorlat	-	1	1	1	-	-		3
	kollokvium	4	3	5	5	3	1		21
	gyakorlati jegy	9	8	5	5	7	5		39

* szigorlati tárgyak

** kötelezően választható stúdium

Óra- és vizsgaterv, Német nemzetiségi óvodapedagógus szak

Az óvodapedagógus szak Óra- és vizsgatervvel együtt érvényes

Tantárgyak/félévek	I.	II.	III.	IV.	V.	VI.	megj.	össz.:
Német nyelvtan	2gyj	2gyj	1k *					75
Német nyelvművelés	-	-	2gyj	2gyj	2gyj	4gyj		120
Német stílusgyakorlat	2gyj	2gyj						60
Pedagógiai alapismeretek	2gyj	2k						60
Német irodalomtörténet és műelemzés				2gyj	1k*			45
Német gyermekirodalom			1gyj	1gyj	1k*			45
Óvodai foglalkozás mt.			2gyj	1k				45
Nemzetiségi ismeretek					2gyj	2ai •		45
Nemzetiségi irodalom						2ai •		15
Európai civilizáció	2k**	2k**						45
Külső (német) gyakorlat		••				+ 2hét		50
Összes óraszám:	8	8	6	6	6	8		600
Vizsgák száma:	4	4	4	4	3	2		21
gyak. jegy	3	2	3	3	2	1		14
kollokvium	1	2	1	1	1	-		6
szigorlat						1		1
Óraszám mindösszesen	35	35	33	31	30	30		2920

*összevont koll.

**együtt a tanítókkal

• komplex nemzetiségi szig.

•• külföldi részképzés Halleban

TANTÁRGYAK

Európai civilizáció

heti 2 óra Össz.: 40 óra

Dr. Drescher J. Attila

összevont kollokvium

Fordítási gyakorlatok

(magyar, német)

heti 2 óra

Regős Gabriella

Általános célok: A legfontosabb feladat a jó írásbeli nyelvi kifejezőképesség kialakítása. A hallgatók a nyelv formai ismeretében már haladó szintre jutottak, a formák jelentésbeli viszonyait kell továbbfejleszteniük. Az egynyelvű szótárak /Wahrig, Duden, Langenscheidt/ kezelésében kellő jártasságot kell elsajátítaniuk.

aláírás

Nemzetiségi irodalom

heti 2 óra Össz.: 15 óra

Klein Ágnes, Dr. Drescher J. Attila

Általános célok: a hallgatók bevezetése nemzetiségük irodalmába: alkotók és műveik megismertetése, különös tekintettel a gyermekirodalomra.

aláírás

Nemzetiségi ismeretek

heti 2 óra Össz.: 45 óra

Klein Ágnes

A tantárgy általános céljai: - a német nemzetiség kultúrájának, hagyományának megismertetése, identitástudat felébresztése; - érdeklődés felkeltése, ösztönzés a kultúra ápolására, hagyományok továbbadására; - a gyűjtött, illetve megismert népi gyermekdalok – versek - játékok felhasználása és ezáltal az óvodai oktatás színebbé tétele.

V. félév gyakorlati jegy

VI. félév aláírás

Német gyermekirodalom

heti 1 óra Össz.: 45 óra

Szabóné dr. Daczi Margit

Általános és specifikus célok: Megismertetni a hallgatókkal a német gyermek- és ifjúsági irodalom legfontosabb korszakait. Az adott korszakokon belül azokkal az anyagrészekkel foglalkozni elsősorban, amelyek a hallgatók munkája során követelményként fognak szerepelni. Megismertetni a hallgatókat a német gyermekkönyvek nyelvezetével, felépítésével. Elsajátítani olyan módszereket, melyek segítségével a hallgató óvodás korú gyermeknek meg tudja tanítani az adott gyermekirodalmi anyagrészt és mindeközben folyamatosan le tudja kötni a gyermekek figyelmét. Kialakítani a hallgatók kritikai készségét, hogy adott esetben tudjanak választani a rendelkezésre álló mesék, irodalmi és szakirodalmi művek között.

III., IV. félév gyakorlati jegy

V. félév összevont kollokvium

Német irodalomtörténet és műelemzés

heti 2 ; 1 óra Össz.: 45 óra

Dr. Drescher J. Attila,

dr. Szabóné Daczi Margit

Általános és specifikus célok: A német nyelvterület irodalmának vázlatos áttekintése, főbb korszakainak és legjelentősebb képviselőinek bemutatása. Önálló műelemző készség elemeinek kialakítása német nyelven. Irodalmi és szakirodalmi anyagok megismertetése a hallgatókkal, játékos feldolgozás módszereinek bemutatása. Kritikai érzék kialakítása a hallgatókban. Módszertani ötletek irodalmi szövegek feldolgozására az óvodai foglalkozás során.

IV. félév gyakorlati jegy

V. félév összevont kollokvium

Német nyelvművelés

heti 2 óra Össz.: 120 óra

Szabóné dr. Daczi Margit, Dr. Drescher J. Attila, Klein Ágnes

A tantárgy célja, feladata: A mindennapi élet általános témáiban a szókincs bővítése, az előbeszéd megértési készségének javítása, a szóbeli és nyelvi kifejezőkészség fejlesztése. Különös hangsúlyt kell fektetni a szókincs felhasználhatóságára az óvodai játékirányításban.

gyakorlati jegy

Német nyelvtan

heti 2; 2; 1 óra Össz.: 75 óra

Dr. Drescher J. Attila, Zrinyi Andrea

A tantárgy általános céljai: Jó nyelvi műveltséggel, biztos grammatikai bázissal rendelkező óvodapedagógusok kiképzése; korszerű szaktudományi ismeretekkel felkészíteni a hallgatókat a nemzetiségi anyanyelvi nevelés feladataira; a nyelvi nevelés a komplexitás jegyében áthatja valamennyi felkészítő tárgy óráit; a nyelvi-anyanyelvi nevelés előterében a kommunikációs készségek fejlesztése áll.

A tantárgy specifikus céljai: A tájnyelvi elemekkel is színezett nyelvhasználat közéleti a köznyelvi kommunikatív és grammatikai normákhoz a tájnyelv mint érték megőrzése mellett a jellegzetes óvodai verbális műfajokkal összhangban fejleszteni a grammatikai készségeket; a kontrasztív felfogás birtokában biztosítani a kétnyelvűség igényét és lehetőségét, törekedve a többségi nyelv interferenciát okozó hatásának enyhítésére.

I., II. félév gyakorlati jegy

III. félév összevont kollokvium

Német stílusgyakorlat

heti 2 óra Össz.: 60 óra

Szabóné dr. Daczi Margit

A tantárgy célja, feladata: A különböző stílusrétegek bemutatása, sajátosságaik megismertetése. A különböző nyelvterületek egymástól eltérő nyelvi jellegzetességeinek megismertetése.

gyakorlati jegy

Óvodai foglalkozás módszertana /német/

heti 2; 1 óra Össz.: 45 óra

Klein Ágnes,

Tompicsné Cziegler Franciska

A tantárgy általános és specifikus céljai: A tárgy oktatásának legfőbb célkitűzése, hogy az óvodapedagógus-jelölteknek segítsen a nemzetiségi óvodákban ellátandó nyelvi-módszertani feladatok megoldásában; célja, hogy komplex formában biztosítsa a mindennapi neveléshez szükséges ismereteket, alapeladatokat és kiegészítő tevékenységeket mutasson be német(anya)nyelvi közvetítéssel, megismertesse a jelölteket az alapidokumentumokkal és alkalmazásuk módjaival, bemutassa az óvodai munka tervezését, szervezését, elemzését és értékelését, a gyermekek fejlesztését szolgáló eljárásokban magas szintű metodikai kultúrát közvetítsen, a hallgató képes legyen különböző programokat adaptálni, köztük választani, megismertesse a hallgatókat az óvoda és az iskola közötti átmenet kérdéseivel, bemutassa példákkal a gyermek fő tevékenységét, a játékot, megismertessen az óvodai nyelvi-módszertani nevelés speciális kérdéseivel, láttassa a második nyelv elsajátításának fontosságát.

III. félév gyakorlati jegy

IV. félév kollokvium

Pedagógiai alapismeretek,

heti 2 Össz.: 60 óra

Klein Ágnes

I. félév gyakorlati jegy

II. félév kollokvium

ÚTMUTATÓK

1. Gyakorlati képzés programja	ld. óvodapedagógus szak
2. Egyéni komplex gyakorlat	ld. óvodapedagógus szak
3. Óvodai foglalkozások elemzési szempontjai	ld. óvodapedagógus szak
4. Nyári nevelési gyakorlat	ld. óvodapedagógus szak
5. Útmutató a zárófoglalkozáshoz	ld. óvodapedagógus szak
6. Nyolchetes szakmai gyakorlat	
7. Két- és háromhetes szakmai gyakorlatok általános szabályai	
8. Óvodai foglalkozások speciális megfigyelési szempontjai	

ÚTMUTATÓ

Nyolchetes szakmai gyakorlat

német nemzetiségi óvodapedagógus szak

1. Összefüggő szakmai gyakorlat

A gyakorlati képzési folyamat alapvető *célja és feladata* a leendő óvodapedagógusok felkészítése a gyakorlati pedagógiai munkára, a *nevelő-fejlesztő-gondozó* munkához szükséges *szaktudás és szakmai képességek gyakorlására*.

Az összefüggő szakmai gyakorlat a képzési idő alatt folyó, különféle gyakorlási formák szintézise. Összegző célzatú gyakorlat, amelynek során a hallgatók megismerkednek az óvodapedagógusi hivatásgyakorlás komplex követelményeivel.

- ◆ A PTE IGYFK *III. éves német nemzetiségi óvodapedagógus szakos hallgatói* tanulmányaik 6. félévében nyolchetes *összefüggő gyakorlaton vesznek részt*, a választott, s felkért óvodában.
- ◆ Az összefüggő szakmai gyakorlat ideje alatt, a hallgatókra a Főiskola Tanulmányi és Vizsgaszabályzatának előírásai változatlanul érvényesek.

2. Az összefüggő szakmai gyakorlat időfaktorai

Ideje: Tárgeév január-február hónap
(8 hét, 40 munkanap)

Napi időtartam: Az adott óvodai csoport napirendjéhez igazodik a hallgató munkaideje. A délelőtti vagy délutáni időbeosztás szerint, a gyakorlatvezető (mentor) terve, s beosztása alapján, a hallgató jelen van a csoport minden foglalkozásán, és a kijelölt időben a foglalkozások elemzésén. Az óvodában sorra kerülő pedagógiai jellegű munkában, rendezvényen részt vesz.

Rendkívüli s igazolt esetben hiányozhat csak a csoport foglalkozásairól. A hallgató az óvodai csoportban önállóan mindenfajta csoportvezető óvónői tevékenységet megfelelő mennyiségben lásson el, *minimum 20 nap*. /E minimum csak rendkívüli esetre vonatkozik, s nem tartalmazza a hospitálást, s az egyéb pedagógiai jellegű tevékenységeket. /

Továbbiakat ld. „Útmutató: Hathetes szakmai gyakorlat – óvodapedagógus szak –, (3. ponttól)

Megjegyzés: Az I. éves nappali tagozatos hallgatók a II. félév során ca. 4 hetes szakmai részképzésen vesznek részt a németországi Halléban. A részvétel ingyenes és kötelező.

ÚTMUTATÓ

Óvodai foglalkozások speciális megfigyelési szempontjai

német óvodapedagógus szak

1. Hogyan készült fel a hallgató a foglalkozásokra és a mindennapi tevékenységek irányítására?
  - ◆ Érvényesültek-e a felkészülésben a nyelvi, pedagógiai, pszichológiai, szaktárgyi, módszertani szempontok?
  - ◆ Figyelembe vette-e a gyermekcsoport életkori sajátosságait, nyelvi ismereteik szintjét? (szókincs, utasítások, közlések, udvariassági kifejezések stb.)-
  - ◆ Tervezeteiben követett-e el didaktikai vagy nyelvtani hibákat?
2. Hogyan valósította meg tervét?
  - ◆ Hogyan teremtette meg a foglalkozásokhoz szükséges nyelvi légkört?
  - ◆ Eltért-e a tervezettől spontán helyzetek kialakulása miatt, sikerült-e rugalmasan módosítania tervén?
  - ◆ Foglalkozásvezetése változatos, szemléletes, megfelelően játékos, a gyermekek tevékenységére épülő volt-e?
  - ◆ Megvalósult-e a foglalkozás "egynyelvű" vezetése?
  - ◆ Milyen eszközökkel motiválta a gyerekeket a német nyelv gyakorlására? Készített-e szemléltető eszközöket?
  - ◆ Beszéde, nyelvhasználata minta volt-e a gyerekek számára, alkalmas volt-e az utánzásra alapuló nyelvtanulás közvetítésére?
  - ◆ Észrevette-e a hibás kiejtést - tapintatosan javította-e azt?
  - ◆ Hogyan valósította meg a nyelvi nevelést a többi napi tevékenységben (játék, gondozási tevékenységek, naposmunka, manuális tevékenységek stb.)?
  - ◆ A német nyelv megszerettetésének szándéka tükröződött-e a hallgató munkájában ?
3. Képességei (figyelemmegosztás és koncentráció, kommunikatív képessége, kapcsolatteremtő képessége, vezető irányító képessége) és tulajdonságai (megértés, tapintat, türelem, empátia, következetesség, rugalmasság stb.)
  - ◆ Jól választotta-e meg a kezdeményezések lehetőségeit?
  - ◆ Milyen eszközöket alkalmazott?
  - ◆ Milyen nyelvi hangulatot tudott teremteni ?
  - ◆ A tevékenységekhez kapcsolt nyelvgyakorlásnál épített-e a nemzetiségi hagyományokra (ünnepekhez kapcsolódó szokások-ételek; nép kismesterségek stb.)? Saját gyűjtéséből mutatott-e be valamit a csoportban (dalok, körjátékok, mondókák stb.)
  - ◆ A tervezett feladatokat maradéktalanul meg tudta-e valósítani?
  - ◆ Képes volt-e gyakorlati és írásbeli munkája (foglalkozások, foglalkozásokon kívüli) szakszerű elemzésére?
4. **Összefüggő - nyelvi gyakorlat során**

A német nemzetiségi óvodapedagógus jelölt szerezzen tapasztalatokat:

  - ◆ a német kisebbségi nevelési feladatok helyéről az óvoda programjában, valamint a csoport nevelési tervében való megjelenéséről,
  - ◆ az óvoda nyitottságáról – a szülő ház, az iskola, a tágabb társadalmi környezet irányában

- ◆ arról a speciális nemzetiségi hagyományápolásról, mely az óvoda székhelyén (településen) és az óvodában folyik, látogassa meg - lehetőség szerint - a település tájházát, gyűjteményét;

Lehetőség szerint találkozzék, ismerkedjen meg

- ◆ a Kisebbségi Önkormányzat képviselőivel tevékenységükkel;
- ◆ az adott településen működő nemzetiségi egyesület és kultúrcsoportok munkájával ;
- ◆ gyűjtsön néhány jellegzetes helyi mondókát, dalt, rigmust, mesét - ha lehet a táj nyelvén;

ÚTMUTATÓ

A két- és háromhetes gyakorlatok általános szabályai

levelező tagozat német nemzetiségi óvodapedagógus szak (2 éves)

1. Összefüggő szakmai gyakorlat

A gyakorlati képzési folyamat alapvető célja és feladata a leendő nemzetiségi óvodapedagógusok felkészítése a gyakorlati pedagógiai munkára, a *nevelő-fejlesztő-gondozó* munkához szükséges *szaktudás és szakmai képességek gyakorlására*.

Az összefüggő szakmai gyakorlat a képzési idő alatt folyó, különféle gyakorlási formák szintézise. Összegző célzatú gyakorlat, amelynek során a hallgatók megismerkednek a hivatásgyakorlás komplex követelményeivel.

- ◆ A PTE IGYFK *levelező német óvodapedagógus hallgatói* tanulmányaik 3. félévében 2 hetes és 4. félévében 3 hetes *összefüggő gyakorlaton vesznek részt* a választott s felkért óvodában.
- ◆ Az összefüggő szakmai gyakorlat ideje alatt a hallgatókra a Főiskola Tanulmányi és Vizsgaszabályzatának előírásai változatlanul érvényesek.

2. Az összefüggő szakmai gyakorlat időfaktorai

Ideje: (2 hét, 10 munkanap, 3 hét, 15 munkanap)

Napi időtartam: Az adott óvodai csoport napirendjéhez igazodik a hallgató munkaideje. A délelőtti vagy délutáni időbeosztás szerint, a gyakorlatvezető (mentor) terve, s beosztása alapján, a hallgató jelen van a csoport minden foglalkozásán, és a kijelölt időben a foglalkozások elemzésén. Az óvodában sorra kerülő pedagógiai jellegű munkában, rendezvényen részt vesz.

Rendkívüli s igazolt esetben hiányozhat csak a csoport foglalkozásairól. A hallgató az óvodai csoportban önállóan mindenfajta csoportvezető óvónői tevékenységet megfelelő mennyiségben lásson el, *minimum 10 nap*, illetve 15 nap. Hetenként min. 1-1 irodalom, zenei és környezetismereti foglalkozást köteles vezetni.

3. Az óvodai gyakorlat szervezése, feladatai

Az óvodai csoportba való beosztását az óvoda vezetőjétől, jelentkezése s az útmutatók átadása alkalmával kapja meg a hallgató. Gyakorlatát egy óvodai csoportban végzi, egy gyakorlatvezető irányítása alatt, aki a tájékoztatóban közölt irányelvek, javaslatok figyelembevételével, a főiskolával való együttműködési készség alapján szervezi meg az összefüggő szakmai gyakorlatot. A hallgató, alternatív programmal működő csoportban is végezheti összefüggő gyakorlatát. (Szabad választás alapján.)

4. A hallgató – óvodapedagógusi munkakörhöz kapcsolódó – feladatai, az összefüggő szakmai gyakorlaton

- Az óvodai élet teljes tevékenységrendszerének megismerése.
- Foglalkozásvezetés, az óvodai német nemzetiségi munka tartalmi, módszertani, adminisztratív és egyéb feladatainak gyakorlása.

- Tapasztalatgyűjtés a helyi önkormányzati viszonyokról, az óvodai testületben való magatartás és viselkedés normáiról.
- Részvétel az óvoda minden pedagógiai jellegű munkájában.

A hallgató önállóan – a gyakorlatvezető jelenléte nélkül – foglalkozást, vagy egyéb óvodai tevékenységet nem vezethet, több napra történő helyettesítést nem vállalhat.

5. Javaslat az összefüggő szakmai gyakorlat beosztására

/A foglalkozásokra s a közvetlenül kapcsolódó tevékenységekre vonatkoztatva. /

A kéthetes gyakorlaton 1-3 nap:

Délelőtt hospitálás, tájékozódás

Hospitálás során a gyerekek tevékenysége, a csoport napirendje, a csoportvezető óvónő, nevelő-, fejlesztő-, gondozó tevékenysége, pedagógiai eljárásai, tervező, szervező s adminisztrációs munkája legyen a hallgató megfigyeléseinek előterében.

2.3. nap: **Mindennapos testnevelés önálló vezetése.**

3. nap: **Játékvezetés.**

4.5. nap: **Délután hospitálás.**
Adott időszakban **játékvezetés.**

A gyakorlat 2. hete: **A délelőtti óvónői feladatok önálló ellátása.**

A háromhetes gyakorlaton 1-3 nap:

Délelőtt hospitálás, tájékozódás:

Hospitálás során a gyerekek tevékenysége, a csoport napirendje, a csoportvezető óvónő, nevelő-, fejlesztő-, gondozó tevékenysége, pedagógiai eljárásai, tervező, szervező s adminisztrációs munkája legyen a hallgató megfigyeléseinek előterében.

2.3. nap: **Mindennapos testnevelés önálló vezetése.**

3. nap: **Játékvezetés.**

4.5. nap: **Délután hospitálás.**
Adott időszakban **játékvezetés**

A gyakorlat 2. hete: **A délelőtti óvónői feladatok önálló ellátása.**

A gyakorlat 3. hete: **A délelőtti csoportvezető óvónői feladatok komplex tervezése és vezetése.**

A hallgató foglalkozásaira, pedagógiai, szaktudományi, módszertani szempontból igényes vázlattal készül, tapasztalatairól feljegyzést készít. *E dokumentumok megőrzését kérjük!*

Továbbiakat ld. „*Útmutató Nyolchetes szakmai gyakorlat - német óvodapedagógus szak-*”

Általános szociális munkás szak

Szakfelelős: Dr. Tolnai Gyula

A szekszárdi főiskolán az országban először, 1989 szeptemberében indult főiskolai szintű általános szociális munkás képzés. Ma a szakon 60 fős nappali tagozatos évfolyamokon és két tagozaton / Szekszárd, Székesfehérvár / 25 -25 fős évfolyamokon levelező képzés folyik.

Az általános szociális munkás szak képzési céljait a szociális felsőoktatás alapképzési szakjainak képesítési követelményeiről szóló 6/ 1996. / I.18. / sz. Kormányrendelet határozza meg: olyan szakemberek képzése, "akik a szociális problémák megoldásához szükséges valamennyi lehetséges erőforrás mozgósításával alkalmasak szociális munka, azaz olyan tevékenység ellátására, amely segít javítani, illetve helyreállítani az egyének, családok, csoportok és közösségek élet- és működőképességét, valamint hozzájárul az ehhez szükséges komplex feltételek megvalósításához. E tevékenység az ember és a komplex módon értelmezett környezete között fennálló viszony módosítására, javítására irányul."

Az általános szociális munkás képzés 4 éves, 8 féléves, amelynek összóraszámja 3060. Ebből az elméleti képzés 1800 óra, amely a képesítési követelményeknek megfelelő arányban tantárgycsoportokra oszlik. A hallgatók három szigorlatot tesznek / szociológia, jog, pszichológia /.

A gyakorlati képzés 1260 órás, ezen belül terepen 900 óra.

A tanulmányok záróvizsgával fejeződnek be, ahol a szociális munka elmélete és a társadalom- és szociálpolitika tárgyakból vizsgáznak a jelöltek és megvédik a szakdolgozatukat.

Az általános szociális munkás képzésen belül a hallgatók a szociális munka egyes területeivel is jobban megismerkedhetnek a **szakirány** választásával.

A hallgatók - a gyermek- és ifjúságvédelem,

- az idősvédelem,

- a közösségszervező szociális munka,

- a mentálhigiéné szakirányok között választanak.

A képzés összóraszámán belül a szakirányú képzés óraszámja a gyakorlatokkal együtt 600.

A levelező tagozaton a képzés szintén 4 éves, 8 féléves, a kontakt órák száma az oktatás jellegének megfelelően arányosan kevesebb.

A szak tanterve **kredit rendszerű**. Ez a rendszer a szükséges kényszerrendezésekkel együtt nagyobb lehetőséget biztosít a hallgatóknak az önálló tanrend kialakítására, a tárgyak közötti választásra, az egyéni érdeklődés szerinti tanulásra.

A szak képzése nem regionális jellegű, az ország egész területéről vannak hallgatóink. A kollégiumi ellátás az országos átlagnál jobb.

A **felvételi rendszert** az általános követelmények mellett a szak speciális igényei szerint alakítottuk. Ma a szaknak saját pályaaorientáció írásbeli és szóbeli

felvételi vizsgája van, amely az általános társadalmi ismeretek lemérésén túl lehetőséget ad a pályára való alkalmasság elfogadható szintű megítélésére is. Felvételi rendszerünk a szociális tevékenységet folytatók számára többletpontokat ad. A felvételiiről évente tájékoztatót adunk ki, amely a főiskolán beszerezhető.

Az általános szociális munkás szak hallgatóinak érdekvédelmét a Hallgatói Önkormányzaton kívül a Szekszárdi Szociális Munkás Hallgatók Egyesülete segíti, egyben szervezi is a hallgatók szakmai és kulturális tevékenységét.

Végzett hallgatóink általában a szociális szférában helyezkedtek el, s jelentős részük további tanulmányokat folytat.

Az általános szociális munkás szak tanterve

I.

1. Az Illyés Gyula Pedagógiai Főiskola Szociálpolitikai Tanszékén az általános szociális munkás képzés a szociális felsőoktatás alapképzési szakjainak képesítési követelményeit szabályozó 6/1996. (I. 18.) Korm. rendelete alapján elkészített tanterv szerint folyik.

2. A képzési cél

Szakemberek képzése, akik a szociális problémák megoldásához szükséges valamennyi lehetséges erőforrás mozgósításával alkalmasak szociális munka, azaz olyan szakmai tevékenység ellátására, amely segít javítani, illetve helyreállítani az egyének, családok, csoportok és közösségek élet- és működőképességét, valamint hozzájárul az ehhez szükséges komplex feltételek megvalósításához. E tevékenység az ember és a komplex módon értelmezett környezete között fennálló viszony módosítására, javítására irányul.

A képzés célja továbbá olyan ismeretek nyújtása, illetőleg készségek, képességek és értékek kifejlesztése, amelyek lehetővé teszik az alábbi feladatok megoldását valamennyi lehetséges erőforrás mozgósításával:

- a társadalom (gazdasági, politika, kultúra, stb.) működési szabályszerűségeinek felismerése és elemzése;
- a társadalmilag kedvezőtlen helyzeteket létrehozó okok feltárása, majd mindazon eszközök mozgósítása, amelyek ezen okok kialakulását megelőzhetővé teszik, illetőleg kedvezőtlen hatásait tompíthatják;
- a különböző élethelyzetekben kialakuló szociális problémák felismerése, ezek társadalmi összefüggésben való szemlélete;
- az egyének, családok és közösségek problémamegoldó képességének javítása saját gazdasági, társadalmi, érzelmi, biológiai, családi és személyközi okokból fakadó szociális problémáik felismerésére és megoldására;
- kapcsolatteremtés az egyének és közösségeik, valamint ezek nehéz élethelyzetének javítását szolgáló társadalmi és állami intézményekkel jog- és érdekérvényesítő képességeik fejlesztése érdekében;
- az adott szociálpolitikai intézmény- és eszközrendszer fejlesztésének és megújításának kezdeményezése társadalmi, intézményi, szakmai és politikai szinten;
- a szociális szolgáltatások fejlesztése és új szolgáltatások létrehozása;
- a szaktudás elismertetése a szociális munka számos területén, a szociális munka kompetenciahatárainak kijelölése, együttműködés más szakemberekkel, más szakmák bevonása a szociális munka illetékességi körén kívül eső problémák megoldásába.

3. Az IPF általános szociális munkás szakán 8 féléves képzésben az általános szociális munkás szakképzettség szerezhető.

4. 1. A 8 féléves képzési idő összóraszámja 3.060 óra, amely az elméleti szakképzési feladatokat és a gyakorlatokat is magában foglalja.

4. 2. A képzési célok megvalósulására, a hatásos készségfejlesztésre tekintettel a szemináriumi és a kiscsoportos foglalkozások aránya a képzés 70%-a, a kiscsoportos foglalkozás minimum 8 fővel indulhat.

5. Az általános szociális munkás képzés tanegységrendszerben (kredit) szerveződik.
A tanegységrendszerben a tanulmányok befejezéséhez szükséges tanegységek száma: 230 te.

6. A képzés főbb tanulmányi területei és a teljesítésükhöz szükséges tanegységek száma:

I. Társadalomismeret, szociológia:	180 óra	12 te.
II. Társadalom- és szociálpolitika:	270 óra	18 te.
III. Szociális munka:	540 óra	36 te.
IV. Jog:	195 óra	13 te.
V. Pszichológia:	360 óra	24 te.
VI. Népegészségügy:	90 óra	6 te.
VII. Az intézmény által meghatá- rozott tanulmányi területek	165 óra	11 te.
Összesen:	1.800 óra	120 te.

7. 1. Az általános szociális munkás képzésen belül a speciális ismereteket nyújtó szakterületi képzés óraszama 600, 40 tanegység.

7. 2. Minden hallgató köteles egy speciális ismereteket nyújtó szakterületi képzésben részt venni, követelményeit teljesíteni.

7. 3. A speciális ismereteket nyújtó szakterületi tanulmányok elvégzését a főiskola az oklevélhez mellékelt betétlappal ismeri el.

7. 4. A speciális ismereteket nyújtó szakterületek, amelyek közül a hallgatók választhatnak:

- gyermek- és ifjúságvédelem
- idősvédelem
- közösség-szervező szociális munka
- mentálhigiéné

7. 5. A szakterületi képzés területei a lehetőségeknek és az igényeknek megfelelően változhatnak.

8. 1. A gyakorlatokat (VIII.) a tanszék szervezi meg a szociális munka legfontosabb színterein, ahol felkészült tereptanár biztosítja a hallgató rendszerezett tapasztalat- és ismeretszerzést, készségfejlesztést.

8. 2. A gyakorlati képzés óraszama 1.260, 84 tanegység.

9.1. Az ismeretek ellenőrzési rendszere a tantervben előírt - részben egymásra épülő, részben egymásról független - aláírások, gyakorlati jegyek, kurzusjegyek megszerzéséből, szigorlatok letételéből, szakmai gyakorlatok teljesítéséből, szakdolgozat elkészítéséből, záróvizsga letételéből tevődik össze.

9. 2. Aláírás: a hallgatónak a szemeszter során nyújtott teljesítménye elfogadásáról dönt, annak minősítése nélkül.

9. 3. Gyakorlat jegy: a hallgatóknak a gyakorlati foglalkozásokon nyújtott teljesítményét értékeli 5 fokozatú rendszerben.

9. 4. Kurzusjegy: a hallgatóknak a félév során nyújtott teljesítményét, illetve írásbeli vagy szóbeli vizsgákat (kollokvium) értékeli 5 fokozatú rendszerben (külön vagy együttesen).

9. 5. 1. Szigorlat: a képzés önálló részét alkotó tantárgycsoportok területén az átfogó tudást méri.

9. 5. 2. Az ismeretek ellenőrzési rendszerében a hallgatók társadalomismeret- szociológia, jog és pszichológia tárgyakból szigorlatot tesznek.

9. 5. 3. A társadalomismeret- szociológia tárgy szigorlatának feltétele 120 óra, 8 te. teljesítése; a szigorlatot a 4. szemeszter végén kell letenni.

9. 5. 4. A jog szigorlat feltétele 120 óra, 8 te. teljesítése; a szigorlatot 5. szemeszter végéig kell letenni.

9. 5. 5. A pszichológia szigorlat feltétele 180 óra, 12 te. teljesítése; a szigorlatot a 6. szemeszter végéig kell letenni.

9. 5. 6. Az eredményes szigorlatért 5 tanegység jár.

10. A hallgatónak szemeszterenként minimum 18 tanegységet kell teljesítenie.

11. 1. A képzés részét képezi az általános szociális munkás szak tárgyköréhez tartozó szakdolgozat elkészítése.

11. 2. A szakdolgozat benyújtásáért 6 tanegység jár.

12. 1. A tanulmányok befejezésekor a hallgatók záróvizsgát tesznek.

12. 2. A záróvizsgára bocsátás feltételei:

- az előírt tanulmányi kötelezettségek, tanegységszám teljesítése; összesen és tantárgycsoportonként;

- a terepgyakorlatok minősített dokumentumainak benyújtása;

- legalább 120 óra készség- és személyiségfejlesztő gyakorlatokon való részvétel igazolása;

- szakdolgozat elkészítése és benyújtása, a szakdolgozatot legalább elégségesre minősítő témavezetői és opponensi értékelés;

- egy idegen nyelvből A vagy B vagy C típusú, középfokú állami vagy azzal egyenértékű nyelvvizsga letétele;

A fenti nyelvvizsgáért 5 tanegység jár.

13. A más szakról, illetve intézményből átvett hallgatónak az oklevél megszerzéséhez a szakon előírt követelményeket az alábbiak szerint kell teljesítenie:

- a másutt és az intézményünkben teljesített tanegységeknek legalább 230-nak kell lenniük;

- igazolnia kell a tantervben megnevezett szigorlatok letételét, vagy pedig a szigorlatok letételéhez

- megelőzőleg vagy intézményünkben - teljesítenie kell a szigorlathoz szükséges tárgyakat;

- ezt meghaladóan tanulmányi területenként igazolnia vagy teljesítenie kell a tantervben meghatározott számú tanegységeket;
- igazolnia kell egy speciális ismereteket nyújtó szakterületi képzés teljesítését, vagy azt nálunk kell teljesítenie;
- igazolnia vagy teljesítenie kell a tantervben szereplőkhöz hasonló jellegű és azzal azonos mennyiségű készségfejlesztő foglalkozást;
- igazolnia kell, hogy teljesített egy, a tantervben meghatározottal azonos jellegű és terjedelmű integrált gyakorlatot, vagy azt nálunk kell teljesítenie;
- ezt meghaladóan igazolnia kell, hogy teljesítette a tantervben meghatározott mennyiségű további terepgyakorlatot, vagy pedig a még hiányzó részt nálunk kell teljesítenie.

14. Az általános szociális munkás szak tantervét, követelményeit az 1996/97. évi tanévben az első évfolyamtól kell alkalmazni.

II.

1. Az általános szociális munkás szak tantárgycsoportonkénti tanterve jelzi
  - a kötelező tárgyakat, amelyeket minden hallgatónak el kell végezni;
  - a speciális ismereteket nyújtó szakterületi képzés (specializáció) kötelezően választható területeit;
  - a meghatározott témákból választható kötelező tárgyakat;
  - a választható tárgyakat.

2. A kötelező tárgyak mellett a különböző módon választható tárgyak köre az igényeknek és a lehetőségeknek megfelelően változik.

3. A tantárgycsoportonkénti tanterv a tárgyak felvételeinek feltételeit (F) is meghatározza.

4. 1. Az általános szociális munkás szakon (SZM) az egyes tantárgyaknak kódszámuk van.

4. 2. A számok jelentése:
  1. pozíció: a tantárgy tartalma
    1. Bevezetés
    2. Szakmai alapozás
    3. Szakmai intenzívSpecializáció:
    4. Gyermek és ifjúságvédelem
    5. Idősvédelem
    6. Mentálhigiéné
    7. Közösségszervező szociális munka

  2. pozíció: a tantárgycsoport megnevezése
    1. Társadalomismeret, szociológia
    2. Társadalom- és szociálpolitika
    3. Szociális munka
    4. Jog
    5. Pszichológia
    6. Népegészségügy
    7. Az intézmény által meghatározott tanulmányi területek
    8. Gyakorlatok

  - 3-4. pozíció: egyes tantárgyak

I. Szociológia, társadalomismeret

Összes óraszám: 180 óra, kötelező: 120 óra, választható: 60 óra

A tantárgycsoport elvégzéséhez 12 tanegység szükséges.

A tantárgycsoport lezárásának módja: szigorlat.

Kötelező tárgyak:

1101 Bevezetés a szociológiába F: hallgatói jogviszony	2 te.	2E	K
2101 Társadalmi struktúra és mobilitás F: 1101	2 te.	E+Sz	K
3101 Társadalmi problémák szociológiája F: 1101, 2101	2 te.	2 Sz	K
2102 Családszociológia F: hallgatói jogviszony	2 te.	2 E	K

Specializációhoz kötelezően választható tárgyak: (F: 1101, 2101)

4101 Ifjúságszociológia	2 te.	E+Sz	Kj
7101 Településszociológia	2 te.	E+Sz	Kj
7102 Szervezetszociológia	2 te.	E+Sz	Kj
6101 Egészségszociológia	2 te.	E+Sz	Kj
5101 Demográfia	2 te.	E+Sz	Kj

Választható tárgyak: (F: 1101, 2101)

2103 Társadalomtörténet	2 te.	E+Sz	Ai
3103 Kulturális antropológia	2 te.	E+Sz	Ai
3104 Szociológia gondolkodás fejlődése Magyarországon	2 te.	E+Sz	Ai
3105 A deviancia szociológiája	2 te.		Ai
3106 Kommunikáció és társadalom	2 te.		Ai

II. Társadalom- és szociálpolitika

Összes óraszám: 270 óra, kötelező: 180 óra, választható 90 óra.

A tantárgycsoport elvégzéséhez 18 tanegység szükséges.

A tantárgycsoport lezárásának módja: államvizsga.

Kötelező tárgyak:

1201 Bevezetés a társadalompolitikába F: hallgatói jogviszony	2 te.	2E	K
1202 Szociálpolitika történet F: hallgatói jogviszony	2 te.	2E	K
2201 Társadalompolitika alapjai I. F: 1201, 1202	2 te.	E+Sz	Kj
2202 Társadalompolitika alapjai II. F: 2201	2 te.	E+Sz	K
3201 Mai magyar szociálpolitika I. F: 2202	2 te.	2Sz	Kj
3202 Mai magyar szociálpolitika II. F: 3201	2 te.	2Sz	K

Specializációhoz kötelezően választható tárgyak: (F: 2202)

7201 Politológia	2 te.	2Sz	K
5201 Társadalombiztosítás	2 te.	2Sz	K
5202 Szegénység, szegénypolitika	2 te.	2Sz	K
4201 Oktatás- és társadalompolitika	2 te.	2Sz	K
4203 Gyermekvédelmi politika	2 te.		Kj
7202 Non-profit szektor	2 te.	2Sz	K
4202 Romanológia	2 te.	2Sz	K
6201 Fogyatékoság	2 te.	2Sz	K
4202 Családvédelem	2 te.	2Sz	Kj
4203 Ifjúságvédelem	2 te.	2Sz	Kj

Választható tárgyak:

3203 Összehasonlító szociálpolitika F: 2202	2 te.	2Sz	Kj
3204 Munkanélküliség F: 2202	2 te.	2Sz	Kj
5203 Időspolitika	2 te.		Koll

III. Szociális munka

A terület elméleti óráinak száma: 540 (36 tanegység).

Kötelező 270 óra (18 tanegység), kötelezően választandó (a specializáció irányának megfelelően) 120 óra (8 tanegység), választható 150 óra (10 tanegység).

A tantárgycsoport lezárása: államvizsga.

Kötelező tárgyak:(18 tanegység)

1301 Bevezetés a szociális munkába F: hallgatói jogviszony	2 te.	1E+1SZ	Kj
1302 A szociális munka elmélete F: 1301	2 te.	1E+1Sz	Kj
2301 Egyéni esetkezelés F: 1302	2 te.	1E+1Sz	Kj
2302 Családokkal végzett szociális munka F: 2301	2 te.	1E+1Sz	Kj
2303 Csoportos szociális munka F: 1302, 2504 vagy egyidejű	3 te.	1E+2Sz	Kj
2304 Közösségi szociális munka elmélete F: 1302, 3702	3 te.	1E+2Sz	Kj
1303 Bevezetés a gyermek- és ifjúságvédelembe F: 1302	2 te.	1E+1Sz	K
1304 Bevezetés az idősvédelembe F: 1302	2 te.	1E+1Sz	K

Választható tárgyak:(10 tanegység)

3301 Szociális munka ifjúsággal F: 1303	2 te.	1E+1Sz	Ai
3302 Szociális munka nőkkel F: 2301	2 te.	1E+1Sz	Ai
3303 Szociális munka munkanélküliekkel F: 2301	2 te.	1E+1Sz	Ai
3304 Szociális munka hajléktalanokkal F: 2301	2 te.	1E+1Sz	Ai
3305 Szociális munka bűnelkövetőkkel F: 2301, 6505	2 te.	1E+1Sz	Ai
3306 Szociális munka szenvedélybetegekkel F: 2301	2 te.	1E+1Sz	Ai
3307 Szociális munka menekültekkel F: 2301	2 te.	1E+1Sz	Ai
3308 Klinikai szociális munka F: 2301	2 te.	1E+1Sz	Ai
3309 Szociális munka fogyatékosokkal F: 2301, 6101	2 te.	1E+1Sz	Ai
3310 Gyermekbántalmazás	2 te.		Ai
3311 Szociálismunka adminisztrációja	2 te.		Ai
3312 Házastársak adósságkezelése	2 te.		Ai

Kötelezően választandó az alábbi specializációs területekből legalább egy (8 tanegység értékben):

1. gyermek- és ifjúságvédelem
2. idősvédelem
3. mentálhigiéné
4. közösségszervezés

1. Gyermekek- és ifjúságvédelem

Kötelező: 6 tanegység, választható: 2 tanegység

Kötelező:

4301 Gyermek- és ifjúságvédelem F: 1303	2 te.	1E+1Sz	Kj
4302 Szociális munka a gyermek- és ifjúságvédelemben F: 4301	2 te.	1E+1Sz	Kj
4303 Iskolai szociális munka F: 1303, 2302	2 te.	1E+1Sz	Kj

Választható:

4304 Szociális munka bentlakásos int.ben F: 10 tanegység teljesítése a szociális munka elmélete tantárgycsoportból	2 te.	1E+1Sz	Kj
4305 Szociális munka a területi gyermek- és ifjúságvédelemben F: 10 tanegység teljesítése a szociális munka elmélete tantárgycsoportból	2 te.	1E+1Sz	Kj

2. Mentálhigiéné

A specializáció kötelező és választható tárgyai a pszichológiai tantárgycsoporton belül találhatóak.

3. Idősvédelem

Kötelező: 6 tanegység, választható: 2 tanegység.

Kötelező:

5301 Idős ember a társadalomban és a családban F: 2302, 1304	2 te	1E+1Sz	Kj
5302 Szociális munka a területi idősvédelemben F: 5301	2 te	1E+1Sz	Kj
5303 Szociális munka az időotthonokban F: 5301, 6508 vagy egyidejű	2 te	1E+1Sz	Kj

Választható:

5304 Időskori betegségek, gondozás, ápolás F: 5301, 3501 vagy egyidejű	2 te.	1E+1Sz	Kj
5305 Szabadidő-szervezés F: 5301	2 te.	1E+1Sz	Kj
5306 Hospice F: 5301, 6508 vagy egyidejű	2 te.	1E+1Sz	Kj

4. Közösségszervezés

Kötelező: 6 tanegység, választható: 2 tanegység.

Kötelező:

7301 Közösségfejlesztés F: 2304	2 te.	1E+1Sz	Kj
7302 Szociális management F: 7301	2 te.	1E+1Sz	Kj
7303 Szociális ellátások szervezése F: 7301	2 te.	1E+1Sz	Kj

Választható:

7304 Akció- és nyilvánosság-szervezés F: 7302, 5701	2 te.	1E+1Sz	Kj
7305 Településfejlesztés F: 7302	2 te.	1E+1Sz	Kj

IV. Jog

Összes óraszám: 195, kötelező 135 óra, választandó 60 óra

A tantárgycsoport elvégzéséhez 13 tanegység szükséges.

A szigorlatok előfeltétele az 1401, a 2401, a 2402 kurzusok, valamint a 3401-3404 kurzusok egyikének a teljesítése.

Kötelező tárgyak:

1401 Jogi alapismeretek F: hallgatói jogviszony	3 te.	2E+1Sz	Kj
2401 Szociális jog I. F: 1401	3 te.	2E+1Sz	Kj
2402 Szociális jog II. F: 2401	3 te.	2E+1Sz	Kj

Szociális jogi szakszemináriumok (Ezek egyikének teljesítése kötelező):

3401 Szociális feladatok ellátása az önkormányzatoknál	2 te.	2Sz	Kj
3402 Szociális igazgatás	2 te.	2Sz	Kj
3403 Fogyatékkal élők jogvédelme	2 te.	2Sz	Kj
3404 Összehasonlító szociális jog	2 te.	2Sz	Kj
3405 A munkaerőpiaci politika jogi eszközei F: 2401	2 te.	2Sz	Kj

A specializációhoz kötelezően választható jogi tárgyak:

4401 Gyermekvédelmi jog	2 te.	1E+1Sz	Kj
5401 Idősvédelmi jog	2 te.	1E+1Sz	Kj
6401 Devianciák joga	2 te.	1E+1Sz	Kj
7401 A helyi demokrácia jogi keretei	2 te.	1E+1Sz	Kj

V. Pszichológia

Összes óraszám: 360, kötelező: 300, választható: 60

A tantárgycsoport elvégzéséhez 24 tanegység szükséges.

A tantárgycsoportban az alapozó tárgyak (180 óra, 12 te.) lehallgatása szigorlattal zárul a 6. szemeszter végéig.

Kötelező tárgyak a szigorlathoz:

1501 Bevezetés a pszichológiába F: hallgatói jogviszony	3 te.	2E+1Sz	K
2501 Fejlődéslélektan F: 1501	1 te.	Sz	Kj
2502 Szocializáció F: 2501	2 te.	E+Sz	Kj
2503 Szociálpszichológia F: 1501	2 te.	E+Sz	K
2504 Csoportlélektan F: 2503	2 te.	E+Sz	K
2505 Személyiséglélektan F: 1501	2 te.	E+Sz	K

Kötelező tárgyak:

3501 Mentálhigiénés alapismeretek F: 2502	2 te.	E+Sz	Kj
3502 Tanácsadás pszichológiája F: szigorlat	2 te.	E+Sz	Kj
3503 Családdinamika F: 2505	2 te.	E+Sz	Kj
3504 Klinikai pszichológia F: 2505	2 te.	E+Sz	Kj

Kötelezően választható tárgyak: (specializációhoz is)

5501 Felnőtt-pszichoterápia F: 2505	2 te.	E+Sz	Kj
4501 Gyermek-pszichoterápia F: 2501	2 te.	E+Sz	Kj
6501 Krízisintervenció F: 3504	2 te.	2Sz	Kj
6502 Súlyos regressziók pszichológiája F: szigorlat	2 te.	2Sz	Kj
6503 Drogos személyiség F: 2505	1 te.	Sz	Kj
6504 Szenzoros integráció F: szigorlat	1 te.	Sz	Kj
6505 Súlyos betegek, haldoklók pszichológiája F: 3504	1 te.	Sz	Kj
6506 Nonverbális pszichoterápiák F: szigorlat	2 te.	E+Sz	Kj
7501 Szervezetpszichológia	2 te.		Koll

Mentálhigiénés specializáció

Kötelező: 90 óra, kötelezően választható: 90 óra, összesen 12 tanegység.

Kötelező tárgyak:

6507 Mentálhigiéné a primer prevenció területén F: 3501	2 te.	E+Sz	Kj
6508 Egészségpszichológia	2 te.	2Sz	Kj
6509 Autogén tréning F: 1501	2 te.	2Sz	Kj

Kötelezően választható 6 tanegység a pszichológia tantárgycsoport 6501, 6502, 6503, 6504, 6505, 6506 tantárgyaiból.

VI. Népegészségügy

Összes óraszám: 90 óra, kötelező óraszám: 30, választható 60

A tantárgycsoport elvégzéséhez 6 tanegység szükséges.

Kötelező tárgyak:

2601 Társadalomorvostan F: hallgatói jogviszony	2 te.	2E	K
--	-------	----	---

Specializációhoz kötelezően választható:

4601 Gyermekegészségügy F: 2601	2 te.	2Sz	Kj
5601 Gerontopszichiátria F: 2601	2 te.	2Sz	Kj
6601 Regionális mentalitástörténet F: 2601	2 te.	2Sz	Kj
7601 Epidemiológia F: 2601	2 te.	2Sz	Kj

Választható tárgyak:

3601 Pszichiátria F: 2601	2 te.	2E	Kj
3602 Szenvedélybetegségek F: 2601	2 te.	2E	Kj

VII. Az intézmény által meghatározott tanulmányi területek, amelyek jelenleg az alábbiak szerint teljesíthetők:

Összes óraszám: 165 óra, kötelező óraszám: 135, választható 30 óra.

A tantárgycsoport elvégzéséhez 11 tanegység szükséges.

Kötelező tárgyak:

1701 Filozófia F: hallgatói jogviszony	2 te.	2E	K
2701 Etika F: 1701	2 te.	2E	K
1702 Pedagógia F: hallgatói jogviszony	2 te.	2E	K
3701 Szakdolgozati konzultáció F: szakdolgozati témaválasztás	1 te.	Sz	Ai
3702 Kutatásmódszertan F: hallgatói jogviszony	2 te.	2Sz	Kj

Specializációhoz kötelezően választható:

5701 Andragógia F: 1702	2 te.	E+Sz	Kj
4701 Alternatív pedagógia F: 1702	2 te.	2E	Kj
4702 Gyógypedagógia F: 1702	2 te.	2Sz	Kj
7701 Kommunikáció F: 3503, 5701 vagy egyidejű	2 te.	2Sz	Kj

Választható tárgyak:

3703 Jelnyelv Alap- és középfokú kommunikációs tanfolyam F: hallgatói jogviszony	2 te.	2Sz	Ai+K
---	-------	-----	------

VIII. Gyakorlatok

A gyakorlati képzés óraszám: 1.260 óra, 84 tanegység. A gyakorlati képzés idejét a tanterv meghatározza.

1801 Pszichológiai alapozó készségfejl. I.	2 te.	F: hallg.i jogviszony
1802 Pszichológiai alapozó készségfejl. II.	2 te.	F: 1801
2801 Szociális szerepjáték	2 te.	F: 1802
2802 Interperszonális készségfejlesztés (Interju-mikroskill)	3 te.	F: 2801
4801-5801-6801-7801 Specializációs labor	2 te.	F: 2802
3801 Szupervíziós csoportfoglalkozás	2 te.	F: 3807 v. egyidejű
3802 Csoportvezetői készségfejlesztés	3 te.	F: 2303
3803 Gyakorlatmegbeszélés	2 te.	F: 3807 v. egyidejű
4802-5802-6802-7802 Gyak. megbeszélése	1 te.	F: 4803, 5803, 6803, 7803 egyidejű
3804 Jogi, igazgatási szervezeti készségfejl.	3 te.	F: 2402
1803 Számítástechnika	2 te.	F: hallg.i jogviszony
1804 Intézménylátogatás	2 te.	F: hallg.i jogviszony
2803 Szociotábor	4 te.	F: 3702
3805 Szociális kutatás	2 te.	F: 3702
2804 Egészségügyi intézményi gyakorlat	4 te.	F: 3308 egyidejű
2805 Oktatási intézményi gyakorlat	4 te.	F: 1303 egyidejű
2806 Idősvédelmi intézményi gyakorlat	4 te.	F: 1304 egyidejű
3806 Közösségi szociális munka	4 te.	F: 2304
3807 Integrált gyakorlat	30 te.	F: 2302
4803 Gyermekek- és ifjúságvédelmi spec. gyak.	14 te.	F: 4301
5803 Idősvédelmi specializációs gyakorlat	14 te.	F: 5301
6803 Mentálhigiénés specializációs gyak.	14 te.	F: 6507
7803 Közösségszervező specializációs gyak.	14 te.	F: 7301

Összesen: 84 tanegység

Szekszárd, 1996. május 29.

Gyakorlatok

Szemeszter fajtái	I.	II.	III.	IV.	V.	VI.	VII.	VIII
Labor:								
Pszich.i alapozó készs.f.	30Ai	30Ai						
Szociális szerepjáték			30Ai					
Interperszonális készs.f.					45Ai			
Specializációs labor							30Ai	
Szupervíziós csop.foglal.						30Ai		
Csop.vezetői készségfejl.								45Ai
Gyakorlat-megbeszélés						30Ai	15Ai	
Jogi, ig.i, szerv.i készs.f.				45Ai				
Számítsátechnika				30Ai				
Labor összesen: 360 óra								
Terep:								
Intézménylátogatás		30Ai						
Szociotábor		60Ai						
Szociális kutatás			-----	30Ai	-----			
Intézményi gyakorlat kötelezően választható			-----	60Ai	-----			
Közösségi szociális m.				-- 60	Ai--			
Terep összesen: 240 óra								
Terep integrált								
Integrált gyakorlat						450 gyj		
Specializációs gyakorlat							210 gyj	
Terep integr. össz.:660 ó								
Gyakorlat összesen:	1260	óra						

TANTERV
levelező tagozat szociális munkás szak

Tantárgyak	I. f.év	II f.év	III. f.év	IV. f.év	V. f.év	VI. f.év	VII. f.év	VIII. f.év
<u>Szociálpolitikai ismeretek:</u>								
Szociálpolitika történet	10 K							
Társ.pol.-szoc.pol.		10 Kj	10 K					
Mai magyar szoc.pol.							10 Kj	10 K
Összehasonlító szoc.pol.				9 K				
<i>Specializációk szoc. politikája:</i> Család és ifj. politika (Gyermek-és ifj. véd.spec.) Időspolitika (Id.véd.spec.) Fogyatékkal élők szoc. poli- tikája (Mentálhigiéné spec.) Non-profit szervezetek (Közösségsz. spec.)					9 Kj			
<u>Társadalom- ismeretek:</u>								
Társadalmi alapfogalmak	8 Kj							
Bevezetés a szociológiába	8 K.							
Társadalmi struktúra és mobilitás		8 K						
Társ.-i problémák szociológiája			8 K.					
Családszociológia		8 K						
<i>Specializációk szociológiája:</i> Ifjúság- szociológia (Gyermek-és ifj.véd.spec) Demográfia (Id.véd.spec.) Egészség-szociológia (Mentálhigiéné spec.) Szervezet-szociológia (Közösségsz.spec.)						8 Kj		
<u>Jogi ismeretek:</u>								
Jogi alapism.	12 Kj							
Szociális jog		12 Kj						
Általános szociális jogi szakszeminá-rium			8 Kj					
Speciális szociális jogi szakszeminá-rium				8 Kj				

Tantárgyak	I. f.év	II f.év	III. f.év	IV. f.év	V. f.év	VI. f.év	VII. f.év	VIII. f.év
Specializációk jogi ismeretei: Gyermekvéd.-i jog (Gyermek- és ifj. véd.spec.) Idősvéd.-i jog (Id.véd.spec.) Devianciák joga (Mentálhigiéné spec.) A helyi demok-rácia jogi keretei (Közösségs. spec.)					8 Kj			
Pszichológiai ismeretek:								
Bev. a pszichológiába	9 K.							
Fejlődéslélektan		9 K						
Személyiséglélektan		9 K.						
Szociálpszichológia			9 K.					
Csoportlélektan				9 K				
Tanácsadás pszichológiája					9 Kj			
Klinikai pszichológia							9 K.	
Családdinamika					9 Kj.			
Mentálhigiéné			9 Kj					
Specializációk pszichológiai kurzusai: Gyermek pszichoterápia (Gyermek-és ifj. véd. spec.) Felnőtt pszichoterápia (Idősvédelem és Mentálhigiéné spec.) Szervezet-pszichológia (Közösségsz. spec.)								9 Kj
Népegészségügy:								
Társadalomorvostan	8 Kj.							
Szenvedélybetegségek (Addiktológia)				8 Kj.				
Specializáció kurzusai: Gyermek eü. (Gyermek-és ifj.véd.spec.) Geronto-pszichiátria (Id.véd.spec.) Regionális mentalitástört. (Mentálhigiéné spec.) Népegészségtan (Közösségsz. spec.)					8 Kj.			

Tantárgyak	I. f.év	II f.év	III. f.év	IV. f.év	V. f.év	VI. f.év	VII. f.év	VIII. f.év
Szociális munka elmélete:								
Bev. a szoc. munka elm.-be	10 Kj	10 K.						
Bev. a gyerm.- és ifj. véd.-be				10 K.				
Bev. az idősvédelembe				10 K.				
Közösségi szoc. munka elmélete	15 K							
Egyéni esetkezelés			10 Kj.					
Szoc. munka családokkal				10 Kj				
Szoc. munka csoportokkal					15 Kj.			
Kötelezően választható: Szoc. munka - hajléktalanokkal vagy -bűnelkövetőkkel vagy - munkanélküliekkel vagy - eü-i szoc. munka					8 Kj.			
Specializáció kötelezően választandó kurzusai: Szoc. munka: - ifjúsággal (gyermek-és ifj.véd.spec.) - hospice (Id.véd.spec.) - fogyatékkal élőkkel (Mentálhigiéné spec.) -akció- és nyil-vánosság- szervezés (Közösségsz. spec.)					8 Kj.			
Műveltségi tárgyak:								
Filozófia							8 Kj.	
Etika								8 Kj.
Pedagógia					8 Kj.			
Specializáció: Andragógia (Id.véd. spec.) Alternatív ped. vagy gyógy-pedagógia (Gyermek- és ifj. véd.spec.) Kulturális antropológia (Mentálhigiéné spec.) Kommunikáció (Közösségsz. spec.)								8 Kj.
Szakdolgozati konzultáció							4 Aí	

Tantárgyak	I. f.év	II. f.év	III. f.év	IV. f.év	V. f.év	VI. f.év	VII. f.év	VIII. f.év
Labor-gyakorlatok:								
Pszicho-készségfejl.	15 Aí	15 Aí						
Szociális készségek fejl.	15 Aí.							
Analitikus interjú				8 Aí				
Szupervízió (Bálint)						8 Aí.		
Csop.vez. készségfejl.								15 Aí
Gyak. megbeszélés	4 Aí	4 Aí				8 Aí	4 Aí	
Jogi igazgatási és szervezeti készségfejl.						10 Aí		
Terep-gyakorlatok:								
Intézmény-látogatás	12 Aí	12 Aí						
Kutatás-módszertan		8 Kj	8 Kj					
Közösségi szoc. munka				30Aí				
Integrált gyak.						96 Gyj		
Spec. gyak.							40 Gyj	
Specializációk elméleti kurzusai:								
Idősvédelem:								
Idős ember a családban és a társ. ban					8 Kj			
Szoc. munka az idősek otthonaiban							8 Kj	
Szoc. munka a ter. idősvédelemben						8 Kj		
Szabadidő-szervezés								8 Kj
Gyermek- és ifjúságvédelem:								
Gyermek- és ifj. védelem					8 Kj			
Szoc. munka a gyermek- és ifj. védelemben						8 Kj		
Iskolai szociális munka							8 Kj	
Szoc. munka ifjúsági bentlakásos intézményben								8 Kj
Közösségszervezés:								
Közösségfejlesztés					8 Kj			
Szociális management							8 Kj	
Szoc. ellátások szervezése						8 Kj		
Település-fejlesztés								8 Kj
Mentálhigiéné								
Egészség-pszichológia					8 Kj			
Súlyos regressziók szociális háttere								8 Kj
Mentálhigiéné a primer prevencióban							8 Kj	
Krízisintervenció						8 Kj		
Óraszámok	96	105	92	102	90	138	83	58

Szigorlatok időpontjai:

Szociológia: III. félév

Pszichológia: IV. félév

Jog: VI. félév

Terepgyakorlatok ideje:

Integrációs gyakorlat: VI. félév szorgalmi időszakának végétől 1 hónap

(május 15-június 15.).

Specializációs gyakorlat: VII. félév (október 1-2. hete).

Az időpontok a nappali tagozatos hallgatók gyakorlati idejével összhangban vannak. A terepeken nincsenek egyszerre jelen a nappali és a levelező tagozatos hallgatók.

Szekszárd, 1999. február 24.

TANTÁRGYAK

A deviancia szociológiája

SZM 3105 2 tanegység
aláírás

A helyi demokrácia jogi keretei

SZM 7401 2 tanegység
30 óra (1 előadás + 1 szeminárium)
kurzusjegy

Akció- és nyilvánosságszervezés

SZM 7304 2 tanegység
30 óra (1 előadás + 1 szeminárium)
Felvételének feltétele: SZM 7301, SZM 5701
kurzusjegy

Alternatív pedagógia

SZM 4701 2 tanegység
30 óra (2 előadás)
Felvételének feltétele: SZM 1702
kurzusjegy

A munkaerőpiaci politika jogi eszközei

SZM 3405 2 tanegység
30 óra (2 szeminárium)
kurzusjegy

Andragógia

SZM 5701 2 tanegység értékű
2 előadás
Felvételének feltétele: SZM 1702

Soponyainé Urbán Irén

A felnőttképzés története, elméletei. Az andragógia és pedagógia fogalmak és tevékenységek különbségei, a permanens nevelés jelentőségének és elveinek tisztázása. A felnőttek tanításának, tanulásának valamint meggyőzésének eszközei, technikái. A csoportanimálás, mint módszer. A felnőtt ember motiválása művelődésre, tanulásra. A felnőttek sajátosságaihoz igazodó képzési program tervezése, szervezése, lebonyolítása.
kurzusjegy

A szociális munka elmélete

SZM 1302 2 tanegység
30 óra (1 előadás + 1 szeminárium)
Felvételének feltétele: SZM 1301

Kőszegi Erika

A Bevezetés a szociális munkába c. tantárgy folytatása, tovább folyik az előadások és szemináriumok során a szociális munka tantárgycsoport tudásalapjának megteremtése.
kurzusjegy

A szociális munka integrált gyakorlata

SZM 3807 30 tanegység értékű
Össz.: 450 terepgyakorlat
Felvételének feltétele: SZM 2302

Szabados Ágota

A hallgatók a 6. félévet családsegítő vagy gyermekjóléti szolgálatnál töltik. Gyakorlatvezető tanár mellett megismerik az adott településen a lakosság szociális gondjait, az intézményi szolgáltatás kereteit, módját, saját tapasztalataikon keresztül az életvezetéssel és egyéb gondokkal küzdő embereket, családokat, mint kliensrendszereket, valamint önmagukat, mint segítőköt, illetve az intézményi team munkát. Gyakorolják a segítő szerepeket, módszereket.
gyakorlati jegy

Autogén tréning

SZM 6509 2 tanegység értékű
Heti óraszám 2 óra, sajátélmény gyakorlat és szeminárium
Felvételének feltétele: SZM 1501

Dr. Lovász Zsuzsanna

Képzési célok: ismertesse meg a hallgatókat a professzionális segítő emberi kapcsolat keretében célirányosan haladó lélektani munka sajátos módszertani irányával, a relaxációs és szimbólumterápiákkal. Adjon áttekintést a relaxáció különböző módszereiről és gyakorlatban való felhasználásukról.

A tanácsadás pszichológiája

SZM 3502 2 tanegység értékű

1 előadás + 1 szeminárium Össz.:30 óra

Felvételének feltétele: szigorlat

J. Klér Andrea

A tantárgy célja: Áttekintést adni a segítő kapcsolat elméleti és gyakorlati aspektusainak értelmezéséről, kiemelten kezelve a tanácsadó személyiségének lényeges jegyeit és a változás iránti fogékonyságát. Behatóbb vizsgálódás tárgyát képezi néhány kiemelt problémakör: pl.: krízistanácsadás, fiatalokkal folytatott konzultáció, házassági tanácsadás, munkanélküliekkel való konzultáció.

kurzusjegy (referátum)

Bevezetés a gyermek és ifjúságvédelemben

SZM 1303 2 tanegység értékű

Kötelező kurzus

30 óra / 15 ó előadás – 15 ó szeminárium

Felvételének feltétele: SZM 1302

Jankó Judit

A tantárgy általános célkitűzése korszerű gyermekvédelmi szemlélet kialakítása. Megalapozni a preventív és speciális gyermekvédelem elméletét, módszertanát. Specifikus célkitűzés, hogy a hallgató ismerje meg a gyermekvédelem történetét, intézményhálózatának alakulását, a gyermekvédelemben használatos alapfogalmakat, a gyermekeket veszélyeztető ártalomforrásokat, veszélyeztető körülményeket.

kollokvium

Bevezetés az idősvédelemben

SZM 1304 2 tanegység értékű

1 előadás +1 szeminárium

Felvételének feltétele: SZM 1302

Soponyainé Urbán Irén

Oktatás keretében az öregedés folyamatáról (demográfiai öregedés, öregedéssel kapcsolatos tudományos vizsgálatok), az időskorúak egyéni, társadalmi problémáiról (társadalom és idősek viszonya, idősekre vonatkozó szociálpolitikai intézkedések) átfogó ismeret - mely a segítő szakmában nélkülözhetetlen - kialakítása a hallgatókban.

kurzusjegy

Bevezetés a pszichológiába

SZM 1501 3 tanegység értékű

2 előadás + 1 szeminárium Össz.:45 óra

J. Klér Andrea

A tantárgy célja: Az általános lélektani ismeretek korszerű, átfogó összefoglalása, olyan pszichológiai szemlélet kialakítása, mely alapul szolgálhat az egyes személyiség és fejlődés-lélektani valamint szociálpszichológiai folyamatok tanulmányozásához, illetve a neveléslélektan kérdéseiben való alapos elmélyüléshez.

kollokvium (referátum)

Bevezetés a szociális munkába

SZM 1301 2 tanegység értékű

30 óra (1 előadás + 1 szeminárium)

Kőszegi Erika

A tantárgy célja, hogy megfelelő tudásalapot nyújtson a szociális munka tantárgycsoport oktatásához. A hallgatónak legyenek ismeretei a szociális munka történetéről, az általános elméletekről, a szociális munkás személyiségéről.

kurzusjegy

Bevezetés a szociológiába

SZM 1101 2 tanegység értékű

30 óra (2 előadás)

kollokvium

Bevezetés a társadalompolitikába

SZM 1201 2 tanegység értékű
egy félév 30 óra, előadás

Dr. Tolnai Gyula

A tantárgy felkészíti a hallgatókat a társadalom- és szociálpolitika tantárgycsoport tantárgyainak tanulmányozására. Megismerteti a társadalomról és a politikáról való gondolkodás történetét, a valóságos társadalmi folyamatok megismerésének útját. A társadalmi kérdések tudományos megismerésének eszközeit, módszereit mutatja be, s a tanulmányokhoz szükséges fogalmi apparátust is megjeleníti.
kollokvium

Családdinamika

SZM 3503 2 tanegység értékű
Heti óraszám 2óra előadás és szeminárium
Felvételének feltétele: SZM 2505
kurzusjegy

Családokkal végzett szociális munka

SZM 2302 2 tanegység értékű
30 óra előadás, szeminárium
Felvételének feltétele: SZM 2301

Szabados Ágota

Integrálja a családokra vonatkozó szociológiai, pszichológiai, szociálpolitikai, jogi ismereteket. Megismerteti a családokkal végzett családterápiás illetve rendszer-szemléletű szociális munka lehetőségeivel, folyamatával, módszereivel. Segíti a családi krízisek, diszfunkciók, konfliktusok megértését, az adekvát intervenciók lehetőségeinek végig gondolását, az erőforrások felismerését, kezelését.
kurzusjegy

Családpolitika

SZM 4202 2 tanegység értékű
egy félév 30 óra, szeminárium

A társadalompolitika blokkba tartozó kurzus egyike azoknak, melyek közül a gyermekvédelem specializációt végző hallgatók kötelesek egyet teljesíteni. Más hallgató is választhatja a kurzust, hogy ezzel teljesítse a társadalompolitika blokkban megszerzendő tanegységeket.

Dr. Szöllősi Gábor

A családok működését, a gyermekvállalást, a gyermekek ellátását, a gyermekek családi nevelését befolyásoló állami politika a társadalompolitika sajátos területe. A kurzus célja annak bemutatása, hogy a családokra irányuló állami cselekvés milyen társadalompolitikai elveken alapul és milyen eszközöket alkalmaz. Ennek érdekében él a történeti és nemzetközi összehasonlítás módszereivel, illetve komplex szociálpolitikai elemzést adja az aktuális hazai családpolitikának.
kurzusjegy

Családszociológia

SZM 2102 2 tanegység értékű
egy félév 30 óra, előadás.

A szociológia blokkba tartozó kurzus felvétele kötelező, időpontja megválasztható.

Dr. Szöllősi Gábor

A családszociológia tudománya a család formáinak és működésbeli jellemzőinek társadalmi törvényszerűségeit vizsgálja. A szociális munkás képzésen belül az a sajátos cél, hogy a végzett szociális munkás az erősen családi kontextusú munkája során ugyanannyira észlelje a konkrét családi jelenségek mögött a társadalmi összefüggéseket, mint ahogyan - más kurzusok eredményeképp - a családi jelenségek más irányú (pl. pszichológiai) összefüggéseit.
kollokvium

Csoportvezetői készségfejlesztés

SZM 3802 3 tanegység értékű

45 óra kiscsoportos laborgyakorlat

Felvételének feltétele: SZM 2303

Szabados Ágota

A csoportos szerepjáték keretei között – konkrét csoportműködést modellálva – az elsajátított módszertani ismeretekre építve tapasztalatokat szereznek illetve gyakorolják a konkrét csoporttagi szerepeket, a csoportvezetéshez szükséges attitűdöket, készségeket, technikákat, a megfigyelő, értékelő, elemző szerepeket. A helyzetgyakorlatok előkészítése és megbeszélése alkalmával a teammunka, az esetmegbeszélés gyakorlata gazdagodik, mélyül. aláírás

Csoportléktan

SZM 2504 2 tanegység értékű

Heti óraszám 2 óra előadás és szeminárium

Felvételének feltétele: SZM 2503

kollokvium

Csoportvezetői készségfejlesztés

SZM 3802 3 tanegység értékű

Felvételének feltétele: SZM 2303

aláírás

Csoportos szociális munka

SZM2303 3 tanegység értékű

1 előadás + 2 szeminárium

Felvételének feltétele: SZM1301, SZM 2504 (vagy utóbbi egyidejű) teljesítése.

Soponyainé Urbán Irén

Az elméleti anyag átadása biztosít egy elméleti fogalomrendszert a csoportok osztályozására, átfogó képet az egyes csoportfajták specifikumairól és elméleti ismereteket a csoportban alkalmazható technikák és módszerek sokszínűségéről. Felismerteti, hogy minden csoportban azonos dinamikai jelenségek határozzák meg a történéseket, az adott csoport feladatának megfelelő megjelenési formákkal.

kurzusjegy

Demográfia

SZM 5101 2 tanegység értékű

30 óra (1 előadás + 1 szeminárium)

Felvételének feltétele: SZM 1101, SZM 2101

kurzusjegy

Devianciák joga

SZM 6401 2 tanegység értékű

Heti 2 óra szeminárium

A kurzus a specializációhoz kötelezően választható jogi tantárgyak csoportjába tartozik: felvétele a „Mentálhigiéné” specializációs szakirányt választók számára kötelező. A bűnügyi tudományok közül a büntetőjogtudomány területén kíván alapozó ismereteket átadni. Célja olyan alapismeretek elsajátíttatása, amelyekre később a kurzus résztvevői (egyéni érdeklődési körüknek megfelelően, vagy éppen ellátandó munkakörük kapcsán) e tudományterület részletesebb ismereteit rá tudják építeni.

kurzusjegy

Drogos személyiség

SZM 6503 1 tanegység értékű

15 óra (1 szeminárium)

Felvételének feltétele: SZM 2505

kurzusjegy

Egészségpszichológia

SZM 6508 2 tanegység értékű

30 óra (1 előadás + 1 szeminárium)

kurzusjegy

Egészségpszichológia

SZM 6101 2 tanegység értékű

30 óra (1 előadás + 1 szeminárium)

Felvételének feltétele: SZM 1101, SZM 2101

kurzusjegy

Egészségügyi intézményi gyakorlat

SZM 2804 4 tanegység értékű

Össz.:45 + 15 óra terepgyakorlat + gyakorlat megbeszélés

Felvételének feltétele: SZM 3308

Szabados Ágota

A szociális munka aspektusából megfigyelik a kórház egésze és egy – egy osztály működését. Megismerik a beteg ember és környezete közti interakciók sajátos működését, a kölcsönhatások mikéntjét, a problémarendszereket. Felismerik az elméleti ismeretekre alapozva a szociális munkás helyét, szerepét a gyógyító teamben. Egy beteggel készített életinterjú alapján végiggondolják a betegség és a szociális helyzet közti összefüggéseket.

aláírás

Egyéni esetkezelés

SZM 2301 2 tanegység értékű

Össz.: 30 óra előadás, szeminárium

Felvételének feltétele: SZM 1302

Szabados Ágota

Bővíti az ismereteket az eseti munkát illetően a szociális munkában alkalmazott elméletek helyének, szerepének, gyakorlatának tekintetében. Megismertet a segítőkapcsolattal, a változásmenedzseléssel, a szociális munka folyamatrendszerével, az egyéni esetkezelés folyamatával, alapvető módszereivel, eszközeivel, technikáival. Feltölti a szociális munkás szereprepertoárt. Segíti a szakmai értékek tudatosodásának mélyülését.

kurzusjegy

Epidemiológia

SZM 7601 2 tanegység értékű

30 óra (2 szeminárium)

Felvételének feltétele: SZM 2601

kurzusjegy

Etika

SZM 2701 2 tanegység értékű

30 óra (2 előadás)

Felvételének feltétele: SZM 1701

Dr. Andrásy György

kollokvium

Fejlődéslélektan

SZM 2501 1 tanegység értékű

1 szeminárium

Össz.:15 óra

Felvételének feltétele: SZM 1501

J. Klér Andrea

A tantárgy célja: A pszichikum fejlődésében rejlő törvényszerűségek bemutatásán túl, a fejlődést befolyásoló tényezők, és ezek hatásmechanizmusainak elemzése. Az egyes pszichés funkciók ontogenetikus fejlődéstörténetének áttekintése mellett, a hallgatók megismerkednek az egyes életkori szakaszokra sajátosan jellemző pszichikus működésekkel, és viselkedésformákkal.

kurzusjegy (referátum + ZH)

Felnőtt-pszichoterápia

SZM 5501 2 tanegység értékű

Heti óraszama 2 óra, előadás és szeminárium

Felvételének feltétele: SZM 2505

Dr. Lovász Zsuzsanna

Képzési célok: A stúdium keretében a hallgatók áttekintést kapnak a pszichoterápiás intervenció folyamatáról, megismerkednek a pszichoterápiás kapcsolat sajátosságai-val, a terápiás kommunikáció jelentőségével, a pszichoterápia és kultúra kapcsolatával, az egyes pszichoterápiás elméletekkel.

kollokvium

Filozófia

SZM 1701 2 tanegység értékű

30 óra (2 előadás)

Dr. Andrásy György

kollokvium

Fogyatékkal élők jogvédelme

SZM 3403 2 tanegység értékű

30 óra (2 szeminárium)

kurzusjegy

Fogyatékosok a társadalomban

SZM 6201 2 tanegység értékű

Felvételének feltétele: SZM 2022.

30 óra, szeminárium

Dr. Tolnai Gyula

A tárgy a fogyatékkal élő emberek társadalomba való beilleszkedésének, integrációjának szociálpolitikai hátterét, eszközeit, szabályait és lehetőségeit mutatja be. Az esélyegyenlőség megteremtésének törekvéseit és nehézségeit elemzi nemzetközi és hazai példák alapján.

kurzusjegy.

Gerontopszichiátria

SZM 5601 2 tanegység értékű

30 óra (2 szeminárium)

Felvételének feltétele: SZM 2601

kurzusjegy

Gyakorlat idősvédelmi intézményben

(idősek otthona, fogyatékosok otthona, területi gondozási központ

SZM 2806 4 tanegység értékű

heti 4 óra (3 óra terepen + 1 óra gyakorlat megbeszélés)

felvételének feltétele: SZM 1305 előzetes vagy egyidejű teljesítése.

Soponyainé Urbán Irén

A hallgató tájékozódik az intézmény struktúrájáról (osztályok, csoportok, részlegek stb.), fizikai, technikai adottságairól. Tanulmányozza az intézményi dokumentumokat (SZMSZ, napirend, első interjúk stb.), az előgondozás, ill. a gondozásba vétel folyamatát, adminisztrációját. Vizsgálja a gondozottak körét, a gondozási formákat. Részt vesz intézményi értekezleten, gondozásba vétel folyamatában. Kapcsolatot teremt a gondozottakkal.

aláírás

Gyakorlat megbeszélés

SZM 3803 2 tanegység értékű

Össz.: 30 óra kiscsoportos foglalkozás

Felvételének feltétele: SZM 3807

Szabados Ágota

A féléves integrált gyakorlatot teljesítő hallgatók elsajátítják, gyakorolják, hogyan lehet különböző szempontokat érvényesíteni egy eset megközelítésében, elemzésében. Mélyíti az elmélet és a gyakorlat tudatos összekapcsolásának készségét. Kiscsoportos keretek között, csoportdinamikai történések felhasználásával segíti a résztvevőket a terepen szerzett szakmai élmények feldolgozásában. Megismerteti a csoportos esetmegbeszélés munkaformájával.

aláírás

Gyakorlat megbeszélés (idősvédelem)

SZM 5802 1 tanegység értékű

Felvételének feltétele: SZM 5801

aláírás

Gyakorlat megbeszélés (közösségszervező)

SZM 7802 1 tanegység értékű

Felvételének feltétele: SZM 7801

aláírás

Gyermekbántalmazás

SZM 3310 2 tanegység értékű

aláírás

Gyermekegészségügy

SZM 4601 2 tanegység értékű

Össz.: 30 óra (2 szeminárium)

Felvételének feltétele: SZM 2601

kurzusjegy

Gyermek és ifjúságvédelem

SZM 4301 2 tanegység értékű

„Gyermek és ifjúságvédelem” szakirány kötelező kurzus

30 óra

Jankó Judit

A tantárgy megismertet különböző országok gyermekvédelmi rendszerével, valamint a magyar intézményhálózattal, cél, hogy az összehasonlítások során felismerhetővé váljanak az azonosságok, különbségek.

Specifikus célkitűzés, hogy a hallgatók a lakóhelyükön működő gyermekvédelmi jellegű intézményeket megvizsgálják és összehasonlítsák megadott szempontrendszer alapján.

kurzusjegy

Gyermekpszichoterápia

SZM 4501 2 tanegység értékű

1előadás +1 szeminárium Össz.: 30 óra

Felvételének feltétele: SZM 2501

J. Klér Andrea

A tantárgy célja: A pszichoterápiás kezelést igénylő problémák legalapvetőbb gyermek és serdülőkori formáinak áttekintése. A gyermekekkel és fiatalokkal végzett pszichoterápiás munka sajátosságainak megismertetése. Az alkalmazott diagnosztikai és terápiás eszközök használata.

kurzusjegy (referátum +ZH)

Gyermekvédelmi jog

SZM 4401 2 tanegység értékű

egy féléves, 30 órás a specializációhoz kötelezően választható szeminárium

Felvételének feltétele: SZM 2401 előzetes - vagy egyidejű - teljesítése.

Dr. Nagy Janka Teodóra

A kurzus keretében az általános szociális munkás képzésen belül, a jogi alapismeretek megszerzés után, a szociális jogi ismeretek elsajátítását követően a gyermek- és ifjúságvédelem szakterületi képzés részeként a hallgatók áttekintik a terület jogi szabályozását. Az elméleti ismeretszerzés mellett fontos szerep jut a jogalkalmazói gyakorlat megismerésének, a szociális munkás számára különösen fontos, a kliens érdekében a környezetre gyakorolt befolyáshoz szükséges készségek megalapozásának is.

kurzusjegy

Gyermekvédelmi politika

SZM 4203 2 tanegység értékű

egy félév 30 óra, szeminárium

A társadalompolitika blokkba tartozó kurzus egyike azoknak, melyek közül a gyermekvédelem specializációt végző hallgatók kötelesek egyet teljesíteni. Más hallgató is választhatja a kurzust, hogy ezzel teljesítse a társadalompolitika blokkban megszerzendő tanegységeket.

Dr. Szöllősi Gábor

A kurzus a gyermekvédelem komplex jelenségét szociálpolitikai szempontból vizsgálja. Fő feladata annak a kérdésnek a megválaszolása, hogy mely tényezők határozzák meg az állam, a család és a gyermek hármass viszonyát, ennek keretében az államnak a család életébe való beavatkozását. A kurzus elemzi a gyermekvédelmi rendszerek funkcióinak és intézményrendszerének fejlődését. Külön hangsúlyt fektet az 1997-es magyar gyermekvédelmi reform bemutatására és értelmezésére.

kurzusjegy

Gyógypedagógia

SZM 4702 2 tanegység értékű
30 óra (2 szeminárium)
Felvételének feltétele: SZM 1702
kurzusjegy

Házastársak adósságkezelése

SZM 3312 2 tanegység értékű
aláírás

Hospice

SZM 5306 2 tanegység értékű
1 előadás + 1 szeminárium
Felvételének feltétele: SZM 5301

Soponyainé Urbán Irén

Oktatás keretében a hallgató megismeri: az ember halálképe alakulásának történetiségét; a halál és a társadalom mai viszonyát; a hospice alapítóit, mozgalommá válását; a hospice szellemiségét, filozófiáját, ellátási formáit; a Magyar Hospice Alapítványt.
kurzusjegy

Idős ember a társadalomban és a családban (szociálgerontológia)

SZM 5301 2 tanegység értékű
1 előadás + 1 szeminárium
Felvételének feltétele: SZM 2301, SZM1304

Soponyainé Urbán Irén

Az öregek és az őket körülvevő mikro- és makrotársadalmi környezet közötti bonyolult összefüggések megismertetése annak érdekében, hogy a hallgató tudja, melyek azok a társadalmi tényezők, amelyek jó vagy rossz irányban befolyásolják az élet-tani öregedés folyamatát. Az idős korcsoport kóros elváltozásainak és azok társadalmi okainak megfogalmazása (időskori szegénység, társadalmi előítélet az öregekkel szemben, szolidaritás hiánya, magány stb.)
kurzusjegy

Időskori betegségek, gondozás és ápolás

SZM 5304 2 tanegység
30 óra (1 előadás + 1 szeminárium)
Felvételének feltétele: SZM 5301, SZM 3501 vagy egyidejű
kurzusjegy

Időspolitika

SZM 5203 2 tanegység
kolokvium

Idősvédelmi jog

SZM 5401 2 tanegység értékű
egy féléves, 30 órás a specializációhoz kötelezően választható szeminárium
Felvételének feltétele: SZM 2401 előzetes - vagy egyidejű - teljesítése.

Dr. Nagy Janka Teodóra

A kurzus keretében az általános szociális munkás képzésen belül, a jogi alapismeretek megszerzés után, a szociális jogi ismeretek elsajátítását követően az idősvédelmi szakterületi képzés részeként a hallgatók áttekintik a terület jogi szabályozását. Az elméleti ismeretszerzés mellett fontos szerep jut a jogalkalmazói gyakorlat megismerésének, a szociális munkás számára különösen fontos, a kliens érdekében a környezetre gyakorolt befolyásoláshoz szükséges készségek megalapozásának is.
kurzusjegy

Idősvédelmi specializációs gyakorlat

SZM 5803 14 tanegység értékű
7 hét 4x5x8 óra, 3x3x8óra terepen, 3x2 nap a főiskolán gyakorlat megbeszélés, szupervízió

Felvételének feltétele: SZM 5303

Soponyainé Urbán Irén

A hallgató tereptanára irányítása mellett saját tudása, tapasztalatai segítségével ismeri meg a szociális gondokat, a szolgáltatás módjait, a segítségnyújtás mikéntjét és önmagát, mint segítőt a terepgyakorlaton. Meg kell ismernie a terepet, mint intézményt, az intézmény kapcsolatait más intézményekkel, valamint a terep idősvédelmi munkamódszereit. Törekednie kell önállóan esetek megoldására, kapcsolatot teremteni klienssel és környezetével. Fel kell ismernie az idős ember érdekeit és meg kell találnia az érdekérvényesítés optimális lehetőségeit. Alkalmaznia kell a tanult elméleti módszereket (egyéni esetkezelés, családokkal végzett szociális munka, csoportos szociális munka, közösségi szociális munka), a problémamegoldó modell(ek)e)t. Tudnia kell, hogy a problémamegoldást segítő folyamatban hol talál segítséget a rendszerben. gyakorlati jegy

Ifjúságszociológia

SZM 4101 2 tanegység
30 óra (2 szeminárium)

Felvételének feltétele: SZM 1101, SZM 2101

kurzusjegy

Interperszonális készségfejlesztés

SZM 2802 3 tanegység értékű
3 szeminárium Össz.:45 óra

Felvételének feltétele: SZM 2801

J. Klér Andrea

*A tantárgy célja: Olyan képességek meg-
alapozása, amelyek a konstruktív interper-
szonális kapcsolatok kialakításának, az
együtműködésnek, az információgyűjtés-
nek, az énfeltárásnak, a pozitív személyes
változásoknak az alapjai - vagyis a szociá-
lis munkához szükséges megfelelő szintű
tudatos kommunikáció kialakítása.
aláírás / a folyamatos jelenlét alapfeltétele!*

Interperszonális készségfejlesztés

SZM 2802 3 tanegység értékű
Heti 3 óra laborgyakorlat

Felvételének feltétele: SZM 2801

Dr. Lovász Zsuzsanna

*Célok, feladatok; a kiscsoportos foglalko-
zás során a hallgatók a segítő szakma
professzionális műveléséhez fontos alap-
vető intra- és interperszonális készségekkel
ismerkednek, és gyakorolják laborhelyzet-
ben. Módszertani keretanyagként. A micro-
skill készítés interjútechnikája cím segéd-
anyag szolgál, melybe ágyazottan az em-
pátiás kommunikációs skillek (tartalomra,
érzelemre, jelentésre reflektálás) a kifeje-
zőkészség, fókuszálás, konfrontáció jelen-
ségei kerülnek előtérbe.*

Intézményi Gyakorlat

Iskolai szociális munka gyakorlat
SZM 2805 2 tanegység értékű
heti 3 ó gyak. + 1 ó megbeszélés
Felvételének feltétele: SZM 1303

Jankó Judit

A gyakorlat célja, hogy tereptanárok - akik maguk iskolai szociális munkások – irányításával a hallgatók megismerjék az iskola oktatás és nevelésfilozófiáját, az iskola társadalma / tanulók, tanárok, isk. kisegítő személyzete / és a helyi közösség kapcsolatának jellemzőit, a felmerülő problémákat és az alkalmazható segítségi stratégiákat. Az önálló munkát a hallgatók szakmai ismeretei határolják be, azonban az egyéni képességeket figyelembe véve a tereptanárok különböző tevékenységformákba vonhatják be a hallgatókat.
aláírás

Intézménylátogatás

SZM 1804 2 tanegység
aláírás

Iskolai szociális munka

SZM 4303 2 tanegység értékű
„Gyermek és ifjúságvédelem” szakirány / specializáció / kötelező kurzus
30 óra
Felvételének feltétele: SZM 1303, SZM 2302

Jankó Judit

A tantárgy az iskolai szociális munka elméleti kérdéseit ismerteti, a külföldi szakirodalom alapján, valamint a magyarországi praktikum megismerését is célul tűzi ki. A két szakma, a pedagógia és a szociális munka találkozási pontjaira és szakembereinek együttműködési lehetőségeire mutat rá.
kurzusjegy

Jelnyelv

Alap- és középfokú kommunikációs tanfolyam
SZM 3703 2 tanegység
30 óra (2 szeminárium)
aláírás + kollokvium

Jogi antropológia

SZM 3103 2 tanegység értékű
egy féléves, 30 órás szeminárium
Felvételének feltétele: SZM 1101 előzetes teljesítése.

Dr. Nagy Janka Teodóra

A kurzus a kulturális antropológia alapjainak elsajátítását követően egy interdiszciplináris tudományterülettel, a jogi antropológiával ismerteti meg a hallgatókat.
A kurzus célja a speciális tárgyi ismeretszerzésen túl a jog és antropológia határterületén önálló munkára, egy-egy téma kapcsán kutatások végzésére ösztönözni a hallgatókat.
gyakorlati jegy

Jogi alapismeretek

SZM 1401 3 tanegység értékű
Heti 1 óra előadás, 2 óra szeminárium
A kurzus a szociális munkás képzés jogi tantárgycsoportjának bevezető stúdiuma. Célul tűzi a jogi szabályozás helyének, szerepének vizsgálatát a társadalmi együttélésben, valamint a mai magyar jogrendszer átfogó bemutatását. Kiemelten foglalkozik az alkotmányosság, a demokratikus jogállamiság, valamint az emberi és állampolgári jogok, kötelességek kérdéseivel. A kurzus folyamán a hallgatók megismerkednek a jogi alafogalmakkal, a legalapvetőbb jogintézményekkel, jogalkalmazási technikákkal.
kurzusjegy

Klinikai pszichológia

SZM 3504 2 tanegység értékű

Heti 2 óra, előadás + szeminárium

Felvételének feltétele: SZM 2505

Dr. Lovász Zsuzsanna

Képzési célok: a stúdium keretében a hallgatók megismerik az egészségesség- betegség dimenziók mentén értelmezett alkalmazott pszichológiai felfogást a segítő kapcsolatokban modellértékűnek tekinthető pszichés működészavarok felismerésére és befolyásolására vonatkozóan. Kapjanak pszichopatológiai áttekintést az én-identitással összefüggő zavarokról, nyerjenek betekintést a főbb pszichodiagnosztikai vizsgálmódszerekbe.

kollokvium

Klinikai szociális munka

SZM 3308 2 tanegység értékű

30 óra előadás, szeminárium

Felvételének feltétele: SZM 2301

Szabados Ágota

Segít átgondolni a különböző élethelyzetek, krízisek, tartós problémarendszerek hatását az egészség megőrzésére, a betegség kialakulására, fenntartására, és a beteg és környezete kölcsönhatását a gyógyulási folyamatban. Bővíti az ismereteket a különböző betegségtípusba szenvedő ember sajátos szükségletei vonatkozásában. Bemutatja az egészségügyi intézményrendszerbe illeszkedő konkrét szociális segítő szerepeket, formákat, módszereket, a gyógyító team munka szerepét.

aláírás

Kommunikáció

SZM 7701 2 tanegység értékű

váltott hetekkel 2 óra előadás ill. szeminárium Össz.: 30 óra

Felvételének feltétele: SZM 3503, SZM 5701 előzetes - vagy egyidejű - teljesítése

Kocsis Erzsébet

A kurzus célja, hogy a hallgatók ismerjék fel: a kommunikációs folyamat bonyolult normatív szabályozás alatt áll, hogy a kommunikáló felek közötti társadalmi reláció alapvetően megszabja a kommunikáció történéseit. Szerezzenek mélyebb tudást a kommunikáció folyamatáról, dinamikájáról, a csatornák működéséről, a metakommunikáció viszony- és viselkedésmódosító szerepéről. Kapjanak módszertani segítséget az írásbeli és szóbeli kommunikáció helyes felépítéséhez, a közvélemény formálásához, a közönségkapcsolatok alakításához, a médiumokkal való kapcsolatépítéshez.

kurzusjegy (referátum, házi dolgozat)

Kommunikáció és társadalom

SZM 3106 2 tanegység értékű

aláírás

Közösségfejlesztés

SZM 7301 2 tanegység értékű
váltott hetekkel 2 óra előadás illetve 2 óra
szeminárium Össz.: 30 óra
Felvételének feltétele: SZM 2304

Kocsis Erzsébet

A kurzus célja, hogy felkeltse a hallgatók érdeklődését a megváltoztatható és megváltoztatható közösségi problémák iránt, felkészítse őket (a közösség-szervezés specializáció részeként) a helyi közösségekben végzendő munkára, tágabban értelmezve a lokalitás tagjainak társadalmi tagságra nevelésére. Feladata, hogy a közösségi szociális munka elmélete és gyakorlata során elsajátított ismeretekre és készségekre építve a hallgatók megismerjék a közösségfejlesztés elméletét, szemléletét és gyakorlatát, a közösségfejlesztő munka folyamatát, technikáit.
kurzusjegy (referátum, kutatómunka, szóbeli számadás)

Közösségi szociális munka elmélete

SZM 2304 3 tanegység értékű
hetente 2 óra előadás és kéthetente 2 óra
szeminárium bontott csoportban (max. 14 fő) Össz.: 45 óra
Felvételének feltétele: SZM 1302, SZM 3702

Kocsis Erzsébet

A kurzus célja, hogy a hallgatók képesek legyenek elősegíteni és támogatni különböző csoportérdekek kifejeződését és találkozását, a közösség erőforrásainak jobb kihasználását, valamint olyan közösségi erők kialakulását, melyek hozzájárulnak a közösségek fejlődéséhez. Feladata, hogy a hallgatók megtanulják értelmezni a közösséget, elsajátítsák a közösségi szociális munka modelljeinek elméletét, a stratégiai lépéseket, technikákat.

kurzusjegy (referátum, kiscsoportos munka, szóbeli számadás)

Közösségi szociális munka gyakorlata

SZM 3806 4 tanegység értékű
A feladatoktól függően nem feltétlenül az
órarendben meghatározott 4 órás időke-
retben jelent terhelést Össz.: 60 óra
Felvételének feltétele: SZM 2304

Kocsis Erzsébet

A kurzus célja, hogy a helyi segítő közösségek megismerése, módszeres elemzése révén a hallgatók képessé váljanak a településfejlesztésben való aktív részvételre, a településfejlesztés lehetőségeinek felismerésére és annak alakítására, az azonos problémával küszködő emberek közösségeinek megszervezésére, a szociális akciók kezdeményezésére és a kivitelezésben való részvételre.

aláírás (aktív részvétel, önálló munka)

Közösségi szociálismunka gyakorlat

SZM3806 4 tanegység értékű
Össz.: 60 óra

Jankó Judit

Kiscsoportos formában történik a gyakorlat teljesítése, heti rendszerességgel.

A gyakorlat során a hallgatók a közösségi szociális munka elmélete c. tantárgy ismereteit mélyítik el az által, hogy a gyakorlatban tesznek próbát különböző, mindig aktuálisan választott témában, egy adott közösség szükségleteinek kielégítését megcélzó program végig vitelére.

aláírás

Krízisintervenció

Heti óraszám 2 óra előadás és szeminárium
SZM 6501 2 tanegység értékű
Felvételének feltétele: SZM 3504
kurzusjegy

Kulturális antropológia

SZM 3103 2 tanegység értékű

egy féléves, 30 órás szeminárium

Felvételének feltétele: SZM 1101

Dr. Nagy Janka Teodóra

A kurzus a kulturális antropológia alapfogalmainak, e tudományág történeti kialakulásának, egyes irányzatainak megismertetésével egyben a társadalomról és a gazdaságról alkotott nézetek, szemléletmódok és elméletek végiggondolására is alkalmat kínál - a hallgatókkal együttműködve, aktív részvételükre építve követi nyomon a kulturális gondolkodás kialakulását, formálódását a mai napig.
gyakorlati jegy

Kutatásmódszertan

SZM 3702 2 tanegység

30 óra (2 szeminárium)

kurzusjegy

Mai magyar szociálpolitika I-II.

SZM 3201-3202 2-2 tanegység értékű

két félév 60 óra, szeminárium

Felvételének feltétele: SZM 2022. A tárgy épít a társadalomismeret-szociológia és a jog tantárgycsoportok tudásanyagára is.

Dr. Tolnai Gyula

A társadalom- és szociálpolitika alapelveinek, működésének, nemzetközi eredményeinek tanulmányozása után a mai magyar szociálpolitika rendszerének és egyes elemeinek megismerése. Az általános ismeretek alkalmazása a konkrét magyar helyzetre. A mai magyar társadalom helyzetének, szociális problémáinak, a szociálpolitika alakításáról folyó vitáknak, a legújabb társadalmpolitikai és szociálpolitikai szabályozásoknak a megismerése, a konkrét szociálpolitikai tevékenység elemzése.
kurzusjegy

Mentálhigiéné

SZM 3501 2 tanegység értékű

Heti óraszám 2 óra, előadás és szeminárium

Felvételének feltétele: SZM 2502

Dr. Lovász Zsuzsanna

Képzési célok: A kurzus közvetítsen ismereteket a lelki egészségmegőrzés perspektíváiról és módszereiről, ismertesse meg a hallgatókat az alakulóban lévő szemlélet- és elméletrendszer interdiszciplináris megközelítésmódjával, amely a pszichés működészavarok megelőzési lehetőségeire és az egészséges lélektani folyamatok és személyközi kölcsönhatások fejlesztésére vonatkozik
kollokvium

Mentálhigiéné a primer prevenció területén

SZM 6507 2 tanegység értékű

Heti 2 óra előadás és szeminárium

Felvételének feltétele: SZM 3501

kurzusjegy

Mentálhigiéné specializáció laborgyakorlata - analitikus interjú

Gyakorlat

SZM 6801 2 tanegység értékű

Felvételének feltétele: SZM 2802

aláírás

Mentálhigiéné specializációs gyakorlat

SZM 6803 14 tanegység értékű

Felvételének feltétele: SZM 6507

kurzusjegy

Mentálhigiéné speciális gyakorlat megbeszélés

SZM 6802 2 tanegység értékű

Felvételének feltétele: SZM 6803

aláírás

Munkanélküliség

SZM 3204 2 tanegység

30 óra (2 szeminárium)

Felvételének feltétele: SZM 2202
kurzusjegy

Non-profit szektor

SZM 7202 2 tanegység értékű

Felvételének feltétele SZM 2202
egy félév 30 óra, szeminárium.

Dr. Tolnai Gyula

A tárgy a társadalmi szervezetek helyének, szerepének, működésük politikai és gazdasági feltételeinek bemutatása után a hazai civil szféra működésének szabályait, lehetőségeit, gondjait mutatja be. A közösség-szervező szociális munkás szakirányt választó hallgatók számára a hazai közhasznú szervezetek konkrét működési kereteit ismerteti.

kurzusjegy

Nonverbális pszichoterápiák

SZM 6506 2 tanegység

30 óra (1 előadás + 1 szeminárium)

Felvételének feltétele: szigorlat
kurzusjegy

Oktatás és társadalompolitika

SZM 4201 2 tanegység

30 óra (2 szeminárium)

Felvételének feltétele: SZM 2202
kollokvium

Összehasonlító szociális jog

SZM 3404 2 tanegység

30 óra (2 szeminárium)

Felvételének feltétele: SZM 2401
kurzusjegy

Összehasonlító szociálpolitika

SZM 3203 2 tanegység értékű

Felvételének feltétele: SZM 2202, a társadalmi biztonsági rendszert ismerő hallgatók vehetik fel.

egy félév, szeminárium

Dr. Tolnai Gyula

Az egyes fejlett országok, különösen az Európai Unió tagországi társadalmi biztonsági rendszerének, szociálpolitikájának megismerése és összehasonlítása. A szociálpolitika alakulása nemzetközi tendenciáinak bemutatása, különös tekintettel az európai integrációs folyamatokra. A nemzetközi dokumentumok és az egyes országok bemutatása a hallgatók önálló munkája alapján történik.

kurzusjegy

Pedagógia

SZM 1702 2 tanegység értékű

Kötelező kurzus

30 óra – előadás

Jankó Judit

A tantárgy célja, hogy a hallgatók alapvető általános ismereteket szerezzenek a pedagógia tudományában.

kollokvium

Politológia

SZM 7201 2 tanegység értékű

Felvételének feltétele SZM 2202.

egy félév, 2 szemináriumi vagy előadás

Dr. Tolnai Gyula

A tárgyat elsősorban a közösségfejlesztő szociális munka szakirányt választó hallgatóknak ajánljuk.

A tárgy a politika világának alapfogalmival, a politikai rendszer működésével foglalkozik. Az általános ismeretek mellett a magyar politikai rendszer alakulásának, mai működésének problémáival is megismerteti a hallgatókat, s mindig különös figyelmet fordít a társadalom- és szociálpolitikai döntésekre.

kurzusjegy vagy kollokvium

Pszichiátria

SZM 3601 2 tanegység

30 óra (2 előadás)

Felvételének feltétele: SZM 2601

kurzusjegy

Pszichológiai alapozó készségfejlesztés

Gyakorlat bontott csoportban

SZM 1801-1802 2 tanegység értékű

Felvételének feltétele: SZM 1801

aláírás

Pszichoszomatika

SZM 6508 2 tanegység értékű

Heti 2 óra, előadás + szeminárium

Dr. Lovász Zsuzsanna

Képzési célok: Ismertesse meg a hallgatókkal azt a tudományos felfogást, mely szerint az ember testi-lelki egységét a szociális, pszichológiai és fiziológiai tényezők együttes szerepe határozza meg, alakítson ki olyan szemléletmódot, melyben a pszichés és szomatikus zavarok integrált egészként értelmezhetők. A kurzus adjon áttekintést a leggyakrabban előforduló pszichoszomatikus betegségekről.

kollokvium

Regionális mentalitástörténet

SZM 6601 2 tanegység

30 óra (2 szeminárium)

Felvételének feltétele: SZM 2601

kurzusjegy

Romológia

SZM 4202 2 tanegység

30 óra (2 szeminárium)

Felvételének feltétele: SZM 2202

kollokvium

Specializáció gyakorlata

14 tanegység értékű

A gyakorlat időtartama 7 hét, a hallgatók kéthetente hétfő és keddi napokon az iskolában elméleti képzésen vesznek részt, a többi napon a gyakorlólóhelyen végzik kijelölt feladataikat.

A gyakorlat tartalmi munkájának felelőse:

Kocsis Erzsébet

Technikai feltételeinek felelőse: terepkoordinátor

Gyakorlati vezetője: tereptanárok

Feladat az adott helyi közösség struktúrájának, működésének, aktuális problémáinak, konfliktusainak, ellentmondásainak, szociális ellátó (állami, önkormányzati, non-profit) rendszerének komplex megismerése, a szükségletek és a szolgáltatások közötti viszony elemzése, a szolgáltatás korlátainak, a feltételek javításának és az újabb szolgáltatás-igényeknek felismerése és felismertetése, egyének és közösségeik hozzásegítése a problémák hatékony megoldását elősegítő demokratikus részvételhez, kapcsolatszervező szakmai munka az önszerveződő közösségi hálózatokon keresztül a település társadalmi fejlesztéséért.

gyakorlati jegy

Specializáció gyakorlatának megbeszélése

1 tanegység értékű

a gyakorlat időtartama alatt kéthetente 4-4 óra.

Kocsis Erzsébet

A kurzus célja választ keresni arra, hogy a hallgató a gyakorlat során mennyiben válik képessé a társadalmi megismerés sokoldalú eljárásainak alkalmazására, a különböző szakmai és érdekképviselői szervezetekben való tevékenységre, a konstruktív véleménynyilvánításra és annak elfogadására, a gyakorlat tapasztalatainak kritikus alkalmazására, az intellektuális nyitottságra, az új iránti fogékonyságra, a reális önértékelésre, adekvát énközlésre, a korszerű adminisztrációs rendszerek és eszközök használatára, megfigyeléseinek, tapasztalatainak, vizsgálatainak írásbeli megfogalmazására, esetleg publikálására.
aláírás

Specializációs labor (gyermek- és ifjúságvédelem)

SZM 4801 2 tanegység

Felvételének feltétele: SZM 2802

aláírás

Specializációs labor (idősvédelem)

SZM 5801 2 tanegység

Felvételének feltétele: SZM 2802

aláírás

Specializációs labor (közösségszervező)

SZM 7801 2 tanegység

Felvételének feltétele: SZM 2802

aláírás

Specializációs terepgyakorlat

SZM4803 14 tanegység értékű

– 7 hét a terephelyen, kéthetente 2 nap az iskolában.

Gyakorlat megbeszélő szeminárium

– 4 óra – kéthetente gyak. idején

Felvételének feltétele: SZM 1301

Jankó Judit

A specializáció / szakirány / megszerzése részét képezi a szociális munkás diplomának. A specializáció valamennyi típusának saját kompetenciát körülíró követelményei vannak. A terepgyakorlati program a teljes képzési rendszer integrált része, egyfajta speciális tanulás. A gyakorlat elsődleges szempontja, egyéni felkészültség figyelembevételével önálló munkavégzés, tereptanárok irányító- segítő részvételével, a főiskola országos kiterjedtségű kínálatából választható terephelyen. A gyakorlat ideje alatt a főiskola szupervíziót biztosít.
aláírás

Súlyos betegek és haldoklók pszichológiája

Kéthetente 2 óra szeminárium

SZM 6505 1 tanegység értékű

Felvételének feltétele: SZM 3504

kurzusjegy

Súlyos regressziók pszichológiája

SZM 6502 2 tanegység

30 óra (2 szeminárium)

Felvételének feltétele: szigorlat

kurzusjegy

Szabadidő szervezés

SZM 5305 2 tanegység értékű

1 előadás + 1 szeminárium

Felvételének feltétele: SZM 1302

Soponyainé Urbán Irén

Szabadidő-kutatások. A szabadidő fogalmi tisztázása, funkciója; értelmezése az idős korcsoportra. Az időmérleg. Szabadidős tevékenységi formák (sport, művelődés, szórakozás, hobby, játék) és módszerek; szerepük a sikeres öregedés folyamatában. A "szervezett" szabadidő a segítő szakmában. Szabadidős tevékenységi formákra épülő terápiák: játék-, biblio-, tánc-, zene-terápia.

kurzusjegy

Szakedolgozati konzultáció

SZM 3701 1 tanegység értékű

15 óra (1 szeminárium)

Felvételének feltétele:

szakdolgozati témaválasztás

aláírás

Számítástechnika

SZM 1803 2 tanegység értékű

aláírás

Szegénység, szegénypolitika

SZM5202 2 tanegység értékű

egy félév 30 óra, szeminárium

A társadalmpolitika blokkba tartozó kurzust bármely hallgató választhatja, hogy ezzel teljesítse a társadalmpolitika blokkban megszerzendő tanegységeket.

Dr. Szöllősi Gábor

A kurzus célja az, hogy a hallgatók - szociológiai és szociálpolitikai előtanulmányaikra alapozva - sokoldalú képet kapjanak a szegénység jelenségéről valamint annak szociálpolitikai kezelési módjairól. Ennek érdekében a kurzus foglalkozik a szegénység történetével, fogalmi megközelítésével, a fogalom és a jelenség társadalmi determinánsaival. Ezt követi a szociálpolitika céljainak azonosítása, az elvek, a módszerek és a hatások elemzése.

kurzusjegy

Személyiséglélektan

SZM 2505 2 tanegység értékű

Heti óraszám 2 óra,

előadás és szeminárium

Felvételének feltétele: SZM 1501

Dr. Lovász Zsuzsanna

Képzési cél: a kurzus ismeretanyaga adjon támpontokat a hétköznapi emberismeret-höz, segítsen megérteni az interperszonális kapcsolatok személyiség-specifikus hatótényezőit. A félév során a hallgatók betekintést nyernek a leggyakrabban használt személyiségvizsgáló eljárásokba.

kollokvium

Szenvedélybetegségek

SZM 3602 2 tanegység értékű

30 óra (2 előadás)

Felvételének feltétele: 2601

kurzusjegy

Szenzoros integráció

SZM 6504 1 tanegység értékű

15 óra (1 szeminárium)

Felvételének feltétele: szigorlat

kurzusjegy

Szervezetpszichológia

SZM 7501 2 tanegység értékű

kollokvium

Szervezetpszichológia

SZM 7102 2 tanegység értékű

egy félév 30 óra, szeminárium

A kurzust a közösségpszichológia specializációt végző hallgatók kötelesek teljesíteni. Más hallgató is választhatja a kurzust, hogy ezzel teljesítse a pszichológia blokkban meg-szerzendő tanegységeket.

Dr. Szöllősi Gábor

A kurzus célja: a hallgatók -támaszkodva alapvető pszichológiai ismeretekre- megismerkedjenek a szervezetek pszichológiai jellemzőivel. A pályáját kezdő szociális munkásnak olyan környezetben kell dolgoznia, melyben rendszeresen problémaként merül fel az egyén és a szervezet kapcsolata: támaszkodnia kell kliensét abban, hogy boldoguljon a munkahellyel és a hivatalokkal való kapcsolatában.

Képesnek kell lennie arra, hogy maga járjon el hivatalokban és más intézményekben a kliens érdekében.

kurzusjegy

Szociális ellátások szervezése

SZM 7303 2 tanegység

30 óra (1 előadás + 1 szeminárium)

Felvételének feltétele: SZM 7301

kurzusjegy

Szociális feladatok ellátása az önkormányzatoknál

SZM 3401 2 tanegység értékű

egy féléves, 30 órás általános szociális jogi szakszeminárium

felvételének feltétele: SZM 2401 előzetes - vagy egyidejű - teljesítése

Dr. Nagy Janka Teodóra

A hallgatók a jogi alapismeretek megszerzése után, a szociális jogi ismeretek elsajátítását követően - vagy azzal egy időben - e szociális jogi szakszeminárium keretei között részletesen foglalkoznak a jog egy speciális, a szociális munka szempontjából igen fontos területével, a szociális feladatok ellátásával az önkormányzatoknál.

kurzusjegy

Szociális igazgatás

SZM 3402 2 tanegység értékű

egy féléves, 30 órás általános szociális jogi szakszeminárium

felvételének feltétele: SZM 2401 előzetes - vagy egyidejű - teljesítése

Dr. Nagy Janka Teodóra

A kurzus a jogi tantárgycsoport kötelezően választandó tárgyainak egyikeként témakörökre bontva ismerteti a szociális munka segítő tevékenysége során nélkülözhetetlen igazgatási eljárási szabályokat. Az elméleti anyag mellett igen fontosak a gyakorlati feladatok is: a kérelem, a jegyzőkönyv, a határozat tartalmi és alaki szabályainak megismerése.

kurzusjegy

Szociális jog I.

SZM 2401 3 tanegység értékű

egy féléves, 60 órás előadás és szeminárium

felvételének feltétele: SZM 1401

Dr. Nagy Janka Teodóra

A szociális jog kurzus a jogi tantárgycsoport kötelező tárgyainak egyikeként témakörökre bontva ismerteti - rövid történeti visszatekintésre és nemzetközi összehasonlításra is módot találva - a magyar szociális jog rendszerét, tételes jogi szabályait.

kurzusjegy

Szociális jog II.

SZM 2402 3 tanegység értékű

felvételének feltétele: SZM 2401

kurzusjegy

**Szociális jogi igazgatási, szervezeti
képzésfejlesztés**

SZM 3804 3 tanegység értékű
egy féléves, 45 órás gyakorlat
felvételének feltétele: SZM 2401 előzetes -
vagy egyidejű - teljesítése.

Dr. Nagy Janka Teodóra,

A kurzus a jogi tantárgycsoport kötelező gyakorlati tárgyaként a Szociális jog és a Jogi alapismeretek kurzusokon elsajátított ismeretekre alapozva a lexikális ismeretek bővítése mellett elsősorban a tantárgy általános és specifikus célkitűzéseiben megfogalmazott jogi készségek kialakítását és fejlesztését tartja feladatának. A jogtechnikai ismeretek felelevenítését követően minden alkalommal egy-egy témakörhöz kapcsolódó, jogi megoldásokat igénylő élethelyzetekkel ismerkedhetnek meg. A gyakorlat során a hallgatók feladata a problémák kezelését célzó jogi szabályozás felkutatása, adott esetekre történő adaptálása. Az egyéni feldolgozást minden alkalommal közös elemzés, kiértékelés követi. A foglalkozások az adott témakört érintő jogi szabályozás rövid áttekintésével végződnek.

aláírás

Szociális kutatás

SZM 3805 2 tanegység értékű
30 óra

Felvételének feltétele: SZM 3702

Jankó Judit

A tantárgy célja, hogy az oktató vezetésével a hallgatók elsősorban a gyermek és fiatal korosztály körében végezzenek kutatást, melynek során elméleti tantárgyakra alapozva szerezhettek közvetlen élményeket a gyakorlatból, felhasználva és egyben begyakorolva kutatómódszertani ismereteiket.

aláírás

Szociális management

SZM 7302 2 tanegység értékű
30 óra (1 előadás + 1 szeminárium)
Felvételének feltétele: SZM 7301

Kőszegi Erika

A tantárgy célja, hogy megismertesse a hallgatókkal az állami (önkormányzati)-nonprofit-forprofit szektorok kapcsolatát a szociális szférával, az állami közfeladat vállalást a civil szervezetek által.

kurzusjegy

Szociális munka adminisztrációja

SZM 3311 2 tanegység
aláírás

**Szociális munka a területi gyermek-
és ifjúságvédelemben**

SZM 4305 2 tanegység
30 óra (1 előadás + 1 szeminárium)

Felvételének feltétele: 10 tanegység teljesítése a szociális munka elmélete tantárgycsoportból

kurzusjegy

**Szociális munka a területi
idősvédelemben**

SZM 5302 2 tanegység értékű
1 előadás+1 szeminárium

Felvételének feltétele: SZM 5301

Soponyainé Urbán Irén

Megismerteti a hallgatókat a személyes gondoskodás körébe tartozó szociális ellátási formákkal és intézményekkel (alapellátási formák: étkeztetés, házi segítségnyújtás; szakosított ellátási formák: időskorúak gondozó háza, nappali ellátást nyújtó idősek klubja / gondozási központ). Elméleti ismereteket nyújt a gondozási tevékenységekről, módszerekről (fizikai, egészségügyi, mentális, foglalkoztatás). Annak a humánus alapelvek az elfogadása, hogy az idős embert abban kell segíteni, hogy minél tovább képes legyen saját otthonában élni.

kurzusjegy

Szociális munka bentlakásos intézményben

SZM 4304 2 tanegység
30 óra (1 előadás + 1 szeminárium)
Felvételének feltétele: 10 tanegység teljesítése a szociális munka elmélete tantárgycsoportból
kurzusjegy

Szociális munka bűnelkövetőkkel

SZM 3305 2 tanegység
30 óra (1 előadás + 1 szeminárium)
Felvételének feltétele: 2301, 6505

Kőszegi Erika

A tantárgy célja, hogy megkeresse azokat az okokat, amelyek a bűnöző magatartás kialakulásához vezettek, majd megoldási módokat nyújtson a bűnelkövetőkkel való törődéshez, segítséget ahhoz, hogy visszataláljanak az életbe becsületes emberként.
aláírás

Szociális munka fogyatékkal élők körében

SZM 3309 2 tanegység értékű
Össz.: 30 óra előadás, szeminárium
Felvételének feltétele: SZM 2301, SZM 6101

Szabados Ágota

Bővülnek az ismeretek a különböző fajtájú, fokozatú fogyatékkal élők és családjuk szükséglet és problémarendszeréről, a belső és külső erőforrások erősítésének, létrehozásának, összehangolásának adekvát lehetőségeiről, módjairól. Az életminőség, a rehabilitáció, a rokkantság, az érdekvédelem, az önsegítés témafeldolgozással gyarapodik a módszertani tudás, a szociális szerepkészlet, illetve fejlődik az empátia, a tolerancia, a másság elfogadásának készsége.
aláírás

Szociális munka a gyermek és ifjúságvédelemben

SZM 4302 2 tanegység értékű
„Gyermek és ifjúságvédelem” szakirány – kötelező kurzus
30 óra

Felvételének feltétele: SZM 4301

Jankó Judit

A tantárgy célja tipikus és különös problématerületeken alkalmazott technikák és módszerek megismertetése – a külföldi és hazai irodalom által ajánlott problémakezelő eljárások adaptációs lehetőségeinek feltárása. Korszerű gyermekvédelmi szemlélet kialakítása, mely a gyermek, gondozás tisztelet - szeretet iránti igényének ki-elégítését tartja szem előtt.
kurzusjegy

Szociális munka hajléktalanokkal

SZM 3304 2 tanegység értékű
1 előadás + 1 szeminárium
Felvételének feltétele: SZM 2301

Soponyainé Urbán Irén

A hajléktalanok körének megfogalmazása. Az egészségügy és a szociálpolitika feladatai a hajléktalanok ellátásában. A hajléktalan ellátás intézményrendszerének kialakulása, az ellátó intézmények fajtái, funkciói, területi eloszlásuk.
A hajléktalanok tipikus betegségei, halálozási okai. Az utcai szociális munka, mint a hajléktalanok segítésében megjelenő speciális szociális munka.
aláírás

Szociális munka idősotthonokban

SZM 5303 2 tanegység értékű

1 előadás+1 szeminárium

Felvételének feltétele: SZM 5301

Soponyainé Urbán Irén

Az intézményes idősgondozás fogalmának, feladatának tisztázása, a gondozás területeinek, módszereinek megismertetése. Az intézményi háztartásban élés problémái: konfliktushelyzetek felismerése, megoldási módok megfogalmazása. Szakosított otthonok speciális gondozási feladatai, módszerei. A gondozási folyamat tervezése.

kurzusjegy

Szociális munka ifjúsággal

SZM 3301 2 tanegység értékű

30 óra

Felvételének feltétele: SZM 1303

Jankó Judit

A tantárgy célja, hogy a napjainkban nagyon is aktuálissá váló, drogkérdés témakörét járja végig, egyrészt a történeti, másrészt a probléma kezelhetősége vonatkozásában.

A tantárgy specifikus célja, hogy a hallgatók korszerű ismereteket és szemléletet sajátítsanak el, megismerkedjenek különböző preventív és korrektív problémamegoldásokkal.

kurzusjegy

Szociális munka menekültekkel

SZM 3307 2 tanegység

30 óra (1 előadás + 1 szeminárium)

Felvételének feltétele: 2301

aláírás

Szociális munka munkanélküliekkel

SZM 3303 2 tanegység értékű

1 előadás +1 szeminárium

felvételének feltétele: SZM 2301

Soponyainé Urbán Irén

Megismerteti a hallgatót a munkanélküliség szociális hatásaival, a munkanélküliek szociális jellemzőivel, a munkanélküliséghez való alkalmazkodás stratégiájának aspektusaival (egyének alkalmazkodása, közösségek, intézmények reakciói). Tárnyalja a munkaerőpiac befolyásolására irányuló törekvéseket, a munkanélküliség kezelésének technikáit, a munkanélküliekre vonatkozó szociális intézkedéseket.

aláírás

Szociális munka nők körében

SZM3302 2 tanegység értékű

Össz.: 30 óra előadás, szeminárium

Felvételének feltétele: SZM 2301

Szabados Ágota

Bővül, integrálódik a szakmai ismeretanyag a női szerepek, az egyéni és családi életciklusok összhangja, diszharmóniája tekintetében. Segíti a szerepambivalenciák, szerepkonfliktusok, kommunikációs zavarok felismerését, kompetens kezelését, a problémamegoldó és konfliktuskezelő módszerek gazdagodását. Erősíti az asszertív viselkedésmintát, valamint a rendszer szemléletű gondolkodás gyakorlatát, és hozzájárul az önismeret fejlődéséhez.

aláírás

Szociális munka szenvedélybetegekkel

SZM 3306 2 tanegység

30 óra (1 előadás + 1 szeminárium)

Felvételének feltétele: 2301

aláírás

Szociális szerepjáték

SZM 2801 2 tanegység értékű
kéthetente 4 órányi laborgyakorlat.
Felvételének feltétele: SZM 1802

Kocsis Erzsébet, Szabados Ágota

A kurzus célja, hogy hozzájáruljon a leendő szociális munkások gyakorlat által megkövetelt készségeinek fejlesztéséhez. Feladata a hallgatók gyakorlatbeli kompetenciáinak fejlesztése strukturált tanulási gyakorlatok nyújtásával. A hallgatók oktatói irányítással tanulják meg alkalmazni a gyakorlat koncepcióit a valóságon alapuló problémahelyzetekre. A személyi és szakmai értékek gyakorlati szimulációjával, a szociális munka beavatkozási folyamatának megértéséhez, elemzéséhez és kivitelezéséhez szükséges kognitív és kapcsolatépítő készségekre való koncentrációval tisztázzuk a gyakorlat természetét.
aláírás

Szocializáció

SZM 2502 2 tanegység értékű
1 előadás + 1 szeminárium Össz.: 30 óra
Felvételének feltétele: SZM 2501

J. Klér Andrea

A tantárgy célja: A személyiségfejlődés szocializációs aspektusainak tanulmányozása, a fejlődési folyamatban rejlő törvényszerűségek és összefüggések feltárása, különös tekintettel azokra az egy-egy fejlődési szakaszban fellelhető krízishelyzetekre, konfliktus szituációkra - mely a hallgatók szakmai felkészültsége szempontjából kulcsfontosságú lehet.
kurzusjegy (referátum + ZH)

Szociálpolitika történet

SZM 1202 2 tanegység értékű
egy félév 30 óra, 15 óra előadás, 15 óra szeminárium.

A tárgy felvétele kötelező, időpontja megválasztható.

Dr. Szöllősi Gábor

E tárgy a társadalompolitika-szociálpolitika blokk egyik alapozó jellegű kurzusa. Célja az, hogy a szociális munkás hallgató a szociálpolitika változásait olyan folyamatként lássa, melyet gazdasági, társadalmi, politikai erők befolyásolnak; ismerje a múltban előfordult szociálpolitikai intézményeket és azok értékeit; ismerje a szociálpolitika körébe sorolható kérdések és intézmények kiterjedését. A tárgy párhuzamosan vizsgálja a szociálpolitika külföldi és hazai fejlődését.
kurzusjegy

Szociálpszichológia

SZM 2503 2 tanegység értékű
2 óra, előadás és szeminárium
Felvételének feltétele: SZM 1501

Kitanics Márk

Képzési célok: A hallgatók ismerkedjenek meg a szociálpszichológia jelenségvilágával
kollokvium

Szociológia gondolkodás fejlődése

Magyarországon

SZM 3104 2 tanegység
30 óra (1 előadás + 1 szeminárium)
Felvételének feltétele: SZM 1101, SZM 2101
aláírás

Szociotábor

SZM 2803 4 tanegység
Felvételének feltétele: 3702
aláírás

Szupervíziós csoportfoglalkozás

SZM 3801 2 tanegység értékű
az integrált gyakorlathoz kapcsolódóan
kéthetente 4 óra.

Felvételének feltétele: SZM 3807 előzetes
- vagy egyidejű - teljesítése

Kocsis Erzsébet

*Célja a hallgatók gyakorlatának mód-
szeresen strukturált reflexiója, amely a
szakmai identitás tisztázásáig, a
felelősséget vállaló cselekvésig juttatja el,
mely során képessé válik belső erőforrásai
felfedezésére és a külső erőforrások
felismerésére és mozgósítására. Ennek
értelmében a szupervízió a szakmai
személyiség karbantartásának, fejlesztésének
eszköze, az önreflexiót köz-
éppontba helyező, a konkrét szakmai tevél-
kenységből kiinduló és ahhoz visszacsatoló
tanulási folyamat.*

Dr. Lovász Zsuzsanna

Képzési célok: az egyéni esetkezelés gya-
korlatához kapcsolódóan a tanulási folya-
matban a szakmai személyiség támogatása,
a kompetencia fejlesztése. A terepgyakorlaton
résztevő hallgatókat a foglalkozás
segítse abban, hogy saját személyiségüket
tegyék alkalmassá szakmai feladatok el-
végzésére, váljon kicsiszolt munkaeszközzé.
A kliensek életproblémáinak megértését
azok folyamatában igyekszünk végigkö-
vetni, amelyben a változásnak, a fejlődés-
nek az identitás kialakításában alapvető
szerep jut. A tanulási folyamatban a pro-
fessionális autonómia és a szakmai iden-
titás erősítését célozzuk meg.

aláírás

Társadalombiztosítás

SZM 5201 2 tanegység

30 óra (2 szeminárium)

Felvételének feltétele: SZM 2202

kollokvium

Társadalmi problémák szociológiája

SZM 3101 2 tanegység

30 óra (2 szeminárium)

Felvételének feltétele: SZM 1101, SZM
2101

kollokvium

Társadalmi struktúra és mobilitás

SZM 2101 2 tanegység

30 óra (1előadás + 1 szeminárium)

Felvételének feltétele: SZM 1101

kollokvium

Társadalomorvostan

SZM 2601 2 tanegység

30 óra (2 előadás)

kollokvium

Társadalompolitika alapjai I.

SZM 2201 2 tanegység értékű

Felvételének feltétele: SZM 1201, SZM
1202

A tárgy felvétele kötelező, időpontja meg-
választható

30 óra, 15 óra előadás, 15 óra
szeminárium.

Dr. Szöllősi Gábor

*A kurzus célja az, hogy a szociális munkás
hallgatók megismerkedjenek mindazokkal
az elméleti keretekkel, amelyeken belül
értelmezhetők a társadalom- és a szociál-
politika jelenségei. Ehhez egyrészt egyes
tudományok részterületeinek alkalmazott
ismeretként történő kezelése (elsősorban a
szociológia, politológia, jogtudomány,
közgazdaságtan területéről), másrészt a
társadalom- és szociálpolitika saját elmé-
leti bázisának felvázolása szükséges.*

kurzusjegy

Társadalompolitika alapjai II.

SZM 2202 2 tanegység értékű

Felvételének feltétele: SZM 2201

A tárgy felvétele kötelező, időpontja megválasztható.

30 óra, 15 óra előadás, 15 óra szeminárium

Dr. Szöllősi Gábor

A kurzus célja az, hogy a szociális munkás hallgatók megismerkedjenek a társadalom- és szociálpolitika fő területeivel, azok társadalmi, gazdasági, politikai hátterével, az adott terület szociálpolitikai módszereivel és intézményeivel, továbbá a területet jellemző fő problémákkal.

A tematika a fontosabb társadalompolitikai problémák valamint az alapvető szociálpolitikai intézmények szerint tagozódik.

kurzusjegy

Társadalomtörténet

SZM 2103 2 tanegység

30 óra (1 előadás + 1 szeminárium)

Felvételének feltétele: SZM 1101, SZM 2101

aláírás

Településfejlesztés

SZM 7305 2 tanegység

30 óra (1 előadás + 1 szeminárium)

Felvételének feltétele: SZM 7302

Kőszegi Erika

kurzusjegy

Településszociológia

SZM 7101 2 tanegység

30 óra (1 előadás + 1 szeminárium)

Felvételének feltétele: SZM 1101, SZM 2101

kurzusjegy

Oktatók

Adorjáni Endre*főiskolai docens*

Vizuális Nevelési Tanszék

Iroda: A/231 Telefon: 528-300/1204

Dr. hab. Andrásy György*főiskolai tanár, egyetemi tanár, kandidátus*

Társadalomtudományi Tanszék

Iroda: A/ 218 Telefon: 528-300/1217

Dr. Antóni Judit*főiskolai adjunktus*

Magyar Nyelvi és Irodalmi Tanszék

Iroda: A/ Telefon: 528-300/

Ákoshegyi István*főiskolai adjunktus*

Testnevelés Tanszék

Iroda: A/33 Telefon: 528-300/1006

E-mail: akos@igyfk.pte.hu**Ákoshegyiné dr. Hild Gerda***óraadó*

Testnevelés Tanszék

Dr. Bajner Mária*főiskolai docens, PhD*

Idegennyelvi Tanszék, Angol szakcsoport

Iroda: E/I/5/a Telefon: 419-622/118

E-mail: bajner@igyfk.pte.hu**Bács Gábor***főiskolai tanársegéd*

Társadalomtudományi Tanszék

Iroda: A/ 219 Telefon: 528-300/1218

E-mail: bladibi@igyfk.pte.hu**Bányai Zoltán***óraadó*

Testnevelés Tanszék

Dr. Bebesi György*óraadó*

Társadalomtudományi Tanszék

Dr. Borbély Sándor*főiskolai tanár, PhD*

Magyar Nyelvi és Irodalmi Tanszék

Iroda: A/211 Telefon: 528-300/1214

Bús Imre*főiskolai docens*

Pedagógiai és Pszichológiai Tanszék

Iroda: A/206 Telefon: 528-300/1210

E-mail: bus@igyfk.pte.hu**Dr. Csatlósné dr. Fülöp Sára***főiskolai docens*

Természettudományi Tanszék

Iroda: A/314 Telefon: 528-300/1302

E-mail: csatlos@igyfk.pte.hu**Csurgai Violetta***főiskolai tanársegéd*

Ének-Zene Tanszék

Iroda: A/116 Telefon: 528-300/

E-mail: csurgaiv@igyfk.pte.hu**Dr. Dobos Gyula***címzetes főiskolai docens, óraadó*

Társadalomtudományi Tanszék

Dömötör László*óraadó*

Természettudományi Tanszék

Dr. Drescher J. Attila*főiskolai docens*

Idegennyelvi Tanszék és Lektorátus

Iroda: E/I/8. Telefon: 419-622/113

E-mail: dretele@igyfk.pte.hu**Dr. Endrédi Lajos***főiskolai tanár*

Természettudományi Tanszék

Iroda: A/322 Telefon: 528-300/1307

E-mail: endredi@igyfk.pte.hu**Falvainé Péter Györgyi***óraadó*

Testnevelés Tanszék

Farkas Johanna

óraadó

Pedagógiai és Pszichológiai Tanszék

Farkas Pál

főiskolai docens

Vizuális Nevelési Tanszék

Iroda: A/230 Telefon: 528-300/1203

E-mail: farkas@igyfk.pte.hu

Fekete Sándor

főiskolai adjunktus

Szociálpolitikai Tanszék

Iroda: E/I/2 Telefon: 419-622/126

Fusz György

főiskolai tanár

Vizuális Nevelési Tanszék

Iroda: A/231 Telefon: 528-300/1202

E-mail: fuszgy@igyfk.pte.hu

Gébert Imre

óraadó

Természettudományi Tanszék

Hamarics Mária

óraadó

Természettudományi Tanszék

Dr. Horváth Béla

főiskolai tanár, kandidátus

Magyar Nyelvi és Irodalmi Tanszék

Iroda: A/212 Telefon: 528-300/1215

E-mail: horvathb@igyfk.pte.hu

Dr. Horváthné Papp Ibolya

óraadó

Testnevelés Tanszék

Jankó Judit

főiskolai adjunktus

Szociálpolitikai Tanszék

Iroda: E/I/4 Telefon: 419-622/117

E-mail: juditnv@igyfk.pte.hu

Juhászné Klér Andrea

főiskolai adjunktus

Szociálpolitikai Tanszék

Iroda: E/fsz. Telefon: 419-622/129

E-mail: jkler@igyfk.pte.hu

Kiss Natália

főiskolai adjunktus

Idegennyelvi Tanszék, Angol szakcsoport

Iroda: E/113 Telefon: 419-622/118

E-mail: nakiss@mail.matav.hu

Kitanics Márk

óraadó

Szociálpolitikai Tanszék

Klein Ágnes

főiskolai tanársegéd

Idegennyelvi Tanszék és Lektorátus

Iroda: E/I/11 Telefon: 419-622/123

E-mail: klein@igyfk.pte.hu

Kocsis Erzsébet

főiskolai docens

Szociálpolitikai Tanszék

Iroda: E/I/4. Telefon: 419-622/117

E-mail: liza@igyfk.pte.hu

Kolontári Attila

főiskolai adjunktus

Társadalomtudományi Tanszék

Iroda: A/218 Telefon: 528-300/

Kovács Anna

óraadó

Vizuális Nevelési Tanszék

Kovács Ferenc

óraadó

Vizuális Nevelési Tanszék

Kőszegi Erika

főiskolai tanársegéd

Szociálpolitikai Tanszék

Iroda: E/I/2. Telefon: 419-622/ 126

E-mail: koszegi@igyfk.pte.hu

Kuruczné Boda Zsuzsa*óraadó*

Informatika Tanszék

Dr. Kurucz Rózsa*főiskolai tanár, kandidátus*

Pedagógiai és Pszichológiai Tanszék

Iroda: A/ 202 Telefon: 528-300/1206

E-mail: kurucz@igyfk.pte.hu**Liebhauser János***óraadó*

Társadalomtudományi Tanszék

Dr. Lovász Zsuzsanna*főiskolai docens*

Szociálpolitikai Tanszék

Iroda: E/ Telefon: 419-622/ 121

E-mail: lovasz@igyfk.pte.hu**Máté János***óraadó*

Vizuális Nevelési Tanszék

Molnárné Páli Éva*főiskolai adjunktus*

Idegennyelvi Tanszék, Angol szakcsoport

Iroda: E/I/5/a Telefon: 419-622/118

E-mail: palieva@igyfk.pte.hu**Mozolai Annamária***főiskolai adjunktus*

Testnevelés Tanszék

Iroda: A/31 Telefon: 528-300/1008

Müller János*főiskolai adjunktus*

Ének-Zene Tanszék

Iroda: A/116 Telefon: 528-300/1125

E-mail: mullerj@igyfk.pte.hu**Dr. Nagy Janka Teodóra***főiskolai docens*

Szociálpolitikai Tanszék

Iroda: E/I/5/c Telefon: 419-622/116

E-mail: kaladea@igyfk.pte.hu**Németh Zoltán***óraadó*

Társadalomtudományi Tanszék

Osváth Anikó*főiskolai tanársegéd*

Pedagógiai és Pszichológiai tanszék

Iroda:A/ Telefon: 528-300/

Ósze József*főiskolai tanársegéd*

Informatika Tanszék

Iroda: A/308 Telefon: 528-300/1308

E-mail: osze@igyfk.pte.hu**Pajor Márta***főiskolai docens*

Ének-Zene Tanszék

Iroda: A/115 Telefon: 528-300/1126

E-mail: pajorm@igyfk.pte.hu**Pap László***főiskolai adjunktus*

Informatika Tanszék

Iroda:A/320 Telefon: 528-300/1304

Dr. Péchy Benjamin*főiskolai docens*

Pedagógiai és Pszichológiai Tanszék

Iroda: A/203 Telefon: 528-300/1207

E-mail: pechyb@igyfk.pte.hu**Póla Károly***óraadó*

Természettudományi Tanszék

Polereczky Péterné*óraadó*

Magyar Nyelvi és Irodalmi Tanszék

Polgár Károly*óraadó*

Természettudományi Tanszék

Regós Gabriella*nyelvtanár*

Idegennyelvi Tanszék és Lektorátus

Iroda: E/I/10 Telefon: 419-622/122

E-mail: regos@igyfk.pte.hu

Rippertné Ágó Magdolna

óraadó

Vizuális Nevelési Tanszék

Ruzsa Éva

óraadó

Társadalomtudományi Tanszék

Dr. Sebestyénné Horváth Mariann

főiskolai adjunktus

Szociálpolitikai Tanszék

Iroda: E/ Telefon: 419-622/129

Simonik Péter

Szociálpolitikai Tanszék

Simon Imréné

főiskolai adjunktus

Informatika Tanszék

Iroda: A/313 Telefon: 528-300/1301

E-mail: simona@igyfk.pte.hu

Simonné Christián Anikó

főiskolai adjunktus

Testnevelés Tanszék

Iroda:A/31 Telefon: 528-300/1008

E-mail: chrisani@igyfk.pte.hu

Soponyainé Urbán Irén

főiskolai adjunktus

Szociálpolitikai Tanszék

Iroda: E/I/3 Telefon: 419-622/124

E-mail: surbani@igyfk.pte.hu

Straubingerné Kemler Anikó

főiskolai tanársegéd

Természettudományi Tanszék

Iroda:A/ Telefon: 528-300/

Szabados Ágota

főiskolai adjunktus

Szociálpolitikai Tanszék

Iroda: E/I/4 Telefon: 419-622/117

E-mail: gottika@igyfk.pte.hu

Szabó Ernő János

óraadó

Pedagógiai és Pszichológiai Tanszék

Szabóné dr. Daczi Margit

főiskolai adjunktus

Idegennyelvi Tanszék és Lektorátus

Iroda:E/I/9 Telefon: 419-622/125

E-mail: daczi@igyfk.pte.hu

Szente István

főiskolai adjunktus

Pedagógiai és Pszichológiai Tanszék

Iroda: A/205 Telefon: 528-300/1209

E-mail: szentei@igyfk.pte.hu

Szentesné Nagy Éva

óraadó

Természettudományi Tanszék

Szóts Zoltán

óraadó

Társadalomtudományi Tanszék

Tálosi Ferencné

óraadó

Pedagógiai és Pszichológiai Tanszék

Dr. Tolnai Gyula

főiskolai tanár kandidátus

Szociálpolitikai Tanszék

Iroda: E/I/1 Telefon: 419-622/127

E-mail: tolnai@igyfk.pte.hu

Tompicsné Cziegler Franciska

óraadó

Idegennyelvi Tanszék és Lektorátus

Dr. Tormási Anita

Szociálpolitikai Tanszék

Tóthné Lázár Noémi

zenetanár

Ének-Zene Tanszék

Iroda: A/115 Telefon: 528-300/

E-mail: tothl@igyfk.pte.hu

Tóthné dr. Litovkina Anna*főiskolai tanár, kandidátus*

Idegennyelvi Tanszék és Lektorátus

Iroda: E/I/5/a Telefon: 419-622/118

Dr. Töttös Gábor*főiskolai docens*

Magyar Nyelvi és Irodalmi Tanszék

Iroda: A/209 Telefon: 528-300/1212

Udvarházyné Fejes Erzsébet*főiskolai adjunktus*

Magyar Nyelvi és Irodalmi Tanszék

Iroda: A/208 Telefon: 528-300/1211

Varga Amár László*óraadó*

Vizuális Nevelési Tanszék

Dr. Várady Zoltán*főiskolai tanár, kandidátus*

Társadalomtudományi Tanszék

Iroda: A/ 217 Telefon: 528-300/1216

E-mail: varadyz@igyfk.pte.hu**Zrinyi Andrea***főiskolai tanársegéd*

Idegennyelvi Tanszék és Lektorátus

Iroda: E/I/10 Telefon: 419-622/122

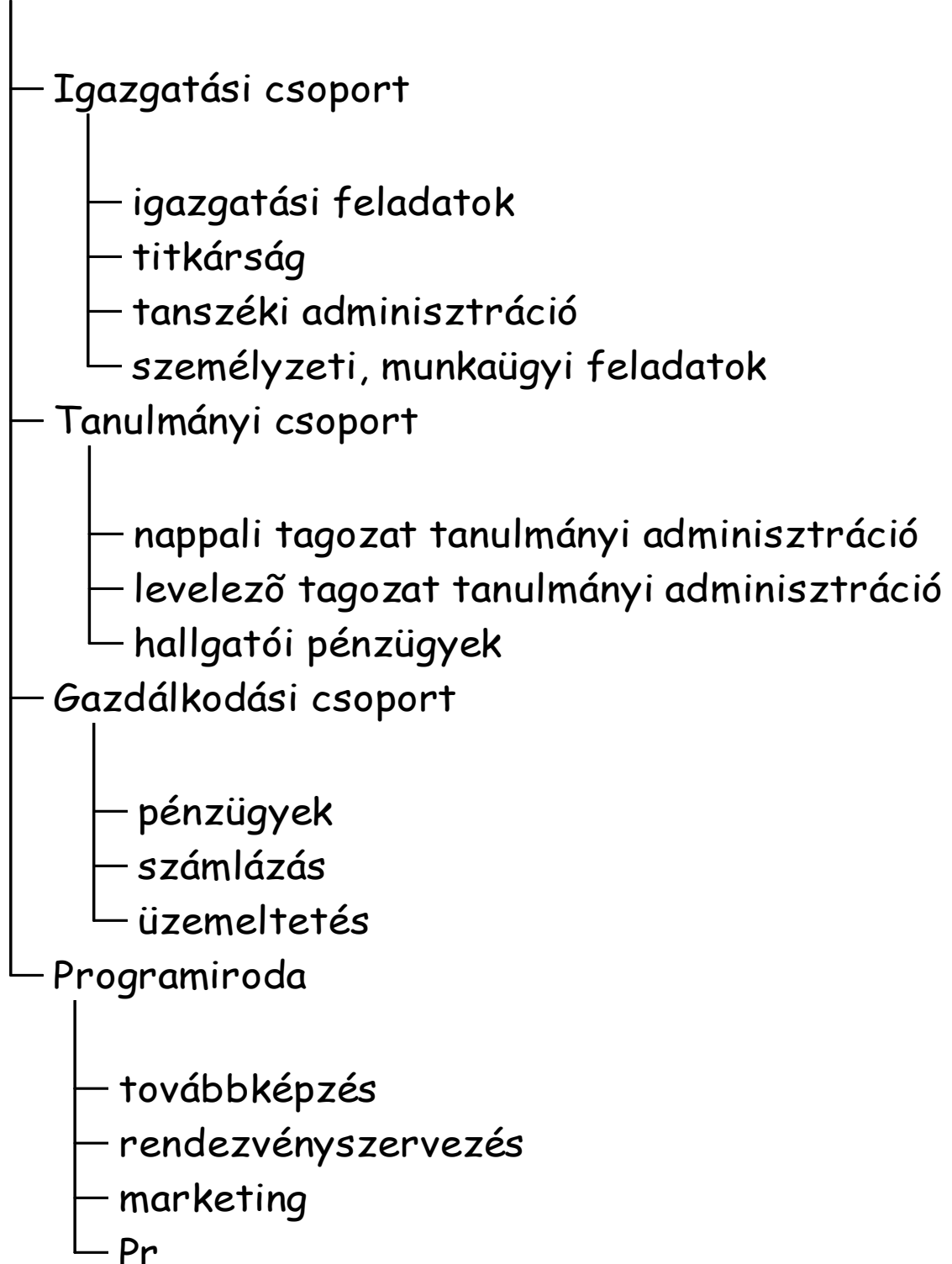
E-mail: zrinyi@igyfk.pte.hu

A főiskola szervezeti egységei

Az Illyés Gyula Főiskolai Kar Főigazgatói Hivatal:

Főigazgatói Hivatal

A Főigazgatói Hivatal feladatai:

1. A Kar központi *igazgatási* szervezeti egysége a Főigazgatói Hivatal, amely Igazgatási Csoportból, Gazdálkodási Csoportból, Tanulmányi Csoportból valamint Továbbképzési és Marketing Csoportból áll.

2. Az Igazgatási Csoport feladata:

- a) A főigazgató, a főigazgató-helyettesek, a Kari Tanács, a kari bizottságok feladat- és hatáskörébe tartozó ügyek előkészítésében, a határozatok és döntések végrehajtásában való közreműködés, az azokkal kapcsolatos igazgatási tevékenység ellátása és a nyilvántartások vezetése.
- b) Személyzeti – munkaügyi tevékenysége keretében feladata az oktatói személyzeti nyilvántartás és döntés-előkészítés, a főigazgató hatáskörébe tartozó munkaügyi döntések előkészítése.
- c) Működteti a titkárságot, a tanszéki adminisztrációt, ellátja a kari ügyiratkezelés feladatait. A csoport élén a főigazgató által kinevezett csoportvezető áll.

Csoportvezető: Erős Józsefné
A/112 Telefon: 528-300/1130
E-mail: eros@igyfk.pte.hu

3. A Tanulmányi Csoport feladata:

A karon folyó alapképzésekben tanulmányi hatósági feladatokat lát el, végzi a hallgatók tanulmányi adminisztrációját, intézi a hallgatók tanulmányi-, vizsga- és pénzügyeit. A csoport élén a főigazgató által kinevezett csoportvezető áll.

Csoportvezető: Szabó Ernő János
A/125/a Telefon: 528-300/1120
E-mail: szaboe@igyfk.pte.hu

4. **A Gazdálkodási Csoport feladata:** a Kar gazdálkodással összefüggő feladatainak végzése, melynek keretében:

- a) elkészíti a Kar éves gazdálkodási tervét,
- b) figyelemmel kíséri a kari, tanszéki és más szervezeti egységi keretek felhasználását,
- c) ellátja a gazdasági tevékenységgel kapcsolatos bizonylatolást és könyvelést, üzemeltetési feladatokat lát el.
- d) Adatokat szolgáltat a Kari Tanács és bizottságai, a főigazgató és helyettesei, valamint a szervezeti egységek vezetői számára, továbbá javaslatokat tesz döntéseik előkészítése érdekében. Adatokat szolgáltat az Egyetem Gazdasági Főigazgatósága által elrendelt körben és időpontban. Külső szervek felé önállóan adatszolgáltatásra nem jogosult.

A csoport élén a főigazgató által kinevezett csoportvezető áll.

Csoportvezető: Kovács Jánosné
C/ Telefon: 528-300/1513
E-mail: emmer@igyfk.pte.hu

5. Továbbképzési és Marketing Csoport feladata:

- a) Tanfolyamok, továbbképzések szervezése, lebonyolítása, a hozzájuk kapcsolódó adminisztráció intézése.
- b) Kari rendezvények szervezése, előkészítése, lebonyolítása.
- c) Külső kapcsolatépítést segítő tevékenység.
- d) PR-tevékenység, marketing munka. Pályázatfigyelés, pályázatkészítések segítése, lebonyolítása.
- e) A külkapcsolatokból adódó ki-be utazások előkészítése, szervezése, lebonyolítása. Külföldi delegációk helyi programjainak tervezése, szervezése, lebonyolítása.
- f) A karon készülő kiadványok gondozása.

A csoport élén a főigazgató által kinevezett csoportvezető áll.

Csoportvezető: Sifter Józsefné
A/103 Telefon: 528-300/1139
E-mail: sine@igyfk.pte.hu

Tanszékek

Ének-Zene Tanszék

„A” épület

Tanszékvezető:	Pajor Márta	főiskolai docens
Oktatók:	Csurgai Violetta	főiskolai tanársegéd
	Müller János	főiskolai adjunktus
	Tóthné Lázár Noémi	zenetanár

A tanszék a főiskolai hallgatók esztétikai-művészeti, ezen belül is a zeneoktatási feladatát vállalja fel, mind vokális, mind hangszeres területen. A kötelezően előírt szakmai stúdiumok (Ének és módszertana, Ének és tanítása, Ének tantárgy-pedagógiai) mellett szabadsáv keretén belül hangképzést magánéneket, kamarazenét, hangszerjáték oktatást is meghirdetünk valamennyi - nemcsak ének és műveltségterületet választó- hallgató számára.

E képzési formákon belül elsajátított művészeti gyakorlattal hallgatóink iskolai-megyei - és országos rendezvények rendszeres közreműködői.

A tanszék valamennyi oktatója aktív muzsikus: ismert komolyzenei együttesek szólistái, karnagyai ill. hangszeres közreműködői.

Idegennyelvi Tanszék és Lektorátus

„E” épület

Tanszékvezető:	Dr. Drescher J. Attila	főiskolai docens	(német)
Oktatók:	Dr. Bajner Mária	főiskolai docens, PhD	(angol)
	Kiss Natália	főiskolai adjunktus	(angol)
	Klein Ágnes	főiskolai tanársegéd	(német)
	Molnárné Páli Éva	főiskolai adjunktus	(angol)
	Regős Gabriella	nyelvtanár	(német)
	Szabóné dr. Daczi Margit	főiskolai adjunktus	(német)
	Tompicsné Cziegler Farnicska	óraadó	(német)
	Tóthné dr. Litovkina Anna	főiskolai tanár, kandidátus	(angol)
	Zrinyi Andrea	főiskolai tanársegéd	(német)

A tanszék jelenleg a német nemzetiségi óvodapedagógusok német nyelvi képzését, a tanító szakos hallgatók angol, illetve német műveltségterületi óráit, valamint - külső óraadók bevonásával - a kar általános idegennyelvi képzésének feladatait látja el (benne a nappali és levelező tagozatét, továbbá a szociális munkás képzés idegennyelv-oktatását, valamint levelező tagozaton nemzetiségi német óvodapedagógus, német és angol műveltségi területi továbbképzést).

Jó színvonalú szakmai-tudományos és publikációs tevékenység folyik a tanszéken, ezt tükrözik a publikációs jegyzékek, konferencia-részvételek, illetve tudományos továbbképzések. A tanszék 1 fő kandidátussal, 1 PhD-s egyetemi doktorral és 5 PhD-s továbbképzésben résztvevő oktatóval rendelkezik, a vezető oktatók számos tudományos társaságban és szervezetben vannak jelen elnöki, vagy tagi funkcióban.

Az egyes szakképzések a következő időrendben indultak:

1995-: német nemzetiségi óvodapedagógus (kezdetben 2 éves)

1990-: idegennyelvoktató tanító (német)

1993-: idegennyelvoktató tanító (angol)

1995-: (idegennyelvoktató tanító szakok folytatásaként) német, ill. angol műveltségi terület

Az O.T.E. Idegennyelvi és nemzetiségi tagozat, illetve szakbizottság munkájában kezdetektől folyamatosan és aktívan részt vett a tanszék, így az országos ekvivalenciát biztosító tantervi- és vizsgaháló kimunkálásában, illetve a szak országos továbbfejlesztésében (pl. az alapvizsga bevezetése, értelmezése, az évfolyamdolgozatok és a záróvizsgák tartalmi és szervezési, kérdései, továbbképzések). A tanszék vezetője és oktatói tagjai ezen grémiumoknak és a tanszékvezető a német nyelvtanárok országos egyesülete (UDV) elnöki tagja.

A tanszék az intézményi és intézményközi kapcsolatokon túl gondoskodik a szakos hallgatók idegennyelvi képzése feltételeinek javításáról (pl. hallgatói ösztöndíjak, képzési idő alatti külföldi nyelvtanulás és párhuzamos képzés lehetősége, engedélyezése, a multimédiás oktatás lehetőségeinek további fejlesztése).

A tanszéken gyakorlatorientált és folyamatos szakfejlesztés folyik a megye és a régió munkaerőigényére, a pécsi egyetemi társtanszékkel korábban létesített szakmai-együttműködési, integrációs lehetőséget is felkínáló kapcsolatra is tekintettel.

Informatika Tanszék

„A” épület

Tanszékvezető:	Pap László	főiskolai adjunktus
Oktatók:	Ősze József Simon Imréné Kuruczné Boda Zsuzsa	főiskolai tanársegéd főiskolai adjunktus óraadó
Rendszergazda, operátor	Kárpáti Zoltán A/321 Telefon: 528-300/1306 E-mail: pinyo@igyfk.pte.hu	
Operátor:	Ruskó Márton A/321 Telefon: 528-300/1306 E-mail:	
Gépíró- adminisztrátor:	Szászy Istvánné A/233 Telefon: 528-300/1205	

Magyar Nyelvi és Irodalmi Tanszék

„A” épület

Tanszékvezető:	Dr. Horváth Béla	főiskolai tanár, kandidátus
A tanszék oktatói:	Dr. Antóni Judit	főiskolai adjunktus
	Dr. Borbély Sándor	főiskolai tanár
	Polereczky Péterné	óraadó
	Dr. Töttös Gábor	főiskolai docens
	Udvarházné Fejes Erzsébet	főiskolai adjunktus

A tanszék magyar nyelvészeti, irodalmi és módszertani tárgyakat tanít. Ezek a stúdiumok egymásra épülnek. Alapozó tárgyak: módszertanok, kommunikáció-elmélet, Bevezetés az irodalomtudományban és Irodalomesztétika. A tárgyi struktúrában ezekre épülnek a leíró nyelvészeti, nyelvtörténeti, stilisztikai, retorikai, illetve az irodalomtörténeti, gyermekirodalmi stúdiumok.

A tanszék egyaránt részt vesz a tanítók és óvodapedagógusok képzésében. A magyar nyelvi és irodalmi műveltségterület nemcsak szakirányú képzést ad, de az egyetemi továbbtanulásra is felkészít. A szakirányú továbbképzésben ugyancsak megjelenik ez a terület.

A tanszék oktatói szerkesztik az Új Dunatáj című negyedéveként megjelenő tudományos és művészeti szemlét. Főszerkesztő: N. Horváth Béla, szerkesztők: Drescher J. Attila és Töttös Gábor. A lap a régió kultúrájának ápolása mellett feladatának tekinti a Közép-Európára való kitekintést is. A szeptemberi számát ennek a kérdésnek szenteli. Az 1998. szeptemberében a kisebbségek Közép-Európában című összeállításában Grendel Lajos, Tilkovszky Lóránt, Juhász Erzsébet tanulmányait közli.

A tanszék oktatói az irodalomtudomány jeles képviselőinek részvételével több tudományos konferenciát szerveztek az elmúlt időszakban. Így: Versmodellek a XX. századi magyar lírában (1995.), A költőszerep lehetőségei Közép-Európában (1997.). A Magyar Írószövetséggel és a Tolna megyei könyvtárral együttműködve részt vesznek az ifjúsági írók konferenciájának előkészítésében, amelyre minden páros évben Szekszárdon kerül sor. A tanszék egyik oktatója szervezi az évenkénti Közép-Európa konferenciát, amelyen képviseltetik magukat a térség hazánkban akkreditált nagykövetei is.

Pedagógiai és Pszichológiai Tanszék

„A” épület

Tanszékvezető:	Dr. Kurucz Rózsa	főiskolai tanár, kandidátus
Oktatók:	Bús Imre	főiskolai docens
	Farkas Johanna	óraadó
	Osváth Anikó	főiskolai tanársegéd
	Dr. Péchy Benjamin	főiskolai docens
	Szabó Ernő János	óraadó
	Szente István	főiskolai adjunktus
	Tálosi Ferencné	óraadó

A Pedagógiai és Pszichológiai Tanszék az Illyés Gyula Pedagógiai Főiskola egymáshoz szervesen kapcsolódó pedagógiai és pszichológiai tudományágak oktatásával és kutatásával foglalkozó szervezeti egysége.

A tanszéken oktatott 19 tárgy és a kutatások illeszkednek a szakok és az intézmény pedagógusképzési profiljához.

A tanszék 5 főállású oktatója nagy felsőoktatási gyakorlattal rendelkező, 2-3 főiskolai és egyetemi diplomával, egyetemi doktori fokozattal, és kandidátusi fokozattal rendelkező jól képzett szakember. Jelentős szerepet vállalnak a hallgatók szakdolgozatainak, és tudományos diákköri dolgozatainak irányításában, témavezetésében.

A tanszék oktatói folyamatosan részt vesznek a tantárgyfejlesztésben, és az oktatást segítő jegyzetek, segédanyagok, szöveggyűjtemények elkészítésében. Kutatómunkájuk elsősorban egyéni kutatásokban teljesedik ki.

Kiemelkedően jelentős a tanszék oktatóinak a hazai és nemzetközi tudományos közéletben vállalt szerepe, és az intézményi bizottsági munkákba is minden oktató bekapcsolódik.

A tanszék 3 szak (tanító, óvodapedagógus, és német nemzetiségi óvodapedagógus szak) nappali és levelező tagozaton folyó képzésben, és a továbbképzések szinte minden formájában részt vesz.

A tanszéken oktatott tárgyak:

Bevezetés a pedagógiában, Didaktika, Bevezetés a pedagógiába és didaktika, Neveléstörténet, Nevelélmélet, Differenciáló nevelés, Szabadidőpedagógia, Választható pedagógiai stúdium: Nevelésszociológia, Pedagógiai kutatómódszertan, Európai reformpedagógiák és integrációs modellek, Játékpedagógia, Óvoda- és családpedagógia, Pszichopedagógia.

Bevezetés a pszichológiába, Fejlődépszichológia, Pedagógiai pszichológia, Szociálpszichológia, Személyiségzavarok pszichológiája, Csoportos pedagógiai gyakorlat.

A tanszék pedagógia szakos oktatói bekapcsolódnak a tanító és óvodapedagógus szakokon folyó gyakorlati képzésbe, az egyéni komplex gyakorlatok irányításával.

Szociálpolitikai Tanszék

„E” épület

Tanszékvezető:	Dr. Tolnai Gyula	főiskolai tanár, kandidátus
Oktatók:	Fekete Sándor	főiskolai adjunktus
	Jankó Judit	főiskolai adjunktus
	Juhászné Klér Andrea	főiskolai adjunktus
	Kitanics Márk	óraadó
	Kocsis Erzsébet	főiskolai docens
	Kőszegi Erika	főiskolai tanársegéd
	Dr. Lovász Zsuzsa	főiskolai docens
	Dr. Nagy Janka Teodóra	főiskolai docens
	Dr. Sebestyénne Horváth Marianna	főiskolai adjunktus
	Simonik Péter	
	Soponyainé Urbán Irén	főiskolai adjunktus
	Dr. Szabados Ágota	főiskolai docens
	Dr. Tormási Anita	

Gépíró-adminisztrátor: Nagy Árpádné
E/I/7 Telefon: 419-622/119
E-mail: nagyteri@igyfk.pte.hu

A szekszárdi Illyés Gyula Pedagógiai főiskolán az általános szociális munkás képzés gazdája a **Szociálpolitikai Tanszék**, s döntő mértékben a tanszék munkatársai oktatják a nappali és a levelező tagozatos hallgatókat.

A tanszéken az alábbi tantárgycsoportok keretében oktatjuk az elméleti tárgyakat:

- Társadalomismeret, szociológia
- Társadalom- és szociálpolitika
- Szociális munka
- Jog
- Pszichológia
- Társadalomorvostan

A gyakorlati képzés a készségfejlesztések rendszere mellett az intézményi gyakorlatokat, a választott szakirány speciális gyakorlatait és a fél éves integrált gyakorlatot jelenti. A gyakorlati képzés terepe mintegy 60 különböző szociális intézmény.

A Szociálpolitikai Tanszék a főiskola E épületében található, itt folyik az általános szociális munkás hallgatók oktatása. Az épületben gazdag tanszéki könyvtár áll a hallgatók rendelkezésére.

A szak oktatásában a főállású oktatókon kívül a főiskola pedagógusai, nyelvtanárai és külső óraadó szakemberek, elsősorban orvosok, vesznek részt.

Társadalomtudományi Tanszék

„A” épület

Tanszékvezető:	Dr. Várady Zoltán	főiskolai tanár, kandidátus
Oktatók:	Dr. Andrassy György	egyetemi tanár, kandidátus
	Bács Gábor	főiskolai tanársegéd
	Dr. Bebesi György	óraadó
	Dr. Dobos Gyula	óraadó, címzetes főiskolai docens
	Kolontári Attila	főiskolai adjunktus
	Liebhauser János	óraadó
	Németh Zoltán	óraadó
	Ruzsa Éva	óraadó
	Szabó Ernő János	óraadó
	Szöts Zoltán	óraadó
Gépíró-adminisztrátor:	Bors Enikő	
	A/114/a	Telefon: 528-300/11281
	E-mail: bors@igyfk.pte.hu	

Az 1991-92-es tanévtől kezdve az általános tanítóképzésben (6 félév) három kötelező tantárgyat oktattak tanszékünkön:

- ◆ Filozófiatörténet (a II. félév végén szigorlattal zárulva)
- ◆ A magyar nép története
- ◆ Művelődés- és vallástörténet (teljesen új tárgy, 1993-94-től az óvóképzésben is!)

1994-95-től ez a struktúra sem jellegében, sem óraszámában nem tért el a négyéves idegennyelv-oktató tanító szaknál alkalmazott rendszertől, az óvodapedagógus képzésben pedig csak az utolsó tárgy óraszámát lett kevesebb.

Ebben az időszakban (1994-95-től) a szakkollégiumi képzésben a tanszéknek nem voltak órái. A négyéves tanítóképzésre való áttéréskor újabb két kötelező tantárggyal bővült a tanszékünkön oktatott tárgyak köre: az etikával és a társadalomismerettel, míg az óvóképzésben némi módosítással a régi struktúra maradt érvényben.

A bevezetett választható műveltségterületi képzés valamennyi tantárgya teljesen új, olyannyira, hogy a honismeret, vallástörténet, művelődéstörténet tantárgypedagógiája című tantárgyaknak sem módszertani jegyzete, sem útmutatója nem volt, még országos szinten sem.

A műveltségterület további tárgyainak egy része csak a felsőbb évfolyamokban került sorra, így komolyabb tapasztalatok még nem állnak rendelkezésünkre, mivel az első négyéves évfolyam 1999-ben végzett mind nappali mind levelező tagozaton.

Az időközbeni személyi változások a tartalmi megújulás garanciái voltak, a négy főállású munkatárs közül a legrégebb 1996 óta dolgozik a tanszéken.

A pozitív változásokra utal az a tény, hogy a Társadalomelméleti Tanszék 1998 őszétől Társadalomtudományi Tanszék néven szerepel, munkájában három minősített és egy doktorandusz oktató vesz részt.

Természettudományi Tanszék

„A” épület

Tanszékvezető:	Dr. Endrédi Lajos	főiskolai tanár
A tanszék oktatói:	Dr. Csatlósné dr. Fülöp Sára	főiskolai docens
	Dömötör László	óraadó
	Hamarics Mária	óraadó
	Gébert Imre	óraadó
	Póla Károly	óraadó
	Polgár Károly	óraadó
	Straubingerné Kemler Anikó	főiskolai tanársegéd
	Szentesné Nagy Éva	óraadó
Gépíró- adminisztrátor:	Szászy Istvánné	
	A/233 Telefon: 528-300/1205	

A tanszék a tanítóképzésben és az óvodapedagógusok képzésében vesz részt: oktatói matematikát, természettudományi tárgyakat és technikai ismereteket oktatnak, illetve ezeken a területeken – a tanítói, óvodapedagógusi hivatással kapcsolatban – tantárgypedagógiai és módszertani felkészítést is végeznek. Matematikából és természettudományokból a tanító szakon nemcsak általános képzés, hanem ún. műveltségterületi képzés is folyik. Ez utóbbiak lehetővé teszik, hogy a végzett tanítók olyan matematikai, illetve természettudományi szaktudás birtokába jussanak, amelyek biztosítják, hogy az általános iskola alapfokának 5. és 6. osztályában is eredményesen végezzék a matematikai, természettudományi nevelést-tanítást.

- **A tanszéken oktatott tantárgyak szakonként:**

Tanítószak:

Általános képzési tantárgyak: Matematika és tantárgypedagógiája; Természetismeret (fizikai, kémiai, földrajzi és biológiai ismeretek) és tantárgypedagógiája; Az ember biológiája és egészségtana; Technika és tantárgypedagógiája;

Műveltségterületi képzés kiegészítő tantárgyai:

Matematika műveltségterület: A matematika alapjai, Kombinatorika, valószínűségszámítás; Elemi algebra, Geometria, Elemi matematika, Függvények; Tantárgypedagógia;

Természetismeret műveltségterület: Fizikai és kémiai gyakorlatok; Földrajzi gyakorlatok; Biológiai gyakorlatok; Növénytani ismeretek; Állattani ismeretek; Ökológiai és természetvédelmi ismeretek; Anatómiai és élettani gyakorlatok; Humánbiológiai ismeretek és egészségtan; Magyarország földrajza; Tantárgypedagógia;

Óvodapedagógus szak Matematika és módszertana; Természetismeret; Környezeti nevelés módszertana; Anatómia; Egészségtan

Tudományos kutatási témák:

A matematikaoktatás és -tanítás tartalmi és módszertani kérdései

(Dr. Csatlósné dr.Fülöp Sára és Hajós Éva)

Palinológiai, produkcióbiológiai és ökofiziológiai vizsgálatok (Dr. Endrédi Lajos)

Testnevelés Tanszék

„A” épület

Megbízott tanszékvezető: **Simonné Christián Anikó** főiskolai adjunktus

Oktatók:	Ákoshegyi István	főiskolai adjunktus
	Ákoshegyiné dr. Hild Gerda	óraadó
	Bányai Zoltán	óraadó
	Falvainé Péter Györgyi	óraadó
	Dr. Horváthné Papp Ibolya	óraadó
	Mozolai Annamária	főiskolai adjunktus

A Testnevelés Tanszék a tanító és az óvodapedagógus szak képzésében vesz részt. A testnevelés tantárgycsoport képzési feladatait három főállású oktató és öt fő óraadó látja el.

A tanszék oktatói a testnevelés és sporttudomány különböző területein önállóan és team munkában végeznek tudományos kutatásokat, melynek eredményeit konferenciákon mutatják be és publikálják azokat.

A tanító és óvodapedagógus szakon egyaránt kötelező a testnevelés tantárgypedagógia, ill. a testnevelés módszertan..

A hallgatók számára választható fakultáció az "Óvodástorna" és a "Kisgyermek vizhezszoktatása".

Képzési célok:

Általános célkitűzés az óvodapedagógus szak esetében olyan ismeretekkel, készségekkel bíró pedagógusok képzése, akik megalapozzák a kisgyermek mozgástanulásának helyes folyamatát, képesek a mozgásingerek szakszerű közvetítésére. Kapcsolatot tudnak teremteni a szülők és gyermekek szabadidős tevékenységének összehangolására, valamint saját életmódjukon keresztül alkalmasak az egészséges életmód közvetítésére, miközben gondot fordítanak saját motoros képességeik fejlesztésére, szintentartására.

Általános célkitűzés a tanító szak esetében olyan korszerű mozgásműveltséggel, társadalmi érzékenységgel rendelkező pedagógusok képzése, akik alkalmasak készségük és képességek birtokában az 1-4. osztály testnevelésének szakszerű közvetítésére, a gyermekek pszichoszomatikus nevelésére, a tanórán kívüli szabadidősporthoz irányítására.

Ugyanakkor azok, akik a "Testnevelés-sport-gyógytestnevelés" műveltségterületet választották elérik azt a tudásszintet, mellyel a választott műveltségterület oktatási és nevelési feladatait képesek ellátni. Emellett át tudják adni a 10-12 éves korosztály életkori fejlettségének megfelelő legfontosabb tantárgypedagógiai, sportági tartalmakat és egészséges életmódminták közvetítésének. Fejleszteni tudják korszerű módon a motorikus képességeket, melyek a mozgásingerek alapját jelentik.

A testnevelés tantárgycsoport oktatásának színterei:

1. Tornaterem (36 m x 18 m játéktér)
2. Uszoda (Feszített víztükörrel ellátott, 25 m hosszú 4 pálya 140 cm mély)
3. Sportudvar (20 m x 40 m bitumenes pálya, salakos körpálya)

A Testnevelés Tanszék felügyelete alá tartozik a főiskola Diáksport Egyesület, amelynek különböző területein feladata, hogy a hallgatók számára rendszeres szabadidősporthoz testedzési lehetőséget biztosítson.

Vizuális Nevelési Tanszék

„A” épület

Tanszékvezető: Farkas Pál főiskolai docens

Oktatók:	Adorjáni Endre	főiskolai docens
	Fusz György	főiskolai tanár
	Kovács Anna	óraadó
	Kovács Ferenc	óraadó
	Máté János	óraadó
	Rippertné Ágó Magdolna	óraadó
	Varga Amár László	óraadó

Gépiró- adminisztrátor: Szászy Istvánné
A/233 telefon: 528-300/1205

A tanszék oktatói magasan kvalifikált, egyetemi szintű művészeti felsőoktatásban szerzett képesítésüknek megfelelő oktatói munkát végeznek. E mellett jelentős alkotói tevékenységet is folytatnak. Az oktatás minőségére az igényesség, a vizuális nevelés területeinek alapos ismerete, változatos pedagógiai munka jellemző. A minőségi munka eredményeit a tanév végén rendezett tanszéki tárlat illusztrálja. Az oktatók többrétű pedagógiai munkája, hallgatók felkészítésének segítése mellett lehetőséget biztosítanak a képességek tanórán kívüli fejlesztésére grafika, szobrászat, kerámia, tűzzománc műfajaiban.

A gyakorlati képzés minőségének színvonala a zárófoglalkozások és tanítások eredményein mérhető, valamint a már végzett hallgatók tevékenységének színvonala tükrözi.

Gyakorlóiskola

„D” épület Szekszárd Mátyás király u.5.

Igazgató: Antus Györgyné
Telefon 528-300/1601
E-mail: tyukanyo@igyfk.pte.hu

Igazgató- helyettesek: Murel Klára
Telefon 528-300/1602
E-mail: murelka@igyfk.pte.hu

Boda Zsuzsanna
Telefon 528-300/1602
E-mail: boda@igyfk.pte.hu

Iskola titkár Miskei Vendelné
Telefon 528-300/1603
E-mail: gaby@igyfk.pte.hu

Az intézmény 20 éve áll a szekszárdi közoktatás és felsőoktatás szolgálatában.

A Gyakorló Általános Iskola 1977-ben Szekszárd város központjában, a Kaposvári Tanítóképző Főiskola Kihelyezett Tagozatának keretei között kezdte meg működését, két párhuzamos osztállyal 1-4. évfolyamig. Helyzete és fejlődése a gyermeklétszám változásával egyre erősödött. 1986-ban új, önálló 16 tantermes épületbe költözött. Jelenleg is itt végzi alap- és kiegészítő tevékenységét. A két évtized nevelési irányzatai az iskolában tevékenykedő pedagógusok, a tanítási gyakorlaton lévő hallgatók és a főiskola törekvései sajátos gyakorlóiskolai szellemiséget alakítottak ki. Iskolánk a pedagógiai gyakorlat alkotóműhelye, hiszen kettős feladatot lát el, a gyerekek korszerű oktatását-nevelését, valamint a tanítójelöltek képzését. A tanítójelöltek felkészítésében kifejtett tevékenységünk hozzájárul a hallgatók hivatástudatának elmélyítéséhez, személyiségük alakulásához, valamint ahhoz, hogy szakmailag jól felkészült pedagógusokká válhassanak.

Iskolánk a hagyományos 8 osztályos iskolaszervezetben működik, 1-4. évfolyamig három párhuzamos osztállyal a következő profilok szerint: angol-informatika, úszás-idegen nyelv, nemzetiségi nyelv /német/. Öt év óta első osztályos tanulók részére -a Városi Önkormányzattal kötött megállapodás szerint-kis létszámú dyslexia prevenciós osztályt is szervezünk.

Hogy milyen az élet az iskolában? Lépjenek be! Tágra nyitott szemekkel figyeljék az iskolai élet minden rezdülését. Sok életvidám, aktív, kíváncsi, értelemről sugárzó szemű, a gyermeki csínyeket kipróbáló, a hallgatói „baki”-kon nevelkedett kisdíák várja Önöket. Tudom nem könnyű a tanítójelöltek feladata, hiszen mindenki teljes személyiségével vesz részt a helyzetekben, ami azt eredményezi, hogy nagyon sokféle erő, temperamentum, igény jelenik meg egy időben. Nagyon sok türelem és óriási energia kell ahhoz mindenki részéről, hogy ezek az átmenetileg szétartó érdekek, viselkedésmódok idomuljanak egymáshoz. Figyeljenek a résztvevő felek egymásra úgy, hogy emellett ne kelljen feladni önmagukat. A tanítónak, tanárnak saját értékeiből, belső erőiből kell megteremteni tekintélyét, ami nem egyszerű dolog, s néha hosszú időt vesz igénybe. A gyakorlóiskola pedagógusai, a gyakorlati képzés során ezekhez, és a tanításhoz szükséges módszertan elsajátításához nyújtanak segítséget.

Itt mindenki megmérettetik nemcsak szakvezetői, hanem egy sokkal kritikusabb „gyermeki” szűrőn keresztül is, s elgondolkodhat azon, vajon megfelelő élethivatást választott-e.

Gyakorlóóvoda

„B” épület Szekszárd, Mátyás király u.1.

Óvodavezető:

Mónus Idlikó

Telefon: 528-300/1400

E-mail: monusi@igyfk.pte.hu

Óvodánk az Illyés Gyula Pedagógiai Főiskola Gyakorlóóvodájaként működik. A város központjában helyezkedik el. Óvodai körzetünkbe tartozik Szekszárd város és a környező települések. Óvodánk a megye oktatási és kulturális életében aktív szerepet vállal.

Az óvodás korú gyerekek beíratásánál igényként jelentkeznek a német nyelv és a kulturális hagyományok megismerése, ápolása, ennek teszünk eleget a német nemzetiségi csoportok szervezésével.

Óvodánk 8 csoporttal működik, melyekbe átlagosan 20 gyermek jár. Szervezetileg megtalálható az azonos és a vegyes életkorú gyermekekből szerveződő csoport egyaránt.

Feladatunk a 3-7 éves gyermekek gondozása, fejlesztése mellett az óvodapedagógus hallgatók képzése.

Gyakorlóterep biztosítása, olyan példaértékű modell nyújtása, amely elősegíti a pedagógiai képességeik fejlődését, és alkalmassá teszi őket egyetemes és nemzeti értékek közvetítésére, a nemzeti tudat formálására.

Pedagógiai munkánkban arra törekszünk, hogy óvodánk profilja sokoldalú legyen. Jelenleg működő saját profilú csoportjaink: intenzív-zenei csoport, német-nemzetiségi csoportok, környezetismereti és környezetvédő csoport, intenzív személyiségfejlesztő csoport, hagyományőrző csoport.

Olyan helyi programot dolgoztunk ki, mely egységbe foglalja óvodánk sokszínűségét.

Az óvodában folyó pedagógiai munka magas szintű megvalósulása, folyamatos szakmai megújulás érdekében az óvónők továbbképzéseken, önképzéseken gyarapítják ismereteiket.

A megszerzett tudás a sikeres pályázatokban is megmutatkozik – így eszközállományunk is gyarapodik – ezáltal modern eszközökkel, korszerű pedagógiai eljárásokkal ismerkedhetnek meg hallgatóink is.

Könyvtárak

Könyvtárigazgató: **Tancz Csilla**
 A/ 4 Telefon: 528-300/1012
 E-mail: tesilla@igyfk.pte.hu

A PTE Illyés Gyula Pedagógiai Főiskolai Karán három helyen biztosítunk könyvtári szolgáltatásokat. A főiskola központi épületében, a szociálpolitikai tanszék tanszéki könyvtárában és a gyakorlóiskolában. A gyakorlóiskola könyvtára önállóan szerzeményez és szolgáltat. Feladata az iskolai könyvtári szolgáltatások biztosítása, a pedagógusok és az általános iskolai diákok ellátása.

Központi könyvtár a főépületben található. A főiskola könyvtára mellett kapott helyet a Tolna Megyei Önkormányzat Pedagógiai Intézet Pedagógiai Szakkönyvtára is. A két könyvtár közösen biztosítja a megye pedagógusainak, hallgatóinak a pedagógiai szakkönyvtári szolgáltatásokat.

Gyűjtőkör: kiemelten gyűjti a könyvtár a pedagógiai és segédtudományai (pl. pszichológia, szociológia, gyermek- és ifjúságvédelem, pszichoterápia) szakirodalmát, a történelem, az irodalom és nyelvészet, a tudományelmélet hazai irodalmát.

A könyvtár nyilvános, melynek helyben nyújtott **alapszolgáltatásai ingyenesek:**

Alapszolgáltatások:

- könyvtárlátogatás, gyűjtemény helyben használata, állományfeltáró eszközök használata,
- információ a könyvtári rendszer szolgáltatásairól.

Kiegészítő szolgáltatások:

könyvkölcsönzés, előjegyzés, könyvtárközi kölcsönzés, fénymásolás, irodalomkutató, témafigyelés, számítógépes szolgáltatások

A **tanszéki könyvtár** a főiskola „E” épületében található.

Gyűjtőkör: jog, szociológia, egészségügy, politika, idegen nyelv, nyelvoktatás.

Alapszolgáltatások:

- könyvtárlátogatás,
- gyűjtemény helyben használata,
- állományfeltáró eszközök használata,

Kiegészítő szolgáltatások:

könyvkölcsönzés, előjegyzés, könyvtárközi kölcsönzés, számítógépes szolgáltatások.

fénymásolás rendje

A másolás csak a **központi könyvtárban** vehető igénybe. A másolást csak a könyvtár **beiratkozott olvasója** veheti igénybe. Kizárólag **helyben használható** könyvtári anyagból másolunk.

Egy fénymásolat terjedelme **max. 20 oldal** lehet.

A másolás **hétfőtől péntekig** vehető igénybe, **9-15 óráig**.

A másolás az igénylések sorrendjében történik, ill. előjegyzést is felveszünk. A másolásról **számlát** adunk.

nyitva tartás szorgalmi időszakban

	Központi könyvtár A” ép.	Tanszéki könyvtár „E” ép.
Hétfő:	7.45 - 17.00	8.30 - 15.30
Kedd:	7.45 - 17.00	8.30 - 15.30
Szerda:	7.45 - 18.00	8.30 - 15.30
Csütörtök:	7.45 - 18.00	8.30 - 15.30
Péntek:	9.30 - 16.00	9.30 - 14.00
Szombat:	8.00 - 12.00	zárva

Kollégium

„C” épület Szekszárd, Mátyás király u. 3.

Igazgató: Hamarics Mária
C/13 Telefon: 528-300/1502
E-mail: hamarics@igyfk.pte.hu

Kollégiumi Bizottság titkára: Völdi Izabella.

Főiskolánk egy nyolcszintes kollégium épülettel rendelkezik. A hallgatói férőhelyek száma 288. A kollégisták elhelyezése 3 ágyas szobákban, az emeleteken történik. Minden emeleten vizesblokkok, konyha és egy-egy tanulóhelyiség található. A földszinten társalgó, TV szoba, tanulóhelyiség és büfé áll hallgatóink rendelkezésére. Az alagsorban található a kondicionáló terem, valamint itt helyeztük el a - szintén hallgatói rendelkezésre álló kerékpárokat is-

Kollégiumunk oktatást szolgáló és egyéb kulturális, valamint sport tevékenységéről:

A kollégiumban szervezett programokat három egymástól különböző, ugyanakkor egymást kiegészítő csoportba lehet sorolni.

1. Szakmai programjainkkal az intézményi képzésben szerethető ismeretanyagot szeretnénk bővíteni ill., színesíteni. E programok egyik formája, amikor **külső előadókat** kérünk fel önálló előadások megtartására. Rajtuk kívül **intézményünk oktatóit** is vendégül látjuk egy-egy teaház keretében. A **gyakorló intézményekkel közösen szervezett programokkal** segítséget próbálunk adni hallgatóinknak, hivatásukra való gyakorlati felkészülésükhöz. Ezen kívül működik a kollégiumban **filmklub** és több éve egy **kézműves klub is**, melynek foglalkozásain a hallgatók kézműves alapterméküket sajátíthatnak el.

2. Kulturális rendezvényeink :

Gólyatábor, Gólyasimogató, Mikulás, Karácsony, Farsang, Valentin napi házaspárbaj, Ballagás, táncházak játékos vetélkedők, színházlátogatások, tánciskola, videovetítések, kozmetikai bemutatók, stb...

3. Sportrendezvényeink

Kollégiumi Bizottságunk fontos feladatának tartja, hogy minden évben egész tanévet átfogó tartalmú szabadidősport programot biztosítson a kollégium lakói számára. Évente meghirdetjük a kollégiumi bajnokságokat. Ezen kívül a hallgatók hetente 4 napon látogathatják az aerobic foglalkozásokat. A kondicionáló terem berendezései mellett a kerékpárok is mozogni vágyó hallgatóink rendelkezésére állnak. Évente több alkalommal szervezünk előadásokat, melyek témája az egészséges életmód. Legnagyobb érdeklődést azok a sportrendezvényeink váltják ki, amelyeken valamelyik társintézmény hallgatóival mérhetik össze tudásukat kollégistáink.

Hallgatói Önkormányzat

A Hallgatói Önkormányzat tevékenységei jellemzően három nagy területet ölelnek át:

Talán legfontosabb ilyen terület a hallgatói érdekvédelem, mely a felvételik nehézségeitől egészen a diploma kézhezvételéig terjedően a hallgatói jogok szélesítését, s ezek betartásával ill. be nem tartásával kapcsolatos egyéni érdekérvényesítést hivatott elérni minden lehetséges módon: így a H.Ö.K.

- egyharmados arányban jelen van főiskolánk legfelsőbb döntéshozatali fórumán, az Intézményi Tanácsban
- delegált tagjai által képviselteti magát a főiskola bizottságaiban
- lehetőségekhez mérten támogatja a nehéz szociális körülmények között élők tanulmányainak végzését
- folyamatosan véleményezi az oktatói munkákat
- jelen van a felvételi és záróvizsgákon
- stb.

Ezen érdekképviselési tevékenység, nem szorítható pusztán az intézmény határain belülre, hiszen roppant fontos feladat a Pécsi Tudományegyetemhez való integrálódásunkkal együtt járó érdekegyeztető munka, így részvétel az integrációt előkészítő intézményvezetési és hallgatói testületekben. Ezen túlmenően részt veszünk az országos felsőoktatási politikában a Hallgatói Önkormányzatok Országos Konferenciájának tagjaként.

Más jellegű, ám szintén nagy energiát igénylő és fontos feladat az éves programszervező munkával kapcsolatos tevékenységek elvégzése, állami, iskolai és egyéb ünnepek, valamint a tradicionális rendezvények - így gólyatábor, gólyabál, diáknapok, végzősbúcsúztatás - megvalósítása. A sok esetben több hónapos előkészületi tevékenység után megvalósuló rendezvények - itt kell megemlíteni a az ezévben megnyíló, szintén a hallgatóság által üzemeltetett főiskolai kávéházat - meghatározó erővel bírnak a főiskola, s a város életében.

Harmadik nagy területe a hallgatói önkormányzati munkának a képzéshez, szabadidőhöz kapcsolódóan elérhető szolgáltatások biztosítása, mint például kedvezményes fénymásolás, tornaterem és uszodahasználat, bel- és külföldi tanulmányi és szabadidős lehetőségek, albérlet és eseti munkák közvetítése.

Mindezek mellett rendszeres feladat a város, a térség más ifjúsági és civil szervezeteivel való kapcsolattartás, valamint az állandó pályázatkészítő tevékenység.

Tehát a H.Ö.K. tulajdonképpen a fent említettek koordinálásával segíti azt, hogy a főiskolán eltöltött időszakot valóban a " boldog diákevek " jellemezzék.

Szakmai és egyéb bizottságok

Bizottság	Elnök
1. Diákjóléti Bizottság	Szabados Ágota
2. Fegyelmi Bizottság	Bús Imre
3. Fejlesztési Bizottság	Dr. Horváth Béla
4. Gyakorlati Képzési Bizottság	Fusz György
5. Nemzetközi Bizottság	Dr. Drescher J. Attila
6. Tanulmányi Bizottság	Dr. Péchy Benjamin
7. Tanterv és Tantárgyfejlesztő Bizottság	Dr. Csatlós dr. Fülöp Sára
8. Testnevelési Bizottság	Simonné Christián Anikó
9. Tudományos Bizottság	Dr. Tolnai Gyula elnök Dr. Bajner Mária titkár
10. Művészeti Bizottság	Pajor Márta
11. Közművelődési Bizottság	Hamarics Mária
12. Szociális Bizottság	Dr. Töttös Gábor
13. Minőségbiztosítási Bizottság	Fusz György

Kulturális intézmények

Ilyés Gyula Megyei Könyvtár

Szekszárd, Széchenyi u. 51.

Telefon: 316-311

www.igyuk.hu

Látogatási idő és kölcsönzési idő

Hétköznap: 9-18

Kedd: 13-18

Szombat: 9-13

Babits Mihály Művelődési Ház és

Gyermekek Háza

Mártírok tere 10.

Telefon: 316-722

Tolna Megyei Önkormányzat Levéltár

Béla király tér 1. Telefon: 311-718

Kutatószoba és Könyvtár

Hétfő:

Kedd: } 8- 15.30

Szerda

Csütörtök: 8- 17.30

Péntek: 8- 15.30

Művészetek Háza

Mártírok tere 28.

Telefon: 312-282

Április - november 10-18

November - április 9-17

Hétfő: szünnap

Német Színház

Garay tér 4.

Telefon: 316-533

Babits Emlékház

Babits M. u. 13.

Telefon: 312-154

Naponta 9 -17-ig

Hétfő: szünnap

Keddenként a látogatás ingyenes.

Wosinsky Mór Múzeum

Mártírok tere 26.

Telefon: 316-222

Hétfő: szünnap

Naponta 10-18

Keddenként a látogatás ingyenes.

Sport és Szabadidő Központ

Keselyúsi út 3.

Telefon: 315-733

Szabályzatok

**Pécsi Tudományegyetem
Illyés Gyula Főiskolai Kar**

Az SZMSZ 9. számú melléklete

Tanulmányi és Vizsgaszabályzat

Szekszárd
2000.

ÁLTALÁNOS RENDELKEZÉSEK	268
A tanulmányi- és vizsgaügyekben eljáró személyek.....	268
A TANULMÁNYOKRA VONATKOZÓ ÁLTALÁNOS RENDELKEZÉSEK	270
A tanév időbeosztása	270
A hallgatói jogviszony. Beiratkozás.....	271
A tanulmányok kérelemre történő megszakítása	271
Átvétel.....	272
Szak-, műveltségi terület-, tagozatváltóztatás.....	272
Az egyéni tanulmányi rend.....	273
Párhuzamos képzés	274
Áthallgatás	274
Tájékoztatás a követelményekről.....	275
Részvétel a foglalkozásokon	275
Felmentés a tanulmányi és vizsgakötelezettség alól.....	276
AZ ISMERETEK ELLENŐRZÉSÉVEL KAPCSOLATOS RENDELKEZÉSEK	277
A leckekönyv aláírása	277
Vizsgaidőszak.....	277
A vizsgáztatás rendje.....	279
Az ismeretek ellenőrzésének főbb formái.....	279
Jegymegajánlás.....	280
A sikertelen vizsgák megisméltése	280
A sikeres vizsga javítása.....	281
A vizsgák nyilvántartása.....	282
A tanulmányi átlageredmény kiszámítása	282
Az oktatási időszak megisméltése.....	283
Elbocsátás az intézményből	283
Méltányosság gyakorlása	283
A VÉGBIZONYÍTVÁNYRA, A SZAKDOLGOZATRA, A ZÁRÓVIZSGÁRA ÉS AZ OKLEVÉLRE VONATKOZÓ RENDELKEZÉSEK	284
Záróvizsga alóli mentesítés kritériumai	285
II. Szóbeli záróvizsga alóli mentesség.....	285
SZAKDOLGOZAT (DIPLOMAMUNKA)	286
ZÁRÓVIZSGA-SZABÁLYZAT	289
A végbizonyítvány	289
A záróvizsga	289
A záróvizsgára bocsátás feltételei.....	291
A záróvizsga-bizottság összetétele.....	291

A szakdolgozat megvédése	291
A szakdolgozat védeke minősítésének ajánlott szempontjai	292
A szóbeli felelet	292
A záróvizsga minősítése:	292
Az oklevél	293
Az oklevél minősítése.....	293
A kitüntetéses oklevél.....	294
Vegyes rendelkezések	294
A sikertelen záróvizsga megismétlése	294
<i>Az általános szociális munkás szakra vonatkozó sajátos szabályok.....</i>	<i>295</i>

Illyés Gyula Főiskolai Kar Tanulmányi és Vizsgaszabályzata SZEKSZÁRD

A jelen Szabályzat a Pécsi Tudományegyetem Szervezeti és Működési Szabályzata 24. számú mellékletének – mely a tanulmányi és vizsgaszabályzatról szól – (továbbiakban: Melléklet) végrehajtására készült. A Szabályzat egyes rendelkezései előtt jelezzük a Melléklet azon rendelkezésének számát, melyre a Szabályzat rendelkezése vonatkozik.

I.

ÁLTALÁNOS RENDELKEZÉSEK

1. §

- 1.) A TVSZ hatálya kiterjed a Kar valamennyi hallgatójának (továbbiakban: hallgató) tanulmányi- és vizsgaügyeire. Tanulmányi illetve vizsgaügy a hallgatónak olyan egyéni ügye, mely hallgatói jogviszonyára, vagy a tanterv teljesítésével kapcsolatos jogaira illetve kötelezettségeire vonatkozik.
- 2.) A TVSZ hatálya - az egyes hallgató tanulmányi- és vizsgaügyein kívül - kiterjed a Kar oktatásszervezésével kapcsolatos, a TVSZ-ben külön megnevezett feladat- és hatáskörére is (a továbbiakban: oktatásszervezési ügyek).
- 3.) A hallgatóknak és oktatóknak egyaránt kötelessége a Kar tanulmányi- és vizsgarendjének megtartása.

A tanulmányi- és vizsgaügyekben eljáró személyek

Melléklet 2.§

2. §

1. A hallgatók tanulmányi- és vizsgaügyeiben, továbbá az áthallgatás és a párhuzamos képzés engedélyezésében **első fokon** oktatókból és hallgatókból álló kari **Tanulmányi Bizottság** (továbbiakban: TB) jár el.
2. A TB 6 főből (három oktató, három hallgató) áll, elnöke oktató. Elnökét és további oktató tagjait a Kari Tanács, hallgató tagjait a Hallgatói Önkormányzat SZMSZ-ében meghatározott módon a hallgatók választják meg. A TB oktató tagjainak megbízása három évre szól.
3. A TB szorgalmi időszak alatt szükség szerinti gyakorisággal, de félévente legalább egyszer ülésezik. A TB akkor határozatképes, ha tagjainak több mint fele az ülésen jelen van. Döntéseit nyílt szavazással, egyszerű szótöbbséggel hozza, szavazategyenlőség esetén az elnök szavazata dönt.

4. A TB egyes, a 6-12. pontban külön megjelölt hatásköreit a tanulmányi ügyekben illetékes főigazgató-helyettes(ek), az adott képzésért felelős szakfelelősök, a tanszékek vezetői, illetve a Főigazgatói Hivatal vezetője átruházott hatáskörben gyakorolják. Az átruházott hatáskör gyakorlója tájékoztatja a TB-t döntéseiről.
5. A TB a tanszékeket érintő ügyekben köteles kikérni a tanszék vezetőjének véleményét.
6. Az **általános főigazgató-helyettes** átruházott hatáskörben gyakorolja:
  - a vizsgaidőszak végén a félév érvényesítése, ill. érvénytelenítése,
  - párhuzamos képzés vagy áthallgatás engedélyezése,
7. Az adott képzésért felelős **szakfelelősök** átruházott hatáskörben járnak el
  - elbocsátott hallgató visszavétele, ill. a megszakított tanulmányok folytatásának engedélyezése,
  - az összefüggő szakmai gyakorlatok alóli mentesség engedélyezése,
  - a zárófoglalkozások, zárótanítások, a záróvizsga szóbeli része alóli felmentés engedélyezése,
  - a sikertelen zárófoglalkozások és zárótanítások új időpontjának kijelölése.
  - a hallgató (vagy hallgatói csoport) távolmaradásának engedélyezése ügyében
8. Az adott képzésért felelős **szakfelelősök** oktatásszervezési hatáskörben járnak el
  - záróvizsga tételek jóváhagyása.
  - a gyakorló intézmények féléves gyakorlati képzési útmutatóinak jóváhagyása,
  - a gyakorlatok beosztásának és időpont kijelölésének jóváhagyása,
  - az összefüggő szakmai gyakorlatok szabályozása, a hallgatók felkészítésének, elbírálásának irányítása,
  - a zárótanítások, zárófoglalkozások vizsgabizottságainak felkérése ügyében
9. A **tanszékvezetők** átruházott hatáskörben járnak el
  - intézmény (szak, tagozat) változtatása esetén vizsga-ekvivalencia elbírálása, a tárgy oktatójának javaslata alapján;
  - aláírás, ill. elégtelen gyakorlati jegy pótlásának engedélyezése, a tárgy oktatójának javaslata alapján;
  - szakdolgozati téma változtatásának engedélyezése a TVSZ-ben rögzített határidőig /a "fogadó" tanszék vezetője/;
  - elővizsga engedélyezése tárgyában.
10. A **tanszékvezetők** oktatásszervezési hatáskörben járnak el
  - a tanszéki szakdolgozati témajegyzék jóváhagyása,
  - a tanterv alapján a tantárgyi program és a követelmények jóváhagyása,
  - szigorlati tételek jóváhagyása, a szigorlati bizottság kinevezése tárgyában.

11. A **főigazgatói hivatalvezető** átruházott hatáskörben jár el:

- tanulmányokkal kapcsolatos határidő (pl.: lecke-könyv, szakdolgozat leadása, beiratkozási haladék stb.) módosítási kérelmek elbírálása.

Az érintett tanszékek vezetőivel és/vagy a szakfelelőssel egyeztetve:

- más intézményből, karról, szakról, műveltségterületről történő átlépés engedélyezése,
- egyéni tanulmányi rend engedélyezése,
- tagozatváltoztatás engedélyezése,
- vizsgaidőszakon túli vizsgák engedélyezése,
- évhalasztás, évkihagyás engedélyezése tárgyában.

12. A **főigazgatói hivatalvezető** oktatásszervezési hatáskörben jár el

- a hallgatói jogviszony igazolása, illetve az ezzel összefüggő egyéb igazolások kiadása, értesítések megküldése,
- a vizsgára bocsátás feltételeit jelentő adminisztratív feltételek (pl.: tandíjbefizetés) teljesítésének igazolása,
- a félév végén a kötelezettségüket teljesített hallgatók lecke-könyvének lezárása tárgyában.

II.

A TANULMÁNYOKRA VONATKOZÓ ÁLTALÁNOS RENDELKEZÉSEK

A tanév időbeosztása

Melléklet 3.§

3.§

- 1.) A tanév két félévre oszlik. A szorgalmi időszak mindkét félévben legalább 13 hét, a vizsgaidőszak legalább 5 hét.
- 2.) A foglalkozások időtartama 45 perc.
- 3.) A tanórák rendjét az általános főigazgató-helyettes által jóváhagyott órarend szabályozza. A foglalkozásokat az órarendben meghatározott időben és helyen kell megtartani. Amennyiben a foglalkozás valamely alkalommal a meghatározott időben nem tartható meg, a tanszékvezető engedélyezheti annak elmaradását és más időpontban való pótlását. Ha valamely előre nem látható ok akadályozza a foglalkozás megtartását, az oktató köteles azt haladéktalanul bejelenteni a tanszékvezetőnek. Az oktatónak intézkednie kell, hogy a hallgatók tájékoztatást kapjanak a foglalkozás elmaradásáról és pótlásának időpontjáról.
- 4.) A levelező tagozatos képzés hallgatói külön konzultációs rend szerint járnak a foglalkozásokra.

A hallgatói jogviszony. Beiratkozás.*Melléklet 4. §***4. §**

- 1.) A hallgató félévenként köteles az oktatási év rendjében meghatározott időpontig beiratkozni. Az a hallgató, aki engedéllyel a vizsgaidőszakon kívül vizsgázott, az utolsó vizsgát követő munkanapokon (48 órán belül) külön engedély nélkül beiratkozhat.
- 2.) A beiratkozás általános feltétele, hogy a hallgató az előző félév tantervében meghatározott tanulmányi- és vizsgakötelezettségének, ill. tandíjfizetési kötelezettségének eleget tegyen.
- 3.) A beiratkozáskor a hallgató a leckeönyvébe felveszi:
  - a tanterv által kötelezően előírt tárgyakat, kurzusokat;
  - az ún. kötelezően választható tárgyak, kurzusok közül a választott tárgyat(akat), kurzusokat;
  - a fakultatív tantárgyakat, kurzusokat, szabadon választható tantárgyakat, kurzusokat;
  - a speciálkollégium tárgyait, a szakirány kurzusait.

A kötelezően, illetve szabadon választható tantárgyak, kurzusok jegyzékét, a tananyag tartalmának rövid ismertetését és a választást elősegítő egyéb információkat az induló félév első hetében tanszéki hirdetésként közzé kell tenni.

A tanulmányok kérelemre történő megszakítása**5. §**

- 1) A tanulmányok kérelemre történő megszakítása évhalasztással vagy évkihagyással történhet.
- 2) Az I. évfolyamra felvett hallgató tanulmányai megkezdésére - legfeljebb kétévi - halasztást kaphat.
- 3) A tanulmányok tartama alatt, méltánylást érdemlő okból - ide nem értve a tanulmányi mulasztásokat - a hallgató évkihagyás engedélyezését kérheti. Az évkihagyást egy évre és legfeljebb 2 alkalommal lehet kérni. Ha közben tantervmódosítás történt, a hallgatónak különbözőzeti vizsgát kell tennie legkésőbb a következő vizsgaidőszak megkezdéséig.
- 4) A hallgató kérésére a gyermekgondozási díj, illetőleg segély időtartamára évhalasztást, illetve évkihagyást kell engedélyezni.
- 5) Évhalasztási kérelmet a beiratkozási időszak *(az adott félév első hete)* végéig lehet beadni, míg az évkihagyásra irányuló kérelmet a méltánylást érdemlő ok felmerülésekor lehet beadni. A vizsgaidőszak megkezdése után évkihagyási kérelmet nem lehet beadni!

Átvétel

Melléklet 5.§

6.§

- 1.) Másik felsőoktatási intézményből, karról az a hallgató vehető át:
  - aki legalább egy lezárt félévvel rendelkezik;
  - aki hallgatói jogviszonnal rendelkezik, és az adott szak felvételi követelményeinek megfelel (legalább egy felvételi tárgy megegyezik a szak felvételi tárgyával);
  - akinek hallgatói jogviszonya elbocsátás vagy fegyelmi úton való kizárás miatt nem szűnt meg, illetőleg a kötelező elbocsátás vagy kizárás feltételei nem állnak fenn.
- 2.) Az átvételről a szakfelelős véleményének kikérésével a főigazgatói hivatal vezetője dönt, és meghatározza az átlépés feltételeit.
- 3.) Az átvételt kimondó határozatban rendelkezni kell arról, hogy az átvett hallgató milyen különbözeti vizsgákat köteles tenni, és mely tárgyakból kap felmentést. A különbözeti vizsgák letételének határidejét a vizsgák számától függően az átvételi határozatban kell megállapítani, de legkésőbb az adott félév vizsgaidőszakának megkezdéséig a különbözeti vizsgákat le kell tenni. A különbözeti vizsgák érdemjegyei nem számítanak bele a fogadó félév tanulmányi átlagába.
- 4.) Az átlépési kérelmet a fogadó intézmény Tanulmányi Bizottságához kell benyújtani.
- 5.) Átlépési kérelmet az adott félév első hónapjának utolsó napjáig lehet benyújtani.

Szak-, műveltségi terület-, tagozatváltoztatás

7.§

- 1) Szak, műveltségi terület vagy tagozatváltoztatást a tanszékvezető, ill. szakfelelős véleményének kikérésével főigazgatói hivatal vezetője engedélyezheti, ha
  - a hallgató érvényes, lezárt félévvel rendelkezik,
  - ha a kérelmezett szakon (műveltségi területen, tagozaton) a hallgatói létszám és a szak követelményei ezt lehetővé teszik.
- 2.) Szak, műveltségi terület vagy tagozat változtatásakor a hallgató az eltérő tantervi követelmények miatt köteles különbözeti vizsgát tenni legkésőbb a következő vizsgaidőszak megkezdéséig.

Az egyéni tanulmányi rend*Melléklet 13. §***8. §**

- 1.) Egyéni tanulmányi rend a második befejezett félév után kiemelkedő (4,71-5,00) tanulmányi eredményű hallgatónak engedélyezhető kérelmére, s egy félévre.
- 2.) Az egyéni tanulmányi rend nem jelenti a képzési idő megrövidítését.
- 3.) Az engedély alapján a hallgató a kötelező elméleti foglalkozásokon való rendszeres részvétel alól mentesül, vizsgáit a vizsgaidőszak előtt is leteheti, a soron következő oktatási időszak tárgyait leckeönyvébe előre felveheti, az oktatási időszakot hamarabb lezárhatja vagy más hasonló kedvezményben részesülhet. Az egyes tantárgyakból adódó tanulmányi kötelezettségek (pl.: dolgozatírás, referátumkészítés stb.) alól felmentés nem adható, teljesítésének módját és idejét a szaktanár jelöli ki. Az egyéni tanulmányi rend engedéllyel rendelkező hallgató köteles a félév megkezdésekor a tárgyak oktatóit - a tanulmányi feladatai egyeztetése érdekében- megkeresni.

Az iskolai (óvodai) gyakorlatokon való részvétel alól - az egyéni tanulmányi rend indokával- felmentés nem adható.

- 4.) Az egyéni tanulmányi rend engedély indokolt esetben visszavonható. Az egyes tantárgyak oktatói kezdeményezhetik az engedély visszavonását, ha a hallgató a tanulmányi kötelezettségeit nem -, vagy hiányosan teljesíti. Az egyéni tanulmányi rend engedély visszavonásáról - az oktató kezdeményezése alapján - a Tanulmányi Bizottság dönt.
- 5.) Szülés vagy gyermekgondozás miatt - tanulmányi eredménytől függetlenül is - kérhető egyéni tanulmányi rend, amely gyermekenként maximum 2 félévre vehető igénybe .
- 6.) Párhuzamos képzés esetén is kérhető egyéni tanulmányi rend a 13.§ 3. pontja szerint.
- 7.) Az egyéni tanulmányi rend szerint felkészülő hallgatónak is le kell tennie az összes kötelezően előírt vizsgát, továbbá köteles szakdolgozatot írni, és záróvizsgát tenni.
- 8.) Az egyéni tanulmányi rendet (az 5. bekezdés kivételével) a beiratkozással egyidejűleg kell kérelmezni.
- 9.) Különleges méltánylást érdemlő esetben is engedélyezhető egyéni tanulmányi rend (pl.: tartós betegség, mozgást akadályozó sérülés stb.).

Párhuzamos képzés

9. §

- 1.) A hallgató egyidejűleg más felsőoktatási intézmény, kar, vagy a kar más szakjának hallgatója is lehet. Kötelezettségeinek sikeres teljesítése esetén külön-külön oklevelet kap.
- 2.) A párhuzamos képzésre való felvételtől és a tanulmányok folytatásának feltételeiről az a felsőoktatási intézmény, kar dönt, amelyben a hallgató a második oklevelet kívánja megszerezni. Ha a felvételi tantárgyak (*legalább egy tárgy*) nem egyeznek meg, a hallgatónak felvételi (és alkalmassági) vizsgát kell tennie.
- 3.) A tanulmányi és vizsgakötelezettség alóli esetleges felmentésről, az egyéni tanulmányi rend megadásáról, továbbá a párhuzamos képzésből adódó egyéb követelményeket illetően - a hallgató kérésére - az érdekelt felsőoktatási intézmények közösen foglalnak állást. A Karon belüli párhuzamos képzés feltételeit az adott szakkal foglalkozó szakfelelős állapítja meg a kari jogszabályok figyelembevételével.

Áthallgatás

Melléklet 6. §

10. §

- 1.) A hallgató külön engedély nélkül részt vehet másik felsőoktatási intézmény, illetve kar, szak előadásain és foglalkozásain, de ez nem gátolhatja őt tanulmányi (az órákon való részvételi) kötelezettségeinek teljesítésében.
- 2.) A hallgató más felsőoktatási intézmény, kar (vagy a karon más szak) valamely tantárgyát is felveheti, és abból vizsgát tehet, feltéve, hogy ezt a fogadó intézmény (a kar más szakán oktatott tantárgy esetében az adott szakkal foglalkozó szakfelelős) engedélyezi. Az ilyen - áthallgatás alapján tett - vizsga a hallgató tanulmányi átlageredményébe nem számít be.
- 3.) A hallgató a tantervben előírt vagy kötelezően választhatóként megjelölt tantárgy helyett más felsőoktatási intézmény, kar, vagy a kar hasonló jellegű tantárgyát is felveheti, és abból vizsgát tehet. Ehhez mindkét érintett intézmény, kar (saját kari tantárgy esetében az adott képzéssel foglalkozó szakfelelős) engedélye szükséges. Az ilyen - áthallgatással tett - vizsgát úgy kell tekinteni, mintha a hallgató a saját karán (szakján) tette volna.
- 4.) A párhuzamos képzés ill. áthallgatás feltételei külföldi részképzésre is érvényesek.

Tájékoztató a követelményekről*Melléklet 8. §***11. §**

- 1.) A képzéssel foglalkozó szakfelelős(ök) köteles(ek) gondoskodni arról, hogy a tanulmányaikat megkezdő hallgatók tájékoztatást kapjanak a képzési idő alatt teljesítendő tanulmányi- és vizsgakötelezettségükről, valamint megismerjék és megvásárolhassák az őket érintő intézményi, kari szabályzatokat, rendeleteket, tanterveket.
- 2.) A hallgatókkal - tanulmányaik megkezdésekor - ismertetni kell a vizsgáztatás és az átlagszámítás módját, az oklevél minősítésébe számító érdemjegyeket.
- 3.) A hallgatókkal ismertetni kell a tanulmányi kötelezettségeik teljesítéséhez szükséges tudnivalókat. Az oktatók kötelesek közreadni az egyes tantárgyak tematikáját, a hallgatókkal szemben támasztott követelményeket, a kötelező és ajánlott irodalom, valamint a használandó tankönyv(ek) és jegyzet(ek) listáját.

Részvétel a foglalkozásokon*Melléklet 9. §***12. §**

- 1) A kötelezően látogatandó foglalkozásokról (előadás, szemináriumok, a gyakorlati képzés órái) való távolmaradást a hallgató a hiányzás megszűntétől számított egy héten belül - az órát tartó oktatónál, illetve a gyakorló intézményi szakvezetőnél - köteles igazolni. Betegség esetén orvosi igazolás fogadható el.
- 2) A hallgató indokolt esetben - előzetesen engedélyt kérhet a kötelező foglalkozásokról való távolmaradásra. Távolmaradást az órájáról az oktató, több tanítási napról a képzéssel foglalkozó szakfelelős engedélyezhet. A többnapos távolmaradást a hallgatónak írásban kell kérnie. Az összes ilyen távollét a félévenkénti 10 napot nem haladhatja meg. Az engedélyezett távolmaradásról az érintett tanszékeket, gyakorlóintézményeket tájékoztatni kell.
- 3) Az igazolásokat a hallgatóknak, csoportos hiányzás esetén a csoport tanulmányi felelősének a félév végéig meg kell őriznie.
- 4) A hallgató a hiányzás következtében nem teljesített tanulmányi kötelezettségeit az érdekelt oktató által megállapított módon, legkésőbb a vizsgaidőszak megkezdéséig köteles pótolni.
- 5) A kötelezően látogatandó tárgy - a gyakorlati képzést ide nem értve - foglalkozásairól való hiányzás miatt nem teljesített tanulmányi kötelezettségek pótlása általában nem lehetséges, ha a hiányzás mértéke meghaladja a tárgy félévi tantervi óraszámának 40 %-át (6 heti óraszámát).

- 6) Igazolt hiányzás (pl.: hosszan tartó betegség) esetén a tárgy oktatója köteles megadni a pótlás lehetőségét mindaddig, amíg a hiányzás nem haladja meg az 5. pontban jelzett mértéket.
- 7) Ha a hallgató a pótlást a számára előírt módon és határidőig nem teljesíti, akkor tőle az aláírást a tárgy oktatója megtagadhatja.
- 8) A tárgy oktatója nem köteles megadni a pótlás lehetőségét, ha a hallgató igazolatlanul hiányzott a tárgy félévi tantervi - kötelezendően látogatandó - óraszámának 20 %-át (3 heti óraszám) meghaladó foglalkozásról.
- 9) A gyakorlati képzés foglalkozásairól történő - akár igazolt, akár igazolatlan - távolmaradás általában nem pótolható.
  - a) A gyakorlati képzésről - legfeljebb két alkalommal - való indokolt távolmaradás esetén a pótlás feltételeit a szakvezető határozza meg. A pótlás csak az adott félévben lehetséges. Indokolatlan távolmaradás nem pótolható.
  - b) Rendkívüli esetben (hosszan tartó súlyos betegség stb.) a gyakorlati képzésről kettőnél több alkalommal való hiányzás esetén a képzésért felelős **szakfelelős** dönt abban, hogy a pótlás lehetséges-e vagy nem - a szakvezető véleményének kikérésével.

Felmentés a tanulmányi és vizsgakötelezettség alól

13. §

- 1.) A hallgatót kérésére fel kell menteni minden olyan tantárgy tanulmányi és vizsgakötelezettsége alól, melyekből kötelezettségeit már korábban teljesítette, ha a teljesítmény egyenértékű a tanterv szerinti követelményekkel. Az ilyen felmentés leckönyvbe történő bejegyzését, ill. nyilvántartását a tanulmányi előadó - a hallgató kérésére - elvégzi.
- 2.) Más intézményből, karról, szakról átvett hallgató kérheti felmentését az olyan tantárgy tanulmányi és vizsgakötelezettsége alól, melyekből kötelezettségeit már korábban teljesítette, ha a teljesítmény egyenértékű a tanterv szerinti követelményekkel. A tantárgy egyenértékűségéről az illetékes tanszék vezetője dönt.
- 3.) Egyenértékűnek az a korábbi teljesítmény fogadható el, amely tartalmilag lényeges mértékben egyezik a tanterv szerinti követelményekkel, és oktatásának szintje megfelel az érintett főiskolai szakon elvárt szintnek. A vizsgaformák azonossága nem feltétele az egyenértékűségnek, kivéve, ha a kar tanterve szigorlatot ír elő.
- 4.) A már megszerzett, a felmentés alapját képező érdemjegyek a tárgyfélév átlageredményébe nem számítanak be, kivéve: félévismétléskor a már megszerzett érdemjegyek beszámítása a megismételt félév átlagába, továbbá a szigorlati jegyek beszámítása az oklevél minősítésébe.
- 5.) A felmentési kérelmet a beiratkozási időszak végéig lehet a tanulmányi előadóhoz benyújtani.

III.

**AZ ISMERETEK ELLENŐRZÉSÉVEL KAPCSOLATOS
RENDELKEZÉSEK*****A leckekönyv aláírása****Melléklet 10-11. §***14. §**

- 1) Vizsgára az a hallgató bocsátható, aki a szorgalmi időszak befejezéséig tanulmányi (és tandíjfizetési) kötelezettségeinek eleget tett, s ezt
  - a tantárgy oktatója aláírásával igazolta,
  - a tanulmányi előadó a leckekönyvet "Vizsgálható" bélyegzővel ellátta.
- 1) Az aláírás feltételeit az oktatók kötelesek az egyes félévek elején a hallgatókkal közölni.
- 2) Ha a hallgató a félévi teljesítménye alapján nem kapott aláírást, az alábbiak szerint kell eljárni:
  - a) Az aláírás megtagadását, ill. az aláírás pótlásának módját az oktató köteles a tanszék vezetőjének írásban bejelenteni, a vizsgaidőszak megkezdése előtt.
  - b) Ha a tárgy aláírással zár, kollokviummal lehet pótolni. Gyakorlati jellegű tárgynál (pl.: testnevelés, ének, technika stb.) az adott követelmény vizsgaidőszakon belüli teljesítésével lehet pótolni.
  - c) A pótlásra a tanszékvezető adhat engedélyt - a hallgató kérése alapján - kikérve a tárgy oktatójának a véleményét is. A hallgató köteles a pótlási engedélyt a tanulmányi előadónak a vizsgaidőszak megkezdése előtt leadni.
  - d) Nem kaphat engedélyt az a hallgató a pótlásra, akitől hiányzásainak mértéke, ill. tanulmányi kötelezettségeinek indokolatlan elmulasztása miatt tagadják meg az aláírást.
  - e) Egyéni tanulmányi rend szerint tanuló hallgató esetében is megtagadható az aláírás, ha a hallgató nem teljesíti - az oktató által az adott félév elején – meghatározott feladatokat. Ez esetben pótlásra engedély nem adható.

Vizsgaidőszak**15. §**

- 1.) Szigorlat esetén a vizsganapokat a tanszékvezető, egyébként az oktató – a hallgatók egyetértésével – állapítja meg. Egyetértés hiányában a tanszékvezető, illetve az adott képzéssel foglalkozó szakfelelős dönt.

- 2.) A vizsgaidőpontokat úgy kell meghatározni, hogy a hallgató a vizsgákat arányosan elosztva tehesse le, és a sikertelen vizsgákat még a vizsgaidőszakban megismételhesse.
- 3.) A hallgató egyéni vagy csoportos vizsgaterv alapján vizsgázhat.
- 4.) A hallgatót a vizsgaidőpontokról a vizsgaidőszak megkezdése előtt legalább egy hónappal tájékoztatni kell. A vizsgaidőpontokról a hallgatókat közvetlenül a tanszékek tájékoztatják.
- 5.) A megállapított időpontban a hallgató köteles a vizsgán megjelenni. Ha a hallgató a kitűzött időben - neki fel nem róható okból - nem tud vizsgát tenni, más vizsganapra történő átsorolását kérheti. Ha a hallgató a vizsgakötelezettségének halasztását legkésőbb a vizsga napján a vizsga megkezdéséig a tanszéki adminisztrátornál nem jelenti be, külön eljárási díjat kell fizetnie. Vizsgálója elégtelennek minősül, ha távolmaradását három napon belül az oktatónál nem igazolja, ill., ha az oktató a távolmaradás indoklását nem fogadja el.
- 6.) Amennyiben a vizsgának a vizsgaidőszakban való letételét valamely különös méltánylást érdemlő ok akadályozta, a főigazgatói hivatalvezető az adott tárgy oktatójának egyetértésével engedélyezheti a vizsgának a vizsgaidőszakon túlra történő halasztását. Különös méltánylást érdemlő ok a tartós illetve súlyos betegség, közeli hozzátartozó halála, szülés vagy más hasonló körülmény. Az adott tárgy oktatója egyetértési joga gyakorlása során mérlegeli a kérelemben megjelölt ok súlyát és nyilatkozik arról, hogy egyetért-e a kérelem teljesítésével. Egy félév során legfeljebb két vizsga halasztása engedélyezhető legfeljebb a következő félév első hónapjának 15. napjáig. A vizsga elhalasztásáért különjárási díjat kell fizetni.
- 7.) A hallgató indokolt esetben a vizsgaidőszak megkezdése előtt két héten belül is tehet vizsgát (elővizsgát) az oktatóval történt előzetes egyeztetés alapján a tanszék vezetőjének engedélyével, ha az egyéni felkészülés lehetőségei adottak. Tantárgypedagógiából a nappali tagozaton elővizsga nem tehető. Az idegen nyelvi záróvizsga írásbeli és szóbeli része szintén nem tehető le elővizsga formájában. Az elővizsgát a vizsgaidőszakban tett vizsgának kell tekinteni, s az érdemjegyet a leckeönyvbe be kell jegyezni.
- 8.) Az elővizsga iránti kérelmet az adott tanszék vezetőjéhez kell benyújtani.
- 9.) Az elővizsga, illetve az arra való felkészülés miatt a hallgató egyéb tanulmányi (pl.: tanórákon, gyakorlaton való részvétel) kötelezettségei alól nem mentesül.
- 10.) A sikeres elővizsgát követően a hallgatót az adott tárgyból az óralátogatás alól fel kell menteni.
- 11.) Gyakorlati jegy általában nem szerzhető meg a félév szorgalmi idejének vége előtt. Rendkívüli méltánylást igénylő esetben a 8. pont szerint kell eljárni.

A vizsgáztatás rendje**16. §**

- 1) A vizsgák zavartalanságáért, nyugodt légköréért a vizsgáztató, illetőleg a vizsgabizottság elnöke felelős.
- 2) A szigorlatot legalább kéttagú bizottság előtt kell tenni, és arról jegyzőkönyvet kell vezetni.
- 3) A vizsgázó számára lehetővé kell tenni a felelete előtti rövid felkészülést.
- 4) Ha a vizsgáztatást egy oktató végezte,
  - az első megismételt vizsgát - a hallgató írásbeli kérelmére - más oktató vagy bizottság előtt,
  - a második megismételt vizsgát - a hallgató írásbeli kérelmére - bizottság előtt kell tennie.
5. A 4.) pontokban foglalt hallgatói joggyakorlás feltételeit tanszéki szinten a tanszékvezető, másodfokon az adott képzéssel foglalkozó szakfelelős biztosítja.

Az ismeretek ellenőrzésének főbb formái**17. §**

- 1.) A megfelelő - a képzési célhoz igazodó, egymásra épített - ellenőrzési formákat a tanterv, ezek tartalmi követelményeit a tantárgyi program határozza meg.
- 2.) A tanulmányi teljesítés minősítése:

a) ötfokozatú:	jeles	(5)
	jó	(4)
	közepes	(3)
	elégséges	(2)
	elégtelen	(1)
b) háromfokozatú:		
	kiválóan megfelelt	
	megfelelt	
	nem felelt meg	
- 3.) A tantárgyak főbb számonkérési formái:
  - **A gyakorlati jeggyel** értékelendő tantárgy követelményeit a hallgatónak az oktatási időszakban kell teljesítenie. A levelező tagozaton a gyakorlati jegy a vizsgaidőszakban is megszerezhető. Az értékelés ötfokozatú minősítéssel történik.
  - **A kollokvium** valamely tantárgy - általában egy oktatási időszakot átfogó anyagának - szóbeli számonkérése, amely a tárgy jellegéből adódóan szükség szerint írásbeli feladattal is kiegészíthető. A kollokvium értékelése ötfokozatú minősítéssel történik.

- A **szigorlat** a képzési cél szempontjából alapvető tantárgy egész anyagát lezáró számonkérés. A tanterv előírhatja a szigorlaton több tantárgy együttes számonkérését is. A szigorlat értékelése ötfokozatú minősítéssel történik. Ha a hallgató az oktatási időszak végén szigorlatot tesz, más számonkérési formát - a gyakorlatértékelést kivéve - a tantárgy anyagából abban a félévben előírni nem lehet.
  - A **zárótanítás** (zárófoglalkozás) az iskolai (óvodai) gyakorlatok befejezését jelentő számonkérés. Az értékelés ötfokozatú minősítéssel történik, s az érdemjegy az oklevél minősítésének részét képezi.
  - A hallgatók kötelező **szakmai gyakorlatát** a tanterv előírásaitól függően öt- vagy háromfokozatú minősítéssel kell értékelni.
- 1.) A fakultatív tantárgyakból gyakorlati jegy vagy kollokvium írható elő, amelyet a kötelező vizsgaszámba és a tanulmányi átlagba nem kell beszámítani. Ha a tanterv a fakultatív tárgyból nem ír elő számonkérést, a foglalkozások látogatását az oktató a leckekönyv aláírásával igazolja.

Jegymegajánlás

18.§

- 1.) Az olyan kollokviummal záródó tantárgyból, amelynek előadásaihoz szeminárium (gyakorlat) is csatlakozik, továbbá az olyan tantárgyakból, amelynek a foglalkozásai csak szemináriumból (gyakorlatból) állnak, az oktató, a hallgatónak az oktatási időszakban nyújtott teljesítménye alapján:
  - jeles vagy jó osztályzatot ajánlhat meg.
- 2.) A megajánlott értékelést (osztályzatot) a hallgató nem köteles elfogadni, kérheti a vizsgára bocsátást.
- 3.) A megajánlott jegyet az utolsó foglalkozáson nyilvánosan kell bejelenteni.

A sikertelen vizsgák megismétlése

19. §

- 1.) A számonkérés sikertelensége esetén a vizsgáztató köteles az elégtelen osztályzatot, illetőleg a "nem felelt meg" értékelést a hallgató leckekönyvébe bejegyezni.
- 2.) A hallgató a sikertelen vizsga kijavítását - a 3. bekezdésben megállapított korlátok között - két alkalommal kísérelheti meg.

- 3.) A megismételt vizsga a sikertelen vizsga után legkorábban szigorlat esetén 8 nap múlva, kollokvium esetén 4 nap múlva, a vizsgaidőszakban a vizsgáztatóval egyeztetett időben bármikor tehető. A megismételt vizsga időpontját úgy kell megállapítani, hogy a hallgató által korábban felvett vizsgaidőpontokat, a vizsgák sikerét ne veszélyeztesse, ne zavarja. Megismételt vizsgák letételére a kar a tanév rendjében utóvizsga hetet biztosít. Az utóvizsga héten első vizsga nem tehető.
- 4.) A sikertelen zárótanítást (zárófoglalkozást) legfeljebb egy alkalommal lehet javítani az adott képzésért felelős szakfelelős által megállapított időpontban.
- 5.) A hallgató a képzési idő első, illetve második felének végéig három éves képzés esetén legfeljebb 7-7, négyéves képzés esetén 9-9 elégtelen minősítést (gyakorlati jegyet, kollokviumi és szigorlati minősítést) szerezhethet. Ebbe a számba be kell számítani az érvénytelen félévekben szerzett elégteleneket is. Ha a hallgató ezt meghaladó számú elégtelen minősítést szerzett, további vizsgát nem tehet.
- 6.) Az elégtelen gyakorlati jegy pótlását a hallgató kérelmére - az oktató véleményének ismeretében - a tanszék vezetője engedélyezi és állapítja meg a javítás feltételeit. Vitás esetben a döntés az adott képzéssel foglalkozó szakfelelős jogköre. A második javítási kísérlet csak kollokviumi szinten tehető. A gyakorlati jegy pótlását a vizsgaidőszak végéig kell teljesíteni.
- 7.) Ha a hallgató a fakultatív tárgyból nem kapja meg az aláírást vagy munkájának értékelése elégtelen, leckeönyvből ezt a tárgyat törölni kell.
- 8.) A szakmai gyakorlaton kapott "elégtelen" vagy "nem felelt meg" minősítés minden esetben a félév megismétlésével jár. A szakmai gyakorlaton kapott részjegyekből három elégtelen elérése a gyakorlat elégtelen minősítését jelenti.

A sikeres vizsga javítása

20. §

- 1.) Ha a hallgató a kapott érdemjegyet, értékelést javítani akarja, félévenként egy tárgyból újabb vizsgát tehet.
- 2.) Az újabb vizsga értékelése - ha ez nem elégtelen - végleges. Az elégtelennek értékelt újabb vizsgára vonatkozóan a megismételt vizsgák szabályait kell alkalmazni.
- 3.) Az újabb vizsgára a vizsgaidőszakban az érdekelt oktatonál, szigorlat esetén a tanszék vezetőjénél kell jelentkezni, és a vizsgát legkésőbb *a vizsgaidőszak végéig* le kell bonyolítani. Az ilyen vizsga érdemjegyet a leckeönyv Megjegyzések rovatába "újabb gyakorlati jegy", "újabb vizsga", "újabb szigorlat" megjelöléssel kell bejegyezni.
- 4.) Ha a hallgató az újabb vizsga letételére kitűzött napon nem jelenik meg, a korábban tett vizsgájának érdemjegye véglegessé válik.

A vizsgák nyilvántartása

21. §

- 1.) A vizsgáztató a vizsga eredményét a leckekönyvbe beírja, aláírásával igazolja. A leckekönyv okirat, hibás bejegyzés esetén az ide vonatkozó eljárásnak megfelelően kell eljárni. A hallgató törlést vagy javítást a leckekönyvben nem végezhet.
- 2.) Az oktató az egy példányos vizsgalapra is rávezeti a vizsgajegyet, a vizsgalapot aláírásával (és tanszéki pecséttel) ellátva az adott csoport vizsgáztatásának befejezése - az utóvizsgákat nem beleértve - napján a tanulmányi előadónak megküldeni köteles.
- 3.) A gyakorlati jegyek nyilvántartása is az 1. és 2. bekezdésben leírtak szerint történik. A vizsgalapot ez esetben a szorgalmi időszak végéig kell a tanulmányi előadónak leadni.

A tanulmányi átlageredmény kiszámítása

22. §

- 1.) A tanulmányi átlageredményt a vizsgaidőszakot követően haladéktalanul meg kell állapítani.
- 2.) A vizsgaidőszakban kijavított elégtelen osztályzatot, továbbá a fakultatív tárgyból elért teljesítmény értékelését az átlageredmény kiszámításánál figyelmen kívül kell hagyni.
- 3.) Az áthallgatás alapján tett vizsga az átlageredménybe beszámít.
- 4.) A 15. § /6./ bekezdésében említett vizsgát az ott megjelölt vizsgaidőszak átlageredményébe kell számítani.
- 5.) Az egyéni tanulmányi rend alapján tanulmányokat folytató hallgató átlageredményét - a letett vizsgái alapján - félévenként kell megállapítani.
- 6.) A 20. § /2./ bekezdése alapján szerzett jegyek közül a végleges jegyet kell az átlageredménybe beszámítani.
- 7.) Az átlageredményt két tizedesjegy pontosságig kell kiszámítani, és be kell vezetni a hallgató leckekönyvébe.
- 8.) **A tanulmányi átlageredmény:**
  - a) kitűnő, ha az átlag 5,00
  - b) jeles, ha az átlag 4,51 - 4,99
  - c) jó, ha az átlag 3,51 - 4,50
  - d) közepes, ha az átlag 2,51 - 3,50
  - e) elégséges, ha az átlag 2,00 - 2,50
  - f) elégtelen, ha a hallgatónak ki nem javított elégtelen osztályzata van.

Az oktatási időszak megismétlése**23. §**

- 1.) Meg kell ismételnie a félévet annak a hallgatónak, aki nem tette le eredményesen valamennyi vizsgáját, vagy nem teljesítette az egyéb tanulmányi követelményeket, melyeket a tanterv kötelezően írt elő arra a félévre.
- 2.) Az évkihagyás nem számít ismétlésnek.
- 3.) A hallgató önhibájából csak egyszer ismétélhet félévet.
- 4.) A félévismétlő hallgatót - kérésére - fel kell menteni azon tantárgyak foglalkozásainak látogatása alól, amelyek tanulmányi előírásait teljesítette a sikertelen félév során (legalább elégséges érdemjegyet vagy megfelelt minősítést szerzett).

Elbocsátás az intézményből*Melléklet 14. §***24. §**

- 1.) El kell bocsátani a hallgatót, ha
  - a 19. § /5./ bekezdésében meghatározott mértéket meghaladó elégtelen értékelést kapott,
  - a képzési idő alatt - önhibájából - másodszor kellene félévet ismételnie.
- 2.) Az elbocsátott hallgató, az utolsó érvényes félév lezárásától számított két év elteltével - kérelmére - visszavehető.
- 3.) Akit fegyelmi vétsége miatt meghatározott időre eltiltottak a tanulmányok folytatásától, csak abban az esetben kérheti visszavételét, ha mentesült a fegyelmi büntetés hátrányos következményei alól.
- 4.) A tanulmányoknak a 2.) - 3.) bekezdés szerinti folytatását a Tanulmányi Bizottság engedélyezheti.

Méltányosság gyakorlása*Melléklet 13. §***25. §**

- 1.) A TVSZ alább felsorolt szabályai alól - a hallgató kérelmére - különleges méltánylást érdemlő esetben a főigazgató - a TB véleményének kikérésével - a teljes képzési idő alatt egy alkalommal felmentést adhat:
(7.§ 1.); 8.§ 5.), 9.); 19.§ 2.), 4.)
- 2.) A méltányosságon alapuló határozatban rendelkezni kell a pótlás feltételeiről, az esetleges felmentésekről, és utalni kell arra, hogy a hallgató a továbbiakban méltányossági alapon kedvezményt nem kaphat.

IV.

**A VÉGBIZONYÍTVÁNYRA, A SZAKDOLGOZATRA, A
ZÁRÓVIZSGÁRA ÉS AZ OKLEVÉLRE VONATKOZÓ
RENDELKEZÉSEK**

Melléklet 15-16. §

Az ide vonatkozó tudnivalókat a képzés sokfélesége miatt külön szabályzat tartalmazza. Az Kar záróvizsga-szabályzata a TVSZ mellékletének tekintendő.

V.

A szociális munkás szakon folyó képzés sajátosságából adódó eltéréseket, ill. kiegészítéseket a TVSZ külön melléklete tartalmazza.

VI.

- 1.) Ez a szabályzat 2000. szeptember 1-én lép hatályba, amely időponttól kezdve a korábbi szabályzat hatályát veszti. A szabályzat rendelkezéseit a hatálybalépés időpontjától alkalmazni kell a folyamatban lévő ügyekben is.
- 2.) A szabályzatnak a szociális munkás szakra vonatkozó rendelkezéseit – az értelemszerű eltérésekkel – változatlanul kell alkalmazni.

**ILLYÉS GYULA FŐISKOLAI KAR
SZEKSZÁRD****A TVSZ II. fejezetének 1. sz. melléklete****Záróvizsga alóli mentesítés kritériumai**

I. A **gyakorlati záróvizsga** (zárófoglalkozás, zárótanítás) alól felmentését kérheti az a hallgató, aki:

1. minden tanítási, óvodai gyakorlatának (csoportos tan. gyak., egyéni tan. gyak., csoportos óvodai gyak.) minden félévét jeles (5) érdemjeggyel zárta;
  2. az összefüggő külső szakmai gyakorlatot jeles (5) érdemjeggyel zárta;
  3. szakvezetői véleménye szerint kiváló pedagógiai képességekkel rendelkezik;
  4. szakmódszertani illetve tantárgypedagógiai érdemjegyeinek átlaga legalább 4,51
- Az a hallgató, aki házi tanítási versenyen 1-3. helyezést ért el, akkor is kérheti felmentését, ha a fenti követelmények közül csak az 1. 2. és 3. pontokban foglaltakkal rendelkezik.
  - Az a hallgató, aki a fenti kritériumoknak megfelel mentesül a gyakorlati záróvizsga alól, érdemjegye jeles.

II. Szóbeli záróvizsga alóli mentesség

Az a hallgató, aki az országos tanítási versenyen 1-3. helyezést ér el a szóbeli záróvizsga alól is mentesül, érdemjegye jeles.

Az a hallgató, aki az országos tanulmányi versenyen, OTDK-n 1-3. helyezést ér el a szóbeli záróvizsga alól mentesül, érdemjegye jeles.

III. A felmentésre irányuló kérelmet az összefüggő (külső) gyakorlat befejezését, ill. az országos rendezvény lebonyolítását követő három munkanapon belül kell a szakfelelősnek benyújtani, mellékelve a szükséges igazolásokat.

**ILLYÉS GYULA FŐISKOLAI KAR
SZEKSZÁRD**

A TVSZ IV. fejezetének 1. sz. melléklete

SAKDOILOZOZAT (DIPLOMAMUNKA)

I. A nappali és a levező tagozatos képzésben részt vevő hallgatónak a záróvizsgára bocsátás feltételeként szakdolgozatot kell készítenie.

a) Hároméves képzésben legkésőbb a 3. félév, négyéves képzésben legkésőbb az 5. félév végéig - tématervezet benyújtásával - szakdolgozati témát és konzulens oktatót kell a hallgatóknak választaniuk, és a szakdolgozati konzultációt a leckekönyvbe is be kell vezetni a választást követő félévtől.

b) A témák meghirdetésének és választásának időpontját a tanév rendje szabályozza. A hallgató a választást követően félévenként legalább egy alkalommal köteles a témavezetővel konzultálni, és a folyamatos munkavégzést igazoló jegyzeteit bemutatni. Ha ez a hallgató hibájából elmarad, az oktató a szakdolgozat irányítását elutasíthatja, és az aláírást megtagadhatja. Az aláírás megszerzéséhez szükséges konzultációk számát és ütemezését (határidők) a tanszékek maguk szabályozzák.

c) A témát a 4. (ill. 6.) félév végéig a tanszék vezetőjének engedélyével lehet megváltoztatni (az indexbe ekkor az aláírás helyett a **témaváltoztatás** bejegyzés kerül). Ezt követően a téma változtatására nincs mód, illetve csak **rendkívül indokolt** esetben kerülhet rá sor.

II. A **szakdolgozat** tudományos értekezés, a felsőfokú tanulmányok szerves része, amely bizonyos fokú önálló kutatás vagy legalább a szakirodalmi források önálló értékelésén alapul. Elkészítésével a jelöltnek bizonyítania kell, hogy a tanulmányi idő alatt elsajátított szakmai ismereteket önállóan is alkalmazni tudja, s képes azok szakszerű, írásbeli megfogalmazására is.

III. A szakdolgozat részei, tagolása

a) A szakdolgozat címét úgy kell tömören megfogalmazni, hogy egyértelműen jelezze a tartalmat. A téma - szükség esetén - alcímmel pontosítható.

b) A tartalomjegyzék szerves része a dolgozatnak. Sorrendben tartalmazza a fejezetcímeket - beleértve az alcímeket is - a megfelelő lapszám feltüntetésével.

c) A bevezetés határolja körül a témát, tartalmazza a témaválasztás indoklását (aktualitás, hasznosíthatóság, stb.), a megoldásra váró elméleti vagy gyakorlati

kérdés, feladat megfogalmazását és az adott probléma elméleti hátterét, szakirodalmi kidolgozottságát.

- d) A tárgyalás (a téma kifejtése) a bevezetésben megfogalmazott problémára adható választ fejti ki részletesen. Feltáró módszerek alkalmazása esetén célszerű a dolgozatot két egységre tagolni:
- előkészítő rész (a feltáró módszerek megnevezése)
  - kifejtő, elemző, értékelő rész.
- Mint a szakdolgozat fő részét, ajánlatos alcímekkel vagy egyéb módon (pl. számjelzések) tagolni.
- e) A befejezés (összegzés) a hipotézisre, a problémafelvetésre adott válaszokat összegzi. Ha van mód rá, tegyen javaslatot további vizsgálatokra, kutatásokra vagy a feltárt törvényszerűségekre, eredmények hasznosítására.
- f) A szakdolgozat végén közölni kell az irodalomjegyzéket és a bibliográfiát pontos, szakszerű leírással. Más szerzők gondolatainak, eredményeinek az átvétele minden esetben etikai és szerzői-jogi kérdés. A hivatkozás vagy szó szerinti idézés esetén az idézőjel kitételének elmulasztása plágiumot és egyben szerzői jogsértést jelent, ami egyben a dolgozat elutasítását, elégtelenre minősítését vonja maga után.
- g) Tartalmazhat a dolgozat jegyzeteket és mellékleteket is. Az előbbieken olyan észrevételek fogalmazódtak meg, amelyek kifejtése a szövegben nem célszerű, mert megtörné a gondolatmenetet, az utóbbiak általában táblázatokat, grafikonokat, stb. tartalmaznak.

IV. **A szakdolgozat külalakja** (formai rész):

A dolgozatot bekötve kell benyújtani a tanév oktatási rendjében meghatározott időpontig 2 példányban.

Hagyományos írógéppel készítve:

A dolgozat **terjedelme** minimum 30 gépelt (A/4-es) oldal, amely oldalanként 30 sort, soronként 60-62 leütést (betűhelyet) tartalmaz, 2-es sortávolsággal.

Szövegszerkesztővel készítve:

A dolgozat szövegét magyar ékezetes (pl.: Times New Roman CE), 12-13 pontos betűnagysággal, 1,5-es sortávolsággal, sorkizárt igazítással kell elkészíteni. A kiemelések nem lehetnek 14-16 pontos betűnagyságnál nagyobbak.

Margók: alsó, felső és a jobb oldali: 2,5-3cm
baloldali: 3,5-4,5cm (kötés miatt)

Oldalszám: 20-25 oldal, amely tartalmazza a bibliográfiát és a jegyzeteket, de nem tartalmazza a címoldalt, a tartalomjegyzéket, a tartalmi kivonatot és a mellékleteket.

További részletes információ található a kar könyvtára által kiadott "Kalauz szakdolgozat - készítőik számára" kiadványban!

V. A szakdolgozat értékelésének ajánlott szempontjai

Az alább közölt értékelési szempontokat a dolgozat szerzője önkorigálási útmutatóként is felhasználhatja.

- A választott téma feldolgozása mennyiben eredeti?
- Tartalmaz-e a dolgozat tudományos tévedést?
- A dolgozatban megfogalmazott hipotézis reális-e?
- Eleget tesz-e a dolgozat az ellenőrizhetőség követelményeinek?
- A következtetések és javallatok egyértelműen következnek-e a közölt feltevésekből, problémákból és a feltárt, bemutatott vizsgálati anyagokból?
- A közölt statisztikai adatok pontossága, a grafikonok helyessége.
- A dolgozat szerkezeti felépítése, az egyes részek arányossága.
- A dolgozat stílusa (az értekező műfaj sajátosságai), nyelvezete és a terminológiahasználat helyessége.
- A bibliográfiai hivatkozások pontossága, az idézetek helyes megjelölése, a források feltüntetése, stb.
- Elegendők-e a mellékletek a dolgozat hitelének garantálásához?

VI. A szakdolgozat minősítése:

A konzulens tanár és a szakdolgozat opponense a fenti szempontokat figyelembe véve a dolgozatot külön-külön szövegesen értékeli és osztályozza. Az osztályzatot betűvel és számmal is leírja. Az értékelés 3-3 példányban készül. Egyiket a tanulmányi előadó a jelöltnek - legkésőbb a záróvizsga előtt 2 héttel - megküldi.

A szöveges értékelésben vagy annak végén meg kell fogalmazni azokat a kérdéseket, amelyeket a jelöltnek a védés során feltétlenül meg kell válaszolnia.

A szakdolgozat érdemjegye az alábbi három minősítésből képzett egész szám:

- *a konzulens által adott jegy*
- *az opponens által adott jegy*
- *a szakdolgozat szóbeli megvédésére adott jegy*

Ha ez nem egész szám, akkor a záróvizsga bizottság közös döntése kerekít egész számra.

Ha a szakdolgozat valamely rész minősítése elégtelen, akkor a szakdolgozat érdemjegye is elégtelen és a hallgató nem bocsátható záróvizsgára.

VII. Az OTDK-n bemutatott dolgozat - ha megfelel az előírt követelményeknek - szakdolgozatként beadható.

VIII. Évfolyamdolgozat

- A német, ill. angol nyelvi műveltségi területet választó tanító szakos hallgatók alapvetően idegen nyelvből írják szakdolgozatukat, de a III. évfolyam végéig idegen nyelvű évfolyamdolgozatot is készítenek, melyet a nyelvi szigorlat elemeként védenek meg. A dolgozat címét és érdemjegyét a leckeönyvbe be kell vezetni. Az évfolyamdolgozat 12-15 oldal terjedelmű, egyebekben a szakdolgozatra vonatkozó előírások érvényesek elkészítésére.
- Az évfolyamdolgozat szakdolgozattá fejleszhető tovább.
- A német nemzetiségi óvodapedagógus szakos hallgatók tanulmányaik során szintén 12-15 oldal terjedelmű német nyelvű évfolyamdolgozatot írnak, melyet a IV. félévi vizsgaidőszakban védenek meg.
- Az évfolyamdolgozat szakdolgozattá fejleszhető tovább, s elkészítésére a szakdolgozat előírásai érvényesek.

**ILLYÉS GYULA FŐISKOLAI KAR
SZEKSZÁRD**

A TVSZ IV. fejezetének 2. sz. melléklete

ZÁRÓVIZSGA-SZABÁLYZAT

Készült a felsőoktatásról szóló 1993. évi LXXX. törvény a 24. fejezetének 95-98. §-a alapján.

A végbizonyítvány

A végbizonyítvány (abszolutórium) azt tanúsítja, hogy a hallgató a tantervben előírt tanulmányi és vizsgakötelezettségének mindenben eleget tett. A végbizonyítványt a főigazgató írja alá a hallgató leckekönyvében.

A záróvizsga

A hallgató felsőfokú tanulmányait az alapképzésben záróvizsgával fejezi be. A záróvizsga a felsőfokú iskolai végzettség megszerzéséhez szükséges tudás (készség) ellenőrzése és értékelése. A záróvizsga szóbeli számonkérés.

A záróvizsga típusa

A záróvizsga két részből áll. A hallgató a záróvizsga-bizottság előtt megvédi szakdolgozatát, és szakonként az alább megnevezett tárgyakból vizsgát tesz.

h) A.) Óvodapedagógus szak**a) Zárófoglalkozás**

A hallgatók a 6. félévben szakmai gyakorlatukat zárófoglalkozással és védéssel fejezik be. A kapott érdemjegy az óvodapedagógus oklevél minősítésének részét képezi, a záróvizsga részosztályzata.

b) A záróvizsga tárgyainak köre

A komplex szakmai szóbeli vizsga alapjául az óvodapedagógus szak módszertan tantárgyai (irodalom - mese - vers, matematika, környezetismeret, ének-zene, ábrázolás-kézimunka), valamint a pedagógia, pszichológia tárgyak szolgálnak. A témaköröket úgy kell megállapítani, hogy a jelölt elméleti és gyakorlati ismereteiről is számot adhasson, tételét komplex módon fejthesse ki.

c) A záróvizsga követelményei

Az óvodapedagógus jelölt:

- Tegyen tanúságot, hogy rendelkezik az óvodában végzendő gondozó-nevelő-ismeretnyújtó-személyiségfejlesztő munkához szükséges szaktudással, és a tanult ismereteket alkalmazni tudja.

- Ismerje a 3-6 éves gyermekek gondozásával, nevelésével, sokoldalú személyiségfejlesztésével összefüggő kutatások (a tényfeltárás, a feldolgozás, az elemzés) módszereit, a korszerűsítési törekvések irányait.
- Rendelkezzék azokkal pedagógiai, pszichológiai, módszertani jártasságokkal és képességekkel, amelyek hivatásának gyakorlásához, egy problémakör szakszerű és szabatos kifejtéséhez, mások meggyőzéséhez szükségesek.
- Legyen képes szóbeli feleletének témáját komplex módon, az elmélet és gyakorlat egységében kifejteni.

B.) Nemzetiségi óvodapedagógus szak

A nemzetiségi óvodapedagógus szakos hallgatók záróvizsgáján az óvodapedagógus szakosoknál /A.) pont/ leírtakat kell alkalmazni az alábbi kiegészítésekkel:

Az érintett hallgatók:

- nemzetiségi nyelven is írhatják és védhetik szakdolgozatukat,
- a 6. félévben két zárófoglalkozást tartanak, egyet magyar és egyet nemzetiségi nyelven.
- mindkét zárófoglalkozás érdemjegye az oklevél minősítésének részét képezi, a záróvizsga részosztályzata.

C.) Tanító szak

1) Zárótanítás

A hallgatók a 8. félévben szakmai gyakorlatukat zárótanítással (ÁTK és VTK nincs elkülönítve) és védéssel fejezik be. A zárótanítást a kar által megbízott bizottság előtt kell megtartani. A zárótanítás érdemjegye a tanítói oklevél minősítésének a részét képezi, a záróvizsga részosztályzata.

2) A záróvizsga tárgyainak köre:

A szóbeli vizsga alapjául a tanító szak tantárgy-pedagógia ismeretei (anyanyelv, matematika, természetismeret, ember és társadalom, ének-zene, vizuális nevelés, technika, testnevelés stb.) szolgálnak. A témaköröket úgy kell megállapítani, hogy a jelölt pszichológiai, pedagógiai és szaktudományi ismeretiről is számot adva, tételét komplex módon fejthesse ki.

3) A záróvizsga követelményei:

- A tanítójelöltnek arról kell tanúságot tennie, hogy rendelkezik az ált. iskola 1-6. osztályában végzendő nevelő-oktató munkában szükséges szaktudással, és a tanult ismereteket alkalmazni tudja.
- Ismerje a jelölt a 6-12 éves tanulók nevelésével és oktatásával összefüggő, fejlesztő kutatások (tényfeltárás, feldolgozás, elemzés) módszereit.
- Rendelkezzék a jelölt azokkal a nyelvi, nyelvhasználati, szerkesztési képességekkel, amelyek hivatásának gyakorlásához, egy ismeretkör szakszerű és szabatos kifejtéséhez, mások meggyőzéséhez szükségesek.

- Legyen képes a jelölt szóbeli feleletének témáját komplex módon, az elmélet és a gyakorlat egységeibe kifejtteni.

A záróvizsgára bocsátás feltételei

- az abszolutórium megszerzése
- a szakdolgozat benyújtása a tanév rendjében meghatározott időpontig
- A szakdolgozatot legalább elégségesre minősítő témavezetői értékelés

A záróvizsga-bizottság összetétele

A záróvizsga két része, a szakdolgozat megvédése és a szóbeli felelet nem választható el egymástól. Ezért a záróvizsga-bizottság valamennyi állandó és változó tagja közösen formál véleményt a jelölt komplex tudásáról.

- A záróvizsga-bizottság állandó tagjai

- az elnök (külső szakember)
- 1 fő pedagógia, pszichológia oktató
- a jegyző

A szerepkörökből - kivéve a jegyzőit - kettő egybeeshet.

- A záróvizsga-bizottság változó tagjai

- a módszertanok, tantárgypedagógiák oktatói (a szóbeli tételket kérdező oktatók) A módszertanosok, tantárgypedagógusok beosztását mindegyik vizsganap kezdetén *sorsolással* kell kialakítani.
- a szakdolgozatot kérdező konzulens (témavezető) vagy a kéréssel az illetékes tanszékvezető javaslatára, a főigazgató által megbízott oktató.

A szakdolgozat megvédése

A szakdolgozatot a záróvizsga-szabályzat mellékletében leírtak szerint kell elkészíteni és a témavezető oktatónak értékelni. A szakdolgozat, mint a képzés egyik záró követelménye a választott téma komplex feldolgozását igényli oly módon, hogy abból megállapítható legyen

- a jelölt felkészültsége,
- a pedagógusi pálya szempontjából megkövetelhető tudományos igényű érdeklődése,
- probléma érzékenysége és önálló alkotóképessége.

A témavezető oktató által készített írásos szakvéleménynek többek között tartalmaznia kell a téma kidolgozásának minőségét, eredményeit, de utalnia kell azokra a szakmai tévedésekre, problémákra, esetleges hiányosságokra, amelyeket a jelölttől feltétlenül meg kell kérdezni a helyes elbírálás végett. A védelem során előkerülő kérdéseket a témavezető vagy a szöveges értékelésbe foglalja bele, vagy az értékelés végén fogalmazza meg. Az értékelés az osztályzatot is magába foglalja.

A szakdolgozat védését irányító kérdező oktató köteles a szakdolgozattal és a szakvéleménnyel a záróvizsga előtt megismerkedni.

A jelöltek a szakdolgozati témák szerinti csoportosításban kell vizsgáztatni. A záróvizsgabizottság összetételét ennek figyelembevételével kell szervezni.

A hallgatók a szakdolgozatokat két példányban nyújtják be, amelyből az egyik - sikeres záróvizsga esetén - a könyvtárba kerül, a másikat visszakaphatják, ha a tanszék erről másként nem rendelkezik.

A szakdolgozat megvédése két részből tevődik össze:

- A jelölt röviden bemutatja dolgozatát;
- A bizottság tagjai, de elsősorban a témavezető (vagy a szakdolgozatvédést irányító oktató) kérdéseket tesz fel, amelyekre a hallgató válaszol.

A szakdolgozat védeése minősítésének ajánlott szempontjai

- a szakdolgozat bemutatásának színvonala (a jelölt logikája, stílusa, kifejezőkészsége, különös tekintettel a szaknyelv használatára),
- a témakörben való tájékozottság, eligazodás a forrásmunkában, olvasottság,
- a feltárt adatok és eredmények kezelésének biztonsága,
- a feltett kérdésekre adott válaszoknak a fentiek szerinti minősége, továbbá a tévedések felismerése és korrigálása.

A szóbeli felelet

A záróvizsga tételsora a szaktanszékek által készített intézményi tételsor.

A jelölt a jelenlévő oktatók által képviselt módszertanosok anyagából húz egy tételt. Felkészüléséhez felhasználhatja a rendelkezésre bocsátott módszertani segédkönyveket. A szóbeli feleletet értékelve a jelölt tételépítkezését, alkotóképességét, komplex szemléletmódját kell elsősorban figyelembe venni, tekintettel arra, hogy a tételekben megjelölt ismeretanyag teljes kifejtésére a záróvizsgán nincsen lehetőség.

Az eredmények vonatkozásában a bizottság tagjai együttesen döntenek, szavazategyenlőség esetén az elnök szavazata a meghatározó.

Ha a záróvizsga bármelyik részosztályzata elégtelen, a záróvizsga egésze is elégtelennek minősül.

A záróvizsga minősítése:

A záróvizsga eredménye az alábbi érdemjegyekből képzett (két tizedesjegyig számolt) számtani átlag:

- *a szakdolgozat és megvédésének érdemjegye (egy jegy)*
- *a záró foglalkozás /tanítás/ (egy jegy, de német nemzetiségi óvodapedagógusnál két jegy)*
- *a szóbeli tétel(ek) kifejtése (egy jegy).*

A minősítés a következők szerint történik:

<u>minősítés</u>	<u>átlag</u>
<i>jeles</i>	4,51 -5,00
<i>jó</i>	3,51 -4,50
<i>közepes</i>	2,51 -3,50
<i>elégseges</i>	2,00 -2,50

Az oklevél

- Sikeres záróvizsga alapján a felsőoktatási intézmény a hallgató számára oklevelet állít ki. Az oklevél a Magyar Köztársaság címerével ellátott közirat, amely tanúsítja a tanulmányok sikeres elvégzését az oklevélben megnevezett szakon.
- Az oklevél tartalmazza a kibocsátó felsőoktatási intézmény nevét, az oklevél birtokosának azonosításra alkalmas nevét, születésének helyét és idejét, évét, hónapját, napját, az intézmény pecsétjét.
- Az oklevelet a főigazgató és a záróvizsga-bizottság elnöke írja alá.
- Az oklevelet magyar nyelven kell kiadni.
- *Német nemzetiségi óvodapedagógus szakon az oklevél melléklete német nyelven tartalmazza a fentebb felsorolt adatokat.*
- Külföldi felhasználásra, kérelem alapján, idegen nyelvű oklevélmelléklet adható ki, amely a tanulmányi kötelezettség legfontosabb adatairól és a tanulmányi eredményekről ad tájékoztatást.
- A tanítói oklevéllel rendelkezők külföldön a tanulmányi irány megjelölésével a "Bachelor" megjelölést használhatják.
- Az oklevélhez melléklet (a Karon szervezett szakmai tanfolyam, specializáció stb. elvégzéséről), tanúsítvány, igazolás adható ki, ha a hallgató az adott oktatási-képzési formára előírt tanulmányi és vizsgakötelezettségeinek sikeresen eleget tett.

Az oklevél minősítése

A szigorlatok érdemjegyeiből és a záróvizsga érdemjegyeiből képzett átlagból a bizottság közös döntésével kerekített (szomszédos) egész szám.

A minősítés a következők szerint történik:

<u>minősítés</u>	<u>érdemjegy</u>
kiváló	5
jó	4
közepes	3
elégseges	2
elégtelen	1

A kitüntetéses oklevél

Kitüntetéses oklevelet az kap, aki a záróvizsgán jeles eredményt ért el, szakdolgozatának, zárófoglalkozásának és valamennyi szigorlatának osztályzata jeles, összes többi vizsgájának és gyakorlati jegyének átlaga legalább 3,51, továbbá osztályzatai között közepesnél gyengébb jegy nincs.

Vegyes rendelkezések

- OTDK-n díjazott dolgozat jeles érdemjegyű szakdolgozatként és védésként fogadható el.
- A záróvizsgáról jegyzőkönyvet kell vezetni.
- A Záróvizsga - Bizottság elnökét és tagjait (a Kari Tanács egyetértésével) a főigazgató 1 év időtartamra bízta meg.
- Záróvizsga a főigazgató által meghatározott időszakban tehető.
- A záróvizsgát a végbizonyítvány megszerzését követő 3 éven belül kell tenni.
- A záróvizsga eredményét a bizottság elnöke hirdeti ki.
- A záróvizsga tapasztalatairól a vizsgáztató bizottság elnöke írásban tájékoztatja a főigazgatót.

A sikertelen záróvizsga megismétlése

- Sikertelen záróvizsga esetén a jelölt két alkalommal ismételt vizsgát tehet. Az ismételt vizsga során az előző záróvizsga részeredményeitől függetlenül mindkét részvizsgát (szakdolgozat védeése, módszertani tétel kifejtése) újból le kell tennie.
- Ismételt záróvizsga a sikertelen vizsgát követő záróvizsga-időszakban tehető le.
- Ha a jelölt nem tudta a záróvizsga követelményeit a végbizonyítvány megszerzését követő 3 éven belül teljesíteni, vagy kimerítette az ismételt vizsgák keretei, kérelmére - a Kari Tanács véleményének meghallgatásával - a főigazgató kivételesen, egy alkalommal újabb záróvizsgát engedélyezhet.

A Tanulmányi- és Vizsgaszabályzat V. számú fejezete**Az általános szociális munkás szakra vonatkozó sajátos szabályok****I. Általános rendelkezések**

1.§

1. A szociális munkás szakon folyó képzésre a főiskola Tanulmányi- és Vizsgaszabályzatát (a továbbiakban: TVSZ) az ezen fejezetben (a továbbiakban: SZM fejezet), illetve a IV. fejezetnek az általános szociális munkás szakra vonatkozó mellékleteiben foglalt eltérésekkel kell alkalmazni.

2. A szociális munkás szakon folyó képzésre nem alkalmazhatók a TVSZ következő rendelkezései:

2.§ 4.b.pontja,

3.§ 5. pontnak a zárófoglalkozásra, zárótanításra vonatkozó rendelkezései

3.§ 6. pontnak a gyakorló intézmények féléves gyakorlati képzési útmutatóinak jóváhagyására vonatkozó rendelkezése, a zárófoglalkozásra, zárótanításra vonatkozó rendelkezései

6.§ 3-4. pontja

8.§ 9. pontja, 9.§ 3.pontjának a különbözeti vizsgákra vonatkozó része,

10.§ 1-3. pontja

11. § 2. pontja

15.§, 16.§, 17.§ 11. pontja,

19.§ 2. b) pontja, 3. és 4. pontja

21.§ 4-8.pontjai, 23.§ 3. pontja, 24.§ 2.pontjának a fakultatív tárgyra vonatkozó rendelkezése, 25.§, 26.§ 1.pontja,

27.§ 1) pontjának a 21.§ 2) és 4) pontjára vonatkozó rendelkezése

3. A szociális munkás szakon folyó képzésre nem alkalmazhatók a TVSZ mellékleteinek következő rendelkezései:

II. fejezet 1. sz. melléklete;

IV. fejezet 1. sz. mellékletéből az I. 3. pont második mondata;

IV. fejezetének 2. sz. mellékletéből az alábbi részek: a záróvizsgára bocsátás feltételei, a záróvizsga-bizottság összetétele, a szakdolgozat megvédése, a szóbeli felelet, a záróvizsga minősítése, az oklevél minősítése, a kitüntetéses oklevél; továbbá az oklevélről szóló rendelkezések pedagógusokra vonatkozó rendelkezései.

4. A szociális munkás képzés szakfelelőse - a TVSZ-ben meghatározott általános feladatokon túl - átruházott hatáskörben dönt arról, hogy a hallgató által teljesített tanegységek mennyisége és jellege megfelel-e a tanterv előírásainak.

5. A tanszékvezető - a TVSZ-ben meghatározott általános feladatokon túl - az alábbi hatásköröket is gyakorolja

(A) átruházott hatáskörök

- a) az átvett hallgató részére felmentés adása a kurzusok előfeltételei, a gyakorlatok sorrendje és időpontja alól, illetve halasztás a szigorlat letételére 6.§ (3)
- b) az érvénytelen félévet követő félévben felmentés az előírt legkisebb tanegység-szám alól 8.§ (6)
- c) kurzus előfeltétele alóli felmentés 11.§ (6)
- d) kurzus törlésének engedélyezése 14.§ (4)-(5)
- e) gyakorlat pótlása időpontjának meghatározása 21.§ (2) d)
- f) szakdolgozatnál külső témavezető engedélyezése

(B) oktatásszervezési hatáskörök

- a) kurzus indításának engedélyezése létszámtól függően 13.§ (4)
- b) csoport megosztásának engedélyezése 13.§ (5)
- c) a gyakorlat hallgató általi szervezésének engedélyezése 15.§ (3)
- d) szakdolgozat minősítő lap aláírása

II. A képzés általános szabályai

Jelenlét a foglalkozásokon

2.§

A TVSZ-nek a foglalkozásokon való részvételre vonatkozó rendelkezéseit az alábbi eltérésekkel kell alkalmazni:

- a) A hallgató a kurzusokon és gyakorlatokon azok programja szerinti mértékben köteles jelen lenni. Ilyen előírás hiányában a TVSZ általános rendelkezései az irányadóak.
- b) A terep- és készségfejlesztő gyakorlatokról az összóraszám 20 %-át meghaladó hiányzás esetén a gyakorlat rendkívüli esetben sem pótolható.

A tanulmányok kérelemre történő megszakítása

3.§

A tanulmányait megszakítás után folytató hallgató nem tesz különbözeti vizsgát, hanem a tanegység-rendszer szabályai szerint folytatja tanulmányait.

Átvétel, szak és tagozat változtatása. Áthallgatás és párhuzamos képzés

4.§

1. A TVSZ-nek az intézmény- szak- és tagozatváltoztatásra vonatkozó szabályait az alábbi eltéréssel kell alkalmazni:

- a) Az általános szociális munkás szakra más szakról vagy más intézményből az vehető át, aki megfelelő teljesítményt nyújt a pályaorientációs beszélgetésen. A tanulmányi osztály vezetője - a szakfelelős egyetértésével - a pályaorientációs beszélgetést követően, annak eredményét figyelembe véve hozza meg döntését. Ha a hallgató előzetes tanulmányai indokoltá teszik, a szakfelelős felmentést adhat ezen előfeltétel alól.

b) Az átvett hallgató nem tesz különbözeti vizsgát, hanem addigi tanulmányainak beszámítása után a tanegység-rendszer szabályai szerint folytatja tanulmányait.

2. Más szak vagy más intézmény hallgatója az átvételre vonatkozó szabályok szerint kaphat engedélyt arra, hogy párhuzamos képzés keretében teljesítse az általános szociális munkás szak követelményeit.

3. Ha az intézményünk általános szociális munkás szakos hallgatója más szakon vagy más intézményben kíván áthallgatni és a máshol hallgatott tárgyból vizsgázik, kérheti az ilyen kurzus ekvivalenciájának és teljesítésének elismerését és tanegységként való elszámolását, amennyiben a tantárgy szerepel a szak tantervében.

4. A párhuzamos képzésben való részvételt az adott félév megkezdése előtt kell kérnie a hallgatónak, hogy a döntéshez szükséges eljárásra kellő idő álljon rendelkezésre.

Egyéni tanulmányi rend

5.§

A TVSZ-nek az egyéni tanulmányi rendre vonatkozó szabályait az alábbi eltérésekkel kell alkalmazni:

a) Az egyéni tanulmányi rend a tanegység-rendszert meghaladó kedvezményekre vonatkozik. Az engedélyt - a TVSZ-ben meghatározott feltételek fennállása esetén is - akkor lehet megadni, ha a hallgató körülményei további kedvezmények biztosítását indokolják.

b) A készségfejlesztő- és terepgyakorlatok alól a hallgató nem menthető fel, engedélyt kaphat azonban a gyakorlat eltérő időpontban vagy máshol történő teljesítésére.

A másutt folytatott tanulmányok beszámítása

6.§

1. A más felsőoktatási intézményben folytatott tanulmányokat (a más szakról vagy intézményből átvett hallgató esetében, a párhuzamos képzésben részt vevő hallgatók esetében) - ha azok jellege és minősége megfelel a szak követelményeinek - a tanterv szabályai szerint kell figyelembe venni és tanegységben kifejezni. Az elismert tanegység a hallgató által teljesítendő összes tanegység részét képezi. (1. sz. nyomtatvány)

2. A még nem teljesített tanegységeket a hallgatónak a képzési idő végéig vagy a tantervben meghatározott más időpontig a tanterv szerinti módon kell megszereznie. Az átvett hallgató - egyéni mérlegelés alapján - felmentést kaphat a kurzusok előfeltételei, a gyakorlatok sorrendje és időpontja alól, illetve a szigorlat letételére halasztást kaphat.

3. Az elismeréséről és a kedvezményekről - a hallgató kérelmére, a tanterv alapján, az illetékes oktató meghallgatásával - a tanszékvezető dönt. A kérelmet csak a kurzus (gyakorlat) megkezdése, illetőleg a beiratkozási határidő lejárta előtt lehet kérni. A döntést be kell vezetni a leckeönyvbe. Általában jeles, jó; méltányosságából közepes jegy ismerhető el.

III. A tanulmányok részletes szabályai a szociális munkás szakon

A képzést meghatározó dokumentumok

7.§

1. A szociális munkás szakon folyó képzés követelményeit a képesítési követelmények, a tanterv, az egyes kurzusok programjai, a gyakorlati képzés programja, a tanrend és az órarend határozzák meg.
2. A szociális felsőoktatás alapképzési szakjainak képesítési követelményeit a Kormány 6/1996.(I.18.)Korm. számú rendelete szabályozza.
3. A tantervet - a 2. pontban említett jogszabály keretei között - az Intézményi Tanács fogadja el. A tanterv egy egész képzési ciklusra érvényesen tartalmazza a szak képzési célját, a képzés időtartamát, a megszerezhető szakképzettséget, a képzés főbb tanulmányi területeit és ezek óraszámát, a gyakorlatokat, valamint az előírt számonkérési formákat. A hallgató tanulmányaira – hacsak a tanterv külön szabályokat nem fogalmaz meg - mindenkor az adott időpontban érvényben lévő tanterv előírásait kell alkalmazni. A tanterv módosítása során – hacsak a jogszabály kötelező előírása másként nem rendelkezik - úgy kell eljárni, hogy a tanulmányait átlagos ütemben folytató hallgató ne kerüljön kedvezőtlenebb helyzetbe.
4. A kurzusok programjait - a tanterv keretei között - az azokat meghirdető oktatók készítik el. A program tartalmazza a kurzus témakörét, a teljesítendő követelményeket, a megjelenésre vonatkozó előírásokat, a munka értékelésének és számonkérésének módját, a kötelező és ajánlott irodalmat, a használandó tankönyvek és jegyzetek megjelölését.
5. A gyakorlatok programját - a tanterv keretei között - a szervező illetve gyakorlatvezető tanárok készítik el. A program tartalmazza a gyakorlatok beosztását, helyét és idejét, céljait és követelményeit, megbeszélésének feltételeit, továbbá elismerésének, aláírásának és minősítésének módját.
6. A félév tanrendje - a tanterv keretei között - tartalmazza az adott félévben meghirdetésre kerülő elméleti kurzusok és gyakorlatok listáját, megjelölve azok kódszámát, megnevezését, tanegység-értékét, a felvételével kapcsolatos követelményeket és tudnivalókat, továbbá a meghirdető oktató nevét.

A képzés időtartama

8.§

1. Az abszolutórium megszerzéséhez legalább nyolc érvényes félév szükséges. Ennél kevesebb érvényes félév akkor sem elegendő, ha a hallgató a tantervben előírt minden más követelményt teljesített.
2. A félév érvényes teljesítéséhez szükséges 18 tanegységbe a másutt vagy korábban teljesített kurzusok legfeljebb 6 tanegység értékben számíthatók be, legalább 12 tanegységet a félév során kell teljesíteni. A félév érvénytelen, ha a hallgató
  - a) a félév során nem szerzett legalább 18 tanegységet

- b) legkésőbb a félév végéig nem tette le az arra a félévre előírt szigorlatot
- c) a tantervben meghatározott félévben nem teljesítette az integrált illetve a specializációs terepgyakorlatot
- d) a pótlásra külön meghatározott félév végéig nem teljesítette a gyakorlatot vagy a szigorlatot.

3. Az érvénytelen félév úgy pótolható, hogy ahelyett a hallgató a képzés során egy újabb érvényes félévet teljesít. Az érvénytelen félévet megismételni nem kell. A hallgató az érvénytelen félévet követően is beiratkozhat és a tanegység-rendszer szabályai szerint folytathatja tanulmányait.

4. Ha a hallgató később érvényes félévet teljesít, az érvénytelen félévben szerzett tanegységek külön kérelem nélkül beszámítanak a hallgató által teljesített tanegységek közé.

5. Az érvénytelen félévet követő félévben a tanszékvezető méltányosságból felmentést adhat a hallgatónak a 2. pontban meghatározott tanegység-szám teljesítése alól, ha a félév tanrendje miatt lehetetlen, hogy a hallgató ezt a tanegység-számot teljesítse. A döntésnél figyelembe kell venni, hogy a hallgató a tanrendben meghirdetésre kerülő kurzusok közül melyeket tudná felvenni (esetleg a 11.§ 6. pont alkalmazásával). A féléves tanegység-szám alóli felmentést csak a felvehető kurzusokon túl feltétlenül szükséges legkisebb mértékben lehet megadni.

A hallgató tanrendje

9.§

1. A képzés tanegység-rendszerben szerveződik. Az abszolutóriumot az a hallgató szerzi meg, aki - legalább 8 féléves tanulmányi idő alatt - teljesítette a tantervben előírt mennyiségű és fajtájú tanegységet.

2. Minden hallgató maga dönt arról, hogy a tantervben előírt tanegységeket mely időpontban, milyen sorrendben illetve milyen kurzusok felvételével teljesíti.

3. A hallgatónak saját tanrendje megválasztásánál figyelembe kell vennie

- a) a tanegységek számával és választékával kapcsolatos tantervi követelményeket
- b) a kurzusok, gyakorlatok és szigorlatok kényszerrendezésére vonatkozó megkötéseket, továbbá
- c) az egyes félévek tanrendjét és órarendjét.

A tanegység

10.§

1. A tanegység a tanulmányi teljesítmények egységnyi értéke. Az egyes teljesítmények tanegység-értékét a tanterv határozza meg. Általában egy tanegység megszerzéséhez egy féléves, heti egy órás kurzus teljesítése szükséges.

2. Tanegységet a tantervben meghatározott kurzusok, gyakorlatok teljesítésével, szigorlat és nyelvi vizsga letételével, a szakdolgozat elkészítésével lehet szerezni. Ugyanazzal a teljesítménnyel csak egyszer lehet tanegységet szerezni. Azok a kurzusok, gyakorlatok azonosak, melyeknek a kódszáma azonos.

3. A tantervben nem szereplő teljesítménnyel nem lehet tanegységet szerezni. A máshol teljesített tanegységek beszámításáról a 6. §. külön rendelkezik.

4. A tanterv meghatározza

- a) a képzés során megszerzendő összes tanegységek számát
- b) az egyes félévek eredményes teljesítéséhez szükséges tanegységek számát
- c) az egyes tantárgycsoportokban megszerzendő tanegységek számát, ezen belül
  - a mindenki által teljesítendő kurzusokat,
  - a meghatározott körből választandó kurzusokat és az e körben megszerzendő tanegységek számát,
  - a további felvehető kurzusokat
- d) a teljesítendő gyakorlatokat és az azokkal megszerzendő tanegységek számát
- e) a speciális ismereteket nyújtó szakterületi képzés keretében megszerzendő tanegységek számát, ezen belül
  - a mindenki által teljesítendő kurzusokat,
  - a meghatározott körből választandó kurzusokat és az e körben megszerzendő tanegységek számát
  - a további felvehető kurzusokat és
  - a teljesítendő gyakorlatokat
- f) a szigorlat letételéhez előírt kurzusokat és a szigorlatokat, a letételükkel megszerzhető tanegységek számát,
- g.) a szakdolgozat készítésének feltételeit, a sikeres szakdolgozat tanegység értékét.

5. A tanegység rendszer a 8 féléves képzési időt nem rövidítheti.

A kényszerrendezés

11.§

1. A tanterv a kurzusok, gyakorlatok, szigorlatok sorrendjével vagy időpontjával kapcsolatban feltételeket szabhat (kényszerrendezés).

2. A tanterv meghatározza, hogy adott kurzus, gyakorlat felvételéhez mely kurzusok, gyakorlatok előzetes teljesítése vagy egyidejű felvétele szükséges. A tanterv meghatározza azt is, hogy adott szigorlat letételéhez mely kurzusok előzetes teljesítése szükséges. Az előfeltételek hiánya esetén a hallgató jelentkezését el kell utasítani.

3. A tanterv meghatározza, hogy melyik gyakorlat mely időpontban vagy időpontokban teljesíthető. Más időpontban a gyakorlatra nem lehet jelentkezni.

4. A tanterv meghatározza, hogy az egyes szigorlatokat melyik félév végéig kell letenni. A szigorlat - az előfeltételek teljesítése esetén - korábban is letehető.

5. A hallgató méltányosságból felmentést kaphat a kurzus, gyakorlat előfeltételei alól, illetve engedélyt kaphat a gyakorlat vagy a szigorlat más időpontban történő teljesítésére. (2.sz. nyomtatvány) Az előfeltételek alóli felmentés nem mentesít az előfeltételként megjelölt foglalkozás későbbi teljesítése alól.

6. Az előfeltételek alóli felmentést a kurzusra történő jelentkezés előtt kell kérni. A kérelemről - az illetékes oktató meghallgatásával - a tanszékvezető dönt. A felmentést vagy az új határidőt a leckekönyvbe be kell vezetni.

A félévek tanrendjének és órarendjének összeállítása

12. §

1. Az általános szociális munkás képzés tanterve alapján az előző szemeszter végéig el kell készíteni a félév tanrendjét.

2. A tanterv teljesítéséhez szükséges kurzusokat, gyakorlatokat a tanszék köteles olyan időpontban meghirdetni, hogy a hallgatók élhessenek a tantervben biztosított választási jogukkal, és hogy a szükséges tanegységeket megfelelő körülmények között megszerezhessék. A hallgatókat a képzés megkezdésekor tájékoztatni kell arról, hogy az egyes kurzusok meghirdetésére mely félévekben fog sor kerülni.

3. Az órarendet úgy kell összeállítani, hogy a hallgatók akadálytalanul részt vehessenek az általuk felvett foglalkozásokon. Amennyiben ez mindenki számára nem biztosítható, mérlegelni kell a hallgatók érdekeit (a tanterv felépítését, a hallgatói csoportok létszámát stb.). A kisebbségben maradó hallgató maga dönt arról, hogy az egymással ütköző kurzusok közül melyiket veszi fel, illetve melyiket adja le.

A kurzusok felvétele

13.§

1. A hallgató a tanrendben meghirdetettek kurzusok, gyakorlatok (a továbbiakban: kurzusok) közül az erre meghatározott időpontig választhat. Választását a kurzusonként kiállított jelentkezési lapon az aláírásával kell jeleznie. (3. sz. nyomtatvány)

2. A jelentkezés elfogadásáról az illetékes oktató dönt és ezt a jelentkezési lapon aláírásával jelzi. A jelentkezési lapon kapott aláírás alapján a hallgató jogosult a kurzust (gyakorlatot) a leckekönyvébe felvenni.

3. A tanterv, a tanrend, vagy - szükség esetén a jelentkezés lezárulásakor - a tanszék meghatározhatja a kurzusok legkisebb és legmagasabb létszámát, valamint a csoportok beosztásának módját.

4. Ha a tanterv másként nem rendelkezik, a meghirdetett kurzus megindításához legalább 8 fő jelentkezése szükséges. Ha a kurzus elmaradása aránytalanul megnehezíti a tantervi követelmények teljesítését, a tanszékvezető engedélyezheti a kurzus megindítását kisebb létszám esetén is.

5. A meghatározott létszám feletti jelentkezés esetén az oktató az újabb jelentkezők elfogadását elutasítja, illetve a tanszékvezető hozzájárulásával a csoportot megbontja.

6. A hallgató a kurzusok felvételét a második oktatási hét végéig a leckekönyv kitöltésével és leadásával véglegesíti. A leckekönyvben fel kell tüntetni a kurzus kódszámát, megnevezését,

az oktató nevét, a heti óraszámot, a tanegységek számát és a követelményt (a teljesítés formáját).

A kurzusok leadása és törlése

14.§

1. A hallgató a második oktatási hét végéig bármelyik kurzust leadhatja. A kurzus később érvényesen nem adható le. (4. sz. nyomtatvány)
2. A tanulmányi osztály a hallgató írásbeli bejelentése alapján törli a kurzust a leckekönyvből, egyidejűleg értesíti az illetékes oktatót.
3. A hallgató a leadott kurzus helyett csak akkor vehet fel másikat, ha a jelentkezési határidő még nem ért véget. A kurzust leadó hallgató nem kérheti a jelentkezési határidő meghosszabbítását.
4. A tanszékvezető - a hallgató kérésére - engedélyezheti a kurzus törlését, ha a hallgató önhibáján kívül, különös méltánylást érdemlő okból nem volt képes teljesíteni a kötelezettségeket (pl. tartós betegség, szülés stb.) (5. sz. nyomtatvány)
5. A tanszékvezető minden jelentkezőre kiterjedő hatállyal törli azt a kurzust, amely rendkívüli körülmények miatt nem volt teljesíthető.

A gyakorlati képzés

15.§

1. A gyakorlatok feltételeinek megszervezése a főiskola feladata.
2. A gyakorlatok csoportbeosztásáról, az egyes hallgatók terepgyakorlatának helyéről és idejéről az adott gyakorlat szervezésével megbízott oktató dönt. A beosztást utóbb csak különös méltánylást érdemlő esetben lehet módosítani. Erre elsősorban akkor kerülhet sor, ha az eredeti beosztás szerinti módon nem biztosítható a tanterv szerinti követelmények teljesítése.
3. A hallgató kérheti, hogy gyakorlatát maga szervezhesse meg. A tanszék vezetője ezt akkor engedélyezheti, ha a gyakorlat
  - a) tárgyi és személyi feltételei megfelelőek
  - b) megfelel a tantervi követelményeknek
  - c) teljesítését a főiskola megfelelő módon ellenőrizheti, és
  - d) felmerülő személyes (úti- és szállás-) költségeit a hallgató maga viseli.
4. A hallgató a gyakorlat helyének kiválasztása során javaslatokat tehet és előtárhatja méltánylandó egyéni szempontjait.
5. A gyakorlat programjáról és szervezésének módjáról a gyakorlatot szervező illetve vezető oktató tájékoztatja a hallgatókat. A hallgatót
  - a) készségfejlesztő gyakorlat esetén az első foglalkozáson
  - b) terepgyakorlat esetében a gyakorlat megkezdése előtt

c) az integrált és a specializációs gyakorlat esetében kellő felkészülési idő biztosításával kell tájékoztatni.

6. Az integrált illetve specializációs gyakorlat helyéről és idejéről annak megkezdése előtt egy hónappal tájékoztatni kell a hallgatót.

7. A készségfejlesztő gyakorlatokra és a gyakorlat-megbeszélésekre a főiskola épületében kerül sor. Amennyiben szakmai okok indokolják, az órarend ettől eltérő helyet is megjelölhet.

8. A hallgatónak a terepgyakorlaton nyújtott teljesítményét a tereptanár - az illetékes oktatóval együttműködve - értékeli.

A speciális szakterületi képzés (specializáció)

16. §

1. A hallgatónak az abszolutórium megszerzéséhez - az általános szociális munkás képzésre meghatározott képzési időn és tanegység-számon belül - teljesítenie kell egy speciális ismereteket nyújtó szakterületi képzés követelményeit.

2. A főiskola egyidejűleg több speciális ismeret nyújtó szakterületi képzést indít, melyek körét a tanterv határozza meg.

3. A IV. félév végéig (a szorgalmi időszak utolsó napjáig) minden hallgató köteles egyet választani - a jelentkezési feltételeket figyelembe véve - a meghirdetett szakterületi képzések közül. A jelentkezést az erre a célra rendszeresített dokumentumon a közzétett határidőig kell benyújtani a tanulmányi osztályhoz. A határidőt elmulasztó hallgató a továbbiakban nem élhet választási jogával. (6. sz. nyomtatvány)

4. Egy szakterületi képzés legalább 8 fővel, legfeljebb 15 fővel indítható.

5. A főiskola a hallgató számára csak egy szakterületi képzés feltételeit biztosítja. A hallgató további szakterületi képzésben is részt vehet, azonban ehhez a főiskola nem garantálja a megfelelő órarendi beosztást és nem biztosítja a gyakorlati képzés költségeit.

6. A szakterületi képzés keretében 40 tanegységet kell megszerezni a tantervben meghatározott (kötelező illetve meghatározott körből választandó) kurzusok és gyakorlatok teljesítésével. A szakterületi képzés során teljesíteni kell

a) a szakterület speciális kurzusait és gyakorlatait (melyeket a tanterv külön felsorol), továbbá
b) más tantárgycsoportoknak a szakterületi képzéshez kapcsolódó kurzusait (melyeket a tanterv a kurzus kódszámával jelez).

8. Más tantárgycsoportoknak a szakterületi képzéshez kapcsolódó kurzusait - a kényszerrendezés szabályait figyelembe véve - bárki felveheti, függetlenül a szakterületi képzéstől. Az ilyen kurzus felvétele azonban nem pótolja a szakterületi képzésre történő jelentkezést.

A kurzus (gyakorlat) teljesítése

17.§

1. A hallgató köteles teljesíteni az arra a félévre felvett minden kurzust és gyakorlatot. Nem kell teljesíteni azt a kurzust, amelyet leadtak vagy töröltek.

2. A hallgató a kurzust (gyakorlatot) annak programja szerint köteles teljesíteni. A program előírhatja, hogy a hallgató

a) a szorgalmi időszak során - önállóan vagy másokkal együtt -szerezzen ismereteket, készítsen írásbeli dolgozatokat, vagy teljesítsen más feladatot;

b) a kurzus (gyakorlat) foglalkozásain legyen jelen

c) a kurzus (gyakorlat) foglalkozásain vegyen rész a munkában, teljesítsen feladatokat, illetve szóbeli vagy írásbeli formában tanúsítsa felkészültségét;

d) a vizsgaidőszakban szóbeli illetve írásbeli vizsgán tanúsítsa felkészültségét.

3. A kurzus (gyakorlat) keretében teljesítendő feladatok jellegéről és az értékelés módszeréről a kurzus (gyakorlat) programjában, a feladatok tartalmáról és határidejéről a kurzus (gyakorlat) megkezdésekor kell tájékoztatni a hallgatókat.

4. A foglalkozásokon teljesített feladatok értékeléséről legkésőbb az utolsó foglalkozáson, az önállóan elkészített és írásban benyújtott munkák értékeléséről a kitűzött határidő alatt kell tájékoztatni a hallgatókat.

5. A teljesítmények értékelésére vonatkozó oktatói döntés ellen jogorvoslatnak nincs helye, javításra az SZM fejezet rendelkezései szerint van lehetőség.

A kurzus (gyakorlat) teljesítésének elbírálása

18.§.

1. Az oktató köteles a hallgató által felvett - és nem törölt - kurzus (gyakorlat) teljesítését elbírálni és az eredményt a leckekönyvbe bevezetni. A kurzus (gyakorlat) sikeres vagy sikertelen teljesítését a kurzusnak (gyakorlatnak) a leckekönyvben történő lezárása tanúsítja.

2. A kurzus aláírással, kollokviummal vagy kurzusjeggyel, a gyakorlat aláírással vagy gyakorlati jeggyel zárulhat. A zárás formáját a tanterv határozza meg. A kurzus teljesítése sikeres, ha a hallgató megkapta a 3.b.) pont szerinti aláírást, illetve ha kollokviumi jegyként, kurzusjegyként vagy gyakorlati jegyként elégtelennél jobb érdemjegyet szerzett. A kurzus teljesítése sikertelen, ha a hallgató nem szerezte meg az aláírást, nem tette le az előírt vizsgát, illetve ha elégtelen érdemjegyet szerzett.

3. Ha a tanterv szerint

a) a kurzus (gyakorlat) aláírással zárul, az aláírás igazolja a tanegység megszerzését, és ilyenkor számszerű értékelésre nem kerül sor (kurzust záró aláírás)

b) a kurzus nem aláírással zárul, akkor a félév aláírása azt tanúsítja, hogy a hallgató eleget tett a részvétellel kapcsolatos követelményeknek; teljesítette azon feladatokat, amelyek nem képezik részét a számszerű értékelésnek; illetve hogy teljesítette a vizsgára bocsátás előfeltételeit (félév záró aláírás).

Az aláírást a szorgalmi időszak utolsó napjáig kell megszerezni. Az aláírás megtagadását az oktató köteles a tanszékvezetőnek és a tanulmányi osztálynak bejelenteni. Ilyen esetben az adott kurzus sikertelen.

4. A kollokvium a kurzus szóbeli számonkérése, amely szükség esetén írásbeli feladatokkal is kiegészíthető. A kollokvium értékelése ötfokozatú minősítéssel történik.

5. A kurzusjegy ötfokú minősítéssel fejezi ki azt, hogy a hallgató milyen szinten teljesítette az előírt feladatokat illetve milyen szinten sajátította el a szükséges ismereteket és készségeket. A kurzusjegy év közbeni teljesítményeken, írásbeli illetve szóbeli vizsgán vagy ezek meghatározott kombinációján alapulhat. A tantárgy programjában meg kell határozni a kurzusjegy összetevőit és ezeknek a kurzusjegyben megjelenő arányát.

6. A gyakorlati jegy ötfokú minősítéssel fejezi ki azt, hogy a hallgató a terep-, illetve készségfejlesztő gyakorlat során mennyiben teljesítette a feladatokat, illetve sajátította el a szükséges ismereteket és készségeket. A gyakorlati jegy az év közbeni teljesítmények értékelésén alapul. A minősítést a vizsgaidőszak utolsó napjáig kell a leckeönyvből bevezetni.

7. Ha a hallgató a felvett kurzusra nem kíván jegyet szerezni, s ezt a második oktatási hét végéig írásban kéri, akkor a kurzus látogatását az oktató aláírásával igazolhatja. Ezért azonban tanegység nem számolható.

8. A vizsgaidőszak utolsó napjáig a hallgató köteles a kurzust záró aláírásokat illetve érdemjegyeket a leckeönyvbe bejegyeztetni és leckeönyvét a tanulmányi osztályra leadni. A határidő elmulasztásáért külön eljárási díjat kell fizetni. Ha valamely kurzus (ide nem értve a leadott, valamint a 7. pont szerinti kurzus esetét) lezáratlan maradt, ezt a tanulmányi osztály észleli és „sikertelen kurzus” bejegyzéssel látja el.

9. Amennyiben az SZM fejezetből más nem következik, a kurzusjegyért teendő vizsgára a TVSZ-nek a vizsgákra vonatkozó általános szabályait kell alkalmazni.

10. A vizsgákra jelentkezés külön nyomtatványon történik a tanév rendjében meghatározott időpontig. (7. sz. nyomtatvány)

11. A hallgatónak a kitűzött vizsga elhalasztása esetén (TVSZ. 17.§ (5). pont) esetén írásban, a megfelelő nyomtatvány kitöltésével kell nyilatkoznia a halasztás okáról (balesetről, a felkészülést akadályozó súlyos betegségről, gyermekszülésről, vagy más hasonló, a hallgatónak fel nem róható körülményről). Az eset körülményeitől függően a megfelelő igazolást is csatolni kell. Az írásbeli nyilatkozatot a vizsga előtt, vagy – amennyiben ez akadályba ütközött - legkésőbb a vizsgától számított három napon belül kell benyújtani az oktatóknál vagy a tanszék titkárnőjénél. Az oktató dönt az indok elfogadásáról vagy elutasításáról, továbbá – új vizsganap kijelölése esetén – az újabb vizsga időpontjáról, és erről a nála érdeklődő hallgatót szóban tájékoztatja. Amennyiben a halasztás oka nem elfogadható, vagy a hallgató a halasztás okát nem igazolta, az oktató a vizsgalapra “elégtelen” érdemjegyet ír be és mellette a “Nem engedélyezett távolmaradás” megjegyzést. Az érdemjegyet megfelelő alkalommal a leckeönyvbe is be kell vezetni.

Jegymegajánlás

19.§

A TVSZ-nek a jegymegajánlásra vonatkozó szabályait a kurzusjegyért teendő vizsgákra is alkalmazni kell.

A sikertelen kurzusok javítása

20.§

1. A hallgató hiányása miatt megtagadott aláírás utóbb nem pótolható.
2. Ha az elégtelen kurzusjegy nem vizsgán alapul, a tanszékvezető méltányosságból, meghatározott feltételek mellett engedélyezheti az aláírás megszerzését vagy az elégtelen kurzusjegy javítását.
3. Ha az elégtelen kurzusjegy részben vagy egészben vizsgából származik, azt a sikertelen vizsgák módjára lehet javítani (TVSZ.21.§. 2-3.pont). A sikeres javítóvizsgán szerzett jegy a korábbi kurzusjegy helyébe lép.
4. A gyakorlatot záró aláírást vagy jegyet nem lehet javítani.
5. A hallgató nem tehet javítóvizsgát, ha a kurzus teljesítése azért sikertelen, mert a hallgató nem tett vizsgát és arra nem is jelentkezett.

A sikertelen kurzus illetve gyakorlat következményei

21.§

1. A képzés idő első felében legfeljebb tíz, második felében ugyancsak legfeljebb tíz kurzust lehet sikertelenül zárni. (Ebből a szempontból az utóbb kijavított vagy pótoltt kurzus is sikertelennek számít.) Ha a hallgató ezt a számot túllépte, el kell bocsátani a főiskoláról.
2. A sikertelenül zárult - és nem javított vagy pótoltt - kurzus, gyakorlat esetében a hallgatót az alábbi kötelezettségek terhelik:
  - a) A hallgató köteles a kurzust ismételt felvenni, ha annak teljesítése mindenki számára egyaránt kötelező.
  - b) A hallgató választhat a korábbi kurzus ismételt felvétele illetve más kurzus felvétele között, ha eredetileg is volt ilyen választási joga.
  - c) Ha az integrált illetve a specializációs terepgyakorlat teljesítése volt sikertelen, a hallgató azt a tanrend szerinti első alkalommal köteles felvenni és teljesíteni.
  - d) Ha más gyakorlat teljesítése volt sikertelen, a hallgató azt a tanszékvezető által meghatározott félévben köteles felvenni és teljesíteni.
3. Ugyanaz a gyakorlat csak egyszer ismételhető.

A szigorlat

22.§

1. A szigorlat a képzés önálló eleme, amely a tantervben meghatározott átfogó témakörben méri a hallgató ismereteit és készségeit. A szigorlatok számát, tárgykörét, előfeltételeit és határidejét a tanterv határozza meg.
2. A szigorlat önálló programmal rendelkezik, mely tartalmazza a tételek felsorolását, a felkészüléshez szükséges adatforrások megjelölését és a vizsga részletes feltételeit. A szigorlat programja független az egyes kurzusok programjától és az oktatók, vizsgáztatók személyétől.
3. A szigorlat programját a tanszékvezető által megbízott oktató állítja össze. A programot a szigorlat letételére megállapított félév első oktatási hetében közzé kell tenni. Az időközben (például jogszabályok változása miatt) szükségessé vált módosítások a félév utolsó oktatási hetéig érvényesíthetők.
4. A szigorlat csak vizsgaidőszakban tehető le.
5. A szigorlatra az jelentkezhetsz, aki teljesítette az előfeltételként meghatározott kurzusokat. (7. sz. nyomtatvány)
6. Amennyiben a szigorlat írásbeli és szóbeli részből áll, ezek egymáshoz viszonyított súlyát a szigorlat programja határozza meg. Csak az egyik rész alapján nem lehet a szigorlatot elégtelennek minősíteni.
7. A szigorlatot legalább kéttagú bizottság előtt kell tenni. A vizsgabizottság elnökét és tagját (tagjait) a tanszék vezetője bízza meg. A szigorlatról jegyzőkönyvet kell felvenni.
8. A szigorlat egészét ötfokozatú minősítéssel kell értékelni.
9. A szigorlaton szerzett elégtelen - a vizsga egészének megismétlésével - kétszer javítható. A második megismételt szigorlat elégtelensége esetén a hallgató a szakot nem folytathatja.
10. A szigorlatot legkésőbb a tantervben meghatározott félév végéig kell letenni (beleértve a sikertelen szigorlat javítását is!). Amennyiben a hallgató a szigorlatot ezen időpontig nem teszi le, ez a féléve érvénytelen.
11. A szakon összesen négy szigorlati elégtelen szerezhető, ennél több elégtelen esetében a szak nem folytatható.

A teljesítmények nyilvántartása

23.§

1. A leckekönyvbe felvett tárgyak teljesítésének minden formája - aláírás gyakorlati jegy, kurzusjegy, szigorlat- után tanegység jár, melynek mértékét a tanterv szabályozza.

2. A nem javított elégtelen értékelés a félév tanulmányi átlagába - tanegység-értéke figyelembe vételével-beszámít, de tanegységet nem ér. A sikertelenül zárult kurzust elégtelen érdemjeggyel kell beszámítani, kivéve az aláírással záruló kurzusokat.

3. A hallgató tanulmányi átlagának kiszámítása az adott félévben szerzett gyakorlati jegyek, kollokviumok, kurzusjegyek, és szigorlati jegyek tanegység értékének figyelembe vételével történik. A tanulmányi átlag kiszámításának képlete: $\frac{\text{jegy} \times \text{tanegység-érték}}{\text{összege}}$

4. A tanulmányi osztály a hallgató által félévente teljesített tanegységeket a leckekönyv megfelelő rovatában rögzíti. A teljesített tanegységeket tantárgycsoportonkénti bontásban is nyilvántartja.

Elbocsátás az intézményből

24.§

1. El kell bocsátani a hallgatót a főiskoláról, ha

- a) kettőnél több féléve lett érvénytelen
- b) a pótlásra külön meghatározott félév végéig nem teljesítette a gyakorlatot
- c) a képzési idő felében tíznél több kurzust, illetve gyakorlatot zárt sikertelenül (függetlenül az utólagos javítástól vagy pótlástól)
- d) ugyanazon szigorlat második ismétlésén is elégtelen osztályzatot kapott.
- e.) négy szigorlati elégtelen osztályzata van (függetlenül a javítástól).

2. Az elbocsátásra és a visszavételre egyebekben a TVSZ.26.§. rendelkezései az irányadóak.

Méltányosság gyakorlása

25.§

1. A főigazgató a Tvsz. 27.§ szerinti felmentést abban az esetben adhatja meg, ha a kurzus ismételt felvétele aránytalanul megnehezítené a hallgató számára a tantervi követelmények teljesítését. E körülményről a döntés előtt ki kell kérni a szakfelelős véleményét.

2. A tanulmányi osztály vezetője - a TVSZ. 17. § 6. pont szerinti feltételek fennállása esetén is - csak akkor adhat engedélyt a vizsgaidőszakon túli vizsgára, ha a kurzus ismételt felvétele aránytalanul megnehezítené a hallgató számára a tantervi követelmények teljesítését. E kérdésről előzetesen ki kell kérni az illetékes oktató véleményét.

3. A tanszékvezető a kurzusjegyek a 20. § 2. pontja szerinti javítására az engedélyt akkor adhatja meg, ha

- a) a hallgató a kurzus követelményeinek jelentős részét már teljesítette, és
- b) a kurzus ismételt felvétele aránytalanul megnehezítené a tantervi követelmények teljesítését. A kérelemhez csatolni kell az illetékes oktató véleményét.

4. A hallgatónak a kérelmet a tanulmányi osztályra kell beadnia. A kérelem elbírálása előtt a tanulmányi osztály nyilatkozatot kér az illetékes szakfelelőstől vagy oktatótól az 1-2-3. pontokban meghatározott feltételek fennállásáról és javaslatáról.

26. §

1. A szabályzat 1997. február 1-én lép hatályba.

2. A jelen szabályzattól eltérő rendelkezéseket kell alkalmazni a következő esetekben:

Az 1996/97-es tanévben III. és IV. éves nappali tagozatos hallgatók esetében a rájuk vonatkozó tanterv korlátai között kell alkalmazni a szabályzat előírásait (pl. a félév során megszerzendő tanegységek száma esetükben: 9; szigorlat még vizsgaidőszakon kívül is letehető a tanszékvezető engedélyével). Egyebekben a szabályzat rendelkezései mérvadóak.

3. A szociális munkás szakot levelező tagozaton végző hallgatók esetében

a) a szociális munkás szakra vonatkozó sajátos szabályok (SZM) közül a következőket kell alkalmazni:

4.§, 6.§ 1.-3. pontok, 7.§, 8.§, 1. pontja, 15. §, 16. §, 17.§ 2.-5. pontjai, 18.§, 19.§, 20.§1-4 pontjai, 21.§ 1. pontja, 22.§ 24.§

b) a TVSZ következő rendelkezéseit nem kell alkalmazni:

3.§ 5. pontnak a zárófoglalkozásra, zárótanításra vonatkozó rendelkezései

3.§ 6. pontnak a gyakorló intézmények féléves gyakorlati képzési útmutatóinak jóváhagyására vonatkozó rendelkezése

3.§ 6. pontnak a zárófoglalkozásra, zárótanításra vonatkozó rendelkezései

17.§ 11.pontja,

19.§ 2. b) pontja, 3. és 4. pontja,

21.§ 4, 6, 7, és 8.pont második mondata

23.§ 3. pontja,

24.§ 2.pontjának a fakultatív tárgyra vonatkozó rendelkezése,

c) nem kell alkalmazni a TVSZ mellékleteinek következő rendelkezéseit:

II. fejezet 1. sz. melléklete;

IV. fejezet 1. sz. mellékletéből az I. 3. pont második mondata;

IV. fejezetének 2. sz. mellékletéből az alábbi részek: a záróvizsgára bocsátás feltételei, a záróvizsga-bizottság összetétele, a szakdolgozat megvédése, a szóbeli felelet, a záróvizsga minősítése, az oklevél minősítése, a kitüntetéses oklevél; továbbá az oklevélről szóló rendelkezések pedagógusokra vonatkozó rendelkezései.

d) egyebekben a TVSZ és a melléklet (SZM) szabályait értelemszerűen kell alkalmazni.

IV. fejezet 1. számú melléklete

Szakedolgozat Általános szociális munkás szak

1. Az általános szociális munkás szakon a nappali és levelező tagozatos képzés részét képezi a szak tárgyköréhez tartozó szakdolgozat készítése.
  2. A szakdolgozat témáját a hallgató az ötödik szemeszterben, a tanév rendjében meghatározott időpontig a tanszék által elkészített ajánlatokból választja, de ettől eltérő témát is megjelölhet. (8. sz. nyomtatvány)
  3. Választását a témavezető tanár aláírásával igazolja. Témavezető lehet külső szakember is, amennyiben a tanszékvezető engedélyezi.
Egy oktató évente maximum 7 szakdolgozat témavezetését köteles vállalni.
  4. A szakdolgozat témáját a hallgató a hatodik szemeszter végéig megváltoztathatja a korábbi és az új témavezető egyetértésével, a tanszékvezető engedélyével.
  5. A képzési idő összóraszámából a szakdolgozat elkészítéséhez legalább 15 óra egyéni konzultáció szükséges, amit a hallgató köteles leckekönyvébe felvenni, teljesítését a témavezető aláírásával igazolja.
  6. A szakdolgozatot a tanév rendjében meghatározott időben, formában és példányban le kell adni a tanulmányi osztályra.
  7. A szakdolgozatot a témavezető tanár és az opponens szakember szövegesen értékeli és ötfokozatú érdemjeggyel osztályozza a tanév rendjében meghatározott időpontig (9. a. és 9. b. nyomtatvány).
  8. A szakdolgozat minősítése a témavezető oktató és az opponens szakember érdemjegyeiből alakul. Ha eltérés van a két érdemjegy között, a két értékelés számtani átlagát kell venni. Ha ez tört szám, a témavezető jegye a dominánsabb. A két értékelés alapján a szakdolgozat egy érdemjegyet kap.
- Erről a témavezető, az opponens és a tanszékvezető aláírásával "Szakedolgozat minősítő lap" készül, mely a záróvizsga jegyzőkönyv melléklete lesz. (10. sz. nyomtatvány)
9. Ha a szakdolgozatot akár a konzulens, akár az opponens elégtelenre értékeli, a hallgató nem tehet záróvizsgát csak egy újabb, eredményes szakdolgozat benyújtása után.
  10. Új vagy javított szakdolgozat legkorábban a következő záróvizsga előtt 2 hónappal adható be. Elégtelen szakdolgozat csak egy alkalommal javítható.

Tanulmányi- és vizsgaszabályzat IV. fejezet 2. számú melléklete

Záróvizsga szabályzat E.) Általános szociális munkás szak

1. A záróvizsgára bocsátás feltételei:

- az abszolutórium megszerzése: az előírt tanulmányi kötelezettségek teljesítése, a tanterv által meghatározott számú tanegység teljesítése összesen és tantárgycsoportonként
- a terepgyakorlatok - az integrált és a specializációs gyakorlat - leckekönyvben rögzített minnősített dokumentumainak benyújtása
- legalább 120 óra - a szakmához kapcsolódó - készség - és személyiségfejlesztő gyakorlaton való részvétel igazolása
- a szakdolgozat elkészítése, benyújtása a tanév rendjében meghatározott időpontig, a szakdolgozat legalább elégségesre minősítése
- egy idegen nyelvből a tanterv által meghatározott fokú állami vagy azzal egyenértékű nyelvi vizsga letétele

2. A záróvizsga

A záróvizsgán a hallgató vizsgabizottság előtt

- megvédi szakdolgozatát
- komplex szóbeli vizsgá tesz, melynek tárgykörei:
  - szociális munka elmélete és specializációs területei
  - társadalom- és szociálpolitika.

A záróvizsga-bizottság összetétele:

- elnök
- a szociális munka elmélete, illetve a társadalom- és szociálpolitika témakörök kérdező oktatói
- a szakdolgozat témavezetője
- jegyző

A záróvizsga minősítése:

A záróvizsga érdemjegye a szakdolgozat, a szakdolgozat véde, a szociális munka elmélete és a társadalom- és szociálpolitika érdemjegyeiből a bizottság által kialakított érdemjegy. Az értékelés ötfokozatú.

3. Az oklevél:

- az oklevélben szereplő szakképzettség megnevezése:

általános szociális munkás

- az általános szociális munkás képzésben a speciális ismereteket nyújtó szakterületi tanulmányok elvégzését a főiskola az oklevélhez mellékelt betétlapon ismeri el
- az általános szociális munkás oklevéllel rendelkezők külföldön a social worker (Bachelor Social Worker, BSW), a Sozialarbeiter megnevezést használhatják

4. Az oklevél minősítése:

- az oklevél átlagának kiszámításához a záróvizsga (szakdolgozat, szakdolgozat véde, szociális munka elmélete, társadalom- és szociálpolitika) érdemjegyeinek átlaga, a szigorlatok (szociológia, pszichológia, jog) érdemjegyeinek átlaga és a minősített gyakorlatok (integrált gyakorlat, specializációs gyakorlat) érdemjegyeinek átlaga szükséges.
- az oklevél minősítése a fenti átlagok két tizedesjegyig számolt átlaga alapján történik:

kiváló	-	4,51-5,00
--------	---	-----------

jó	-	3,51-4,50
közepes	-	2,51-3,50
elégletes	-	2,00-2,50

- a kitüntetéses oklevél feltételei: a záróvizsga, a szakdolgozat, a minősített gyakorlatok, valamennyi szigorlat érdemjegye jeles, félévenkénti tanulmányi átlag legalább 3,51; közepesnél gyengébb jegy a tanulmányok során nem volt.

A PTE SZMSZ 24. SZÁMÚ MELLÉKLETE TANULMÁNYI ÉS VIZSGASZABÁLYZAT

A Pécsi Tudományegyetem (továbbiakban: Egyetem) Szenátusa a Felsőoktatásról szóló 1993. LXXX. tv. 88.§-ában foglalt felhatalmazás alapján a hallgatók tanulmányi és vizsgaszabályait a következőkben állapítja meg.

1.§ A Szabályzat hatálya

- (1) A Szabályzat hatálya kiterjed – a képzés szintjétől, a képzés formájától és a finanszírozási formától függetlenül – a Pécsi Tudományegyetemmel hallgatói jogviszonyban álló magyar, és amennyiben jogszabály vagy nemzetközi szerződés másként nem rendelkezik, a külföldi állampolgárságú hallgatókra.
- (2) A doktori képzés tanulmányi és vizsgaszabályairól az SZMSZ 1. számú melléklete rendelkezik.
- (3) A tanulmányi ügyekhez kapcsolódó hallgatói díjakról és térítésekről az egyetemi SZMSZ 8. és 10. számú melléklete rendelkezik.

2.§ A tanulmányi ügyekben eljáró szervek és személyek

- (1) A hallgatók tanulmányi és vizsgaügyeiben, az átvétel, a szakváltóztatás, a szakfelvétel, az egyéni tanulmány- és vizsgarend, valamint az áthallgatás engedélyezésében - a hallgató kérelmére - első fokon a kari Tanulmányi Bizottság jár el.
- (2) A Tanulmányi Bizottság 6-12 tagból áll. Elnökét és oktató tagjait a Kari Tanács választja, hallgató tagjait a Hallgatói Önkormányzat Szervezeti és Működési Szabályzatában meghatározott módon a hallgatók delegálják. A bizottságban az 50%-os hallgatói részvételt, szavazati joggal biztosítani kell, illetve gondoskodni kell a különböző képzési formákban résztvevő hallgatók képviseléről.
- (3) A Tanulmányi Bizottság a döntésről a hallgatót a kérelem beérkezésétől számított 15 napon belül írásban értesíti. A Tanulmányi Bizottság határozata ellen - a tanulmányi követelmények teljesítésére vonatkozó értékelés kivételével - a kézbesítéstől számított 15 napon belül halasztó hatályú fellebbezéssel élhet.
- (4) A Tanulmányi Bizottság határozata elleni fellebbezést a dékán bírálja el. A másodfokú határozat ellen fellebbezésnek helye nincs. A jogszabály- vagy szabályzatsértés kivizsgálására irányuló kérelmet a Rektorhoz kell benyújtani.
- (5) A kar bármely hallgatója, oktatója a Tanulmányi Bizottsághoz fordulhat, ha véleménye szerint valamely tanulmányi vagy vizsgaügy intézése nem a Szabályzat szerint történt.
- (6) A Tanulmányi Bizottság az általa meghatározott hatásköröket az oktatási, tanulmányi ügyekben illetékes dékán helyetteseire (főigazgató helyettesre, szakvezetőre) vagy a dékáni hivatal, tanulmányi osztály vezetőjére ruházhatja.
- (7) A Tanulmányi Bizottság eljárását az általa elfogadott ügyrend szabályozza. Az ügyrendben rendelkezni kell különösen a Tanulmányi Bizottság határozatképességéről, az ülések gyakoriságáról, az átruházott hatáskörökről, a határozatok érvényességéről.
- (8) A Tanulmányi Bizottság köteles kikérni az oktatási szervezeti egységek véleményét, ha döntésével az adott oktatási szervezeti egységre kötelezettség hárul, vagy ha a döntéshez szakértelmük szükséges.

3.§ A tanév időbeosztása

- (1) A karok véleményének kikérése után az oktatás megkezdésének és befejezésének időpontját tanévenként a rektor az Egyetemi Hallgatói Önkormányzat elnökének egyetértésével állapítja meg. Erről a Szenátust tájékoztatja.
- (2) Minden félév a képesítési követelményektől függően legalább 13 hét szorgalmi időszakból és legalább 25 munkanap vizsgaidőszakból áll.
- (3) A rektor tanévenként legfeljebb hat nap tanítási szünetet engedélyezhet. A dékán a rektor által engedélyezett szüneten kívül tanévenként legfeljebb 2 nap tanítási szünetet, nagyon indokolt esetben a kar egészének vagy egy részének óraelmaradást engedélyezhet.

4.§ A hallgatói jogviszony. Beiratkozás.

- (1) A hallgató a Pécsi Tudományegyetemmel áll hallgatói jogviszonyban. A hallgatói jogviszony létrejöttének előfeltétele az egyetem valamelyik karára való felvétel, átvétel. A felvételi, átvételi határozatban rendelkezni kell a határozat érvényességi idejéről.
- (2) A hallgatói jogviszony a PTE-re történő beiratkozással jön létre, és az oklevél kiállításának, az elbocsátás, az intézményből való kizárás kimondásának, illetve a hallgatói névsorból való törlés napjáig tart.
- (3) Szünetel a hallgatói jogviszony, ha a hallgató a tanulmányok folytatásához szükséges beiratkozást nem végezte el. Két év szüneteltetés után a hallgatót törölni kell a névsorból. A hallgató kérelmére a Tanulmányi Bizottság engedélyezheti a törlés mellőzését.
- (4) A hallgatói jogviszonyból való törlés mellőzését legfeljebb két alkalommal lehet kérni.
- (5) Az a hallgató, akinek a hallgatói jogviszonya szünetel, nem jogosult hallgatói juttatásra.
- (6) Ha a hallgató a jogviszonya szüneteltetése után újból be kíván iratkozni, a korábbi tanulmányainak beszámításáról a Tanulmányi Bizottság dönt. A Tanulmányi Bizottság a képzés megváltozott követelményeire tekintettel különbözeti vizsgákat is előírhat.
- (7) Ha a kari tanulmányi és vizsgaszabályzat másképp nem rendelkezik, a hallgató a dékán által kijelölt időszakban köteles beiratkozni és a beiratkozást követően lecke-könyvét a dékáni hivatalnak (tanulmányi osztálynak) leadni. Utólagos beiratkozást a Tanulmányi Bizottság engedélyezhet.
- (8) A hallgató részére - az idevonatkozó rendeleteknek megfelelően - beiratkozáskor diákigazolványt kell kiállítani és érvényesíteni.

5.§ Átvétel

- (1) Másik felsőoktatási intézményből, karról, szakról, illetőleg tagozatról az a hallgató vehető át
  - a, aki legalább egy lezárt érvényes tanévvel (vagy annak megfelelő oktatási időszakkal) rendelkezik és
  - b, akinek hallgatói jogviszonya elbocsátás vagy fegyelmi úton való kizárás miatt nem szűnt meg, illetőleg a kötelező elbocsátás vagy kizárás feltételei sem állnak fenn.
- (2) Az átvétel feltételeit - ideértve a felvételi (alkalmassági) vizsga előírását is - a fogadó kar szabályzata határozza meg. A szabályzatban a kar az (1) bekezdés a) pontjában foglalt rendelkezéstől eltérhet.

6.§ Áthallgatás

- (1) A PTE hallgatója külön engedély nélkül részt vehet bármely kar, szak előadásain. Amennyiben a hallgató bármely előadáson olyan információ birtokába jut, amelynek nyilvánosságra kerülése mások, különösen a betegek emberi méltóságát sérthetné, bizalmukkal való visszaélést jelentene vagy egyéb okból titoknak minősülne, köteles a titkokat megőrizni. E kötelezettségének megsértésével a hallgató megszegi az egyetem esküjét és ezért fegyelmi felelősséget és az egyéb jogi következményeket viselnie kell.
- (2) A szemináriumokon és a gyakorlati foglalkozásokon való részvételhez a tárgy oktatójának előzetes engedélye szükséges. Az egyes engedélyek megadásához szükséges feltételeket a karok saját szabályzataikban állapíthatják meg az (1) bekezdésében foglaltak figyelembe vételével.
- (3) A PTE hallgatója a tanterv által előírt tantárgyak mellett más szak, kar, valamely tárgyat, kurzusát is felveheti és abból vizsgát tehet a fogadó kar engedélye alapján. A vizsga eredménye a hallgató tanulmányi eredményébe nem számítható be.
- (4) A PTE hallgatója a tanterv által előírt tantárgyat más szakon, karon is felveheti és abból vizsgát tehet. A vizsgát úgy kell tekinteni, mintha azt a hallgató a saját karán tette volna. Ebben az esetben az érintett két kar Tanulmányi Bizottságának engedélyére van szükség. A döntéshez be kell szerezni az érintett tanszékek véleményét is.
- (5) Más egyetem hallgatói jogviszonyával rendelkező hallgató (vendéghallgató) is részt vehet a PTE előadásain, szemináriumain az (1), a (2) és a (3) bekezdésnek megfelelően.

7.§ Második vagy további alapképzés

- (1) Az első alapképzés mellett a hallgató második vagy további alapképzésen is folytathat tanulmányokat. A képzésen való részvételre a felvételi eljáráson vagy a fogadó kar Tanulmányi és vizsgaszabályzata alapján történő felvétel esetén kerülhet sor. Az ilyen hallgató egyidőben két felsőoktatási intézményben, karon, szakon folytat tanulmányokat (párhuzamos képzés) és sikeres elvégzésük esetén külön-külön oklevelet kap.
- (2) Az egyetem hallgatója a párhuzamos képzés, illetve a már megszerzett oklevél tényét köteles bejelenteni a képzésben érintett kar(ok)nál.
- (3) A hallgató kérelmére a Tanulmányi Bizottság döntése alapján mentesülhet az olyan tantárgy, kurzus hallgatása és vizsgája alól, amelyből a másik képzésben azonos vagy magasabb színvonalú követelmények alapján vizsgázott.

8.§ Tájékoztatás a követelményekről

A tananyag követelményeit és számonkérési formáit a képesítési követelmények alapján a karok oktatási szervezeti egységei határozzák meg. Erről, illetve az adott félévi, tanévi számonkérési módról (írásbeli, szóbeli) a tantárgy meghirdetésekor az oktató köteles a hallgatókat tájékoztatni a kari szabályzatban meghatározott módon.

9.§ Részvétel a foglalkozásokon.

- (1) A tantervben előírt és a leckekönyvbe felvett tárgyak foglalkozásain a részvétel hallgatói kötelezettség. A hallgató köteles az előírt követelményeket teljesíteni.
- (2) A részvétellel (felmentéssel és hiányzásokkal) kapcsolatos különös rendelkezéseket a karok szabályzatai tartalmazzák.
- (3) A foglalkozások megtartásáért a tantárgy, kurzus oktatója és az illetékes oktatási szer-

vezeti egység vezetője a felelős.

10. § Az ismeretek ellenőrzésének formái

- (1) Az egyes tantárgyak, kurzusok hallgatása során szerzett ismeretek ellenőrzési formáit a tanterv határozza meg. Általános formák: záróvizsga, szigorlat, kollokvium (vizsga), gyakorlati jegy, beszámoló.
- (2) A tananyag ismeretének minősítése általában ötfokozatú: jeles (5), jó (4), közepes (3), elégséges (2), elégtelen (1), vagy háromfokozatú: kiválóan megfelelt, megfelelt, nem felelt meg minősítéssel történhet.
- (3) A kar a szabályzatban meghatározott esetekben az (2) bekezdésben foglalt minősítési formáktól eltérő értékelési rendszert is alkalmazhat (pl. kredit). Ebben az esetben is biztosítani kell a (2) bekezdésben foglalt értékelési rendszerrel való összehasonlíthatóságot, és rendelkezni kell az átlagszámítás módjáról is.

11. § A vizsgáztatás rendje.

- (1) Vizsgára csak az a hallgató bocsátható, aki a tantárgy előzetesen kihirdetett követelményeit teljesítette. Leckekönyv hiányában, valamint ismételt vizsga esetében a vizsgadíj befizetését igazoló bizonylat hiányában a hallgató a vizsgát nem kezdheti meg.
- (2) Vizsgáztatni - kivételes esetektől eltekintve - csak az egyetem helyiségeiben szabad. A vizsgáztatás zavartalan lebonyolításáért a vizsgáztató felel.

12.§ Egyéni tanulmányi rend

- (1) Egyéni tanulmányi rend általában a II. évfolyamtól engedélyezhető. Az engedély alapján a hallgató a kötelező foglalkozásokon való részvétel alól teljes vagy részleges felmentésben részesülhet, vizsgáit a vizsgaidőszak előtt is leteheti, a soron következő oktatási időszak tárgyait, kurzusait leckekönyvébe előre felveheti, az oktatási időszakot hamarabb lezárhatja vagy más hasonló kedvezményben részesülhet. A kérelem benyújtásának szabályairól a kar szabályzatban rendelkezik.
- (2) Az egyéni tanulmányi rend alapján tanulmányokat folytató hallgatónak is le kell tennie az összes kötelezően előírt (vagy a kreditrendszer által meghatározott) vizsgát, gyakorlatot, továbbá köteles szakdolgozatot készíteni és záróvizsgát tenni.
- (3) Az egyéni tanulmányi rend folytatására adott engedély egyszeri alkalommal maximum egy tanévre vonatkozik. Egyéni tanulmányi rendet tanévenként újra kell kérelmezni.
- (4) Egyéni tanulmányi rend annak a hallgatónak engedélyezhető,
  - a./ aki a kérelem benyújtását megelőző két félévben kimagasló tanulmányi eredményt ért el és legalább egy tantárgyból kivételes tehetséget mutat,
  - b/ aki részképzés jellegű szakmai tanulmányok folytatása céljából külföldi felsőoktatási intézményben tanul,
  - c/ akinek az egyéni tanulmányi rendet rendkívüli körülményei indokolják.
- (5) A Szabályzat 12.§ (4) bekezdés b/ pontja alapján engedélyezett egyéni tanulmányi rendben a Tanulmányi Bizottság a külföldi tanulmányok jellegére és időtartamára tekintettel rendelkezik a hazai tanulmányi és vizsgakötelezettség teljesítéséhez szükséges oktatási és vizsgaprogramról. Az e pont alapján történő egyéni tanulmányi rend maximális időtartamát és a speciális követelményeket a karok a saját szabályzatukban határozzák meg.
- (6) Az egyéni tanulmányi rend engedélye visszavonható a hallgató kérésére, vagy ha eredménytelen vizsgát tesz, illetve ha egyéb módon bebizonyosodik, hogy a hallgató

az egyéni tanulmányi tervet teljesíteni nem tudja. Az egyéni tanulmányi tervet a Tanulmányi Bizottság a hallgató kérésére módosíthatja.

13.§ Méltányosság gyakorlása

- (1) A sikertelen vizsgák és az oktatási időszak megismétlése, valamint az elbocsátás jogkövetkezménye alól - különös méltánylást érdemlő okból - a tanulmányok időtartama alatt egy-egy alkalommal a hallgatónak a dékán - a Tanulmányi Bizottság véleményének meghallgatásával - felmentést adhat.
- (2) A méltányossági döntés ellen jogorvoslatnak helye nincs.

14.§ Elbocsátás az egyetemről

- (1) El kell bocsátani az egyetemről azt a hallgatót, akit másodszor is félévismétlésre kelle-ne utasítani. Az elbocsátással a hallgatói jogviszony megszűnik.
- (2) Az elbocsátott hallgató az utolsó érvényes félév befejezésétől számított két év elteltével kérheti az elbocsátás jogkövetkezményei alól való mentesítést.

15.§ Abszolutórium, záróvizsga

- (1) Az abszolutórium a szak elvégzését, a tanulmányok befejezését igazoló irat. Tanúsítja, hogy a hallgató a tantervben előírt kötelezettségeinek mindenben eleget tett. Az abszolutórium megszerzése nélkül a hallgató nem bocsátható záróvizsgára.
- (2) A hallgató a képzés lezárásaként záróvizsgát köteles tenni. A záróvizsga a szakdolgozat elkészítéséből és megvédéséből, a képesítési követelményekben előírt írásbeli, illetőleg szóbeli vizsgákból, valamint egyes szakokon meghatározott gyakorlatok elvégzéséből áll. A záróvizsgára bocsátás feltétele a tantervben előírt vizsgák eredményes letétele és más tanulmányi követelmények teljesítése, vagy az előírt kredit-értékek megszerzése, továbbá - feltéve, hogy jogszabály vagy kari szabályzat eltérően nem rendelkezik - egy nyelvből C típusú középfokú államilag elismert (vagy azzal egyenértékű) nyelvvizsga megszerzésének igazolása.
- (3) A záróvizsga-bizottság elnökét - a Kari Tanács egyetértésével -, valamint a bizottság tagjait a dékán bízza meg egy-három év időtartamra.

16. § Oklevél, címek

- (1) A sikeres záróvizsga alapján az egyetem a hallgató számára oklevelet állít ki. Az oklevél a Magyar Köztársaság címerével ellátott közokirat, amely tanúsítja a tanulmányok sikeres elvégzését, az oklevélben megnevezett szakon.
- (2) Az oklevélnek tartalmaznia kell
  - az Egyetem megjelölését;
  - az oklevél birtokosának nevét;
  - születési helyét, idejét;
  - a végzettség megnevezését;
  - az odaítélt fokozat és a tanulmányi szakirány (szak, szakképzettség) megnevezését;
  - a képzési forma megnevezését;
  - a kibocsátás helyét, évét, hónapját és napját;
  - az Egyetem pecsétjét.
- (3) Az oklevelet a karok esetében a dékán és a záróvizsga-bizottság elnöke írja alá.

- (4) Az oklevelet magyar nyelven vagy magyar és latin nyelven kell kiadni. Az ösztöndíjas külföldi hallgatók részére az oklevelet angol nyelven is ki kell állítani.
- (5) Külföldi felhasználásra, kérelem alapján, idegen nyelvű oklevélmelléklet adható ki, amely a tanulmányi kötelezettség legfontosabb adatairól és a tanulmányi eredményekről ad tájékoztatást.
- (6) Az oklevél minősítését a képesítési követelményekben meghatározott vizsgák, a szakdolgozat (diplomamunka) és a záróvizsga eredményének átlaga alapján kell meghatározni. A tantervek egyes eredmények súlyozását is előírhatják.
- (7) Az oklevél (diploma) minősítése a 15.§ (6) bekezdésben foglalt átlageredmény alapján:

kitűnő	5,00
jeles	4,51 - 4,99
jó	3,51 - 4,50
közepes	2,51 - 3,50
elégéses	2,00 - 2,50

- (8) A jogászok, orvosok egyetemi végzettségét igazoló oklevélbe (diplomába) az átlageredményt

Summa cum laude	4,51 - 5,00	
Cum laude	3,51 - 4,50	
Rite	2,00 - 3,50	minősítéssel kell bejegyezni.

- (9) A jogászok az egyetemi végzettségük igazolására a dr. jur. cím használatára jogosultak.
- (10) Az orvosok az egyetemi végzettségük igazolására a dr. med. cím használatára jogosultak.
- (11) Az egyetemi vagy főiskolai végzettséggel rendelkezők a felsőoktatási törvényben, illetve a képesítési követelményekben meghatározott címet használhatják.
- (12) Az oklevelet ünnepélyes keretek között kell átadni.

17.§ Az egyes karok tanulmányi és vizsgaszabályzatában szabályozandó területek

A tanulmányi és vizsgaügyek szabályainak megállapítására a kar szabályzatot (tanulmányi és vizsgaszabályzat) készít. A különböző képzési formákra a kar külön szabályzatot készíthet. A kari tanulmányi és vizsgaszabályzat(ok)ban rendelkezni kell különösen a következő témakörökről és az ahhoz kapcsolódó jogkövetkezményekről:

- Tanulmányi Bizottság eljárási rendje,
- beiratkozás menete,
- tantárgy-, kurzusfelvétel, tantárgy-, kurzustörlés módja,
- évhalasztás, évkihagyás, félév-törlés,
- átvétel feltételei,
- külföldi részképzésben való részvétel, ERASMUS
- kreditrendszer,
- áthallgatás, vendéghallgatás,
- lecke-könyv felvétele, aláírások,
- tájékoztatás a követelményekről,
- részvétel a foglalkozásokon, felmentés,

- tanulmányok beszámítása, felmentés tanulmányi kötelezettségek alól,
- egyéni tanulmányi rend feltételei,
- vizsgára jelentkezés, vizsgázás és vizsgáztatás rendje,
- sikertelen és sikeres vizsgák megismétlése,
- jegymegajánlás,
- a félév lezárásának módja, a leckönyv leadása,
- tanulmányi időszakok ismétlése (tantárgyak, kurzusok ismétlése),
- elbocsátás az intézményből,
- tanulmányi átlag és diplomaátlag kiszámítása,
- szakdolgozatok,
- záróvizsgák lebonyolítása, írásbeli részének módszere és az elbírálás módja
- az oklevél átadásának módja

18.§ Vegyes és záró rendelkezések

- (1) A szabályzat 16. § (2) bekezdésében foglaltak mellett - azon hallgatók esetében, akik 2000. január 1-je előtt kezdték meg tanulmányaikat - az oklevélnek tartalmaznia kell a jogelőd intézmény nevét is.
- (2) Jelen szabályzat 2000. július 1. napján lép hatályba.
- (3) A kar saját tanulmányi és vizsgaszabályzatát e szabályzat elfogadását követő egy hónapon belül köteles elkészíteni.
- (4) Ahol a szabályzat dékánt, dékáni hivatalt említ, azon főigazgatót, főigazgatói hivatalt is érteni kell.

Tóth József sk.
rektor

**Pécsi Tudományegyetem
Illyés Gyula Főiskolai Kar**

**Kari szabályzat
a hallgatói támogatásokról, valamint a
hallgatók által fizetendő díjakról és
térítésekről**

Elfogadta a Kari Tanács a 2000. december 13-i ülésén.

Módosította a Kari Tanács a 2001. június 25-i ülésén.

Tartalomjegyzék

<i>Illyés Gyula Főiskolai Kar</i>	321
<i>Tartalomjegyzék</i>	322
<i>I. fejezet</i>	323
Általános rendelkezések	323
<i>II. fejezet</i>	324
A hallgatók részére nyújtható támogatások	324
Tanulmányi ösztöndíj	324
Pénzbeli szociális támogatás	325
A tantervi követelményeken túl kiemelkedő szakmai, tudományos, közéleti teljesítmény alapján megállapított ösztöndíj	326
Egyéb juttatások	326
Köztársasági ösztöndíj	326
Tankönyv- és jegyzettámogatás	327
Kollégiumi elhelyezés	327
A lakhatási támogatás	327
<i>III. fejezet</i>	327
A hallgatók által fizetendő díjak és térítések	327
Tandíj	327
Különeljárási díjak	328
Egyéb díjak	328
Kollégiumi díj	328
<i>IV. fejezet</i>	328
A költségtérítéses képzésben résztvevő hallgatókra vonatkozó rendelkezések	328
Költségtérítés	328
<i>V. Fejezet</i>	329
Eljárási szabályok	329
<i>1. sz. melléklet</i>	330
A szociális támogatás pályázat elbírálási szempontjai	331
<i>2. sz. melléklet</i>	333
Köztársasági Ösztöndíj Pályázatok Rangsorolásának Kari Szabályzata	333
<i>3. sz. melléklet</i>	334
A kollégiumi felvétel intézményi szabályai	334
<i>4. sz. melléklet</i>	335
A lakhatási támogatás odaítélésének szabályzata	335

A jelen Szabályzat a felsőoktatásról szóló, többször módosított 1993. évi LXXX. törvény, a többször módosított 144/1996. (IX. 17.) Korm. rendelet, valamint ennek 127/1998. (VII. 1.) és 140/1998. (VIII. 23.) sz. módosításai alapján a Pécsi Tudományegyetem Szervezeti és Működési Szabályzata 6. számú mellékletének – mely az egyetem hallgatói részére nyújtható támogatásokról és az általuk fizetendő díjakról és térítésekről szól – (továbbiakban: Melléklet) végrehajtására készült. A Szabályzat egyes rendelkezései előtt jelezzük a Melléklet azon rendelkezésének számát, melyre a Szabályzat rendelkezése vonatkozik.

A Pécsi Tudományegyetem Szervezeti és Működési Szabályzatának 6. számú melléklete alapján a PTE-IGYFK (továbbiakban Kar) az alábbiakban szabályozza a hallgatóknak nyújtható támogatások, valamint a hallgatók által fizetendő díjak és térítések rendszerét.

I. fejezet

Általános rendelkezések

1.§. (1) A Szabályzat hatálya kiterjed.

a.) a Karon államilag finanszírozott első alapképzésben, valamint *első* szakirányú továbbképzésben nappali tagozaton tanulmányokat folytató magyar állampolgárságú hallgatókra.

b.) *külön* jogszabály vagy nemzetközi megállapodás alapján az a.) pont szerinti hallgatókkal azonos elbírálás alá eső *külföldi állampolgárságú* hallgatókra.

(2) A Szabályzat hatálya csak e szabályzat kifejezett rendelkezése esetén, az ebben megfogalmazott eltérésekkel terjed ki a Kar azon hallgatóira, akik

a.) államilag finanszírozott levelező tagozatos alapképzésben, szakirányú továbbképzésben vesznek részt;

b.) a képzés formájára tekintet nélkül *alapképzésben, kiegészítő alapképzésben* második vagy további *végzettségüket* szerzik, függetlenül attól, hogy a képzést oktatási formában végzik, továbbá;

c.) az államilag nem finanszírozott, költségtérítéses képzésben résztvevő hallgatókra.

II. fejezet

A hallgatók részére nyújtható támogatások

(Melléklet 9-12. §)

2.§. A juttatások fajtái

1.) A hallgatók a Karon az alábbi támogatásokban részesülhetnek:

- a.) pénzbeli juttatás;
- b.) természetbeni juttatás.

2.) A hallgatók a Karon az alábbi pénzbeli juttatásban részesülhetnek:

(Melléklet 12. §)

- a.) tanulmányi ösztöndíj;
- b.) kiemelt tanulmányi ösztöndíj
- c.) rendszeres szociális támogatás;
- d.) rendkívüli szociális támogatás;
- e.) szakmai gyakorlat idejére adott költségtérítés;
- f.) a tantervi követelményeken túl kiemelt szakmai, tudományos, közéleti teljesítmény alapján megállapított kiemelt közéleti ösztöndíj;
- g.) jutalom;
- h.) a kari HÖK döntése alapján egyéb pénzbeli juttatás.

(Melléklet 11. §)

- i.) köztársasági ösztöndíj;
- j.) lakhatási támogatás.

3.) A hallgatók a Karon az alábbi természetbeni juttatásban részesülnek:

(Melléklet 12. §)

- a.) diákokthoni (kollégiumi) férőhely;
- b.) jegyzetbon;
- c.) a kari HÖK döntése alapján egyéb természetbeni juttatás.

Tanulmányi ösztöndíj

(Melléklet 15. §)

3.§. 1.) A hallgatók részére az előző félév tanulmányi átlageredménye alapján tanulmányi ösztöndíj jár. Az ösztöndíj mértéke:

<i>Tanulmányi átlag:</i>	<i>Ösztöndíj:</i>
<i>3,00-3,50</i>	<i>4.000 Ft</i>
<i>3,51-3,65</i>	<i>4.500 Ft</i>
<i>3,66-3,80</i>	<i>4.700 Ft</i>
<i>3,81-3,95</i>	<i>5.200 Ft</i>
<i>3,96-4,10</i>	<i>5.800 Ft</i>
<i>4,11-4,25</i>	<i>6.500 Ft</i>
<i>4,26-4,40</i>	<i>7.300 Ft</i>
<i>4,41- 4,55</i>	<i>8.200 Ft</i>
<i>4,56- 4,70</i>	<i>9.200 Ft</i>
<i>4.71- 5.00</i>	<i>10.100 Ft</i>

2.) A köztársasági ösztöndíjasok tanulmányi ösztöndíjként az alapösszeget, **4.000Ft-ot** kapnak.

3.) Azon hallgatók, akik megfelelnek a köztársasági ösztöndíj pályázati feltételeinek, azonban a jogszabályban behatárolt létszámkeret (1 §) miatt az ösztöndíjból kimaradnak, - *tanulmányi ösztöndíjuk mellett* - kiemelt tanulmányi ösztöndíjban is részesíthetők. A kiemelt tanulmányi ösztöndíj összegét minden tanévben a kari HÖK határozza meg, de legfeljebb 10.000Ft/hónap lehet.

Pénzbeli szociális támogatás

(Melléklet 18-21. §)

4.§ 1.) A pénzbeli szociális támogatás formái a **rendszeres** (havonkénti) és a **rendkívüli** (félévente egyszeri) támogatás. A támogatásokra pályázni kell, a támogatás mértékét a Diákjóléti Bizottsága határozata alapján a **Hallgatói Juttatási Bizottság** állapítja meg, a hallgató szociális helyzete alapján. A Hallgatói Juttatási Bizottság egy tagja a Diákjóléti Bizottság elnöke, egy tagját a HÖK, további egy tagját a főigazgató delegálja. A bizottság döntései ellen a Kar főigazgatójához lehet fellebbezni.

2.) A rendszeres támogatás mértéke legfeljebb havi **6.000 Ft**.

3.) Rendkívüli szociális támogatás félévente egy alkalommal adható, legfeljebb **10.000 Ft** összeghatárig.

4.) A pályázatok elbírálási szempontjait a HÖK *javaslata alapján ezen szabályzat* állapítja meg. (1. sz. melléklet)

5.) Az első félévre beiratkozott első évfolyamos hallgatók rendszeres szociális alaptámogatásban részesülnek. A támogatás összegét minden tanév elején a kari HÖK állapítja meg.

A tantervi követelményeken túl kiemelkedő szakmai, tudományos, közéleti teljesítmény alapján megállapított ösztöndíj

(Melléklet 22-24. §)

5.§ A **kiemelt ösztöndíj** a HÖK által tanulmányi félévre kiírt pályázaton elnyerhető rendszeres juttatás, melynek havi összege legfeljebb 10.000Ft lehet. A pályázati felhívás elkészítésére és a pályázatok elbírálására a Hallgatói Juttatási Bizottság jogosult. A pályázatok kiírásának, elbírálásának szempontjait az 5. sz. *melléklet* tartalmazza.

Egyéb juttatások

(Melléklet 25-28. §)

6.§. 1.) Költségtérítés a szakmai gyakorlat idejére.

A Kar a tantervben előírt szakmai gyakorlat utazási költségeit 50 %-ban térítheti meg, amennyiben a gyakorlat a hallgató lakhelyén vagy az intézmény székhelyén nem oldható meg.

2.) Intézményi kiküldetésben (versenyeken, konferenciákon, stb.) résztvevő hallgatók költségeit előzetes egyeztetés alapján az intézmény megtéríti.

3) Az (1) és (2) jogcímen való kifizetés esetenkénti elszámolással történik.

Köztársasági ösztöndíj

(Melléklet 29-33. §)

7.§. 1.) A miniszter által kiírt köztársasági ösztöndíjra - melynek általános feltételeit a Művelődési Közlönyben a miniszter teszi közzé - a pályázatokat az adott *tanév II. félévi* vizsgaidőszakának befejezéséig kell a Főigazgatói Hivatalhoz benyújtani.

2.) A kari "Köztársasági Ösztöndíj Pályázatok Rangsorolási Szabályzata" (2. sz. melléklet) alapján elbírált pályázatokat az intézmény *általános* főigazgató-helyettese rangsorolva felterjeszti a minisztériumba.

Tankönyv- és jegyzettámogatás

(Melléklet 34-38. §)

8.§. 1.) A tankönyv- és jegyzettámogatásra szolgáló költségvetési előirányzatból felhasználható

- a Kar tankönyv- és jegyzetkiadására, sokszorosításra a keret legfeljebb 30 %-a,
- a hallgatóknak utalvány (jegyzetbon) formájában juttatásként a keret legalább 70 %-a.

(2) A jegyzetbon formájában kiosztott hallgatói juttatás tanévenként a kari HÖK és a gazdasági vezető egyeztetésével kerül meghatározásra, de legalább 2.000 Ft/hallgató egy tanulmányi félévre.

(3) A tankönyv- és jegyzettámogatást félévente, a beiratkozást követő *két héten belül* vehetik át a hallgatók a gazdasági irodában.

Kollégiumi elhelyezés

(Melléklet 39. §)

A kollégiumi felvétel kari szabályait e szabályzat 3. sz. melléklete tartalmazza.

A lakhatási támogatás

(Melléklet 40-43. §)

9.§ 1.) A lakhatási támogatás odaítéléséről, a szociális rászorultságot, a tanulmányi eredményt és az állandó lakhelynek Szekszárdtól való távolságát figyelembe véve a Kar **kollégiumi férőhelyek elosztására jogosult szerve** dönt. A döntés meghozatalában a HÖK-nek egyetértési joga van.

2.) A pályázatok elbírálási szempontjait a HÖK javaslata alapján ezen szabályzat állapítja meg. (4. sz. melléklet)

III. fejezet

A hallgatók által fizetendő díjak és térítések

Tandíj

(Melléklet 53-54. §)

10. §. 1.) A tandíj befizetése havonta, vagy egy összegben *készpénzfizetési* utalványon történik. A tárgyhónap 10-ig, de legkésőbb a vizsgaidőszak megkezdéséig a tandíjat be kell fizetni.

2.) A tandíj befizetésének igazolása feltétele a vizsgáztatás megkezdésének.

3.) A tandíj befizetése alól mentesség nem adható.

Különeljárási díjak

(Melléklet 56-57. §)

Egyéb díjak

(Melléklet 58-60. §)

11.§ 1.) Az I. félévére beiratkozó első évfolyamos hallgatók a beiratkozáskor 2.000Ft beiratkozási költségtérítést fizetnek, amely összeg ellenében a hallgatók kézhez kapják a „TANREND” nevű kari tájékoztató kiadványt, a leckekönyvet, és amely összeg fedezi a beiratkozási költségeket.

2.) A hallgatók a képesítési követelmények teljesítéséhez a Kar által kötelezően nyújtott szolgáltatáson kívüli szolgáltatásokért költségtérítést fizetnek. A szolgáltatások költségtérítését külön szabályzat tartalmazza.

12. § A *Melléklet 58. §*-ban megállapított díjakból származó bevételekből befolyt összeget – kivéve az EHA kártya újbóli kiadásának a díját – a főigazgatói hivatal tanulmányi feladatainak ellátására kell felhasználni.

Kollégiumi díj

(Melléklet 61. §)

13.§. 1.) A kollégiumi elhelyezésért térítési díjat kell fizetni, melynek mértéke: 3.500 Ft/hónap.

2.) A költségtérítéses képzésben résztvevő hallgatók 5.000Ft/hónap kollégiumi *költségtérítési* díjat fizetnek.

IV. fejezet

A költségtérítéses képzésben résztvevő hallgatókra vonatkozó rendelkezések

Költségtérítés

(Melléklet 62-67. §)

14.§. A 2000/2001. tanévben fizetendő költségtérítési díjak:

1.) Nappali és levelező tagozaton első alapképzésben:

- <i>általános szociális munkás szak</i>	<i>60.000Ft</i>
- <i>német nemzetiségi óvodapedagógus szak</i>	<i>60.000Ft</i>
- <i>óvodapedagógus, tanító szak</i>	<i>40.000Ft</i>

2.)Párhuzamos képzés:

;egyetemen belüli újabb szak felvétele esetén:

- <i>általános szociális munkás szak</i>	50.000Ft
- <i>német nemzetiségi óvodapedagógus szak</i>	40.000Ft
- <i>óvodapedagógus, tanító szak</i>	30.000Ft

;Nappali tagozaton más intézmény hallgatója által felvett szak esetében:

- <i>általános szociális munkás szak</i>	80.000Ft
- <i>német nemzetiségi óvodapedagógus szak</i>	70.000Ft
- <i>óvodapedagógus, tanító szak</i>	60.000Ft

3.) Levelező tagozat, második ill. további alapképzés megszerzésére irányuló képzés:

- <i>általános szociális munkás szak</i>	60.000Ft
- <i>német nemzetiségi óvodapedagógus szak</i>	60.000Ft
- <i>óvodapedagógus, tanító szak</i>	50.000Ft

3.) Szakirányú továbbképzések (létszámtól függően): 40-60.000Ft

15. § A térítési díjak fizetésének rendje és az adható kedvezmények:

1.) A térítési díjakat a képzés megkezdése előtt egy összegben kell az intézmény számlájára befizetni.

- A befizetés a beiratkozás feltétele.

- A befizetésre mentesség (jogszámban előírt mentességeken kívül) nem adható. Részletfizetési kedvezmény (legfeljebb 3 részletben) csak különleges méltánylást érdemlő esetben adható a hallgató kérelme alapján. A kérelmet a gazdasági iroda vezetője bírálja el.

V. Fejezet

Eljárási szabályok

(Melléklet 68-79. §)

16. § Ezen szabályzat II. fejezetében felsorolt pénzbeli támogatásokat a tárgyhó 10-ig napjáig kell a hallgatók számára kifizetni, kivéve a félévek első hónapjára eső juttatást, melynek esedékessége (tárgyhava) a félév második hónapja.*

17. § 1.) A hallgatói támogatás és a tandíjmentesség iránti pályázatokat az adott félév beiratkozási időszakában kell benyújtani.

2.) A határozatokat az érintett hallgatókkal írásban – közvetlenül, vagy a határozat kifüggesztése útján – közölni kell.

3.) Az a hallgató, aki a Szabályzat alapján beadott pályázatában valótlan adatokat közöl, vagy fizetési kötelezettségének nem tesz eleget, az Ftv. 34.§ (1) bekezdés alapján fegyelmi felelősségre vonható. A fizetési kötelezettségeit elmulasztó hallgató nem iratkozhat be a következő tanulmányi félévre

4.) A hallgatói normatíva felhasználásáról a Gazdasági Iroda félévente - a következő félév megkezdésekor - írásbeli tájékoztatást ad a kari Hallgatói Önkormányzat részére.

5.) Ezen Szabályzat az elfogadásának napján lép érvénybe azzal megkötéssel, hogy a hallgatók számára megállapított díjak és térítések összegére a 2000/2001. tanév első félévében a beiratkozáskor hatályos szabályok az irányadók.

Dr. Horváth Béla

főigazgató

A kari hallgatói támogatásokról, valamint a hallgatók által fizetendő díjakról és térítésekről szóló szabályzat módosítása

V. Fejezet

Eljárási szabályok

(Melléklet 68-79. §)

(A szabályzat a következő bekezdéssel kiegészül, egyben az eddigi 16. § értelem szerűen 17. §-sá válik.)

16. § Ezen szabályzat II. fejezetében felsorolt pénzbeli támogatásokat a tárgyhoz 10-ig napjáig kell a hallgatók számára kifizetni, kivéve a félévek első hónapjára eső juttatást, melynek esedékessége (tárgyhava) a félév második hónapja.

1. sz. melléklet

A szociális támogatás pályázat elbírálási szempontjai

1. A rendszeres szociális támogatásra benyújtott pályázatokat az **egy főre jutó nettó jövedelem** alapján a kari DJB határozatának figyelembevételével a Hallgatói Juttatási Bizottság bírálja el. A pályázatokhoz minden esetben csatolni kell a pályázatok elbírálásához szükséges hivatalos iratok, igazolások másolatát. A hallgatók adatait az elbíráló bizottság bizalmasan kezeli.

2. Az elbírálás szempontjai és pontrendszere:
  - a.) A kérelmező családjában az egy főre jutó nettó jövedelem:

0-10.000Ft	13 pont
10.001-12.000Ft	10 pont
12.001-14.000Ft	6 pont
14.001-16.000Ft	4 pont
16.001-20.000Ft	2 pont

  - b.) A kérelmező lakhelyének távolsága:

100-200km	1 pont
201-250km	2 pont
251-300km	3 pont
301km felett	4 pont

  - c.) Ha a kérelmezőnek van gyermeke, gyermekenként 4 p
  - d.) Ha a kérelmezőnek van gyermeke és egyedül neveli, gyermekenként 6 p
  - e.) Ha a kérelmező rendszeres orvosi kezelés alatt áll, melynek költsége meghaladja a havi 1.000Ft-ot 2 p
  - f.) Ha a kérelmező eltartói munkanélküliek, segélyben nem részesülnek 5 p
  - g.) Ha a kérelmező eltartói munkanélküli segélyben részesülnek 3 p
  - h.) Ha a kérelmező eltartója gyermekét egyedül neveli 7 p
  - i.) Ha a kérelmező eltartója nyugdíjas 3 p
  - j.) Ha a kérelmező eltartója rendszeres ápolásra szorul, testi/szellemi fogyatékos 5 p
  - k.) Ha a kérelmező árva 10 p
  - l.) A kérelmező családjában minden eltartott (akinek nincs jövedelme) 1 p
  - m.) Egyéb indok (legfeljebb) 3 p

2. A bíráló bizottságnak joga van a kérvényeken feltüntetett adatok hitelességét ellenőrizni. Amennyiben kiderül, hogy a kérvény valótlan adatokat tartalmaz, a kérvényező az Ftv. 34.§ (1) bekezdése alapján fegyelmi felelősségre vonható, és egyben kizárja magát mindennemű szociális juttatásból.

2. sz. melléklet

Köztársasági Ösztöndíj Pályázatok Rangsorolásának Kari Szabályzata

1. A Köztársasági Ösztöndíj általános feltételeit az oktatási miniszter határozza és hirdeti meg.
2. A pályázat beadásának intézményi feltételei:
  - két féléven keresztül 4,75, vagy ennél magasabb tanulmányi átlag;
  - szakmai önéletrajz (a főiskolai tanulmányokhoz kapcsolódó tevékenységek leírása, TDK eredmények, versenyek, versenytanítások eredményei, publikációk, művészeti- ill. sport eredmények stb.).
3. A pályázatot **az oktatási miniszternek címezve** a vizsgaidőszak lezárása után két példányban kell a **főigazgatói hivatalba* eljuttatni.

Leadási határidő: adott tanév június 30-ig

4. A pályázatokat egy erre a célra létrehozott bizottság rangsorolja, melynek tagjai:
  - HÖK által delegált 3 fő hallgató (szociális munkás + tanító + óvodapedagógus)
  - a főigazgató által megbízott 2 fő oktató (ált. főig. h. + 1 fő oktató)

A bizottság elnöke a mindenkor általános főigazgató - helyettes .
5. A rangsorolás szempontjai:
  - a pályázókat tanulmányi eredményük szerint rangsorolni kell,
  - a legjobb tanulmányi átlagot elérték között - ha szükséges - a szakmai önéletrajz alapján kell differenciálni,
  - az ösztöndíjak odaítélésére a javaslattevés főbb szakok szerint létszámarányosan történik (1%), mégpedig az 2001/2002. tanévre:

Általános szociális munkás szakos:	1 fő
tanító szakos:	3 fő
óvodapedagógus, ill. német nemzetiségi óvodapedagógus szakos:	1 fő
	<u>Összesen: 5 fő</u>
  - amennyiben egy szak nem tudja keretszámát kihasználni, a másik két szak soron következő pályázatát kell elfogadni.
6. Az elbírált és rangsorolt pályázatok továbbításáról a **bizottság elnöke** gondoskodik.
7. A pályázatok rangsorolásának eredményét, *indoklással együtt* a hallgatók tudomására kell hozni.
8. *A bizottság döntése ellen az elutasítás kézhez kapásától számított 8 napon belül az elutasított hallgató a Kar főigazgatójához fellebbezhet.*
9. **A köztársasági ösztöndíj átadására a tanévnyitó ünnepélyen kerül sor.**

3. sz. melléklet

A kollégiumi felvétel intézményi szabályai

- a. A kollégiumi elhelyezés iránti pályázatot írásban kell benyújtani, és ahhoz mellékelni kell a kérelem elbírálásához szükséges hivatalos iratok (testvérek iskolalátogatási igazolása, szülők rokkantnyugdíjas-, nyugdíjas igazolvány, szülők munkanélküliségét igazoló dokumentum, árvaság igazolása) igazolások másolatát.
  - b. A kari férőhelyek évfolyamok és szakok közötti százalékos felosztása a pályázók -e két szempont szerinti- létszamarányának megfelelően történik.
  - c. A KOFT (Kari Kollégiumi Felvételi Testület) tagjai:
    - a HÖK által delegált 3 fő hallgató
(1 fő szociálismunkás, 1 fő tanító, 1 fő óvodapedagógus szakos hallgató)
    - a Kollégiumi Bizottság titkára és érdekvédelmi felelőse
    - az ifjúsági ügyekkel foglalkozó főigazgató-helyettes
    - a kollégium igazgatója
- A KOFT működése:
- A testület minden évben augusztus 15-ig ül össze (az elsőéves hallgatók kollégiumi jelentkezési határidejét figyelembe véve).
  - A pályázatokat a megfelelő szempontok szerint (Egyetemi SZMSZ. 30. sz. melléklete) rangsorolja, s a rendelkezésre álló férőhelyeket e rangsornak megfelelően osztja el.
- d. A kollégiumi felvételi eljáráshoz beérkező fellebbezések elbírálása a főigazgató hatáskörébe tartozik.

4. sz. melléklet

A lakhatási támogatás odaítélésének szabályzata

A lakhatási támogatás odaítélésének szempontjai:

1. Tanulmányi eredmény

Az elsőéves hallgatók felvételi pontszámuk alapján, a felsőbb éves hallgatók az utolsó két félévben elért tanulmányi eredményük átlagának alapján támogatási pontot kapnak.

2. Lakóhely távolsága

A hallgatók állandó lakhelyének Szekszárdtól való távolsága alapján támogatási pontot kapnak.

3. A hallgatók szociális rászorultságuk figyelembe vételével újabb támogatási pontot kapnak.

A három kategóriában kapott támogatási pontszámok összeadódnak. Az összegpontszámok alapján történik a hallgatók rangsorolása és a rendelkezésre álló támogatás felosztása.

A hallgatók által a pályázatban megjelölt adatokat és egyéb indokokat hivatalos iratokkal igazolni kell.

A pályázók számának 5 %-át a Bizottság egyedi elbírálási keretként tartja fenn (rendkívüli méltánylást igénylő esetek).

**Pécsi Tudományegyetem
Illyés Gyula Főiskolai Kar**

Szervezeti és Működési Szabályzat

2000.

A szabályzat teljes szövege a könyvtárban megtalálható.

TARTALOMJEGYZÉK

TARTALOMJEGYZÉK

I. FEJEZET	
ÁLTALÁNOS RENDELKEZÉSEK	
II. FEJEZET	
A KAR FELADATAI	
III. FEJEZET	
A KAR SZERVEZETI FELÉPÍTÉSE	
IV. FEJEZET	
A KAR OKTATÓI ÉS HALLGATÓI	
V. FEJEZET	
A KAR VEZETŐ SZERVEI	
<i>A Kari Tanács összetétele és hatásköre</i>	
<i>Bizottságok és értekezletek</i>	
<i>A Társadalmi Tanács</i>	
VI. FEJEZET	
A KAR VEZETŐ TISZTSÉGVISELŐI	
<i>A főigazgató</i>	
<i>Főigazgató-helyettesek</i>	
<i>A főigazgatói hivatalvezető</i>	
<i>A gazdasági irodavezető</i>	
<i>Továbbképzési és humán szolgáltató programiroda-vezető</i>	
<i>Szakfelelősök</i>	
<i>Tanszékezetők</i>	
<i>Jogtanácsos</i>	
VII. FEJEZET	
A SZERVEZETI EGYSÉGEK MŰKÖDÉSE	
<i>A tanszékek</i>	
<i>A Főigazgatói Hivatal</i>	
<i>A Gazdasági Iroda</i>	
<i>Továbbképzési és Humán Szolgáltató Programiroda</i>	
<i>Kollégium</i>	
VIII. FEJEZET	
EGYÜTTMŰKÖDÉS AZ EGYETEM MÁS SZERVEZETEIVEL	
<i>Könyvtár</i>	
<i>Gyakorló Általános Iskola és Gyakorló Óvoda</i>	
IX. FEJEZET	
A HALLGATÓI ÖNKORMÁNYZAT	
X. FEJEZET	
A KAR VEZETŐ SZERVÉNEK MŰKÖDÉSE ÉS VÁLASZTÁSI RENDJE	
XI. FEJEZET	
ÉRDEKKÉPVISELETI SZERVEK A KARON	
XII. FEJEZET	
ZÁRÓ RENDELKEZÉSEK	

I. Fejezet

Általános rendelkezések

1. §

- (1) A Kar elnevezése: **Pécsi Tudományegyetem Illyés Gyula Főiskolai Kar** (a továbbiakban: Kar)
- (2) A Kar rövidített elnevezése: **PTE-IGYFK**
- (3) A Kar székhelye: **SZEKSZÁRD, Rákóczi u. 1.**
- (4) A Kar a Pécsi Tudományegyetem (a továbbiakban: Egyetem) autonóm szervezeti egysége, amely meghatározott szakterületeken összefogja a képzést, a továbbképzést, a tudományos kutatást, valamint a vállalkozói tevékenységet, önálló szervezeti és működési szabályzattal, költségvetéssel, igazgatási és egyéb szervezettel rendelkezik. A Kar a hatályos jogszabályok, az egyetemi SZMSZ, továbbá az egyetemi és kari szabályzatok keretei között feladatait önállóan látja el, a rendelkezésre bocsátott költségvetési összeggel önállóan gazdálkodik.
- (5) A Kar rendeltetészerű működése körében a főigazgató illetve az általa esetenként megbízott személy az Egyetem képviselőjeként jár el.

III. Fejezet

A Kar szervezeti felépítése

5. §

- 1) A Kar szervezeti egységekre tagozódik
- 2) A Kar oktatási szervezeti egységei a tanszékek:
  - a) Ének-zenei Tanszék,
  - b) Idegennyelvi Tanszék és Lektorátus,
  - c) Informatikai Tanszék,
  - d) Magyar Nyelvi- és Irodalmi Tanszék,
  - e) Pedagógiai és Pszichológiai Tanszék,
  - f) Szociálpolitikai Tanszék,
  - g) Társadalomtudományi Tanszék,
  - h) Természettudományi Tanszék,

- i) Testnevelési Tanszék,
  - j) Vizuális Nevelési Tanszék.
- 3) A Kar igazgatási szervezeti egységei: Főigazgatói Hivatal,
- 4) A Kar szolgáltató szervezete: Kollégium

IX. fejezet

A hallgatói önkormányzat

27. §

- (1) A hallgatóknak a Karon működő önkormányzati szervezete – a *hallgatói tagönkormányzat* – a Kar önkormányzatának részeként működik.
- (2) A hallgatók a hallgatói önkormányzat részére biztosított jogokat választott képviselőik útján, az EHÖK és a hallgatói tagönkormányzat szabályzataiban rögzített módon - gyakorolják.
- (3) A hallgatói tagönkormányzat a kar más szerveivel együttműködve látja el feladatait.

28. §

- (1) A hallgatói tagönkormányzat joga, különösen:
- (a) saját szabályzatainak elfogadása;
  - (b) a szabályzatában meghatározott arányban részvétel a Kari Tanácsban, valamint más, megfelelő szintű döntést előkészítő és döntést hozó testületekben;
  - (c) részvétel a felvételi bizottság munkájában;
  - (d) javaslat a szabadon választható tantárgyak, szemináriumok bevezetésére;
  - (e) javaslat külső oktató (előadó) meghívására;
  - (f) részvétel a tudományos és szakmai diákkörök szervezésében, a dolgozatok közzététele;
  - (g) a szükséges feltételek megléte esetén a kulturális, szociális szervezeti egységek létesítése, megszüntetése, irányítása;
  - (h) a hallgatók hazai és külföldi oktatási, kulturális és tudományos képzési kapcsolatainak építése;

- (i) az oktatói munka hallgatói véleményezése szabályzat alapján;
  - (j) a felsőoktatási intézmény sportlétesítményei hasznosításának véleményezése;
  - (k) részvétel a kollégium vezetésében;
  - (l) a hallgatói juttatásokkal kapcsolatos kari szabályzat kidolgozása és a Kari Tanács elé terjesztése jóváhagyásra.
- (2) A hallgatói tagönkormányzat más - elsősorban hallgatókat érintő - feladatok ellátására is felkérhető, döntési jogkörrel felruházható.
- (3) A hallgatói tagönkormányzat egyetértést gyakorol:
- (a) a kari tanulmányi és vizsgaszabályzat elfogadásakor, illetve módosításakor;
  - (b) a tandíjakra vonatkozó kari szabályzat elfogadásakor illetve módosításakor
  - (c) az oktatás hallgatói véleményezésének rendjére alkotott kari szabályzat elfogadásakor, illetve módosításakor;
  - (d) a hallgatói jóléti, kulturális, sport célú ingatlanok és intézmények, szervezeti egységek, helyiségek (kollégium, uszoda, tornaterem) rendeltetésszerű használatának megváltoztatásakor, megszüntetésekor és hasznosításával kapcsolatban.

**A PÉCSI TUDOMÁNYEGYETEM SZERVEZETI ÉS
MŰKÖDÉSI SZABÁLYZATA**

A szabályzat teljes szövege a könyvtárban megtalálható.

I. FEJEZET
AZ EGYETEM ELNEVEZÉSE, SZÉKHELYE, KÉPVISELETE

1. §

- /1/ Az Egyetem elnevezése: Pécsi Tudományegyetem.
- /2/ Az Egyetem rövidített elnevezése: PTE.
- /3/ Az Egyetem székhelye: Pécs, Szántó Kovács János utca 1/b.
- /4/ Az Egyetem jogi személy.
- /5/ Az Egyetemet a rektor képviseli.

II. FEJEZET
AZ EGYETEM SZERVEZETI FELÉPÍTÉSE

2. §

Az Egyetem átfogó szervezetekre és szervezeti egységekre tagozódik.

3. §
Az Egyetem átfogó szervezetei

- /1/ Az Egyetem karai:
  - Állam- és Jogtudományi Kar (ÁJK)
  - Bölcsészettudományi Kar (BTK)
  - Egészségtudományi Kar (ETK)¹
  - Illyés Gyula Főiskolai Kar (IGYFK)²
  - Közgazdaságtudományi Kar (KTK)
  - Művészeti Kar (MK)
  - Orvostudományi Kar (OK)
  - Pollack Mihály Műszaki Főiskolai Kar (PMMFK)
  - Természettudományi Kar (TTK)
- /2/ Az Egyetem egészségtudományi centruma: Orvostudományi és Egészségtudományi Központ
- /3/ Az Egyetem központi könyvéra az Egyetemi Könyvtár
- /4/ Az Egyetem központi gazdasági szerve: Gazdasági Főigazgatóság
- /5/ Az Egyetem központi igazgatási szerve: Rektori Hivatal
- /6/ Az Egyetem központi szolgáltató szervezete: Egyetemi Informatikai Szolgáltató Központ
- /7/ Közoktatási intézmények:

---

¹ Az Előkészítő Testület 1999 június 29-ei ülésén elfogadott és az oktatási miniszterhez felterjesztett javaslat szerinti szervezeti egység illetve elnevezés azzal, hogy a MAB 1999 november 10-ei levele értelmében nem támogatta a névváltoztatást.

² Ld. az 1. számú lábjegyzetet.

- Az Egyetem székhelyén működő közoktatási intézmények: 1. és 2. Számú Gyakorló Általános Iskola, Babits Mihály Gyakorló Gimnázium és Szakközépiskola
- Az Egyetem székhelyén kívül működő közoktatási intézmény: Gyakorló Általános Iskola és Óvoda (Szekszárd)

/8/ További átfogó szervezetek:

Európa Központ
Továbbképző Központ
Idegen Nyelvi Titkárság
Nemzetközi Oktatási Központ
Regionális Távoktatási Központ
Tanárképző Intézet
Felnőttképzési és Emberi Erőforrás Fejlesztési Intézet

4. §

Az Egyetem szervezeti egységei

- Oktatási szervezeti egységek
- Oktatási-kutatási szervezeti egységek
- Oktatási, kutatási és gyógyítási szervezeti egységek
- Tudományos kutatási szervezeti egységek
- Művészeti szervezeti egységek
- Klinikák és egyéb gyógyító egységek
- Egyéb gyakorlóléhelyek
- Szolgáltató szervezeti egységek:
  - Jegyzet- és tankönyvkiadó
  - Kollégium
  - Nővérszálló
  - Nyomda
  - Bölcsőde, raktár
  - Sportlétesítmény, szállítás
  - Telekommunikáció
  - Más termelő, szolgáltató egységek
- Egyetemi Hallgatói Önkormányzat

VII. FEJEZET
A HALLGATÓI ÖNKORMÁNYZAT

34. §

/1/ Az egyetem hallgatói önkormányzati szervezetei az intézmény önkormányzatának részeként működnek és ellátják a hallgatók közösségeinek képviselőit a döntéshozó és döntéshozó testületekben, valamint szervezik az egyetemi diákéletet.

/2/ Az Egyetemi Hallgatói Önkormányzat (EHÖK) feladatait és jogait, felépítését, működésének szabályait valamint az általa irányított szervezeti egységekre vonatkozó szabályokat az EHÖK által elkészített és a Szenátusnak bemutatott Egyetemi Hallgatói Önkormányzat Szervezeti és Működési Szabályzata tartalmazza. E szabályzat az SZMSZ mellékletét képezi.

/3/ Az EHÖK Szervezeti és Működési Szabályzatában a /2/ bekezdésben foglaltakon túl ki kell térni az EHÖK testületeinek összetételére és határozatképességére, a hallgatói testületek között meghatározott döntési kompetenciákra, az EHÖK tisztségviselőinek megválasztására, visszahívására, kötelelességeire és jogaira.

/4/ Az SZMSZ-ben, valamint az annak mellékletét képező EHÖK Szervezeti és Működési Szabályzatban nem szabályozott kérdésekről az EHÖK választmányának ügyrendje rendelkezik.

/5/ A Hallgatói Önkormányzatok működéséhez és az e szabályzatban meghatározott feladatok elvégzéséhez a tárgyi és anyagi feltételeket az Egyetem rektora az EHÖK-kel kötött évenkénti megállapodás alapján biztosítja, amelynek jogszerű felhasználását a rektor ellenőrzi.

/6/ Az Egyetemi Hallgatói Önkormányzat joga különösen:

- a) az Egyetemi Hallgatói Önkormányzat Szervezeti és Működési Szabályzatának elfogadása;
- b) a szabályzatban meghatározott módon választott hallgatói képviselők küldése a Szenátusba, az összlétszám legalább egynegyedének arányában;
- c) részvétel a Szenátus meghatározott bizottságaiban;
- d) részvétel - az EHÖK elnöke útján - a Szenátus és a Rektori Tanács ülésén;
- e) a szükséges feltételek megléte esetén kulturális, szociális szervezeti egységek létesítése, irányítása és megszüntetése;
- f) egyetértési jog gyakorlása a kollégiumi felvételek szabályozásában;
- g) egyetértési jog gyakorlása a Tanulmányi és Vizsgaszabályzat elfogadásakor és módosításakor;
- h) egyetértési jog gyakorlása az oktatás hallgatói véleményezésének rendjére alkotott intézményi szabályzat elfogadásakor és módosításakor;
- i) egyetértési jog gyakorlása a tandíjakra vonatkozó szabályzat kidolgozásában és elfogadásában;

j) egyetértési jog gyakorlása a hallgatói célú jóléti, kulturális és sportlétesítmények hasznosításában (hasznosításának megváltoztatásában);

k) a hallgatók hazai és külföldi oktatási, kulturális, tudományos kapcsolatainak építése az egyetem szabályzataival, küldetésével és érdekeivel összhangban;

l) részvétel azon kollégiumok (diákotthonok) vezetésében, melyekben kettő vagy több kar hallgatói rendelkeznek kollégiumi jogviszonnyal.

/7/ Az egyetemi Hallgatói Önkormányzat tagönkormányzatokból áll. Tagönkormányzat működik minden karon, valamint 2000 május 31-ig kar alá nem rendelt intézetben. Tagönkormányzat működhet kar alá rendelt intézetben is, amennyiben azt az érintett kar hallgatói önkormányzata és az EHÖK jóváhagyja.

/8/ A tagönkormányzatok jogai, különösen:

a) saját szabályzataik elfogadása;

b) részvétel a megfelelő szintű döntéshozó és döntéshozó testületekben a kari Szervezeti és Működési Szabályzatok által meghatározott arányban;

c) a hallgatói juttatásokkal kapcsolatos kari szabályzat kidolgozása és a Kari Tanács elé terjesztése jóváhagyásra;

d) részvétel a hallgatói juttatásokkal kapcsolatos ügyek intézésében;

e) részvétel a felvételi bizottságok munkájában és a felvételi vizsgákon;

f) az oktatói munka hallgatói véleményezésének kidolgozása és a véleményezések lebonyolítása;

g) javaslattétel külső oktató (előadó) meghívására, szabadon választható tantárgyak, szemináriumok bevezetésére;

h) részvétel a tudományos és szakmai diákkörök szervezésében, az ilyen fórumokon létrejött dolgozatok közzététele;

i) részvétel a hallgatók hazai és külföldi oktatási, kulturális és tudományos képzési kapcsolatainak építésében;

j) az egyetemi sportlétesítmények hasznosításának véleményezése;

k) a szükséges feltételek megléte esetén kulturális, szociális és sportcélú szervezeti egységek létesítése, irányítása és megszüntetése;

l) részvétel azon kollégiumok (diákotthonok) vezetésében, melyekben kizárólag egy kar hallgatói rendelkeznek kollégiumi jogviszonnyal;

m) egyetértési jog gyakorlása a /6/ bekezdés g)-i) pontjaiban felsorolt, de kari szabályzatok elfogadásakor és módosításakor.

Hallgatói Fegyelmi Szabályzat

**A Pécsi Tudományegyetem
Szervezeti és Működési Szabályzatának
18. számú melléklete**

A Pécsi Tudományegyetem (a továbbiakban: PTE) Egyetemi Tanácsa a Felsőoktatásról szóló 1993. LXXX tv. 43.§ (1) bekezdésében, valamint a Pécsi Tudományegyetem Szervezeti és Működési Szabályzatának (SZMSZ) 7. §-ában foglalt felhatalmazása alapján az alábbi szabályzatot alkotja.

1. §

A Szabályzat hatálya

(1) E szabályzat rendelkezéseit alkalmazni kell a PTE-n tanulmányokat folytató, hallgatói jogviszonyban álló személyekre, valamint azokra, akiknek hallgatói jogviszonya megszűnt vagy szünetel, feltéve, hogy a hallgatói jogviszony fennállása alatt fegyelmi vétséget követtek el.

(2) E szabályzat rendelkezéseit a szabályzat hatályba lépése után elkövetett fegyelmi vétségek esetén kell alkalmazni.

2. §

A fegyelmi vétség

(1) Fegyelmi vétséget követ el a hallgató, ha hallgatói jogviszonyából származó kötelességét vétkezen és súlyosan megszegi.

(2) Nem tekinthető fegyelmi vétségnek az olyan kötelességszegés, amelyhez a Tanulmányi és Vizsgaszabályzat fűz hátrányos jogkövetkezményt.

3. §

A fegyelmi büntetések

(1) A fegyelmi vétséget elkövető hallgatóval szemben kiszabható fegyelmi büntetések:

- a) megrovás,
- b) a tanulmányi vagy egyéb jogcímen juttatott ösztöndíj csökkentése, illetőleg megvonása,
- c) egyéb, nem szociális támogatás jellegű anyagi kedvezmények, juttatások /kollégiumi elhelyezés, kollégiumi díjtámogatás, lakhatási támogatás, tandíjmentesség, tandíjkedvezmény valamint a költségtérítés fizetésére vonatkozó kedvezmények / csökkentése vagy megvonása,
- d) eltiltás meghatározott időre a Karon folytatott tanulmányoktól,
- e) kizárás a Karról,
- f) kizárás a PTE-ről.

(2) Az (1) bekezdés b)-c) pontjaiban meghatározott büntetések időtartama az öt hónapot nem haladhatja meg.

(3) Az (1) bekezdés d) pontjában meghatározott eltiltás időtartama legfeljebb négy tanulmányi félévnek megfelelő oktatási időszak lehet.

(4) Az (1) bekezdés b)-d) pontjában meghatározott fegyelmi büntetések együttesen is kiszabhatók.

(5) Az 1) bekezdés a) pontjában meghatározott fegyelmi büntetések kivételével a büntetés végrehajtása legfeljebb egy évi próbaidőre, részben vagy egészben felfüggeszthető.

(6) Az (1) bekezdés f) pontjában meghatározott büntetés csak az e) pontban meghatározott büntetéssel együtt szabható ki és a PTE Rektorának jóváhagyásával válik hatályossá.

4. §

Ideiglenes eltiltás az előadások és tanulmányi foglalkozások látogatásától

(1) A fegyelmi eljárás alá vont hallgatót a Dékán (Főigazgató) javaslata alapján a Rektor indokolt esetben a fegyelmi határozat jogerőre emelkedéséig eltilthatja az előadások és más tanulmányi foglalkozások, valamint a kar helyiségeinek látogatásától. Az eltiltott hallgató vizsgát sem tehet. A Tanulmányi és Vizsgaszabályzat alapján nem pótolható tanulmányi foglalkozástól a hallgatót eltiltani nem lehet.

(2) Ha a fegyelmi eljárás nem kizárással vagy nem a tanulmányok folytatásától való eltiltással fejeződik be, az előadások vagy más tanulmányi foglalkozások látogatásától eltiltott hallgatónak módot kell adni az elmulasztott tanulmányi kötelezettségek- hátrányok nélküli - pótlására.

5. §

A Fegyelmi Bizottság és a Fegyelmi Tanács

(1) A Kar kilenc tagú Fegyelmi Bizottságot alakít.

(2) A Fegyelmi Bizottság elnökét, két alelnökét és három tagját, a Kar Tanácsa választja a Kar közalkalmazotti jogviszonyban álló oktatói közül. A Fegyelmi Bizottság további három tagját a kari hallgatói önkormányzat közgyűlése (választmánya, illetve más elnevezésű választott döntéshozó testülete) választja titkos szavazással a Karral hallgatói jogviszonyban állók közül.

(3) Fegyelmi ügyben első fokon a Fegyelmi Bizottság tagjaiból összeállított, három tagú Fegyelmi Tanács jár el. A Fegyelmi Tanácsot a Fegyelmi Bizottság elnöke (távollétében alelnöke) állítja össze oly módon, hogy azt a Fegyelmi Bizottság elnöke vagy alelnöke vezesse, valamint egy tagja hallgatói jogviszonyban álló személy legyen.

(4) A Fegyelmi Tanácsban nem vehet részt olyan személy, akitől az ügy elfogulatlan és tárgyilagos megítélése nem várható el.

6. §

A fegyelmi eljárás megindítása

(1) A fegyelmi eljárást - fegyelmi vétség elkövetésének alapos gyanúja esetén - a Dékán (Főigazgató) indítja meg. A Dékán (Főigazgató) az eljárás megindításáról írásbeli határozatot hoz, amelyben megjelöli a cselekmény lényegét. A Dékán (Főigazgató) a határozatot megküldi a Fegyelmi Bizottság elnökének és az eljárás alá vont személynek.

(2) Nem lehet fegyelmi eljárást indítani, ha a Dékánnak a fegyelmi vétségről való tudomásszerzése óta egy hónap, illetőleg a vétség elkövetése óta egy év már eltelt.

(3) Ha a fegyelmi eljárás alá vont személy ellen ugyanabban az ügyben büntető eljárás folyik, annak jogerős befejezéséig a fegyelmi eljárást fel kell függeszteni, kivéve, ha a tényállás egyébként tisztázható.

(4) Ha a fegyelmi eljárás alá vont személy más felsőoktatási intézménnyel is hallgatói jogviszonyban áll, vagy a PTE más karán is tanulmányokat folytat, az érintett felsőoktatási intézményt, illetve kart az eljárás megindításáról a Dékán (Főigazgató) haladéktalanul értesíteni köteles.

7. §

A fegyelmi vétség elbírálásának előkészítése

(1) A fegyelmi vétség elbírálásának előkészítését a Fegyelmi Tanács vezetője vagy egy tagja a rendelkezésre álló iratok alapján végzi.

(2) Ha a fegyelmi ügy bonyolultsága indokolja, a Fegyelmi Tanács vezetőjének javaslatára a Dékán (Főigazgató) vizsgálóbiztost jelöl ki /kér fel/ a PTE-vel közalkalmazotti jogviszonyban álló személyek közül a fegyelmi ügy eldöntéséhez szükséges bizonyítékok felkutatása és összegyűjtése végett. A vizsgálóbiztos jogosult a Fegyelmi Tanács ülésein részt venni és köteles a hozzáintézett kérdésekre válaszolni.

(3) A fegyelmi eljárás alá vont személynek joga van szóban vagy írásban észrevételt tenni, illetve összefüggő védekezését előterjeszteni.

(4) A fegyelmi eljárás alá vont személyt tájékoztatni kell arról, hogy - beismerő vallomása esetén - kérheti a részletes bizonyítás mellőzését, továbbá arról, hogy beismerő vallomása a büntetés kiszabásánál nyomatékos enyhítő körülmény.

(5) A fegyelmi eljárás alá vont személy az eljárásban képviselével egyetemi hallgatót vagy más személyt bízhat meg (megbízott képviselő). E jogáról tájékoztatni kell.

(6) Ha az eljárás alá vont személy a nyilvános tárgyalás, illetve a részletes bizonyítási eljárás mellőzését kéri és az ügy a rendelkezésre álló iratok alapján is tisztázható, a vizsgálóbiztos, illetve a Fegyelmi Tanácsnak a fegyelmi ügy előkészítését végző tagja nem nyilvános ülés tartását kezdeményezi. A nem nyilvános ülés megtartásáról a Fegyelmi Tanács a megfelelő idézés kibocsátása útján dönt.

(7) A Fegyelmi Tanács nem nyilvános ülésén a fegyelmi eljárás alá vont személyt érdemben meg kell hallgatni, kivéve, ha a személyes meghallgatás mellőzését írásban kérte.

8. §

A fegyelmi tárgyalás

(1) A Fegyelmi Tanács a vizsgálóbiztos jelentésének kézhezvételétől számított 8 napon belül nyilvános tárgyalást tart.

- (2) A fegyelmi eljárás alá vont személyt, megbízott képviselőjét, a tanút, a szakértőt, valamint az ügy vizsgálóbiztosát legalább 3 nappal a tárgyalást megelőzően a tárgyalásra meg kell idézni.
- (3) A fegyelmi eljárás alá vont személy távollétében a tárgyalás csak akkor tartható meg, ha ő szabályszerű idézés ellenére nem jelent meg, vagy távolmaradását nem mentette ki.
- (4) A fegyelmi felelősség megállapítását a vizsgálóbiztos indítványokkal és észrevételekkel mozdítja elő.
- (5) A fegyelmi eljárás alá vont személy minden bizonyítékkal és a vizsgálóbiztos minden indítványával kapcsolatban észrevételt vagy ellenindítványt tehet.
- (6) A fegyelmi eljárás alá vont személy védekezését összefüggően előterjesztheti, a meghallgatása során az ő fegyelmi felelősségével kapcsolatos iratokat megtekintheti.
- (7) A Fegyelmi Tanács zárt ülésen, szótöbbséggel határoz.
- (8) A fegyelmi határozatot a Fegyelmi Tanács vezetője a tárgyaláson szóban kihirdeti.

9. §

A fegyelmi határozat

- (1) Fegyelmi büntetést kiszabó határozatot kell hozni, ha a Fegyelmi Tanács megállapítja, hogy a fegyelmi eljárás alá vont személy fegyelmi vétséget követett el és ezért vele szemben fegyelmi büntetés kiszabását látja szükségesnek.**
- (2) A fegyelmi büntetést kiszabó határozat rendelkező részének tartalmaznia kell:
- a fegyelmi felelősségre vont hallgató nevét és személyi adatait,
  - a fegyelmi vétség megjelölését,
  - a kiszabott fegyelmi büntetést és az ezzel kapcsolatos egyéb rendelkezéseket, /pl. felfüggesztés/
  - utalást a fellebbezés lehetőségére és annak határidejére, valamint arra, hogy a 3.§ (1) bekezdés d), e) és f) pontjában meghatározott fegyelmi büntetést jogerősen kiszabó határozat ellen a bírósághoz keresettel fordulhat.
  - utalást arra, hogy a PTE-ről kizárás fegyelmi büntetés kiszabása esetén a Fegyelmi Tanács a határozatot a fellebbezésre tekintet nélkül felterjeszti a PTE Rektorához és a büntetés akkor válik hatályossá, ha azt a Rektor kifejezetten jóváhagyja.
- (3) A fegyelmi büntetést kiszabó határozat indokolásának tartalmaznia kell:
- a megállapított tényállást,
  - a bizonyítékok megjelölését és értékelését,
  - a büntetés kiszabásánál figyelembe vett körülményeket,
  - azoknak a rendelkezéseknek a megjelölését, amelyek a fegyelmi büntetés alapjául szolgáltak.
- (4) A fegyelmi eljárást megszüntető határozatot kell hozni, ha az elkövetett cselekmény nem fegyelmi vétség, vagy azt nem az eljárás alá vont személy követte el, illetve ha a fegyelmi vétség elkövetése nem bizonyítható.**

- (5) A fegyelmi eljárást megszüntető határozat rendelkező részének tartalmaznia kell:
- a fegyelmi eljárás alá vont személy nevét és személyi adatait,
  - a fegyelmi vétség megjelölését, amely miatt a fegyelmi eljárást elrendelték,
  - az eljárás megszüntetésének kimondását,
  - utalást a fellebbezés lehetőségére és annak határidejére.

(6) A fegyelmi eljárást megszüntető határozat indokolásában röviden elő kell adni a megállapított tényeket és bizonyítékokat, meg kell jelölni azokat az okokat, amelyek alapján a Fegyelmi Tanács az eljárást megszüntette.

(7) Mind a fegyelmi büntetést kiszabó, mind pedig a fegyelmi eljárást megszüntető határozat bevezető részében meg kell jelölni az ügy számát, azt, hogy a határozatot a Kar Fegyelmi Tanácsa hozta, a hallgató nevét, aki ellen a fegyelmi eljárást elrendelték, valamint a fegyelmi tárgyalás helyét, idejét és azt, hogy a tárgyalás nyilvános volt-e.

(8) A fegyelmi határozatot az indokolással együtt a Fegyelmi Tanács vezetője 3 napon belül írásba foglalja és annak az eljárás alá vont személy és a Dékán (Főigazgató) részére való kézbesítése iránt intézkedik.

10. §

A jegyzőkönyv és az eljárás határideje

- (1) A fegyelmi eljárás alá vont személy meghallgatásáról, a Fegyelmi Tanács nem nyilvános üléséről és a fegyelmi tárgyalásról jegyzőkönyvet kell vezetni.
- (2) A fegyelmi eljárás megindításától számított 30 napon belül érdemi határozatot kell hozni.

11. §

A jogorvoslat és a végrehajtás

- (1) A fegyelmi határozat ellen fellebbezésnek van helye. Fellebbezésre jogosult az eljárás alá vont személy és a Dékán (Főigazgató).
- (2) A fellebbezésnek halasztó hatálya van.
- (3) A fellebbezést a határozat kézhezvételétől számított 8 napon belül a PTE Rektorának címezve a Fegyelmi Tanács vezetőjéhez írásban, három példányban kell benyújtani.
- (4) Fellebbezés hiányában az első fokú határozat jogerős és végrehajtható
- (5) A fegyelmi büntetés végrehajtásáról és nyilvántartásáról a Dékán (Főigazgató) gondoskodik.

12. §

A másodfokú eljárás

- (1) A másodfokú eljárás lefolytatásáról a Rektor gondoskodik
- (2) Másodfokon a Rektor /helyettese/ jár el. Ha a fegyelmi ügy bonyolultsága indokolja, a döntés előkészítésére a Rektor szakértő(ke)t vonhat be, valamint kikérheti az EHÖK illetve a

kari hallgatói önkormányzat elnökének véleményét is. A szakértő(k) javaslatot tesz(nek) a Rektornak az általa meghozandó döntésre.

(3) Az első fokú fegyelmi határozat felülvizsgálata az írásbeli fellebbezésben kifejtett indokokon és a fellebbezéshez csatolt iratokon túlmenően az első fokú eljárás során keletkezett iratok alapján történik, kivételesen azonban sor kerülhet a fellebbező személyes meghallgatására és egyéb bizonyítékok beszerzésére.

(4) Ha az ügy nincs kellően tisztázva, vagy az első fokú eljárásban súlyos eljárási szabálysértés történt, a másodfokú határozat az első fokú határozatot megsemmisíti és új első fokú fegyelmi eljárást rendel el.

(5) Ha az első fokú határozatban kirívóan enyhe vagy kirívóan súlyos büntetést szabtak ki, vagy ha az első fokú határozat minősítésével nem ért egyet, a másodfokú fegyelmi jogkör gyakorlója azt a felelősségi körülményeknek megfelelően megváltoztatja.

(6) A másodfokú eljárásra a nem nyilvános ülésre és az első fokú határozatra vonatkozó szabályokat kell megfelelően alkalmazni azzal, hogy a másodfokú eljárást a fellebbezés beérkezésétől számított 8 napon belül be kell fejezni.

(7) Ha a fellebbezéshez csatolt vagy az első fokú eljárás során keletkezett iratokon túlmenően kivételesen egyéb bizonyítékok beszerzésére is szükség van, 15 napon belül fegyelmi tárgyalást kell tartani és határozatot kell hozni.

(8) A másodfokú határozat végrehajtásáról és nyilvántartásba vételéről a Rektori Hivatal gondoskodik.

13. §

A mentesülés és a mentesítés

(1) A fegyelmi büntetést a nyilvántartásból törölni kell és arról a hallgató nem köteles számot adni

- a 3. § (1) bekezdés a) pontjában meghatározott fegyelmi büntetés jogerőre emelkedését követő hat hónap elteltével;
- a 3.§ (1) bekezdés b)-c) pontjaiban meghatározott fegyelmi büntetések kitöltését követő hat hónap elteltével;
- a 3.§ (1) bekezdés d) pontjában meghatározott fegyelmi büntetés időtartamának lejártát követő egy év elteltével;
- felfüggesztett fegyelmi büntetés esetén, ha a próbaidő kedvezően telt el.

(2) Rendkívüli méltánylást érdemlő esetben kérelemre a Dékán (Főigazgató) mentesíti a fegyelmi büntetésben részesült hallgatót a 3.§ (1) bekezdés e) pontjában meghatározott fegyelmi büntetés alól, feltéve, hogy annak jogerőre emelkedése óta legalább 3 év eltelt. Ebben az esetben a büntetést a nyilvántartásból törölni kell.

(3) Rendkívüli méltánylást érdemlő esetben kérelemre a Rektor mentesíti a fegyelmi büntetésben részesült hallgatót a 3. § (1) bekezdés f) pontjában meghatározott fegyelmi büntetés alól, feltéve, hogy annak jogerőre emelkedése óta legalább öt év eltelt. Ebben az esetben a büntetést a rektori nyilvántartásból törölni kell.

14.§

(1) E szabályzat a PTE Ideiglenes Intézményi Tanácsa jóváhagyásával 2000. január 1-én lép hatályba.

(2) Jelen szabályzat hatályba lépésével egyidejűleg a kari fegyelmi szabályzatok hatályukat veszítik.

Záradék: Ezt a szabályzatot a PTE Ideiglenes Intézményi Tanácsa az 1999. december 22-i ülésén jóváhagyta.

Pécs, 1999. december 15.

Dr. Tóth József sk.
rektor

Pécsi Tudományegyetem

Illyés Gyula Főiskolai Kar

2001/2002. tanév I. félév

_____ tagozat

_____ évfolyam

_____ szak

_____ tanulócsoport

_____ műveltségi terület (tanító szak)

Képzési forma: _____

IRATKOZÁSI LAP

Név: _____

Lánykori név: _____

Anyja neve: _____

Személyi ig. szám: _____ TAJ szám: _____

Adószám: _____ Bankszámla szám: _____

Születési hely: _____ Év, hó, nap: _____

Állandó lakásának címe, telefonszáma: _____

Értesítési címe, telefonszáma: _____

Nyelvvizsga adatai: _____ nyelv _____ fokozat _____ típus

Nyelvvizsga bizonyítványának száma: _____ Kiadásának éve: _____

Felsőfokú végzettsége:

Intézmény: _____

Szak: _____ Képzés szintje: _____

Oklevél száma: _____ Minősítése: _____

Jelenleg párhuzamos képzésben vesz részt:

Intézmény: _____

Szak: _____ Évfolyam: _____ Képzés szintje: _____

Szekszárd, 2001. _____

_____
hallgató aláírása

-2-

NYILATKOZAT

Alulírott fegyelmi felelősségem ismeretében nyilatkozom, hogy a
tandíjmentességi kedvezményt a(z) _____

_____ főiskola/egyetem/kar _____
tagozatán,

_____ szakán veszem igénybe.

Szekszárd, 2001. _____

_____
hallgató aláírása

Levelező tagozatos hallgatók töltsék ki:

Munkahelye: _____

Beosztása: _____

Munkahelyének címe: _____

Munkahelyének telefonszáma: _____

Egyéni tanulmányi rend engedélyezése
TVSZ 8. §

A hallgató tölti ki:

Név: _____

Tagozat: _____ Szak: _____ Évf.: _____

Műveltségi terület: _____

Kérem, hogy a tanulmányaimat az _____ tanév _____ félévében egyéni tanulmányi rend szerint folytathassam.

A kérelem indoklása: _____

_____

A kérelmező tanulmányi átlaga az előző félévben: _____

_____

Szekszárd, _____
a kérelmező aláírása

A hallgató egyéni tanulmányi rend kérelmét támogatom / nem támogatom*.

Indoklás: _____

Szekszárd, _____
szakfelelős

Az indokoltságot igazoló dokumentumot (annak másolatát) a kérelemhez mellékelni kell!

Az engedélyező tölti ki:

A kérelmező számára engedélyezem, hogy tanulmányait az _____ tanév _____ félévében egyéni tanulmányi rend szerint folytassa. A kérelmet elutasítom*.

Szekszárd, _____
főigazgatói hivatalvezető

Az egyéni tanulmányi rend kérelmet a beiratkozási időszak végéig, ill. a méltánylást érdemlő ok felmerülésekor lehet a tanulmányi előadónak leadni.

*a nem kívánt rész törlendő

JELENTKEZÉS VIZSGÁRA

_____ tanév _____ félév

Tagozat: _____

Szak: _____

Évfolyam: _____

Csoport: _____

Tantárgy: _____

Vizsgaforma: írásbeli
szóbeli

Vizsgáztató oktató: _____

Teremigény: _____

A vizsga napja: _____

Kezdet: óra

1. _____
2. _____
3. _____
4. _____
5. _____
6. _____
7. _____
8. _____
9. _____
10. _____
11. _____
12. _____
13. _____
14. _____
15. _____
16. _____
17. _____
18. _____

Írásbeli vizsgáztatás esetén az érdemjegy (minősítés) beírásának időpontjai:

hó	nap	órától	óraig
hó	nap	órától	óraig

Vizsgahalasztási engedély
TVSZ 15. § 6.)

A hallgató tölti ki:

Név: _____

Tagozat: _____ Szak: _____ Évf.: _____

Kérem az alábbi vizsga(ák) halasztásának engedélyezését:

A tárgy, amelyből vizsgahalasztást kér:

Vizsgaforma:

_____

A vizsgahalasztási kérelem indoklása: _____

_____

_____

Szekszárd, _____

_____ a kérelmező aláírása

Az indokoltságot igazoló dokumentumot (annak másolatát) a kérelemhez mellékelni kell!

A vizsgáztató oktató tölti ki:

A hallgató kérését indokoltnak találom, és hozzájárulok az alábbi vizsga(ák) halasztásához:

Tárgy:

A halasztott vizsga új időpontja:

_____

_____

Szekszárd, _____

_____ vizsgáztató oktató

_____ vizsgáztató oktató

Az engedélyező tölti ki:

A tárgy oktatójának egyetértésével engedélyezem a fenti vizsga(ák) halasztását:

Szekszárd, _____

_____ főigazgatói hivatal vezetője

A halasztási kérelmet a vizsgaidőszak utolsó napjáig lehet a tanulmányi előadónak leadni!

Felmentés tanulmányi és vizsgakötelezettség alól
TVSZ 13. §

A hallgató tölti ki:

Név: _____

Tagozat: _____ Szak: _____ Évf.: _____

Kérem felmentésemet az alábbi tárgy(ak) óralátogatása és vizsgakötelezettsége alól:

A tárgy, amelyből felmentést kér:
_____

A tárgy és vizsgaeredménye, ami

a felmentést kéri:

_____
_____
_____
_____

_____
_____
_____
_____

Szekszárd, _____

_____

a kérelmező aláírása

A vizsgákat igazoló dokumentumot (annak másolatát) a kérelemhez mellékelni kell!

Az engedélyező tölti ki:

- Kérelmére az _____ tanév _____ félévében felmentem az alábbi tárgy(ak) óralátogatása és vizsgakötelezettsége alól:

_____
_____
_____

_____
_____
_____

- Felmentési kérelmét az alábbi tárgy(ak)ból elutasítom, mert a felmentés indokaként megadott tárgy nem felel meg a TVSZ 15§ 3.) pontjában előírt feltételeknek:

_____
_____
_____

_____
_____
_____

Szekszárd, _____

_____

tanszékvezető

A felmentési kérelmet a beiratkozási időszak végéig lehet a tanszéki adminisztrátornak vagy a tanulmányi előadónak leadni!

PÉCSI TUDOMÁNYEGYETEM
ILLYÉS GYULA FŐISKOLAI KAR
SZEKSZÁRD, Rákóczi u. 1.

SZAKDOLGOZATI TÉMAVÁLASZTÁSI LAP

A hallgató neve: _____

Szak: _____ Tagozat: _____ Évfolyam: _____ Csoport: _____

A választott téma megnevezése : _____

_____

A meghirdető oktató (külső konzulens) neve : _____

_____

Tanszék: _____

Szekszárd, _____

_____
hallgató aláírása

A szakdolgozat konzultálását vállalom:

Szekszárd, _____

_____
oktató aláírása

ADATLAP
(egyéni tanítási gyakorlathoz)

1. A hallgató neve:
2. Évfolyama, csoportjának száma:
3. A gyakorlat helye (a település neve, az intézmény /iskola/ pontos címe, telefonszáma):
  - hely:
  - cím:
  - telefonszám:
4. Az intézmény vezetőjének
  - neve:
  - címe:
  - telefonszáma:
5. A gyakorlatvezető
  - neve:
  - beosztása:
  - címe:
6. A gyakorlat időpontja:

_____2001. _____

_____
gyakorlatvezető

_____
intézményvezető

ph.

ADATLAP
(összefüggő területi gyakorlathoz)

1. A hallgató neve:
2. Évfolyama, csoportjának száma:
3. A gyakorlat helye (a település neve, az intézmény -óvoda, iskola- pontos címe, telefonszáma):
  - hely:
  - cím:
  - telefonszám:
4. Az intézmény -óvoda, iskola- vezetőjének
  - neve:
  - címe:
  - telefonszáma:
5. A gyakorlatot irányító szakvezető
  - neve:
  - beosztása:
  - címe:
6. A gyakorlat időpontja:

_____ 2001. _____

_____

szakvezető

_____

intézményvezető

ph.

Pécsi Tudományegyetem
Illyés Gyula Főiskolai Kar
Pedagógiai és pszichológiai tanszék
7100 Szekszárd, Rákóczi u.1.
Telefon:06-74-528-300

ADATLAP

tanító szakos hallgatók nyári nevelési gyakorlatához (táboroztatáshoz)

A gyakorlatot biztosító intézmény neve, címe, telefonszáma:

A tábor megnevezése:

A tábor ideje (től-ig):

A tábor vezetője:

A gyakorlat vezetője:

A fent megjelölt gyakorlatra .....tanító szakos
hallgatót fogadjuk.

Kelt:.....

.....
gyakorlatvezető

P.H.

.....
táborvezető

.....
intézményvezető

Pécsi Tudományegyetem
Illyés Gyula Főiskolai Kar
Pedagógiai és pszichológiai tanszék
7100 Szekszárd, Rákóczi u.1.
Telefon:06-74-528-300

ÉRTÉKELÉS

tanító szakos hallgatók nyári nevelési gyakorlatáról (táboroztatásról)

A hallgató neve:

A tábor megnevezése, helye, ideje:

A hallgató tevékenységének értékelése:
az útmutatóban megjelölt feladatok alapján)

Kelt:.....

.....
gyakorlatvezető

P.H.

.....
táborvezető

.....
intézményvezető

ADATLAP

óvodapedagógus szakos hallgatók

nyári nevelési gyakorlatához

1. A hallgató neve:
2. Szak, évfolyam, csoportjának száma:
3. A gyakorlat helye
(a település neve, az intézmény neve pontos címe, telefonszáma):
  - hely:
  - név, cím:
  - telefonszám:
4. Az intézmény vezetőjének
  - neve:
  - címe:
  - telefonszáma:
5. A gyakorlat időpontja:

_____2001. _____

_____
intézményvezető
aláírása

ph.

ADATLAP
tanítószakos hallgatók részére

GYAKORLATOK ALÓLI FELMENTÉSRE

1. Hallgató neve: _____

2. Évfolyam, csoport száma: _____

3. Szak: _____ Tagozat: _____

4. Levelezési címe: _____

5. Gyakorlat alóli felmentési kérelme indoklása: _____

_____

_____

_____

6. Munkahelyi vezető igazolása, javaslata a felmentési kérelemhez: _____

_____

_____

7. Iskola pontos címe: _____

_____

8. Munkahelyi vezető neve: _____

9. Gyakorlat időpontja: _____

10. Gyakorlatra kijelölt csoport: _____

11. A gyakorlatot irányító szakvezető személyi adatai

Neve: _____ Beosztása: _____

Dátum: _____

P.h.

ADATLAP
(zárófoglalkozás helyének bejelentése)

1. A hallgató neve: _____
_____

2. Évfolyama, csoportjának száma: _____

3. A zárófoglalkozás helye (a település neve, az intézmény pontos címe, telefonszáma):

- hely: _____

- cím: _____

- telefonszám: _____

4. A zárófoglalkozás időpontja: _____
_____

5. A gyakorlatot irányító szakvezető, a zárófoglalkozás elnökének személyi adatai:

szakvezető - neve: _____

- beosztása: _____

- címe: _____

elnök - neve: _____

- beosztása: _____

- címe: _____

_____ 2001. _____

_____
óvodavezető

ph.

_____
hallgató

Igazolólap

.....nevű .....évfolyamos
óvodapedagógus szakos hallgató, 2001. ....- ig a/z/
.....óvodában végezte
nevelési gyakorlatát.
A gyakorlatot a hallgató .....színvonalon teljesítette.

..... 2001. ....

Ph.

ADATLAP

(a hallgató részére, melyben bejelenti a zárótanítási hely adatait)

1. A hallgató neve: _____

2. Évfolyama, tagozata, csoportjának száma: _____

3. A zárótanítások helye: (az intézmény -óvoda, iskola- pontos neve:) _____

_____

_____

_____

címe (irányítószámmal): _____

telefonszáma: _____

4. A zárótanítás időpontja: _____

„A”

„B”

Gyak. vezető

- neve: _____

- beosztása: _____

- címe: _____

Elnök

- neve: _____

- beosztása: _____

- címe: _____

_____ 2001. _____

igazgató

hallgató

ph.

KÉRELEM

Zárfoglalkozás, zárótanítás* alóli felmentésre

Hallgató neve: _____

Szak megnevezése: _____ Tagozat: _____

Évfolyam, csoport száma: _____

Zárfoglalkozás, zárótanítás alóli felmentési kérelem indoklása:

Szakvezető igazolása, javaslata a felmentéshez:

Gyakorlat helyének pontos címe: _____

_____

Dátum: _____

Aláírás

P.h.

Évhalasztás, évkihagyás* engedélyezése
TVSZ 5. §

A hallgató tölti ki:

Név: _____

Tagozat: _____ Szak: _____ Évf.: _____

Műveltségi terület: _____

Évhalasztást, évkihagyást* kérek az _____ tanévre. Kérem, hogy a tanulmányaimat az

_____ tanév _____ félévében folytathassam, kezdhessem meg*.

A kérelem indoklása: _____

_____

_____

_____

Szekszárd, _____
a kérelmező aláírása

Az indokoltságot igazoló dokumentumot (annak másolatát) a kérelemhez mellékelni kell!

Az engedélyező tölti ki:

Engedélyezem az évhalasztást, évkihagyást* az _____ tanévre. Tanulmányait az _____ tanév _____ félévében folytathatja, kezdheti meg*. Az esetleges tantervi eltérések miatt a különbözeti vizsgá(ka)t a következő vizsgaidőszak megkezdéséig köteles letenni.

Szekszárd, _____

_____
főigazgatói hivatalvezető

Az évhalasztás kérelmet a beiratkozási időszak végéig, míg az évkihagyásra irányuló kérelmet a méltánylást érdemlő ok felmerülésekor lehet a tanulmányi előadónak leadni. A vizsgaidőszak megkezdése után évkihagyási kérelmet nem lehet benyújtani!

*a nem kívánt rész törlendő